

Onsdag den 31. maj 2017 (D)

1

105. møde

Onsdag den 31. maj 2017 kl. 9.00

Dagsorden

1) Forespørgsel nr. F 58:

Forespørgsel til statsministeren.

Af Mette Frederiksen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pernille Skipper (EL), Christina Egelund (LA), Rasmus Nordqvist (ALT), Morten Østergaard (RV), Pia Olsen Dyhr (SF), Mette Abildgaard (KF), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Magni Arge (T), Sjúrdur Skaale (JF) og Aleqa Hammond (UFG).
(Anmeldelse 16.05.2017. Fremme 18.05.2017).

Kl. 09:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

Afslutningsdebatten i dag vil blive tolket på tegnsprog – det kunne være, at vi med den uro i salen skulle begynde på tegnsproget nu – således at døve kan følge debatten. Tegnsprogstolkningen kan ses direkte på Folketingets hjemmeside, www.ft.dk, og efterfølgende on demand.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 58:

Forespørgsel til statsministeren:**Hvad kan statsministeren oplyse om den indenrigs- og udenrigspolitiske situation?**

Af Mette Frederiksen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pernille Skipper (EL), Christina Egelund (LA), Rasmus Nordqvist (ALT), Morten Østergaard (RV), Pia Olsen Dyhr (SF), Mette Abildgaard (KF), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Magni Arge (T), Sjúrdur Skaale (JF) og Aleqa Hammond (UFG).
(Anmeldelse 16.05.2017. Fremme 18.05.2017).

Kl. 09:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse ikke udsættes.

Det er først fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet, for en begrundelse for forespørgslen. Værsgo.

Kl. 09:02

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil gerne på vegne af forespørgerne, som jo er os alle sammen, og det er dejligt at kunne tale på alles vegne, begrunde forespørgslen. På det her tidspunkt af folketingsåret har vi jo en stærk tradition, nemlig at vi tager en status på det folketingsår, der er gået. Derfor stiller vi i fællesskab traditionen tro en forespørgsel til landets statsminister, hvor vi beder om en redegørelse for både den indenrigspolitiske og udenrigspolitiske situation, som Danmark står i.

Kl. 09:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Så er det statsministeren for en besvarelse. Værsgo.

Kl. 09:02

Besvarelse

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Da jeg efter folketingsvalget for snart 2 år siden blev statsminister igen, satte jeg fire pejlemærker for Danmark – pejlemærker, som trekløverregeringen, der siden er dannet, holder fast i. Det første pejlemærke var flere private arbejdspladser, og det er lykkedes – med tusindvis af nye arbejdspladser og langt færre arbejdsløse. Det andet pejlemærke var en stærkere kernevelfærd. Det har vi investeret i med milliarder af kroner til bedre kræftbehandling og ældrepleje. Det tredje pejlemærke var flere med i arbejdsfællesskabet, og det har vi fået. Vi har nu det laveste antal personer på offentlig forsørgelse i 10 år – i 10 år! Det fjerde pejlemærke var en konsekvent og realistisk udlændingepolitik. Den har vi ført, og den har virket. Antallet af asylansøgere til Danmark er historisk lavt.

Siden folketingsvalget er Danmark blevet stærkere, rigere og tryggere. Derfor vil jeg også gerne starte med at sige tak for samarbejdet om at flytte vores land i den retning, jeg her har skitseret. En særlig tak til Dansk Folkeparti, regeringens parlamentariske grundlag. Men jeg vil også takke bredere, for trods uenigheder på tværs af Folketingets partier finder vi jo mange gode løsninger i fællesskab. Og at finde løsninger i fællesskab er sådan set en unik dansk styrke.

Det er også grunden til, at jeg kan sige, at Danmark står bomstærkt – både herhjemme og ude i verden. Vi har en sund økonomi, som udlandet har tillid til, og vi er nu for første gang i mindst 183 år helt uden gæld i fremmed valuta. Sidst det var tilfældet, var under Frederik VI, enevældig konge. Siden har vi taget et opgør med enevælden, det ved jeg godt (*Munterhed*).

Vi har et stærkt erhvervsliv – et stærkt erhvervsliv, som er i fremgang, og som jeg selv har haft det privilegium at være med til at re-

præsentere i årets løb i USA, Sydkorea, Mexico og senest i Kina. Og alle steder, hvor man kommer, bliver danske virksomheder mødt med respekt og interesse – og med en stor efterspørgsel efter vores bæredygtige klimaløsninger, for her er Danmark i absolut verdensklasse, og det understreges af, at vi netop har fået tildelt værtskabet for verdens største energikonference, Øresund Energy Week.

Vi har en god offentlig sektor med mange dygtige og mange dedikerede medarbejdere. Vi har tillid til hinanden. Vi har en stærk kultur, der binder os sammen. Vi passer på hinanden. Og når man spørger danskerne, ser de fleste lyst på fremtiden. Det gør jeg også! Vi har i fællesskab skabt et stærkt samfund – ikke et perfekt samfund, men et sted, hvor langt de fleste har langt bedre muligheder end tidligere generationer. Og sådan skal det fortsætte.

Vi skal også i fremtiden være blandt de rigeste lande i verden, og derfor fremlagde regeringen i går planen »Vækst og velstand 2025« – med en ambition om at øge væksten i Danmark med 80 mia. kr. Det er en høj ambition, men hvorfor skulle vi ikke have høje ambitioner? Hvem går ind for lave ambitioner? Vi skal have høje ambitioner – om vækst, om mere velstand, om flere i arbejde, om bedre og mere vellønnede jobs, om stærkere offentlig service, om lavere skat og om at gøre Danmark endnu stærkere.

Vi vil styrke den offentlige sektor med flere penge til velfærd og højere investeringer. Vi vil skabe mere vækst, sætte skatterne ned, så flere jobs vokser frem, og så familierne får flere penge mellem hænderne – flere penge mellem hænderne til den nære, personlige velfærd.

Vi vil holde fast i en sund økonomi og et solidt økonomisk afsæt for fremtidige generationer, så vi giver et rigere Danmark videre til vores børn, den næste generation. Det kan lade sig gøre, hvis vi vil. Og jeg vil gerne opfordre Folketingets partier til at tage medansvar for, at det sker, for vi skal bruge den gunstige situation, som vi jo selv har skabt, til sammen at gøre Danmark endnu stærkere.

Kl. 09:08

Derfor fremlagde regeringen i går en række forslag, som skal gøre et rigtig godt dansk pensionssystem endnu bedre, og som skal tilskynde til, at flere, der har mulighed for det, vælger at blive længere på arbejdsmarkedet.

For det første vil vi tage hul på det, som lidt teknisk kaldes samspilsproblemet, men som jo altså mere mærkbart dækker over det forhold, at det for nogle slet ikke kan betale sig at spare op til pension, fordi man modregnes i offentlige ydelser. Det vil vi bl.a. gøre ved at give bedre mulighed for at spare op uden modregning i de sidste år før folkepensionsalderen og ved at sænke skatten på en måde, så det bedre kan betale sig at spare op til pension for alle aldersgrupper.

For det andet vil vi sikre, at flere danskere rent faktisk sparer op til deres alderdom. For som det er i dag, sparer for mange danskere for lidt – eller slet ikke – op til pension. Derfor vil vi indføre en obligatorisk pensionsopsparing for folk på kanten af arbejdsmarkedet, folk på overførselsindkomst, lønmodtagere med ingen eller små pensionsindbetalinger. Det er der perspektiv i. I 1980'erne tog man forsigtigt hul på de arbejdsmarkedspensioner, der i dag sikrer de fleste lønmodtagere et godt seniorliv. Nu er det vores ansvar at få resten med.

For det tredje vil vi give mulighed for frivillig skattefri udbetaling af efterlønsbidraget til dem, som ønsker det. Og vi vil mere end det med i alt 13 gode initiativer, som både vil være til gavn for den enkelte, for den personlige velfærd og for fællesskabet.

Netop danskernes personlige velfærd er højt prioriteret af regeringen. Derfor har vi sænket registreringsafgiften – to gange – så en mellemstor familiebil nu koster 20.000-30.000 kr. mindre og flere familier kan skifte den gamle bil ud med en ny, mere sikker, mere komfortabel bil. Og vi har også skabt ro om familiernes boligøkonomi – først ved at fastfryse grundskylden, derefter med en boligskat-

teaftale og en aftale om et nyt ejendomsvurderingssystem, så bolig-ejerne nu efter års usikkerhed får vished om deres boligøkonomi og får de penge tilbage, som fejlagtigt er blevet opkrævet siden 2011. Det er gode aftaler, som jeg gerne vil kvittere for samarbejdet om. De skaber tryghed for familierne, skaber ro på boligmarkedet, og der er i begge tilfælde tale om ting, som også bidrager til Danmarks fremgang.

Fortsat fremgang afhænger i høj grad af, at vi har stærke og konkurrencedygtige virksomheder. De er så at sige motoren i Danmarks vækst og udvikling, og den motor skal være toptunet til fremtiden. Derfor har regeringen en ambition om at lette erhvervslivets byrder med 6 mia. kr. frem mod 2025. Vi har fjernet PSO-afgiften, den måske største byrdeletelse for dansk erhvervsliv nogen sinde. Og vi har fjernet den på en måde, så vi både sikrer vækst og finansiering af den grønne omstilling og danskerne samtidig får billigere el i stik-kontakten. Vi har indgået en Nordsøaftale, som vil fastholde og skabe nye arbejdspladser – langs Vestkysten, i Syddanmark, i en stor havneby som Esbjerg.

I det nye folketingsår vil vi komme med et udspil til en ny energiaftale, der skal fastholde Danmark som førende klimanation i fremtiden og samtidig gøre energien billigere. Vi sænker bo- og gavaefgiften ved overdragelse af en erhvervsvirksomhed, så familieejede virksomheder ikke havner på udenlandske hænder, når et generationsskifte nærmer sig, men bliver i Danmark; så det sikres, at pengene bliver i virksomheden, så der skabes nye danske arbejdspladser. Der er tilsammen tale om en stribe markante initiativer, som styrker Danmarks motor og skaber flere arbejdspladser. Se, det er godt, men det er ikke nok.

Kl. 09:13

For fremtiden er lige om hjørnet. Det kaldes mange ting, men er det samme: den fjerde industrielle revolution, digitalisering, kunstig intelligens, internet of things, bioteknologi, tre-d-print, robotter, selvkørende biler, og hvad det nu alt sammen hedder. Der er tale om ny teknologi, som vil ændre vores hverdag og vores virksomhed i et tempo, som vi ikke har set det før. Men vi har stået over for forandringer før, og vi har jo før vendt dem til vores fordel – forvandlet systuer til design, skibsværfter til vindmøllefabrikker – og det skal vi gøre igen, på nye måder, som passer til vores tid.

Her skal vi først og fremmest udnytte den danske x-faktor: samarbejde. Derfor har jeg samlet en bred vifte af lønmodtagerrepræsentanter, arbejdsgivere, virksomheder, iværksættere, eksperter og ministre i et partnerskab for fremtidens Danmark. Sammen skal vi finde svar på, hvordan Danmark bedst kan gribe fremtidens uden at tabe nogen på vejen. Og sammen med arbejdsmarkedets parter har vi genoplivet de trepartsaftaler, som en tidligere regering lagde i graven. Først indgik vi en aftale om integration, så aftalte vi tusindvis af nye praktikpladser, og i næste runde, som snart går i gang, vil vi skabe mere og bedre voksen- og efteruddannelse, så alle bliver klar til fremtiden. For svarene bliver bedre, når vi finder dem i fællesskab.

Det gælder også internationalt. Og derfor er jeg oprigtigt bekymret over det, jeg ser ude i verden: en stigende protektionisme, usikkerhed om vores basale sikkerhed, usikkerhed om den internationale indsats mod klimaforandringerne, modvilje mod de institutioner, som vi har bygget hele den internationale orden op omkring, et Storbritannien på vej ud af EU med store konsekvenser til følge for Europa og Danmark, for vores virksomheder, for danskerne.

Der er meget på spil for en lille åben økonomi som vores. Vi har skabt vores velstand ved samhandel med resten af verden, og mere end halvdelen af vores eksport går til det indre marked. Vi har længe taget for givet, at vores virksomheder bare kan handle på kryds og tværs af grænser uden barrierer, uden told og toldkontrol. Kan vi blive ved med det?

Danmark har ingen interesse i, at verden lukker sig mere om sig selv – tværtimod. Vi har brug for internationalt samarbejde, frihan-

delsaftaler, åbenhed, en international retsorden. Og vi har brug for et effektivt og fokuseret EU-samarbejde. Vi har brug for et EU, som prioriterer frihandel og gode rammer for vækst med et stærkt indre marked; et EU, som beskytter de ydre grænser og sætter ind mod migration på en effektiv måde; et EU, som værner om vores sikkerhed; et Europa, der påtager sig et større ansvar for vores egen sikkerhed.

Tingene hænger sammen. Vi kan ikke adskille vores politiske initiativer hjemme fra den udvikling, vi ser ude. Og derfor vil regeringen fremlægge nye initiativer, som bl.a. skal styrke vores internationale konkurrenceevne. Når andre løber stærkt, falder man bagud, hvis man står stille. Og vi skal have fremgang. Vi skal ruste Danmark til fremtiden. Derfor skal der være en strategi for Danmarks digitale vækst, som skal gøre Danmark helt klar til at gribe de teknologiske muligheder. Derfor skal der være en teknologipagt, hvor erhvervsliv, uddannelsesinstitutioner og det offentlige samarbejder om at skabe de tekniske og digitale kompetencer, som erhvervslivet efterspørger.

Kl. 09:18

For jeg vil insistere på, at Danmark og dansk erhvervsliv skal forlæns ind i fremtiden, altså at vi griber alle muligheder. Det kræver også, at alle yder, hvad de kan, og det er derfor, det bedre skal kunne betale sig at arbejde – så flere tjener deres egne penge frem for at leve af andres. I efteråret vil regeringen fremlægge et skatteudspil, hvor vi vil sænke skatten – i bunden, fordi det bedre skal kunne betale sig at arbejde end at modtage offentlig forsørgelse; i toppen, fordi vi skal kunne tiltrække dygtige folk til vores virksomheder. Det vil også bidrage til fremgang – til en fremgang, som skal komme hele landet til gode.

For det er en hovedprioritet for regeringen, at vi skal have fremgangen til at slå rod uden for de store byer. Og derfor har vi taget et opgør med planloven, som begrænser udvikling og muligheder i de egne af Danmark, som har mest brug for det. Vi har sat gang i undersøgelser af en ny midtjysk motorvej og en forlængelse af Hillerød-motorvejen, og vi har besluttet at udbygge den østjyske motorvej E45 mellem Aarhus og Skanderborg.

Vi har taget et af de mest drastiske skridt, jeg kan komme i tanke om, for at komme den geografiske skævhed til livs. Vi flytter statslige arbejdspladser ud. Efter en valgperiode 2011-2015, hvor der blev flyttet 237 statslige arbejdspladser ud af København, men så andre 246 statslige arbejdspladser ind i København – det gik ikke helt i balance, der var tale om en nettoindflytning på 9 statslige arbejdspladser – så flytter vi næsten 4.000 statslige arbejdspladser ud af hovedstaden og ind i byer rundt i landet. Mere end 2.000 er allerede på plads – i Hjørring, Odense, Aalborg, Silkeborg, Nykøbing Falster, Ikast, Karup, Ribe, Holstebro, Skanderborg, Slagelse, Frederikshavn, Lemvig, Viborg, Randbøl og Rønne. Og resten er på vej. Men det er kun første bølge.

Inden sommerferien – og den starter jo ikke i dag, for som lidt folkeoplysning kan jeg nævne, at Folketinget i dag afholder sin afslutningsdebat, men alle, der sidder her, ved godt, at det ikke markerer, at sommerferien er begyndt – vil regeringen præsentere en ny organisering af skattevæsenet, hvor vi fortsætter udviklingen med at skabe flere statslige arbejdspladser uden for hovedstaden. Og senere vil vi foreslå, at endnu flere statslige arbejdspladser inden for andre områder flyttes ind i byer rundt i landet og flyttes ud af København, hovedstaden. For jeg ønsker ikke et Danmark, som er delt i udvikling og afvikling. Jeg ønsker et Danmark, hvor fremgangen kommer alle dele af landet til gode. Uden fremgang er der ingen velstand, og uden velstand er der ingen velfærd.

Med kræftplan IV investerer regeringen i kampen mod kræft. Vi sætter patienten i fokus, styrker både forebyggelse, behandling og opfølgning, løfter samlet kræftområdet med over 2 mia. kr. over 4 år, og vi udvider kapaciteten på vores sygehuse, så flere kan blive behandlet hurtigere. Vi styrker også indsatsen mod demens, som er

en folkesygdom, der påvirker mennesker, familier dybt, med en handlingsplan til 0,5 mia. kr., som skal skabe tryghed og værdighed for både patienter og pårørende. Og helt, som vi lovede før valget, indfører vi nu patientansvarlige læger over hele landet. Vi sætter patienten først. Vi styrker kernevelfærden. Det gør vi også på ældreområdet, hvor vi sammen med Dansk Folkeparti har afsat 1 mia. kr. ekstra hvert år til mere værdig ældrepleje og yderligere 2 mia. kr. frem til 2020.

Kl. 09:23

Det er jo det, vi gerne vil have råd til. Det er jo det, vi skal have råd til. Og det er det, vi kan få råd til, hvis vi handler klogt: tryk behandling, når man bliver syg, og tryk omsorg, når man bliver gammel. Det er jo her, på kernevelfærden, at det offentlige skal levere varen, vel vidende at det aldrig bliver godt nok – for vi skal hele tiden have en ambition om at gøre det bedre.

Det er også derfor, vi har sat gang i en sammenhængsreform, som skal give flere borgere en bedre service, og som skal sørge for, at det offentlige bruger ressourcerne på det rigtige, på kerneopgaverne; at vi tænker mindre i siloer og mere i sammenhænge; at vi får bedre ledelse, bedre ledere; og at vi sætter de mange dygtige medarbejdere mere fri, stoler mere på deres faglighed og sætter dem fri til at passe deres arbejde. Det er mit mål med sammenhængsreformen, og jeg håber, at mange partier vil bakke op om indsatsen. Vi skal hele tiden gøre en god offentlig sektor endnu bedre, for det bidrager også til fremgang i Danmark.

Samtidig skal vi jo så rydde op der, hvor det halter. Det gælder SKAT. Vi skal have tillid til, at enhver svarer sit, og derfor opruster vi nu skattevæsenet. I den forrige valgperiode fra 2011 til 2015 faldt antallet af medarbejdere med 1.000 årsværk. Nu tilføjer vi SKAT nye ressourcer, næsten 7 mia. kr., 1.000 flere årsværk. Og derudover sætter vi gang i en undersøgelseskommission, som skatteministeren holder det første indledende møde om i morgen. For sådan skal det jo være: Myndighederne skal have styr på tingene. Ellers skrider tilhænderne, ikke bare til vores myndigheder, men jo i virkeligheden til hele den model, som vores samfund bygger på, til hele den samfundskontrakt, som vi har etableret i Danmark. Og derfor er det helt afgørende, at vi som folkevalgte nu tager ansvaret på os. Vi skal ikke glemme fortidens fejl – det skal vi ikke – men vi skal først og fremmest få styr på tingene nu, og det kan kun gå for langsomt.

Vi skal passe på vores velfærdssamfund, vi skal passe på Danmark. Derfor har det høj prioritet for regeringen, at der er styr på tilstrømningen af flygtninge og migranter. Da jeg blev statsminister, var vi udfordret af en flygtninge- og migrationssituation, som – kombineret med en stribe lempelser under den tidligere, socialdemokratiske regering – lagde et massivt pres på Danmark. Men Danmark kan ikke stå åbent for alle og enhver. Det vil ødelægge vores kultur, vores land, vores sammenhængskraft, vores økonomi. Antallet betyder noget.

Vi har fået styr på tilstrømningen, akkurat som vi lovede. I første kvartal af 2017 var asylantallet det laveste siden tredje kvartal af 2008. Vi har øget politiindsatsen ved asylcentre, strammet reglerne for permanent ophold, indført en sanktionsliste mod rabiater forkyndere, styrket indsatsen for hjemsendelse af afviste asylansøgere, indført midlertidig kontrol ved grænsen og en nødbremse, som kan aktiveres, hvis der igen går hul på Europa. Samtidig vil vi til efteråret tage fat på reglerne for familiesammenføring.

Kl. 09:27

Men hvis vi for alvor skal problemet til livs, skal vi også lukke dørene til Europa. Vi skal ødelægge menneskesmuglernes kyniske forretningsmodel, øge kontrollen med EU's ydre grænser, styrke samarbejdet om hjemsendelse med de lande, som de afviste asylansøgere kommer fra. Det er et samarbejde, som skal hvile på et noget for noget-princip, hvor vores hjælp er afhængig af, at de lande, migranterne kommer fra, tager et ansvar for deres egne statsborgere og tager dem tilbage igen. Det arbejder regeringen hårdt på at få igen-

nem i EU. For når vi lykkes med at bremse tilstrømningen, har vi mere styr på vores eget land, i alle dimensioner. Vi får også mere styr på økonomien, og så har vi også flere penge til en indsats i nærområderne, hvor pengene jo rækker langt, langt længere.

Netop fordi regeringen har fået styr på tilstrømningen, vil vi – som det ser ud lige nu – i år kunne flytte 1,8 mia. kr. fra asylområdet til langsigtede udviklingsindsatser. Det er penge, som skal mindske flygtninge- og migrationspresset på Europa, bl.a. ved at skabe flere arbejdspladser i Mellemøsten og Afrika, særlig for de unge, få flere børn i nærområderne i skole, give flere kvinder og piger bedre adgang til prævention og familieplanlægning – alt sammen noget, der kan tænde et håb om en ordentlig fremtid i de lande, som folk i øjeblikket flytter sig fra. Samtidig vil vi oprette en særlig pulje, som skal styrke vores mulighed for at hjemsende afviste asylansøgere. Og alt det kan vi gøre, fordi vi har strammet op.

Danmark skal være lukket for dem, der ikke vil. Til gengæld skal vi være åbne for dem, vi vitterlig har brug for: udenlandske specialister, som virksomhederne behøver, veluddannet arbejdskraft, som vi i øjeblikket måske ikke selv har til rådighed, og som det tager år at få på plads herhjemme, altså den type arbejdskraft, som vi konkurrerer med hele verden om at tiltrække, for de bidrager nemlig også til fremgangen. Derfor forstår jeg ikke, at et flertal her i salen sætter bremsen i netop her – ved sidste år at hæve grænsen i beløbsordningen, så den nu er 408.800 kr. mod tidligere 375.000 kr., og ved nu at skærpe kravene yderligere. Jeg har – helt, helt oprigtigt – svært ved at forstå det. For Danmark bliver ikke rigere af, at vi lukker de dygtigste ude; vi bliver tværtimod fattigere, og det skal vi ikke blive. Vi skal blive rigere.

Derfor skal vi bekæmpe de sider af udfordringen, som skaber fattigdom, f.eks. det forhold, at dem, der er i Danmark med anden etnisk baggrund, i alt for ringe udstrækning er i arbejde. Flere af de indvandrere, som allerede bor her, skal ud af ghettoerne og ind på arbejdsmarkedet, og vi har taget hul på det med integrationsydelsen, som der da heldigvis er et flertal for – det er ikke stort, men det er der – og med et klart signal om, at udgangspunktet er, at man er arbejdsmarkedsparat. Og det begynder jo at virke. Flere er kommet i arbejde, og langt flere meldes klar til arbejde. Men vi er langt, langt fra i mål. Det skal kunne betale sig at arbejde, og vi vil have alle, der kan, til at bidrage. Det er også en forudsætning for fortsat fremgang.

Kl. 09:32

Det samme er et trykt samfund. Regeringen vil ikke finde sig i, at kriminelle bander skaber utryghed i vores gader. Derfor er vi kommet med et stærkt modsvare: en rocker-bande-pakke, som slår hårdt ned på rocker-bande-kriminaliteten. Og også tak for bred opbakning til den. Vi har fordoblet minimumsstraffen for ulovlig våbenbesiddelse. Vi har fremlagt en retfærdighedspakke, som skal give flere rettigheder og en bedre behandling af misbrugte børn og ofre for voldtægt. Vi har styrket politiet med en ny politiskole i Jylland, som åbner i 2020 (*Munterhed*). Jo, det har vi gjort, det er os, der har foreslået en ny politiskole i Jylland. Og det er lykkedes regeringen at forhandle en sær aftale om Danmarks tilknytning til Europol på plads med EU. Det er lykkedes, fordi vi prioriterede en aftale meget højt, og fordi – må jeg også tilføje – vores europæiske partnere var parate til at hjælpe os. Det blev for mig at se den bedste aftale, vi kunne opnå, og den næstbedste løsning for politiet, bl.a. i kampen mod terror.

Den kamp, kampen mod terror, kæmpes på mange fronter og er desværre ikke vundet. I december var det i Berlin, i marts i London, i april i Sankt Petersborg og Stockholm. Der har også været angreb længere væk – i Istanbul i januar og i Ægypten i maj. Og i sidste uge var der et angreb i Storbritannien, denne gang i Manchester, rettet mod uskyldige børn og unge, der var samlet i livsglæde til en koncert, med mange ofre til følge. Der er tale om feje, feje angreb udført af usle mordere, som aldrig vil vinde.

I Danmark yder vi vores i kampen mod terroristerne, og vi har styrket beredskabet mod øst. Der er bud efter os, og det forstår jeg også godt. Hver gang jeg besøger vores soldater, senest i december – vores F-16-piloter i Tyrkiet, vores jægersoldater i Irak, vores soldater, der træner irakiske sikkerhedsstyrker – slår det mig, hvor engagerede, dedikerede og superprofessionelle mænd og kvinder vi har i Danmarks forsvar. De yder en flot indsats, men truslerne bliver ikke færre, og truslerne bevæger sig nu også over i cyberspace.

Danmark har en afgørende interesse i, at NATO står sammen og har de militære kapaciteter, som er nødvendige. Derfor vil regeringen i efterårets forhandlinger om et nyt forsvarsforlig lægge op til et substantielt løft af vores forsvarsbudgetter. For fred og stabilitet kommer ikke af sig selv og er ikke gratis. Og vi er måske mere end nogen sinde før beroende på, at vi selv løfter, og at vi selv tager ansvar.

Et af de områder, hvor vi har en særlig interesse i fred, stabilitet og bæredygtig økonomisk udvikling, er jo Arktis. Det er ikke mere end en uge siden, vi havde to gode debatter om rigsfællesskabet her i Folketingssalen. Og jeg vil gerne kvittere både for debatterne og for det samarbejde, vi har med de nordatlantiske repræsentanter i Folketinget. Vi har et stærkt rigsfællesskab bestående af tre forskellige lande, men tre lande, som står stærkest, når vi holder sammen. Det håber jeg vi kan blive ved med at gøre, og det tror jeg vi kan. Og det er noget af det, vi skal diskutere på årets rigsmøde på Christiansø om ca. 14 dage, og det glæder jeg mig til. Både Færøerne og Grønland har udstrakt selvbestemmelse. Stort set alle vigtige beslutninger bliver truffet i henholdsvis Tórshavn og Nuuk, og begge lande har stadig mulighed for at overtage ansvaret for flere områder og udvikle selvbestemmelsen, hvis de ønsker det. Sådan skal det være.

Kl. 09:37

Det hele kan siges meget kort – selv om jeg godt ved, at tidspunktet er forpasset for det: Danmark står bomstærkt. Vi har en sund økonomi, lav ledighed, stærke virksomheder, nye arbejdspladser, styr på tilstrømningen, fremgang i hele landet. Vi har langt, langt flere muligheder end problemer.

Men – for der er et men – der er et problem, som mere end andet bekymrer mig. Omkring nytår var jeg i Odense, hvor jeg besøgte Teknologiskolen på Syddansk Universitet – et fantastisk sted, hvor engagerede børn og unge har store drømme. De lærer om robotteknologi, de bygger robotter, de undervises af nogle af Danmarks bedste roboteksperter, og de bruger deres fritid på det. Det var en fantastisk oplevelse, som gør en optimistisk. Samme dag besøgte jeg Vollsmose, og jeg tror, at der er sådan i omegnen af et kvarter på cykel mellem Teknologiskolen og Vollsmose, men der er jo en verden til forskel. De unge, jeg mødte i Vollsmose – de fleste af dem – har også drømme, men de risikerer at snuble fra start og stå stille på peronen, mens deres jævnaldrende suser forbi. Se, det er jo først og fremmest trist for den enkelte, som derfor selvfølgelig også har et ansvar for at flytte sig – men det er også trist for Danmark, for på den måde risikerer vores land at knække over i et vinderhold og et taberhold. Og det bekymrer mig – for vi kan jo se i resten af verden, hvad det fører til: splittelse, fremtidsfrygt, et ønske om mure og om at melde sig ud af verden. Og det er det sidste, Danmark har brug for.

I min nytårstale formulerede jeg derfor den ambition, at vi skal gøre alle i Danmark til fremtidens vindere – og særlig dem på kanten. Vi skal have bedre erhvervsuddannelser, og det får vi med erhvervsuddannelsesreformen. Vi skal have bedre gymnasier, og det får vi med vores gymnasiereform. Vi skal have bedre universiteter, og det får vi bl.a. med vores bevillingsreform. Alt det skal vi have, men helt ærligt: De mange dygtige og stærke unge mennesker skal nok klare sig. Jeg er langt mere bekymret for de omkring 50.000 unge mellem 15 og 24 år, der hverken har en uddannelse, er i gang med en uddannelse eller har et arbejde. De er i overhængende fare for at

blive efterladt på perronen, mens deres venner suser af sted mod fremtiden.

Jeg anerkender simpelt hen ikke det synspunkt, at det ikke er muligt at drive en kommunal folkeskole, hvor børn, som de er flest, lærer at læse og regne på et tilstrækkeligt niveau efter 10 års skolegang. Jeg godtager ikke den forklaring, at fordi man er født ind i en bestemt familie eller har en uheldig baggrund, så kan skolen bare give op. Det gælder heller ikke børn med udenlandsk baggrund – tværtimod! Jeg er overbevist om, at børn, som de er flest, kan lære nok i skolen, hvis de får muligheden for det, nok til efter skoleafslutning at kunne vælge et liv med fremtid. Jeg har set det. Jeg har set, at det kan lade sig gøre, når de bliver mødt med tillid, opbakning og solide faglige metoder.

Kl. 09:42

Derfor har regeringen i løbet af foråret brik for brik fremlagt en samlet strategi, som skal støtte børn og unge på kanten og sætte dem fri, ind i fællesskabet. Vi har fremlagt et forslag om at forenkle og forbedre tilbuddene til de unge, som har sværest ved at finde vej efter folkeskolen. De har brug for en sikker hånd og ikke en jungle af tvivlsomme tilbud. Vi har fremlagt et udspil om dagtilbud, som skal give en styrket, tidlig indsats for de børn, der har mest brug for det. Og efter børnehaven skal skolen følge op. Det er sat i gang med folkeskolereformen, men reformen når jo ikke at få fuld virkning for de årgange, der går i de ældste klasser i dag. Vi skal være tålmodige med folkeskolereformen. Jo, jo, det skal vi da, men vi kan ikke tillade os at være tålmodige på vores børns vegne. De går kun i 9. klasse én gang i livet, de kan ikke vente.

Derfor bakker vi nu skolen op med en skolepulje på 0,5 mia. kr. over 3 år til godt 100 folkeskoler, der har mange elever med utilstrækkelige færdigheder i de ældste klasser. Det er en udstrakt hånd til de skoler, der er mest udfordret, og en udstrakt hånd til kommunerne om sammen at sætte fokus og høje mål. Den har de fleste da heldigvis grebet, men af en eller anden grund slår man hånden af os i Københavns Kommune. Her melder man pas, og det er i en kommune, hvor – hold nu fast – over halvdelen af eleverne i de pågældende skoler får under 4 i dansk og matematik i 9. klasse, over halvdelen! For mig er det helt uforståeligt, at man ikke vil tage imod hjælpen, og jeg synes ærlig talt ikke, at København kan være det bekendt over for de fagligt svage elever i de ældste klasser på de pågældende skoler. Det er et svigt. Vi skal have alle med forlæns ind i fremtiden og i særlig grad de børn og unge, som har fået en skæv start.

Vi skal møde fremtiden som et samlet land og i samlet flok. Vi skal møde omverdenen med åbenhed og selvtillid. Vi skal have høje ambitioner for Danmark, styrke fremgangen og bruge den med omtanke. Vi skal forstå, at Danmark kun er Danmark, fordi vi passer på hinanden. Og vi, der er optimister, har et særligt ansvar for dem, som ikke deler vores lyse syn på fremtiden. Danmark må ikke knække over. Det er vores største udfordring. Vi skal fortsat være et af de rigeste lande, og vi skal have alle med om bord. Det kan lade sig gøre, og jeg håber, at vi kan gøre det til en fælles sag for hele Danmarks Folketing.

Kl. 09:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til statsministeren. Så er det fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 09:46

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Mette Frederiksen (S):

Jeg var egentlig utrolig glad over, at statsministeren i sin tale nåede omkring Teknologiskolen i Odense og dermed robotterne. For det

fik mig til at tænke på et satireindslag på P3, som jeg så for nogle dage siden.

Den handlede om robotter. Tusindvis af danske arbejdspladser vil blive erstattet af robotter, lød det, og ved I, hvor de var startet? Det var herinde på Christiansborg – med os! Det viste sig at være overraskende nemt at erstatte os politikere med robotter. Man havde analyseret vores politiske sprog og fundet ud af, at vi stort set alle sammen siger det samme: Det kan jeg desværre ikke udtale mig om på nuværende tidspunkt. Vi skal have mere vækst. Vi nedsætter en kommission.

Robotterne var i øvrigt startet med at sælge DSB til underpris, og så havde de givet sig selv en lønforhøjelse. Nu var det jo heldigvis kun satire, men sandt er det, at robotterne kommer. Alting forandrer sig i de her år, og det går stærkt. Når det går stærkt, skal vi huske på hinanden, og det vigtigste spørgsmål i dag er vel sådan set ret enkelt: Hvordan sikrer vi her fra Christiansborg, at der i fremtiden vil være et arbejde til alle? Jeg synes, vi bruger for lidt tid på den diskussion, desværre.

Som socialdemokrat tror jeg jo på, at man skal have et arbejde og på ret og pligt. Hvis man kan, skal man. Sådan er mange af os blevet opdraget, altså at alle skal have lov til at bidrage til vores samfund.

En fremtid, hvor mennesker bliver overflødiggjort, er jo ikke en fælles fremtid for os alle sammen. Og vi må ikke acceptere en udvikling, hvor en stor del af os ryger baglæns på grund af teknologi, fordi det går for stærkt. Det handler ikke bare om den enkeltes muligheder, selv om det sådan set er afgørende nok i sig selv. Det handler også om vores virksomheder og danske arbejdspladser.

Forhindringen for fortsat vækst og udvikling i Danmark er ikke den nuværende pensionsalder. Forhindringen for vækst og udvikling er, at mange danske virksomheder kommer til at mangle dygtige medarbejdere. Der mangler allerede nu elektrikere, smede og ingeniører. Det skal løses nu.

Vi har fremlagt en række forslag i form af et flaskehalsudspil, et vækststudspil og en opkvalificeringsreform. Vi foreslår, at det skal være lettere og mere økonomisk attraktivt at blive dygtigere og få et papir i hånden på de ting, man kan, altså at man kan gå fra ufaglært til faglært, at vi hjælper voksne ordblinde på en bedre måde, og at vi sikrer en bedre økonomi til vores erhvervsuddannelser.

Jeg ved godt, det her er svært. Det er ikke så meget politisk set, for det er jo et spørgsmål om prioriteringer. Nogle vil gerne sænke arveafgiften og bruge pengene på det. Og så er der os, der gerne vil sikre danske lønmodtagere og bruge pengene på det. Så det er ikke det politiske, der er det svære. Men jeg tror, at det er svært for mange af jer, der lytter med i dag, for der er rigtig mange voksne i Danmark, der har dårlige minder om deres skoletid. Det kan jeg sådan set godt forstå.

Derfor skal vi indrette vores skoler og vores uddannelser på en anden måde end i dag. Vores skole i Danmark skal også passe til alle jer, der ikke kommer fra et hjem, hvor uddannelse er det mest almindelige. Det er sådan set måske vores vigtigste opgave, og det håber jeg vi kan samarbejde om her i Folketinget. Det er ikke, fordi det er et mål i sig selv, at vi skal være enige med hinanden – det er vi sjældent – men fordi vi simpelt hen kan skabe nogle bedre og mere holdbare løsninger, når et bredt flertal står bag beslutningerne. Og det har vi jo gjort en del gange i det folketingsår, vi nu afslutter. Det er jeg faktisk ganske stolt af.

Tag f.eks. boligskatten, hvor det ikke alene er lykkedes at skabe tryghed for dem, der ejer en bolig, men også for dem, der lejer deres bolig, samtidig med at vi i fællesskab har skabt et resultat, der både geografisk og socialt var bedre. Man kan også tage finansieringen af den grønne omstilling, hvor det er lykkedes at bevare de vindmøller, der skaber arbejdspladser og gør Danmark mindre afhængigt af fossile brændstoffer. Og så har jeg ikke nævnt bandepakken, Nordsøaftalen, den skattekommission, vi nu nedsætter, aftalen om bedre og

billigere offentlig transport og taxaaftalen. Og jeg vil gerne takke alle de partier, der er med i en eller flere af de aftaler.

Kl. 09:51

Der er ikke længere kun et rødt alternativ eller et blått alternativ. Der er nu et bredt alternativ. Og det er godt. For hvis vi vil politikereleden til livs, er det mere af det, der skal til, altså samarbejde og resultater.

Jeg er særlig glad for, at vi nu har en solid enighed om udlændingepolitikken i Folketinget. Når mennesker er på flugt, skal de have hjælp. I dag hjælper vi mange, og det skal vi blive ved med at gøre. Men vi kan hjælpe endnu flere, hvis indsatsen i nærområderne bliver bedre. Og hvis vi skal sikre sammenhængskraften og en bedre integration end i dag, så er der selvfølgelig en grænse for, hvor mange der kan komme hertil. Det kræver svære beslutninger, og det står vi ved, også efter et valg.

Jeg har selvfølgelig respekt for, at andre partier slås for deres synspunkter. Men der er og må være en politisk tyngdelov. Et mindretal kan ikke påtvinge flertallet sine holdninger, og senest her i efteråret fik vi jo demonstreret, at selv ikke de mest stålsatte øjne kan ændre på det faktum.

Dengang handlede det om topskattelettelser, og det må vi forstå vi nu igen skal i gang med. Det er jo et rent deja vu. For hvad har egentlig ændret sig? Mandaterne er jo de samme. Derfor har jeg to spørgsmål.

For det første: Er det virkelig den rigtige prioritering, hvis vi i en tid, hvor vi ikke har en masse penge, men til gengæld en masse store opgaver, så skal bruge pengene på topskattelettelser i stedet for på dem, vi holder af: Vores ældre, vores børn og dem, der er ramt af sygdom? Vi skal sikre en ordentlig økonomi til vores velfærdssamfund, sygehuse og skoler. I stedet foreslår regeringen nu igen store sparerunder, der vil give færre social- og sundhedsassistenter til vores ældre, og sygeplejersker skal løbe endnu hurtigere.

For det andet: Er det virkelig den største udfordring for dansk økonomi, at vi har et samfund, hvor dem, der tjener mest, også bidrager med lidt ekstra? Det er det selvfølgelig ikke.

Sagt lidt direkte og uden robotsprog: Der er altså ikke en eneste ufaglært i Sønderjylland, der bliver dygtigere af, at der bliver givet topskattelettelser til dem, der bor nord for København.

Sandheden er vel den, at topskattelettelserne kun er på dagsordenen af hensyn til Liberal Alliance og dermed regeringens fremtid. I al respekt vil jeg sige: Danmarks fremtid er vigtigere.

Nu er det i løbet af det seneste år lykkedes, hen over den politiske midte, at forhindre regeringen i at trække Danmark alt for skævt; så langt, så godt. Men vores ambitioner er selvsagt større end det.

Nu er tiden til at trække Danmark i en mere retfærdig retning, hvor forskellene i vores samfund bliver mindre, og hvor vi siger ja. Vi skal sige ja til et Danmark, hvor du kan dygtiggøre dig på en måde og i et tempo, der passer til dig og dit liv, et Danmark, hvor vi siger ja til et skattevæsen og nogle myndigheder, som vi kan stole på, og hvor alle selvfølgelig skal bidrage med det, de skal, og ja til et Christiansborg, hvor alle danskere kan regne med, at vi politikere bruger vores tid på at samarbejde med hinanden og skabe resultater for hele Danmark.

På baggrund af det vil jeg gerne på vegne af Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet og Socialistisk Folkeparti oplæse følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Danmark har brug for en anden retning. Vi skal værne om og styrke vores velfærdssamfund, og ikke gradvis udhule og afvikle det. Vi skal udvikle vores fælles velfærd, begrænse uligheden, bekæmpe fattigdom, sikre bedre hjælp til nedslidte, skabe et mere rummeligt arbejdsmarked, skabe flere job og praktikpladser og styrke opkvalificering og uddannelse.

Folketinget konstaterer, at en vækst i det offentlige forbrug på 0,3 pct. er urealistisk i forhold til den demografiske udvikling og vil medføre forringelser af det nuværende serviceniveau i vores daginstitutioner, folkeskoler, sygehuse, ældrepleje m.m.

Folketinget konstaterer, at regeringen har skruet ned for Danmarks grønne ambitioner til skade for både klima, erhvervsliv og forbrugere. Folketinget pålægger regeringen at føre en klimapolitik, der bringer Danmark tilbage på et ambitiøst spor gennem brede politiske forlig, herunder bl.a. arbejde for, at 100 pct. af vores elektricitetsforbrug gerne er dækket af vedvarende energi senest i 2030«.

(Forslag til vedtagelse nr. V 122).

Kl. 09:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og det her forslag indgår naturligvis i den videre forhandling.

Så er der en lang række korte bemærkninger. Hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 09:56

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Og tak til fru Mette Frederiksen for ordførertalen. Jeg står her og er helt mig selv, ikke nogen robot, og jeg har et spørgsmål på baggrund af en opfordring, som overborgmesteren i København her til morgen jo er kommet med – eller i aftes var det vel. Opfordringen var til regeringen, men jeg tror egentlig også, opfordringen var til Folketingets partier og dermed jo også til overborgmesterens eget parti, Socialdemokratiet – en opfordring til, at man får gjort op med bl.a. de romaer, som jo turnerer rundt i København, men også i andre byer, og gør livet utrygt for mange, og som kun er her og lever et usselt liv på gaden for at samle flasker og på den måde prøve at få en tilværelse i Danmark, hvilket selvfølgelig ikke bør kunne lade sig gøre.

Så det, jeg egentlig vil høre, er bare helt lavpraktisk: Hvad er Socialdemokratiets egne tanker om, hvad vi kan gøre ved det problem, så vi rent faktisk får det håndteret og dermed følger den opfordring, der er kommet fra Københavns overborgmester?

Kl. 09:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til fru Mette Frederiksen.

Kl. 09:57

Mette Frederiksen (S):

Tak for spørgsmålet. Jeg deler til fulde overborgmesterens opfordring til både regeringen og Folketinget, og jeg vil også foreslå i dag, at vi hurtigt mødes til en diskussion af, hvad vi stiller op med den her udfordring. Og problemet er der – man kan se, når man træder ud af Folketinget her og går få meter herfra, at romaer har taget ophold i vores parker. Der følger støj og gener for andre mennesker med; vi har hørt om afpresning af danske hjemløse. Og pludselig befinder vi os jo i den situation, at vi har et gadebillede, som vi har brugt årtier på at sikre ikke skulle komme i Danmark, hvor mennesker ligger og sover på bænke, på græsplæner, under buske og i det hele taget forstyrre det offentlige rum, som skal være der ikke alene i vores bybillede, men også på sommerens festivaler og andre steder, hvor der er mange mennesker.

Så jeg synes, vi skal tage en forhandling om det, også ganske hurtigt. Der er jo simpelt hen behov for, at politiet rykker ind og hjælper Københavns Kommune for at sikre, at der kommer ro og stabilitet.

- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.
- Kl. 09:58 hos fru Mette Frederiksen og måske en trang til at tænke, at det måske ikke var så dumt igen? Kl. 10:01
- Kristian Thulesen Dahl** (DF):
Tak for det. Jeg vil rigtig gerne mødes, også med fru Mette Frederiksen, også for at diskutere det her spørgsmål. Vi har faktisk fremsat et beslutningsforslag fra Dansk Folkepartis side i den her samling, hvor vi stillede forslag om, at man skulle prøve at lave sådan en slags omvendt bevisbyrde – man skulle forpligte de pågældende udlændinge til at kunne dokumentere, når de mødte politiet, om de havde lovligt ophold i Danmark. Hvis ikke de kunne dokumentere det, skulle de kunne administrativt udvises. Altså, man skulle simpelt hen hurtigere kunne få dem ud af landet. Det kunne vi ikke vinde flertal for her i Folketinget, men nu er vi jo mange samlet i dag, og det kan være, at der er nogle, der kommer på andre tanker. Men det var i hvert fald et bidrag fra Dansk Folkepartis side til, hvordan vi rent praktisk kan gøre noget ved det.
- Det, jeg efterlyser i dag, både fra Socialdemokratiets side, men selvfølgelig også fra andre partier, er, at man, når vi mødes, kommer med nogle konkrete forslag til, hvad vi så rent faktisk gør ved det, så der også kommer noget handling bag ordene.
- Kl. 09:59
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Frederiksen.
- Kl. 09:59
- Mette Frederiksen** (S):
Jeg tror, vi skal gøre to ting. For det første har vi jo på det konkrete niveau simpelt hen behov for, at politiet har de ressourcer, der skal til, for at få brudt romalejrene op og så at sige give parkerne tilbage til den københavnske befolkning og sørge for, at der er fred og ro på Christianshavns Torv, omkring Nikolaj Kirke, i parker, og hvor problemet ellers er. Og så bliver vi for det andet nødt til at rejse det her på europæisk plan, for det er jo de europæiske regler, der er noget galt med. Fri bevægelighed skal bruges til at finde arbejde og uddanne sig, ikke til at man kan bevæge sig rundt og tigge, ikke til at man kan bevæge sig rundt og – i forhold til dem, der måtte gøre det – begå kriminalitet.
- Så der skal være to tempi: 1) hvor man helt konkret nu rykker ind i København og sørger for at få genoprettet fred og ro, og 2) hvor vi bliver nødt til at udfordre EU's regler på det her område.
- Kl. 10:00
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.
- Kl. 10:00
- Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Tak for det, og mange tak til fru Mette Frederiksen for ordførertalen. Fru Mette Frederiksen starter med at tale om det her med, at der skal være job til alle, og at vi skal gå ind i fremtiden og sikre, at vi alle sammen har noget at lave, og nævner også en af forudsætningerne for det, altså det her med, at den, der har evnen, også har pligten. Hvis man kan, skal man. Et af de områder, hvor regeringen med en vis succes, må man sige, prøver at få folk i arbejde, er jo med integrationsydelsen, hvor vi altså siger, at det skal virke som en motivation til at gå ud og tage sig et arbejde. Vi kan se, at der er en lang større del af de flygtninge, der kommer til Danmark, som kommer i arbejde efter den her indførelse. Socialdemokratiet var ikke med til at stemme for vedtagelsen af integrationsydelsen, så jeg skal bare høre: Er de her resultater ikke noget, der kalder på en vis refleksion
- Mette Frederiksen** (S):
Jeg vil sige flere ting med hensyn til integrationsydelsen. For det første var vi jo sådan set langt inde i forhandlinger, også med partiet Venstre, på det her område. Vi har især én bekymring på det her område, og det er børnene, altså hvordan vi sikrer os, at børn, der vokser op i Danmark, har gode opvækstbetingelser, ligegyldigt hvor deres forældre måtte komme fra. Så jeg mener stadig, at der er et udestående og en udfordring om børnedelen, og det vil jeg meget, meget gerne diskutere videre med regeringen om vi kan finde en løsning på.
- Jeg tror også, at det er vigtigt at sige, at i takt med at der er kommet så mange mennesker til Danmark udefra, og at vi fortsat står i en stor migrant- og flygtningekrise, er ideen om, at man bliver nødt til at være her i et tidsrum, før man kan få adgang til alt, blevet stadig vigtigere. Vi har brøkpension på folkepension. Det vedtog vi tilbage i 1980'erne, i, tror jeg nok, et enigt Folketing. Vi har nu taget nogle skridt, også i forhold til børnechecken, og det kan være relevant også at diskutere på andre områder. For det er klart, at vi skal kunne finansiere vores velfærdssamfund, og det er vigtigt, at alle bidrager, når de kommer hertil.
- Kl. 10:02
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.
- Kl. 10:02
- Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Tak for det. Jeg er jo optimist af sind, så jeg ser en åbning i forhold til en anerkendelse af, at det her ikke er så skævt igen, og det kvitterer jeg også gerne for. Jeg mener sådan set, at det bedste, man kan gøre for de her børn – og jeg forstår bekymringen fra fru Mette Frederiksen – er at sikre, at de børns forældre har et arbejde. Et arbejde er det bedste, man kan have. Det allerbedste, man kan få her i verden, er et arbejde. Så når nu det her tilskynder, at folk kommer i arbejde, synes jeg, at det er en vældig god idé. Så jeg skal bare høre: Er det fortsat Socialdemokratiets politik at tilbagerulle integrationsydelsen, skulle man få magt, som man har agt? Undskyld, min tid er udløbet.
- Kl. 10:03
- Formanden** (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, fru Mette Frederiksen.
- Kl. 10:03
- Mette Frederiksen** (S):
Jeg vil gentage det, jeg har haft lejlighed til at sige på andre tidspunkter her i salen, nemlig at vi ikke kommer med en masse løfter, før vi ved, hvad vi har at gøre godt med. Når vi taler specifikt om integrationsydelsen, har vi selvfølgelig en løbende vurdering af, hvad det er for et ydelsesniveau, der skal være i Danmark, når man kommer hertil. Vi bliver jo nødt til at se hinanden i øjnene, også her i Folketinget, og konstatere, at der er for mange med etnisk minoritetsbaggrund, der ikke er på arbejdsmarkedet, og vi har for mange, der i årtier har været i Danmark på kontanthjælp uden muligheden for at bidrage til samfundet og uden at give deres børn det allervigtigste, nemlig at mor og far tager på arbejde om morgenen. Den diskussion må vi tage videre, nu er min tid udløbet.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 10:04

masser af styringsmekanismer, også selv om man fjerner 2-procent-skravet nu. Det har altså nogle meget voldsomme konsekvenser – jeg tror også, fru Mette Frederiksen har hørt historierne – for patienter, der ikke får ordentlig vejledning, og nybagte forældre, der bliver sendt hjem få timer efter fødslen. Det er altså rigtig voldsomt.

Kl. 10:04

Igen må jeg bare sige: Det er jo Socialdemokratiet, som giver regeringen flertallet til at fortsætte det. Vi har lige haft et forslag i Folketingssalen om at afskaffe 2-procentskravet, og Dansk Folkeparti stemte faktisk for. Det er Socialdemokratiet, der nu holder hånden under regeringens årlige besparelser. Hvordan kan det være?

Kl. 10:07

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Noget af det, vi har diskuteret meget i den seneste tid, er jo skatteområdet. I årevis har besparelserne regnet ned over det danske skattevæsen, og nu begynder vi virkelig at se konsekvenserne af det her med, at man går i gang med at effektivisere og fjerner penge og høster, før man i virkeligheden har sået. Det er jo ret voldsomt, og vi er heldigvis enige om, at det har været katastrofalt på skatteområdet.

Alligevel er det nu Socialdemokratiet, som blokerer for, at vi kan fjerne en mekanisme på sundhedsområdet, der minder rigtig meget om det, altså det her 2-procentsproduktivitetskrav, som år efter år hakker 2 pct. af og får sygeplejerskerne til at løbe 2 pct. hurtigere hele tiden, uden at man egentlig har noget grundlag for at vide, at de effektiviseringer findes. Det er noget, som vi hører nogle frygtelige historier om konsekvenserne af.

Jeg tror, at det, fru Mette Frederiksen sagde lige før, var, at regeringen vil have sygeplejerskerne til at løbe endnu hurtigere. Det er jo faktisk noget, der sker med Socialdemokratiets stemmer lige nu. Det er Socialdemokratiet, der forhindrer, at vi afskaffer produktivitetskravet. Hvordan kan det være, at det ikke virker på skatteområdet, men at det åbenbart stadig væk virker på sundhedsområdet?

Kl. 10:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:05

Mette Frederiksen (S):

Tak for spørgsmålet, og ikke mindst tak for at bringe sundhedsvæsenet og vores sundhedssystem ind i diskussionen.

Jeg er ikke tilhænger af, at vi skal fortsætte med at have et 2-procentseffektiviseringskrav, som vi kender det i dag. Det har vi gjort klart både her i salen og uden for salen. Men vi skal selvfølgelig have lov til at tænke over, hvad vi sætter i stedet, og jeg tror, det er vigtigt her hele tiden at finde den rette balance mellem at have tillid til, at vores medarbejdere, f.eks. ude på den enkelte hospitalsgang, har fagligheden, der skal til for at træffe de rigtige valg og foretage de rigtige prioriteringer, samtidig med, og det er selvfølgelig lige så vigtigt, at vi hele tiden har for øje og har fokus på, hvordan vi kan gøre tingene klogere, og hvordan vi kan gøre tingene bedre.

Må jeg bare give et eksempel: Jeg så på et tidspunkt en oversigt over, hvor mange timer i døgnnet scannere på danske sygehuse er i gang. Nogle steder er de i gang stort set hele døgnnet. Man arbejdstilrettelægger, og man får patienterne ind, så man bruger al den scanningstid, der er. Andre steder kører de i kortere tid, og det betyder så, at der er ventetid for de patienter, der har behov for en scanning. Det er jo et godt eksempel på, at her kan man gøre tingene klogere. Men et 2-procentskrav, der gælder alle steder, også på fødegange, er ikke det, vi skal bruge i fremtiden.

Kl. 10:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 10:07

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes, det er en lille smule mærkeligt, for der er jo masser af styringsmekanismer ud over 2-procentskravet. Altså, der er patientret-tigheder og monitorering og budgetter og alt muligt andet. Så der er

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 10:07

Mette Frederiksen (S):

Men kunne man ikke også vende den om og sige: Nu tegner der sig faktisk et flertal for at afskaffe 2-procentsreglen, som vi kender den i dag. Det er jo et utroligt stort fremskridt. Lad os så lige bruge noget tid – og det er ikke, fordi vi skal bruge lang tid på det, jeg taler ikke om mange års udredningsarbejde – for jeg tror, at hvis vi sætter os ned, tænker os om og lytter, også til dem, der har meget større kendskab til sundhedsområdet end vi to, der diskuterer det netop nu, så vil vi ret hurtigt, tror jeg, kunne finde en måde ikke at styre, men at lede vores sundhedsvæsen på, en klogere måde. Og så kan vi få det vedtaget og få det til at gælde fremadrettet.

Så jeg tror, at det, der er vigtigt, er at få patienten i centrum. Nogle af de styringsmekanismer, der er i dag, er simpelt hen forældede, og derfor ønsker vi også at erstatte dem med noget andet.

Kl. 10:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det fru Christina Egelund, Liberal Alliance.

Kl. 10:08

Christina Egelund (LA):

Tak for det. Også tak herfra for fru Mette Frederiksens ordførertale. Jeg vil egentlig gerne vende lidt tilbage til det her med integrationsydelsen, som hr. Jakob Ellemann-Jensen også spurgte ind til. Ordføreren svarede, at spørgsmålet om, hvorvidt man vil aflive integrationsydelsen eller forandre den, skulle man få magten efter et valg i fremtiden, er noget, man løbende vurderer. Det er jo meget godt, at man løbende vurderer pro og contra i alle mulige spørgsmål. Det tror jeg vi alle sammen gør.

Men mit spørgsmål er egentlig: Hvad er konklusionen på den vurdering? Vil en regering ledet af fru Mette Frederiksen afskaffe integrationsydelsen?

Kl. 10:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 10:09

Mette Frederiksen (S):

Det er en lidt spøjst spørgeteknik. Man anerkender, at det er godt, at tingene vurderes, men vil gerne have konklusionen. Det plejer at være sådan, at når man er i gang med vurderingen, er man ikke klar med konklusionen. Og det er så konklusionen på spørgsmålet.

Når det er sagt, tror jeg, det er vigtigt, når vi snakker integrationsydelse, at der er flere forhold at tage hensyn til. Der er et hensyn at tage til robustheden i dansk økonomi, når mange mennesker kommer hertil. Ideen om, at man ikke bare fra den ene dag til den anden kan få adgang til alt, har jeg forståelse for. Det er også derfor, at flygtninge, når de kommer hertil, er på en madpakkeordning og bor i

vores asylsystem. De er ikke berettiget til kontanthjælp. Det er derfor, vi har brøkpension på folkepensionen. Det har været gældende i ganske mange årtier.

Men der er også et hensyn til nogle børn. Ligeegyldigt hvad vi måtte mene om ydelser, håber jeg på, at vi på tværs af de politiske partier kan nå derhen, hvor vi siger, at børn ikke skal bøde for deres forældres livssituation. Hvis vi gerne vil have social mobilitet og lige muligheder i det her samfund, må det være en politisk opgave at sikre, at alle børn har ordentlige opvækstbetingelser. Det vil jeg gerne være sikker på gør sig gældende, ligeegyldigt hvilke ydelser vi taler om.

Kl. 10:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er en begyndende uro i salen, og den vil jeg godt bede om man indstiller.

Værsgo, fru Christina Egelund, Liberal Alliance.

Kl. 10:10

Christina Egelund (LA):

Jeg er helt enig i, at der selvfølgelig er et hensyn til børn. Det er der til alle børn, også dem, der kommer hertil ledsaget af deres forældre som flygtninge. Integrationsydelsen har været effektiv et stykke tid, og nu kan vi se, at effekten faktisk er, at flere af forældrene kommer i arbejde, og det synes jeg er det fremmeste hensyn, man kan vise de børn, nemlig at de vokser op med en mor og en far, der går på arbejde og bliver en del af det samfund og det land, som man er kommet til. Respekt for, at man stadig væk vil vurdere det, men hvornår kan vi forvente en konklusion på den vurdering? Det er mit spørgsmål.

Kl. 10:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og værsgo til fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:11

Mette Frederiksen (S):

Der er svaret det samme som det, der er givet i mange andre sammenhænge: Det skal selvfølgelig gives i god afstand til næste folketingsvalg. Må jeg så ikke sige noget andet? Jeg er jo enig i det, spørgeren siger, nemlig at det vigtigste, vi overhovedet kan understøtte fra Folketingets side, når en flygtningefamilie kommer til Danmark, ikke bare er, at far får et arbejde, men at mor får et arbejde, så vi også kan få brudt de tendenser, der er i nogle af vores minoritetsgrupper, med social kontrol, og at vi sikrer, at dem, der kommer hertil, bidrager til det danske samfund i stedet for det modsatte. Og selvfølgelig er min grundholdning om ydelser som socialdemokrat jo ret og pligt. Man skal bidrage, og man har nogle rettigheder.

Kl. 10:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 10:12

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jo tak. Først vil jeg lige rette en lille misforståelse fra fru Mette Frederiksen tale. Der er ikke kun et rødt, et blåt og et bredt alternativ, der er også et grønt alternativ, og det vil jeg bare minde fru Mette Frederiksen om. Det, jeg gerne vil spørge ind til, er faktisk iværksætter, for vi ved, at hvis vi skal skabe fremtidens arbejdspladser, skal det ikke være store arbejdspladser, men små og mellemstore arbejdspladser, og derfor skal vi have gang i skabelsen af nye virksomheder. Så jeg kunne godt tænke mig at høre, om Socialdemokratiet har nogen gode ideer til det, for fra Alternativets side kunne vi godt tænke os, at vi måske så på hele uddannelsessystemet, altså hvordan vi kan løse nogle af båndene, der ligger i fremdriftsreformen, så unge,

allerede når de er studerende, kan begynde at skabe virksomheder. Er det ideer, som Socialdemokratiet også kunne forestille sig man kunne kigge på?

Kl. 10:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Værsgo til fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:12

Mette Frederiksen (S):

Jeg tror egentlig, det er sådan, at man, når man er studerende på en videregående uddannelse i Danmark, har ret god tid til også at få vilde ideer, og det synes jeg da bare de unge skal kaste sig over, og gerne endnu mere af det. Jeg vil sige, at det, jeg hører, når jeg bevæger mig rundt ude i erhvervslivet, især er én ting, nemlig at når man får den gode idé, kan det være rigtig svært at få lov til at realisere den, fordi det stadig desværre er svært at få adgang til risikovillig kapital. Det er den fase, jeg tror vi skal være optaget af at understøtte fra Christiansborgs side, for fra ideen er udviklet og finpudset, til at man kan få en produktion i gang, har man behov for, at der er nogen, der vil låne en nogle penge, medmindre man har rigtig meget med hjemmefra, men det er de færreste, der har det. Så jeg tror, at adgangen til risikovillig kapital nok er noget af det allervigtigste, og der kunne man jo pege på vores forslag om at udvide Vækstfondens muligheder for at give direkte støtte. Et godt eksempel på en virksomhed, der fik støtte til sidst af Vækstfonden, er Universal Robots – nu er det ikke, fordi vi skal tale robotter hele dagen – som er en fremragende dansk virksomhed, og som i øvrigt også ligger på Fyn. Den er efterfølgende solgt, men det er en meget, meget stærk dansk virksomhed med masser af arbejdspladser. De kunne ikke få støtte, men fik det til sidst af Vækstfonden og fik et gennembrud.

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 10:14

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu kan jeg fortælle, at det, jeg hører fra uddannelsesinstitutionernes forskellige kontorer for iværksætter osv., er, at det faktisk har haft en betydning, at vi presser studerende hurtigere igennem, så der ikke er den tid til at kunne starte op på de gode ideer. Men når vi nu taler finansiering, er det jo også nødvendigt at se på andre former end lige Vækstfonden. Altså, hvordan kan vi få nogle af alle de penge, der er, ud at arbejde, eksempelvis de store pensionsmidler, der ligger? Hvordan kan man gøre noget der – men også i forhold til hele crowdfundingdelen? Er det også noget, som Socialdemokratiet vil være med til at se på, altså hvordan vi kan få de penge, vi allerede har i samfundet, ud at gøre gavn for det kommende erhvervsliv?

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:14

Mette Frederiksen (S):

Det synes jeg er en spændende diskussion. Må jeg ikke i forhold til universiteterne sige, at det, vi har haft fokus på her i salen, er at sikre, at de unge tager deres uddannelse på normeret tid. Det synes jeg da ikke er et urimeligt krav. Jeg tror, det er vigtigt at holde fast i, at de fleste, der læser på en videregående uddannelse i Danmark, er ret ressourcestærke unge mennesker. At have den forventning, at de gennemfører deres studie på normeret tid, ligesom voksne passer deres arbejde på normeret tid, synes jeg sådan set ikke er urimeligt. Nå,

det var svaret på det, og jeg vil meget gerne være med til at diskutere det andet.

Kl. 10:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre.

Kl. 10:15

Morten Østergaard (RV):

Jeg kan jo fortsætte lidt i det spor, for det kan godt være, at man kan få øje på nogle ting, der skiller os, men noget af det, der plejer at samle os og har gjort det historisk set, har faktisk været ambitionen om, at den næste generation altid har skullet uddannes bedre end deres forældre. Det var derfor, vi, da vi sad i regering, investerede massivt i uddannelse. Flere og flere unge blev optaget, og det har jo sådan været en fælles rød tråd. Derfor har det selvfølgelig undret os lidt undervejs siden folketingsvalget, hvordan det kunne være, at Socialdemokratiet gik med på at finansiere et politiforlig med grønthøsterbesparelser eller en dagpengeaftale med et uddannelsesloft.

Men så har vi jo senest her oplevet, at det måske er, fordi det er sådan et ideologisk skift. Jeg har forstået på nogle af de unge stærke ideologer i Socialdemokratiet, at det er, fordi det ligesom er sådan, at jo mere uddannelse man har, desto mere lever man på nas. Altså, det er det her med de lærdes tyranni. Og jeg tænker på hr. Kaare Dybvad, som har skrevet, og jeg citerer: Det er kynisk at blive ved med at smide uddannelsesmidler efter den kreative klasse. Så synes jeg selvfølgelig, det giver mere mening, men er det virkelig Socialdemokratiets uddannelsessyn i dag, at vi nu må have lagt loft på, så den næste generation ikke bliver bedre uddannet end deres forældre?

Kl. 10:15

Kl. 10:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:17

Mette Frederiksen (S):

Der er da ikke nogen, der taler om, at der skal lægges et loft, men der er en socialdemokrat, der rejser en fuldstændig rimelig diskussion af, hvordan vi bruger midlerne på uddannelse i Danmark. Det er da en fair diskussion. Og nu kan det godt være, at jeg går lidt direkte til det, men sagen er jo den, at der er op imod en million voksne danskere, der har svært ved at læse og skrive og regne. Hvor ofte prioriterer vi dem i uddannelsesdiskussionen? Alle os, der har besøgt mange gymnasier og mange erhvervsuddannelser, ved da godt, hånden på hjertet, at pengene igennem tiden er blevet prioriteret i retning af gymnasierne og ikke erhvervsuddannelserne. Det ved vi da godt. Vi ved da godt, at vi har brugt rigtig mange penge på de videregående uddannelser og ikke altid husket de ufaglærte. Den grundlæggende diskussion – prioriterer vi vores uddannelsesmidler rigtigt, når vi nu ved, at der er nogle, der har et stort behov, som ikke bliver imødekommet? – er da en relevant diskussion.

Jeg vil gerne have, at alle i Danmark kan realisere deres potentiale. Jeg synes, det er skønt, når mønsterbryderen, der kommer fra en familie, hvor der aldrig har været uddannelse, pludselig står med studenterhue på hovedet eller i hånden. Men min drøm er da lige så meget, at alle dem, der aldrig fik muligheden, får den i fremtiden, og min drøm er da, at ham, der i dag er på det danske arbejdsmarked uden at kunne læse, får den gave, det er at kunne læse, så han også kan være på arbejdsmarkedet om 15 år. Den prioriteringsdiskussion synes jeg godt nok vi trænger til at tage.

Kl. 10:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard.

Morten Østergaard (RV):

Det er jo ekstremt interessant, for den politik, der har været ført på uddannelsesområdet i den periode, der nu er gået siden folketingsvalget, har jo ikke været sådan, at man nu skulle prioritere rundtomkring i uddannelsessystemet. Den har været en nedprioritering, fordi pengene har skullet bruges på noget andet – noget, som Socialdemokratiet også har ønsket, nemlig flere politibetjente. Det betyder, at alle erhvervsuddannelsesinstitutioner i Danmark nu sidder og planlægger besparelser – og ethvert gymnasium, ethvert hf – med afsæt direkte i det politiforlig. Derfor klinger det jo hult, og det fører tilbage til den uenighed, der er: Handler det om at skabe grundlag for, at vi kan investere mere i uddannelse, sådan at det, alle de steder, hvor det ikke er godt nok i dag, kan blive bedre, eller er det Socialdemokratiets holdning, at for at gøre det er vi nødt til at tage nogle af de steder, hvor man måske synes det er godt i dag, og skære ned, for at det kan blive bedre andre steder? Er det et nulsumsspil, hvor der nu skal bygges lofter og rives ned, i stedet for at vi i fællesskab finder grundlag for at investere mere?

Kl. 10:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Jeg appellerer til, at man overholder taletiden. Det bliver en lang dag, og vi skal respektere hinanden ved at overholde taletiderne.

Kl. 10:19

Mette Frederiksen (S):

Måske skulle vi lige skille tingene ad, og måske skulle spørgsmålet i virkeligheden rettes til en anden end den kvinde, der står på talerstolen nu, for den grønthøsterbesparelse, regeringen har indført på alle vores uddannelser med undtagelse af erhvervsuddannelserne, fordi vi fik det forhindret det første år – jo, det gjorde vi – da vi lavede aftalen om dansk politi, støtter vi jo ikke. Jeg synes, det er forkert, at regeringen skærer så meget ned på uddannelse, ligesom jeg synes, det er forkert, når man kommer med et udspil for de mest sårbare og udsatte unge og siger: Nu er der flere af dem, der godt kan gå ud og lave ufaglært arbejde i stedet for at få en ungdomsuddannelse – eller når man vil centralisere tilbuddene til de mest sårbare unge. Den uenighed tror jeg vi har tilfælles.

Kl. 10:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:20

Jacob Mark (SF):

Tak for det, og tak for talen. Historisk set har SF og Socialdemokratiet altid kæmpet sammen for bedre uddannelser. Det er både bedre faglige uddannelser, og det er sådan set også bedre videregående uddannelser. Jeg håber, vi kan blive ved med det, og at vi passer på med ikke at gøre det til en kamp mod hinanden. Jeg er sikker på, man kan finde pengene andre steder til at løfte uddannelsesområdet generelt.

Jeg blev også ret glad, da ordføreren sagde, at man i Socialdemokratiet vil kæmpe for, at folk kan dygtiggøre sig på en måde og i et tempo, der passer dem. Det synes jeg er en rigtig god måde at se på uddannelse på. Men jeg synes også, det klinger lidt hult i forhold til det uddannelsesloft, som Socialdemokratiet har været med til at lave. I de her dage er der rigtig mange studerende, der dropper ud af deres uddannelser – bioanalytikere og sygeplejersker, der dropper ud, fordi de er bange for, de ikke kan blive læger. Vi har spurgt ministeriet, hvor mange de anslår dropper ud, lige før de skal tage deres eksamen, fordi de er bange for at blive ramt af uddannelsesloftet, og mi-

nisteriet anslår, at det er op mod 400 – 340 tror jeg er det konkrete tal.

Kl. 10:23

Jeg synes jo, at det gode ved uddannelse er, at man tager et skridt, man bliver færdig, og så kan man se på, om man skal dygtiggøre sig, i det tempo, som passer en, og blive klogere, og det synes jeg uddannelsesloftet er en forhindring for. Derfor vil jeg gerne spørge: Synes Socialdemokratiet stadig, at uddannelsesloftet er en god idé?

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:21

Mette Frederiksen (S):

Det interessante i den her diskussion er jo, at mange af os – jeg er glad for de ord, der bliver sagt om det historiske samarbejde mellem os og SF og os og De Radikale – gerne vil bruge flere penge på uddannelse. Men mig bekendt er der ingen af vores partier, der vil bede de mest nedslidte i Danmark om at arbejde længere, for at der er nogle, der kan få en uddannelse – medmindre man er tilhænger af senere tilbagetrækning, som De Radikale er, hvad vi ikke er. Jeg tror heller ikke, SF kan love, at vi kan lave et uddannelsesløft for alle i det her samfund uden nogen begrænsninger allerede i år ét. Vi kommer også til at foretage prioriteringer, det gør vi jo, og det kan vi lige så godt være ærlige og sige.

Det, jeg appellerer til, er, at vi starter det rigtige sted, at vi starter med dem, der har mindst uddannelse på kontoen. For i al respekt, hvis man er uddannet sygeplejerske, så har man faktisk en rigtig god uddannelse. Man har ikke alene en god uddannelse for sig selv, man har også en uddannelse, hvor man er sikker på, at man kan få arbejde – her og sikkert også i mange andre lande. Men det er noget andet for den ufaglærte, der står nede på Lolland og kan se, at Vestas lige om lidt hyrer nye medarbejdere, og forudsætningen for, at man kan komme derind og få det job, er, at man kan læse. Min appel er bare, at vi den her gang tør prioritere der, hvor behovet er størst. Det har vi ikke prøvet før i uddannelsespolitikken i Danmark. Jeg synes, det ville klæde os.

Kl. 10:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Jacob Mark.

Kl. 10:23

Jacob Mark (SF):

Men det, som jeg synes er så galt med uddannelsesloftet, er, at det er et grundlæggende brud på den tænkning, som fru Mette Frederiksen selv sagde, om, at man skulle kunne dygtiggøre sig hele livet. Jeg tror ikke på, at uddannelsesloftet kun rammer akademikerne – det kan vi jo se det ikke gør. Jeg tror grundlæggende på, at uddannelsesloftet er med til at skabe en grundlæggende tvivl hos alle studerende i det her land, fordi man skal vælge rigtigt første gang. Så jeg mener, det er et brud på årtiers uddannelsestænkning, hvilket er rigtig ærgerligt. Det, man kan se nu, er, at den positivliste, der skulle gøre, at man så kunne komme ind på uddannelser, som arbejdsmarkedet efterspurgte – læreruddannelsen, som vi får brug for i fremtiden, sygeplejerskeuddannelsen, ingeniørerne, folk, der vil læse software – ikke er blevet udvidet. Man kan ikke læse de her ting, heller ikke selv om arbejdsmarkedet efterspørger dem. Der er så mange huller i det her uddannelsesloft. Det er jo ikke mange penge, det drejer sig om, så kunne man ikke godt forestille sig, at Socialdemokratiet i fremtiden vil være med til at afskaffe loftet?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:23

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil gerne sige to ting. For det første kan man altid uddanne sig opad. Det, vi taler om, er, at man ikke skal have lov til fra den ene dag til den anden at tage to hele uddannelser lige efter hinanden. Det er det, vi taler om. Og må jeg så ikke bare lige minde om – jeg ved godt, at vi ikke dvæler meget ved historien i Folketingssalen eller i den offentlige samtale i det hele taget – hvorfor det var, at den diskussion overhovedet blev rejst. Det blev den, fordi tusindvis af danske lønmodtagere, ufaglærte og faglærte, røg ud af dagpengesystemet, fordi vi ikke tidligere kunne sikre dem en ordentlig løsning på dagpengeområdet. Den løsning kunne vi først sætte os til et forhandlingsbord og sikre – desværre – da der var sket et regeringsskifte, og den aftale skulle finansieres. Jeg tror bare, det er vigtigt at minde hinanden om, at det, der var vores opgave, og det er sådan set stadig væk vores opgave, er at sikre, at der også er nogle, der passer på dem, der bliver ramt af arbejdsløshed.

Kl. 10:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Anders Johansson, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:25

Anders Johansson (KF):

Tak for det, og tak for talen. Der er noget, der bekymrer mig meget, og som vi bekymrer os meget for i Det Konservative Folkeparti, og det er ryggraden i det danske erhvervsliv, nemlig de familieejede virksomheder. Der er 23.000 familieejede virksomheder, som står over for et generationsskifte. I de 23.000 små og mellemstore virksomheder er der 300.000 danske arbejdspladser. Jeg har så forstået, at hvis Socialdemokratiet får magten efter et kommende valg, vil de pålægge generationsskifter en højere skat. Er fru Mette Frederiksen ikke bekymret for, at det kan gå ud over de virksomheders konkurrenceevne og dermed danske arbejdspladser?

Kl. 10:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:25

Mette Frederiksen (S):

Jeg tror, det er rigtig vigtigt at notere sig samtidig med den diskussion, at vi ønsker at skattefritage de virksomheder, som ønsker at overgå til at være en erhvervsdrivende fond, hvis de vel at mærke fortsætter deres virksomhed i Danmark. Vi har jo et stærkt dansk erhvervsliv, og det er både på grund af de familieejede virksomheder, men det er jo ikke mindst takket være de mange, mange stærke erhvervsvirksomheder, som er funderet i fonde. Det her er jo en prioriteringssag: Ønsker vi direkte at gøre det lettere for arvingerne, eller ønsker vi direkte at gøre det lettere for virksomhederne at blive i Danmark? Der vælger vi altså det sidste.

Kl. 10:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Anders Johansson.

Kl. 10:26

Anders Johansson (KF):

Så fru Mette Frederiksen er ikke interesseret i, at man arbejder på en model, hvor man i højere grad undgår, at det f.eks. er udenlandske

kapitalfonde, der skal overtage de her virksomheder i forbindelse med et generationsskifte? Hvorfor vil man fra socialdemokratisk side ikke gøre det attraktivt at bevare de her virksomheder i familieregning? Det er jo tit de små og mellemstore virksomheder, som spiller en stor rolle i de små lokalsamfund, og som engagerer sig i lokalsamfundene rundt omkring, måske endda særlig i yderområderne. Kunne fru Mette Frederiksen ikke sætte et par ord på, hvorfor man hellere vil have, at det er udenlandske kapitalfonde, der skal overtage de virksomheder i forbindelse med et generationsskifte?

Kl. 10:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 10:27

Mette Frederiksen (S):

Det gik ellers lige så godt, og der var vel 22 sekunder, tror jeg hurtigt beregnet, som jeg var meget enig i, nemlig at mange familiedrevne virksomheder i Danmark er utrolig vigtige. Det er de for dansk eksport. Det er de for dansk erhvervsliv, og det er de også for lokalsamfundet. Man mærker det jo, når man kommer dertil. De er godt forankret. De passer på deres medarbejdere, og de er en vigtig nøglespiller i at sikre arbejdspladser nok.

Men svaret på, at de skal overgå til en udenlandsk kapitalfond, er jo ikke, at man letter arveafgiften. Det er jo tværtimod, at man sørger for at skattefritage dem, hvis de vil overgå til at være en erhvervsfond og beholde produktionen i Danmark. Så vi er ikke uenige om, at de skal blive her. Vi er sådan set heller ikke uenige, tror jeg, med De Konservative i en dyb taknemlighed fra vores side for, at de stadig væk er her, og at mange af dem også gerne vil blive. Det er alene et spørgsmål om, hvordan vi bruger pengene bedst.

Kl. 10:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og så er det hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 10:27

Peter Skaarup (DF):

Tak for en fin tale med budskabet om samarbejde. Det er jo godt. Det kan vi være enige om. Samarbejde er der også brug for i den sag, som hr. Kristian Thulesen Dahl var inde på og spurgte fru Mette Frederiksen om, når det gælder romaer i de større danske byer, bl.a. København. Der er ingen tvivl om, at det er en kæmpe udfordring for dem, der kommer i København, og dem, der bor her. Romaerne bidrager desværre ikke med noget som helst positivt.

Vi har i DF fremsat et forslag, som vi så ikke kunne få flertal for, i Folketinget på det her område, hvor vi gerne vil vende bevisbyrden om, sådan at det ikke er politiet, der på stedet, hvor romaerne er, skal konstatere, om de har lovligt eller ulovligt ophold, men det er den enkelte roma, der selv skal bevise, at vedkommende har lovligt ophold. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Socialdemokraterne i det samarbejde, der skal etableres nu, når det gælder en indsats for at smide romaerne ud af København og de andre byer, nu vil være positive over for det forslag. Det er jo ikke lykkedes at få flertal indtil nu for Dansk Folkeparti, men vi kunne håbe på, at den her debat gør, at det nu lykkes, så vi kan gøre en indsats for at smide dem ud af bl.a. København.

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:29

Mette Frederiksen (S):

Jeg vil meget gerne være med til at diskutere også helt konkrete forslag, fordi det er uholdbart. Det er uholdbart i København, men det er det jo også i resten af Europa. Det er ikke kun et dansk fænomen, det er jo noget, der har spredt sig. Og vi må sige, at hvis ikke vi får gjort noget ved det her, så er det jo hele ideen om fri bevægelighed, der på et tidspunkt vil være på spil. For jeg ønsker ikke at åbne vores København eller vores land op for folk, der ikke har et ærinde her. Og sådan set er det jo også synd for de pågældende, skal vi lige huske. De lever jo nogle dårlige liv, når de ligger der på bænken og skal tigge til mad og gå og samle flasker. Det er ikke det, der er ideen med arbejdskraftens frie bevægelighed. Det er ikke det Europa, vi vil have.

Jeg tror ikke, at vi kommer uden om at ændre i opholdsdirektivet. Jeg tror, at vi skal helt ind i opholdsdirektivet og definere, at man ikke bare skal kunne rejse rundt, og at vi i direktivet skal sikre, at folk har penge på lommen og i hænderne, og at de har en bopæl, når de bevæger sig fra land til land. Så jeg tror, at vi kommer til at udfordre EU's regler på det her område, og det synes jeg at vi skal gå i gang med og gerne fra et samlet Folketing.

Kl. 10:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 10:30

Peter Skaarup (DF):

Ja, vi medvirker selvfølgelig meget gerne til at ændre i opholdsdirektivet. Måske i parentes bemærket kan man så sige, at det nok er en lang proces. Det har vi jo prøvet på før i forskellige sammenhænge, hvor det var meget, meget svært. Vi skal ind omkring EU-systemet. Nej, det, vi tror på i Dansk Folkeparti, er, at vi skal finde en ordening nu og her, som kommer de byer til undsætning og også politiet, der har opgaven med at konstatere alle de her problemer og hjælpe borgerne. Vi skal hjælpe politiet og myndighederne med en løsning nu og her. Det er derfor, at vi opfordrer Socialdemokraterne til virkelig at trække i arbejdstøjet og sige, at okay, så tager vi også nogle af de forslag, vi tidligere afviste, og gennemfører dem.

Kl. 10:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:31

Mette Frederiksen (S):

Lad os gå i gang med at diskutere, hvordan vi gør det konkret, og hvad vi kan gøre på den korte bane, og hvad vi kan gøre på den lange bane. Jeg er meget glad. Jeg skulle til at sige, at det jo ikke er første gang, at jeg oplever det i forhold til DF's indstilling. Nu så jeg bare helt kort, inden jeg gik ind – og jeg håber, at det er et fejlцитat – at Venstre udtalte, at det var Københavns problem, og at nu måtte Københavns Kommune tage sig sammen på det her område.

Det er jo ikke rimeligt. Vi hører om medarbejdere, der må vaccineres mod smitsom leverbetændelse, fordi de skal fjerne efterladenskaber fra hjemløse romaer, og så påstår man, at det er Københavns Kommune, der har et problem. Det er selvfølgelig et ansvar for Folketinget og for regering og Københavns Kommune, og jeg synes, at vi skal løse det i fællesskab. Det vil klæde os bedst.

Kl. 10:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Jakob Engell-Schmidt.

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Jeg er bange for, at fru Mette Frederiksen kom til at fejlcitere min gode kollega, hr. Marcus Knuth, men jeg er sikker på, at ordføreren selv vil vende tilbage til det.

Jeg vil spørge om noget andet. Jeg beundrer faktisk fru Mette Frederiksen for, når hun taler, at hun vækker følelser i folk. Tidligere på året fandt jeg mig selv bjergtaget, da jeg så den socialdemokratiske formand tale til SF's landsmøde. Jeg kunne forstå, at budskabet var, at ulighed er en kamp, hvor der skal flyttes hegnspele. Det lød meget interessant, indtil jeg dykkede lidt ned i, hvordan det så var gået med uligheden under den nu tidligere, socialdemokratiske regering.

Derfor vil jeg spørge om to ting. Hvad tænker den socialdemokratiske formand at der skal ske på det her område? Det er jo tidens vigtigste spørgsmål, kan jeg forstå, man er citeret for. Og kan den socialdemokratiske formand fortælle, hvordan uligheden har udviklet sig under den tidligere, røde regering?

Kl. 10:31

Kl. 10:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:32

Mette Frederiksen (S):

Tak for spørgsmålet. Jeg tror, det værste, man kan gøre, når man diskuterer ulighed, er kun at have fokus på ét element i vores samfund. Lad mig prøve at give et eksempel. Vi har lavet en aftale om Nordsøen. Der er selvfølgelig partier, der er imod den. Det tror jeg de pågældende partier har været hver eneste gang, der er lavet en aftale om nordsøolien. Hvis man kigger helt isoleret på det, vil nogle spørge, hvorfor man skal lave en aftale, der understøtter Mærsk og andre, der udvinder olie i Nordsøen. Vi gør det, for hvis ikke vi gør det, risikerer vi at sætte tusindvis af arbejdspladser på højkant. Så vil Esbjerg, så vil dele af den jyske vestkyst, så vil hundredevis af familier stå i den situation, at far måske mister sit arbejde. For nogles tilfælde måske også mor, men nok i de flestes tilfælde far.

Derfor kan det godt være rigtigt med erhvervspolitikken og nogle gange også skattepolitikken at gøre noget, der isoleret set kan forøge uligheden, for at sikre arbejdspladser. Det er på samme måde, som når man laver kontanthjælpsreform. Så kan det være rigtigt at sætte nogle stærke unge ned i ydelse, for at de kommer over i uddannelsessystemet og efterfølgende får et arbejde.

Så jeg vil bare appellere til, at vi i fællesskab bevæger os væk fra det der meget rigide syn på ulighed og i stedet forholder os til hele samfundet. For det handler om at skabe flere muligheder og ikke mindst beskæftigelse.

Kl. 10:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):

En robot kan man justere helt præcist til at tale et halvt eller helt minut – jeg er ikke sikker på, at man helt kan det med folketingsmedlemmer, men hvis vi øver os, kan det måske lade sig gøre.

Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 10:34

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jeg vil simpelt hen bemærke noget så overraskende, som at jeg synes, at det, fru Mette Frederiksen netop sagde fra talerstolen, var både utrolig fornuftigt og rigtigt. Det glæder mig utrolig meget, og jeg håber også bare, at man, hvis den parlamentariske situation ændrer sig, vil huske på det, der netop er blevet sagt. For man kan netop ikke se tingene så firkantet. Jeg ville have sagt, at den tidligere socialdemokratiske regering øgede Ginikoefficienten med 0,58, og det må

jo selvfølgelig være træls for en socialdemokratisk formand, men det vil jeg lade være med at gå for meget op i og så egentlig bare konstatere, at jeg synes, at det, der blev sagt, var meget, meget fornuftigt. Det siger jeg tak for.

Kl. 10:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:35

Mette Frederiksen (S):

Jamen hvor er det godt.

Kl. 10:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:35

Joachim B. Olsen (LA):

Det er faktisk lidt en opfølgning på det, som hr. Jakob Engel-Schmidt spurgte ind til. Da Socialdemokratiet sidst var i regering, hævdede man grænsen for topskat; man reducerede overførselsindkomsterne, fordi man begyndte at inflationsregulere dem; man sænkede selskabsskatten, og man finansierede det med lavere offentligt forbrug; man mente, at der kunne frigøres 12 mia. kr. i den offentlige sektor gennem effektiviseringer – det var altså ud over produktivitetskravet.

Det mente man var rigtigt dengang, og nu står fru Mette Frederiksen og siger, at vi ikke skal have sådan et rigtigt syn på ulighed, og det er jeg sådan set enig i, men når den her regering ønsker at tage fat i nogle af de samme værktøjer, kaldes det skattelettelser til de rigeste i Nordsjælland, og man tyr til sådan en, synes jeg, meget mærkelig retorik. Men det handler om præcis det samme, nemlig at øge velstanden i Danmark, for det er sådan set både forudsætningen for velfærd og for, at borgerne kan leve gode liv, at vi er et velstående samfund. Derfor synes jeg, det er drønærgerligt – apropos fru Mette Frederiksen snak om at bekæmpe politikerleden – at fru Mette Frederiksen bruger en sådan retorik om de samme politiske værktøjer, som fru Mette Frederiksen selv har brugt og stemt for.

Kl. 10:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:36

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes jo, at noget af det, der er udfordringen, når man læser økonomisk teori, er, at det bestemt ikke er alle økonomer, der har inkorporeret i deres tankegang, at samfund forandrer sig, og at der er forskel på, hvad det er for værktøjer, man skal tage i brug, afhængig af hvad det er for en opgave, man skal løse.

Hvad er det for en udfordring, vi står over for i Danmark lige nu? Jeg mener, at hvad angår vores erhvervsliv og dermed på vores økonomiske politik, så er den primære udfordring mangel på arbejdskraft. Det er ikke skatten. Det er ikke det, der er virksomhedernes største udfordring. Den største udfordring er – og det er desværre ikke engang om 2, 5 eller 10 år – mangel på arbejdskraft. Det er smede, elektrikere, industrioperatører og ingeniører, der mangler, og det er nu. Og derfor risikerer vi jo, hvis ikke vi får kanaliseret en del af arbejdskraften derover, at man i virkeligheden kommer til lægge en dæmper på den vækst, der sådan set er rigtig positivt på vej. Det løser en topskattelettelse ikke.

Så det, jeg appellerer til, er jo, at man, når man står over for en konkret udfordring, bruger det værktøj i værktøjskassen, der er det rette.

Kl. 10:37

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 10:37

Joachim B. Olsen (LA):

Fru Mette Frederiksen stiller den rigtige diagnose og siger, at der er mangel på arbejdskraft, og så tager fru Mette Frederiksen fat i alle de værktøjer, som virker dårligst. Er det at hæve grænsen for topskat krone for krone det skattepolitiske værktøj, som øger beskæftigelsen mest, som skaffer mest arbejdskraft?

Fru Mette Frederiksen vil ikke være med til at lave arbejdsudbudsreformer, selv om fru Mette Frederiksen selv står og siger, at den største udfordring er mangel på arbejdskraft. I stedet fremlægger fru Mette Frederiksen og hendes parti en vækstplan, som reducerer beskæftigelsen med 200. Jeg beklager, men det er ikke seriøs politik, og det skaber politikerlede, når man kommer med forslag, der ikke virker, og kritiserer andres forslag, som virker, og som man selv bruger, når man er i regering.

Kl. 10:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:38

Mette Frederiksen (S):

Det er godt, det her, for nu kommer vi i virkeligheden ind til kernen af den reelle politiske uenighed. For hvad er det, vi siger? Vi siger, at når der mangler arbejdskraft, både på den korte og på den længere bane, så lad os da uddanne danskerne. Lad os da sige til dem, der står uden for arbejdsmarkedet i dag: I får lov til at dygtiggøre jer, så der er et arbejde i fremtiden. Vi siger til ham den ufaglærte i Sønderjylland: Du skal have muligheden for at blive faglært, så du kan få et af de job, der kommer i Esbjerg efter indgåelsen af Nordsøaftalen, eller hvad det nu kan være. Det er det, vi siger.

Det, Liberal Alliance lægger op til, er at bruge pengene på de få i stedet for at bruge dem på de mange og dermed løfte hele samfundet. Det mener jeg er den forkerte medicin, og jeg er i øvrigt politisk uenig i det.

Kl. 10:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:39

Finn Sørensen (EL):

Tak. Ordføreren sagde i et svar til hr. Jacob Mark, at hun ikke vil bede de ufaglærte om at arbejde længere, men det er da det, hun gør sammen med sit parti. Socialdemokratiet er jo med i et forlig, der betyder, at pensionsalderen løbende skal sættes i vejret. Næste gang, det sker, bliver om 3 år i 2020, hvor Socialdemokraterne kommer til at stemme for, at den skal sættes i vejret til 69 år for dem, der er født i 1970. Forliget betyder jo også, at en, der er 30 år i dag, først kan gå på pension, når vedkommende er 72½ år. Så det, ordføreren prøver at tegne et billede af, er jo ikke rigtigt. Mit spørgsmål er: Er det fair over for de mange, der kommer på arbejdsmarkedet i en tidlig alder? Er det fair for de 20 pct. af LO's og FTF's medlemmer, der klart siger, at de ikke kan holde til at arbejde så længe? Er det fair, og hvad er Socialdemokratiets svar til de mennesker?

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Mette Frederiksen.

Mette Frederiksen (S):

Men der er jo to diskussioner i det her. Det ene er, at Folketinget, heldigvis i en bred konstellation, tilbage i 2006 kiggede ud over de næste mange år og kunne iagttage, at vi heldigvis – heldigvis – får højnet vores levestandard så meget, at vores gennemsnitslevealder også kommer til at stige, og når den fortsætter den vej, og vi bliver ved med at have de udgifter, vi har, vil der på et tidspunkt komme et rigtig stort hul, det, mange også kalder en hængekøje-problemstilling.

Derfor lavede vi en bred aftale tilbage 2006. I takt med at vi lever længere, kommer vi også til at arbejde længere med en lang indfasning og dermed også en respekt for, at folk skulle kunne indstille sig på, at der var ændrede vilkår. Så får vi en ny borgerlig regering, desværre med opbakning fra Det Radikale Venstre. Fra den ene dag til den anden nærmest, skal også dem, der er tæt på pensionsalderen pludselig til at arbejde mere. Det synes jeg ikke var rimeligt. Det synes vi ikke var rimeligt, og heldigvis er det jo lykket hen over den politiske midte at få det blokeret. Det er jeg glad for.

Kl. 10:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:41

Finn Sørensen (EL):

Så må jeg jo spørge igen: Hvad hjælper den der lange forklaring de mennesker, der ikke kan holde til at arbejde så længe, som Socialdemokratiet selv er med til at kræve folk skal arbejde? 20 pct. af LO's medlemmer oplyser, at de er nødt til at tage smertestillende medicin for at komme igennem arbejdsdagen. Fru Mette Frederiksen må indrømme, at hun faktisk kræver af de ufaglærte, at de skal arbejde længere, og så er det vel rimeligt, at man kommer med et svar til de mennesker, med hensyn til hvilke løsninger man har til dem. Det har jeg ikke hørt noget til endnu.

Kl. 10:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 10:42

Mette Frederiksen (S):

Selvfølger jeg ved de aftaler, vi har indgået, og vil også kraftigt opfordre til, at vi fastholder den i virkeligheden ret fine, gamle tradition, at når der er lavet en aftale, står man ved den. Et ord er et ord. Så har spørgeren jo ret i, at der er en gruppe, selv med de nuværende pensionsregler, der er nedslidt, og derfor var vi som parti jo imod, at man forringede efterlønsordningen. Det mener jeg sådan set på mange måder var i modstrid med den aftale, vi lavede om pension, altså at et flertal – det var så et andet flertal – gjorde det på et tidspunkt. Men spørgeren har jo ret i, at der allerede i dag med de nuværende regler, er nogle, der er nedslidte, og som ikke kan arbejde mere, i hvert fald ikke i den funktion de har været vant til at arbejde i, og dem skal vi selvfølgelig finde en løsning til for at passe ordentligt på dem.

Kl. 10:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så vil jeg gerne sige tak til fru Mette Frederiksen for den sidste times store indsats og byde velkommen til hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 10:43

(Ordfører)

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til statsministeren for en utrolig hyggelig tur ud til Cirkusrevyen forrige torsdag. Statsministeren og jeg havde fornøjelsen af at være til premiere på årets Cirkusrevy ude i teltet på Bakken, og det var undervejs, som om der voksede et spørgsmål op mellem os om, om vi skulle være skuffede eller glade, da vi sad og overværede Cirkusrevyen. Jeg ved ikke, om jeg røber for meget over for dem, der nu skal ind og se Cirkusrevyen her i løbet af den gode sæson, men vi havde det sådan, at vi lige skulle finde en grimasse, der kunne passe, fordi vi jo ikke blev parodieret i år. Og så blev vi enige om, at det nok var, fordi vi begge to havde fløjet ret lavt sådan i det politiske i løbet af folketingsåret. Så der var ikke rigtig noget at lave sjov med. Der var ikke noget at komme efter. Nå – kan jeg høre at statsministeren siger.

Til gengæld blev Liberal Alliance altså parodieret i rigt mål. Hr. Simon Emil Ammitzbøll sad et par rækker fra mig, og man kunne i hvert fald høre ham i hele teltet. Han var meget fornøjet, og på sin vis var det jo også den rigtige måde at tage det på. Og et eller andet sted kunne jeg også godt se det fornuftige i, at det var Liberal Alliance, der blev parodieret i Cirkusrevyen i år, fordi det måske meget godt afspejlede det folketingsår, vi jo går ud af nu – sådan formelt set. Statsministeren har ret i, at det nok ikke er helt sommerferie endnu, men formelt set har vi en afslutningsdebat.

Folketingsåret rummer jo også sidste efterår, hvor det var Liberal Alliance, som man godt kan sige i den grad satte dagsordenen. Man kan så diskutere, i hvor høj grad deres politik blev gennemført, men de satte i hvert fald dagsordenen i forbindelse med diskussionen om topskat. Så derfor var det vel rimeligt nok og sigende for folketingsåret, at det var Liberal Alliance, der blev parodieret. Jeg tror, at næsten alle fra folketingsgruppen blev parodieret deroppe på scenen i Cirkusrevyen.

Jeg skal også her ved indledningen af min tale sende en tak til fru Mette Frederiksen for en rigtig god tur til Cirkusbygningen. Der var vi jo på scenen, men det var ikke en parodi. Det var den skinbarlige virkelighed. Det var heller ikke noget med robotter. Det var faktisk med den skinbarlige sandhed om en bekymring i forhold til netop det, som også var med i det sidste spørgsmål til fru Mette Frederiksen her for lidt siden, nemlig de nedslidte, de lønmodtagere i Danmark, der måske ikke lige kører så langt på literen – tror jeg regeringen ville sige – som regeringen ellers ønsker den offentlige sektor skal, altså de mennesker, der faktisk har behov for en hjælpende hånd.

Det var en god oplevelse i den forstand, at det også satte en dagsorden, men jo en dagsorden, der faktisk havde gennemslagskraft, endda i et omfang, så det fik effekt, jeg havde nær sagt, allerede dagen før vi mødtes i Cirkusbygningen.

Der er jeg så retur med en tak til statsministeren. Ud over at takke for den tale, statsministeren faktisk holdt i dag – jeg synes, der var mange gode elementer i den – vil jeg nemlig også takke statsministeren for at have trukket forslaget om at hæve pensionsalderen yderligere. For vi ved godt, at der er mange, som jeg nævnte før, der er nedslidte og faktisk har behov for at kunne se frem til en pensionsalder, hvor de kan komme væk fra arbejdsmarkedet. Men vi ved også godt, at der er social ulighed i forhold til pensionsalderen. Der er nogle, der har mange gode år i pensionisttilværelsen, og så er der desværre mange, som jo ikke har mange gode år. Og det er klart, at det i særlig grad er dem, der ville blive ramt, hvis man hævede pensionsalderen yderligere.

Derfor synes jeg, det er fornuftigt, at vi har fået det taget af bordet og nu kan sætte fokus på det, som regeringen også valgte at sætte fokus på i går med sine udspil, nemlig hvordan vi nu kan motivere flere seniorer til at blive længere på arbejdsmarkedet. For der er in-

gen tvivl om, at der er ganske mange seniorer, der faktisk gerne vil blive på arbejdsmarkedet og også har helbred til det. Ældre Sagen var for nogle år siden ude med et budskab om, at en tredjedel af dem, der var gået på pension eller efterløn, faktisk gerne ville være blevet hængende.

Jeg tror, at en del af omdrejningspunktet her er, om de føler sig efterspurgt, om de rent faktisk føler sig værdsat på arbejdsmarkedet. Og derfor handler det her jo også om en bøn til virksomhederne om, at de faktisk efterspørger de seniorer, som de gerne vil have blive. Så er der mange af dem, der faktisk gerne vil, og vi vil i hvert fald også gerne indgå i et politisk samarbejde om at finde ud af, hvordan vi kan motivere flere til at blive, så de også kan mærke, at de får en håndsrekning fra Folketinget.

Kl. 10:48

Vi ser også frem til forhandlingerne i de kommende uger om det her med, at det skal kunne betale sig at spare op, som også blev lagt på bordet i går, og det er jo sådan et mantra, der egentlig bare bør være gældende. Men vi ved godt, at der er nogle problemer i vores nuværende pensionssystem, og det skal vi have kigget på.

Folketingsåret, når vi kigger tilbage, var også året, hvor vi igen fik sat fokus på omkostningerne ved indvandring til det danske samfund. Det synes vi er godt vi har fået reetableret efter nogle år, hvor det lidt var taget af bordet. Finansministeriet kom med dets vurdering for et par måneder siden – var det vel – nemlig at ikkevestlig indvandring til Danmark belaster de offentlige kasser med 33 mia. kr. årligt. Det var konkret en opgørelse fra 2014, det handlede om her. Det er et alarmerende tal, og det viser jo, hvor vigtigt det har været at få strammet op på reglerne, så der kommer færre til Danmark, specielt gennem asylsystemet og familiesammenføringssystemet, for det er jo her, ikkevestlig indvandring til Danmark for alvor er bonet ud. Det koster kassen, ud over at det giver alle de værdimæssige konflikter, vi også kan se i det danske samfund.

Det sætter jo også det, vi diskuterede i går, lidt i relief. Altså, regeringen har fremlagt en 2025-plan. Frem til 2025 taler vi om, at der er 35 mia. kr. til rådighed, og under forskellige forudsætninger kan man måske bringe det tal op på 50 mia. kr. Og så taler vi altså om ikkevestlig indvandring til Danmark, der belaster de offentlige kasser med 33 mia. kr. Det er tankevækkende.

Så vi skal holde antallet af asylansøgere til Danmark nede på et meget lavt niveau. Det skal vi fortsat gøre, og det vil jo så, som statsministeren også var inde på i sin tale, have den sideeffekt, at der er en større del af de penge, der rent faktisk afsættes til udviklingsbi-stand, og som vi jo i nogle år har brugt mere og mere af herhjemme til de flygtninge og migranter, der er kommet til Danmark, som vi kan bruge i nærrområderne. Og helt ærligt: Det er altså en meget bedre måde at bruge de penge på. Det hjælper mange flere mennesker i nød. Derfor er det jo en solstrålehistorie, at vi nu kan diskutere, hvordan vi kan tilbageføre eller i hvert fald bruge flere penge i nærrområderne. 1,7-1,8 mia. kr. taler regeringen om er tallet for i år.

Grunden til, at vi skal holde fast her, så vi i TV 2's dokumentar for et års tid siden, »Moskeerne bag sløret«. Man kunne lave en lignende dokumentar i dag, hvis man ville – desværre. Det viser bare, at det her er et årelangt arbejde, som kræver, at vi holder ved. Vi skal have stramme regler, og vi skal have grænsekontrol. Vi skal også bevare den og udbygge den, men vi er oppe imod en Europa-Kommission, der taler om, at grænsekontrollen skal fjernes i løbet af de næste 6 måneder. Det duer ikke. Vi skal ikke fjerne grænsekontrollen, den skal blive der. Det er en illusion at tro, at de ydre grænser nogen sinde bliver sikre.

I en tid, hvor vi oplever terror i vores nærrområde – senest jo helt dramatisk i Manchester til en koncert, som vi alle kender til, og hvor børn og unge blev dræbt, mens forældrene holdt og ventede ude foran og aldrig fik deres unge tilbage til familien igen – ved vi godt, at

vi skal sikre danskerne, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at sikre danskerne, og herunder er grænsekontrol et af midlerne.

Det bringer mig lige over til, at der i det hele taget er noget, der skal tages fat på, i forbindelse med EU. Brexit burde jo have været den øjenåbner, der sikrede en anden balance imellem, hvad nationalstaterne på den ene side tager sig af, og hvad EU på den anden side tager sig af, men det tyder på, at der er stærke kræfter i EU, der bare vil arbejde for, at EU skal bestemme endnu mere. Det skal vi selvfølgelig modarbejde. Vi skal også modarbejde tendensen til at ville straffe briterne, fordi de vil melde sig ud af EU. Der skal en ordentlig aftale til, der sikrer både vores interesser og briternes interesser, og det bør kunne lade sig gøre.

Til sidst vil jeg se frem til et efterår, hvor vi også får nogle gode politiske debatter. Der er i det, regeringen kom med i går, også lagt op til en diskussion om den offentlige sektor. Det er afgørende for os i Dansk Folkeparti, at der er de nødvendige ressourcer til at sikre vores sygehuse, til at sikre vores ældre. Der kommer stadig flere ældre, og gudskelov for det, men der kommer også flere ældre over 80 år og flere demente bl.a., hvilket jo kræver ordentlige ressourcer i ældreplejen til at give dem en ordentlig og værdig behandling.

Vi skal have flere politibetjente, så vi sikrer en bedre tryghed for danskerne i det her land. Så der er masser af ting at gøre og masser af diskussioner, som udestår i et efterår, hvor vi jo godt ved – og det kan man lige så godt sige åbent her fra talerstolen – at der kommer en diskussion om hensynet til den offentlige sektor og den velfærd, som vi gerne vil have i fællesskab via den offentlige sektor, og så nogle partiers ønske om store skattelettelser. Men vi tager arbejds-handskerne på. Vi tror på vores eget politiske projekt, og derfor glæder vi os også til debatten i efteråret om de spørgsmål.

Endelig skal jeg fremsætte et forslag til vedtagelse fra Dansk Folkeparti, Venstre, Liberal Alliance og De Konservative:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at meget går godt i Danmark.

Der er stor tillid til dansk økonomi. Siden folketingsvalget er der skabt omkring 80.000 flere private arbejdspladser, og antallet af personer på offentlig forsørgelse er det laveste i et årti. Der er vækst og udvikling mange steder i landet, men det er vigtigt fortsat at sikre fokus på et Danmark i balance.

Folketinget understreger ambitionen om at gøre Danmark til et stærkere land med bedre forudsætninger for vækst, velstand og velfærd. Folketinget konstaterer, at en af måderne at sikre vækst og velstand på er, at flere danskere kommer i arbejde, og at kernevelværdien styrkes.

Asyltallet i første kvartal 2017 var det laveste siden tredje kvartal 2008. Folketinget finder det afgørende, at asyltallet også fremover holdes på et meget lavt niveau.

Folketinget understreger vigtigheden af, at vi løbende træffer beslutninger, som sikrer, at vi overlader et stærkere Danmark til næste generation.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 123).

Kl. 10:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak for det. Den første korte bemærkning er fra hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet.

Kl. 10:54

Benny Engelbrecht (S):

Tak for talen. Jeg deler fuldstændig begejstringen for årets sommerrevyer, som jo går i gang nu. Og det er da også værd at bemærke, at den minister, som morede sig højlydt, jo selv har deltaget i den traditionsrige Christiansborgrevy og faktisk klarede sig ganske udmærket der. På lørdag er der i øvrigt premiere i Sønderborg, og jeg ved så

ikke, om statsministeren går fri der – jeg skal nok rapportere tilbage, hvis det er tilfældet.

Men det med revyer mindede mig dog alligevel om, at det virkede lidt, som om der var noget, der blev gentaget, da regeringen fremlagde sin 2025-plan, og ordføreren var lidt inde på det, altså spørgsmålet om skattelettelser, især spørgsmålet om topskattelettelser. Det synes lidt som at gentage en gammel vittighed, og derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig at spørge, om hr. Kristian Thulesen Dahl ikke lige kunne uddybe de synspunkter, han bl.a. gav udtryk for i ugebrevet Mandag Morgen om topskattelettelser.

Kl. 10:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:55

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, men det kan godt være, at der også for mange danskere er sådan en oplevelse af, at det hele passerer revy, altså at det en gentagelse, der sker. I det omfang, at gentagelse betyder, at der er noget konsistens over det politiske, altså at man kan genhøre noget, man har hørt tidligere, så er det jo ikke så tosset endda. Det kan endda være, at det modvirker politikerlede, at man kan finde noget gentagelse hos de politiske partier, og at de ikke hopper sådan fra standpunkt til standpunkt.

Dansk Folkeparti, jeg havde nær sagt, ved man hvor man har. For vi gik jo til valg på, at den offentlige sektor skulle sikres, at den fælles velfærd, vi jo har gennem den offentlige sektor, skal kunne klare, at der kommer bl.a. flere ældre, som får behov for hjælp, at vores sygehuse skal kunne følge med, at personalet jo også skal kunne følge med, flere politibetjente osv. osv. Det koster alt sammen nogle penge, og det er derfor, vi har lagt op til, at der skal kunne være en beskeden realvækst i den offentlige sektor over de kommende år. Det er det, vi arbejder for. Og så er det klart, at når vi ser på penge-kassen og ser på, hvad der så er til skattelettelser, synes vi ikke, der er voldsomt til skattelettelser. Vi synes, det andet er en første opgave. Den næste er så selvfølgelig, at hvis man så har penge til skattelettelser, ønsker vi jo, at de bliver brugt i bunden og ikke på at give skattelettelser i toppen. Så det er jo vores klare prioritering.

Kl. 10:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:57

Benny Engelbrecht (S):

Jeg ved jo, at hr. Kristian Thulesen Dahl også holder meget af fodbold, og derfor vil jeg sige, at jeg i går aftes så TV 2 og følte mig helt hensat til tiden med salig Richard Møller Nielsen, som jo sagde noget i retning af – og nu skal jeg ikke forsøge at sige det på engelsk, for det gik ikke så godt for ham – at skru ned for forventningerne, i forbindelse med at landsholdet for 25 år siden gik hen og vandt en større turnering. Og jeg kan lidt forstå, at det er det samme budskab, som hr. Kristian Thulesen Dahl har til regeringen med hensyn til skattelettelser. Er det rigtigt forstået?

Kl. 10:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:57

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, det kunne blive rigtig festligt at begynde at udfordre hinanden på citater fra Richard Møller Nielsen og andre fodboldkoryfæer. Men det er fuldstændig rigtigt, at det da er vores opfordring. Det var det

jo også sidste efterår, hvor der var nogle, der var meget højlydte i forhold til ønsket om topskattelettelse. Det er det også nu, altså, det har det været i årevis. De, der går rundt og siger til danskerne, at der kommer meget store skattelettelse, skal, synes vi, passe lidt på, for vi har svært ved at se, at der er så mange penge til store skattelettelse. Og jo færre penge der er til skattelettelse, jo vigtigere er det at bruge dem der, hvor det så er det politisk rigtige. Og der må man jo bare sige, at folk, der betaler topskat, altså folk, der tjener godt, har fået skattelettelse igennem en længere årrække, hvor man faktisk har mindsket, kan man sige, andelen af folk, der betaler topskat, plus at der har været en marginalskattelettelse, som jo også har været ganske stor.

Kl. 10:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 10:58

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Og mange tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for ordførertalen og indsigten i det begyndende sommerland med revyer rundt omkring. Apropos cirkusforestillinger har hr. Kristian Thulesen Dahl også optrådt med Socialdemokratiets formand, fru Mette Frederiksen, i cirkusagtige rammer, Cirkusbygningen i København, og for et par uger siden blev fru Mette Frederiksen spurgt om følgende: Hvad er egentlig sådan på substansen forskellen på udlændingepolitikken i Socialdemokratiet og i Dansk Folkeparti? Det ønskede fru Mette Frederiksen på det tidspunkt ikke rigtig at svare på. Og ud over det åbenlyse, altså viljen til at lade den deponere hos Det Radikale Venstre, som jeg måske ser som en forskel – det forestiller jeg mig ikke umiddelbart hr. Kristian Thulesen Dahl vil være villig til – kan hr. Kristian Thulesen Dahl så se nogen nuancer? Vi har jo været inde på noget omkring integrationsydelsen tidligere i dag. Kunne det være et område?

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 10:59

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, jeg gyser, synes jeg, ved tanken om, at hr. Morten Østergaard skulle sætte dagsordenen på udlændingepolitikken igen. Vi har tidligere set, hvad der sker, når De Radikale får afgørende indflydelse i dansk politik, for så er det primært på udlændingområdet, de har fået det, altså, der har de virkelig sat deres spor, og det synes jeg bestemt har efterladt en række opgaver, som vi andre har måttet prøve at løse i forhold til Danmarks udfordringer.

Jamen altså, når der bliver spurgt konkret til integrationsydelsen, vil jeg sige, at det jo er et af de områder, hvor Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti har set afgørende forskelligt på tingene. Vi er tilhængere af integrationsydelsen. Vi gik jo til valg på, at vi fik sat ydelserne markant ned til dem, der søger til Danmark, for det er et led i, at der kommer færre til Danmark, at ydelserne simpelt hen er lavere. Jeg vil bestemt også gerne opfordre Socialdemokratiet til at gentænke spørgsmålet i forhold til integrationsydelsen og komme med på vognen, for det er jo et af de redskaber, som har virket, i forhold til at der kommer færre til Danmark, da det bliver et mindre attraktivt land at søge til, og vi kan også se nu, at det har virket i forhold til dem, der er her, sådan at de rent faktisk i højere grad søger ud på arbejdsmarkedet i stedet for at være på overførselsindkomst.

Kl. 11:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 11:00

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er jeg ikke overraskende meget enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i, navnlig i det sidste her om, at integrationsydelsen har en effekt, og ikke kun i forhold til hvor attraktiv Danmark er sammenlignet med andre lande, men også i forhold til hvor attraktivt arbejdsmarkedet er frem for passiv forsørgelse, gør integrationsydelsen en forskel, og det gør kontanthjælpsloftet også. Og jeg vil gerne kvittere for Dansk Folkepartis opbakning til begge de her ting og så prøve at komme med en opfordring eller invitation, eller hvad vi skal kalde det, til Dansk Folkeparti, som jeg håber vil blive taget positivt imod, om, om ikke det her er noget, som vi skal udbrede. Skal vi ikke sikre i fællesskab, at det bliver mere attraktivt at arbejde, og at vi får flere med i arbejdsfællesskabet?

Kl. 11:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:01

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man kan jo sige, at vi har haft den strategi i flere år om, at det ville være rigtigt at indføre et kontanthjælpsloft. Det sagde vi også klart før sidste valg at vi var indstillet på, og det har vi gjort. Vi sagde også, at vi ønskede at indføre en integrationsydelse igen, så den, man fik, når man kom til Danmark, var på et lavere niveau. Det har vi også gennemført. Og så har vi sagt, at i det omfang, der er penge til det, ønsker vi at lette skatten for folk, der tjener lave indkomster, for det er jo også med til at gøre det mere attraktivt for folk på overførselsindkomst at komme i job, selv om det er til en lav indkomst. Og i forhold til det sidste husker jeg også, at det var det, Venstre arbejdede for i valgkampen, så det vil vi jo gerne prøve at få indfriet sammen.

Kl. 11:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:02

Pernille Skipper (EL):

Jeg læste i pressen den anden dag, og hr. Kristian Thulesen Dahl har også selv været lidt inde på den her festlige rus, der nærmest har været i Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet, siden regeringen lagde sin plan om at hæve pensionsalderen i graven. Det er egentlig en festlighed, jeg har deltaget i. Det er også noget, vi har været meget enige om. Der har egentlig hele tiden været et mindretal, der ville det. Der har aldrig været flertal for det. Så hvorfor det lige er historisk, ved jeg ikke. Men det er i hvert fald positivt.

Jeg er meget enig i noget af det, som hr. Kristian Thulesen Dahl har slået på hele vejen igennem, altså at mennesker, som har hårde, nedslidende jobs, løfter kufferter, gør rent, alle de der ting, altså er nogle af dem, der skal behandles ordentligt og have mulighed for at trække sig ordentligt tilbage. Så kan jeg bare ikke forstå, hvorfor Dansk Folkeparti stadig væk holder fast i velfærdsaftalen fra 2006, som jo betyder, at man med Dansk Folkepartis stemmer lader pensionsalderen stige igen om 3 år og igen og igen senere hen.

Kl. 11:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:03

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men vi står ved den aftale. Vi synes grundlæggende også, at det er rigtigt, at vi har et perspektiv om, at når vi lever længere, justeres

folkepensionsalderen også. Det er der jo sådan set en overordnet logik i. Men det er jo fuldstændig rigtigt, når fru Pernille Skipper siger, at der jo så er nogle mennesker, der bliver udfordret på det. Selvfølgelig er der det. Der skal vi da sætte ind og finde ud af, hvordan vi håndterer det. Det er jo i høj grad en opgave, selvfølgelig, for virksomhederne og den offentlige sektor, at man sørger for et arbejdsmarked, hvor der er plads til seniorer, også når de bliver slidt på den ene eller på den måde, og at man finder arbejdsopgaver til dem.

Statsministeren bliver ved med at nævne det her disruptionråd, tror jeg det var, og robotteknologi, og at man har været ude på en masse virksomheder og oplevet en masse positive ting. Og det, der bliver kunsten, er jo, hvordan vi finder ud af at bruge de værktøjer, sådan at de folk, der ellers ville blive nedslidte, så de har behov for at komme væk fra arbejdsmarkedet, rent faktisk kan blive hængende. Det er jo det, der er kunsten. Det er jo ikke, hvordan vi sikrer, at folk så bare kan komme væk hurtigere end det, der er aftalt. Det er også et spørgsmål om, hvordan vi hjælper de mennesker til rent faktisk at kunne blive på arbejdsmarkedet og blive værdsat på arbejdsmarkedet.

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:05

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes, at det nærmest er fascinerende, som hr. Kristian Thulesen Dahl bare lige kan overtage argumenterne fra Venstre og regeringen. Det er jo præcis det samme, der har været argumentet for regeringens forslag om ½ år mere. Med velfærdsaftalen fra 2006 kan en person på 30 år i dag, som måske er startet i lære som 16-årig, gå fra, når personen er 73 år gammel. Så kan man komme med meget robotteknologi, men før det er her, er der altså nogle mennesker, der kommer i klemme. Og jeg kan slet ikke forstå, at Dansk Folkeparti finder sig i at lade sig tage ved næsen, for man kan jo se nu med den 2025-plan, der kommer, at pengene, man skaffede med velfærdsaftalen, har man ikke tænkt sig at bruge på velfærd. Dem vil regeringen bruge på skattelettelser, stik imod hvad Dansk Folkeparti blev lovet tilbage i 2006. Ærlig talt, er det ikke på tide, at det forlig skal opsiges?

Kl. 11:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:06

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen vi føler os altså ikke taget ved næsen. Vi har lavet en politisk aftale, den står vi ved. Så er vi blevet spurgt, om vi vil være med til at hæve pensionsalderen yderligere, og så har vi sagt nej af hensyn til den samlede balance, der skal være netop af hensyn til de mennesker, der ellers om kort tid ville få at vide, at de så skulle blive hængende noget længere. Vi synes ikke, det er rimeligt at gøre det.

Vi har lavet en aftale. Den kender folk. De ved, hvad den handler om, og så ønsker vi ikke at gå videre ad den vej. Men vi ønsker da på anden vis at sige til dem, der er unge i dag, og som har det perspektiv, at de skal være længere på arbejdsmarkedet, at de da ikke skal have nedslidende jobs, der gør, at de ikke kan holde til det. Der skal vi da arbejde på, hvordan vi sikrer de mennesker en mulighed på arbejdsmarkedet, hvor de ikke bliver nedslidte, som de ville blive nedslidte i dagens Danmark med de måder, man arbejder på i dag. Hvis ikke man har det perspektiv fra Enhedslistens side, så er det da på en eller anden måde fattigt, synes jeg.

Kl. 11:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

I anden runde har man kun ½ minut. Det gælder både fru Pernille Skipper og hr. Kristian Thulesen Dahl.

Den næste ordfører, der har en kort bemærkning, er hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

Kl. 11:07

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at tale om noget, som hr. Kristian Thulesen Dahl desværre ikke var inde på, og det er vores natur. Vi ser jo lige nu en voldsom nedgang i vores biodiversitet. Arter uddør hundrede til tusind gange hurtigere. Det er simpelt hen masseødelæggelse af vores natur, vi ser, både planter og dyr. Jeg søgte lidt at få nogle ord også fra hr. Kristian Thulesen Dahl om den danske natur. Hvad skal vi gøre herhjemme for at sikre, at vi ikke totalt smadrer hele vores natur, alle vores planter, så vi stadig væk har en høj biodiversitet – og også i forhold til det vilde dyreliv? Hvad vil man gøre fra Dansk Folkepartis side for den natur, som jo er vores alle sammens natur, og som vi har brug for?

Kl. 11:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:07

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu får jeg sådan et deja-vu, for jeg tror, vi havde den samme diskussion ved åbningsdebatten, og det var bestemt nyttigt. Jeg tror, at mit svar dengang, som jeg også umiddelbart fik en indskydelse om det skulle være nu, var, at jeg faktisk synes, at vi har utrolig meget både smuk og dejlig natur i Danmark, og vi har mange områder, hvor det er fantastisk både at bo og komme ud. Jeg er jo selv fra Midtjylland, hvor jeg har ganske kort vej til, synes jeg, mængder af god natur, og også, hvor der er en stor mangfoldighed. Og der er de her områder, man simpelt hen forsøger at udlægge, så der kan komme en større diversitet i forhold til naturen. Så jeg deler bare ikke det synspunkt, at udgangspunktet er så sort, som det bliver tegnet her.

Dansk Folkeparti har jo været med til at udlægge større arealer i Danmark, hvor der er naturarealer, der i højere grad får lov til at leve deres eget liv, og hvor der kan komme flere arter osv., der kan vokse frem. Så jeg synes, vi har et udmærket udgangspunkt, og jeg synes også, at vi rent faktisk gør noget i forhold til det.

Kl. 11:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 11:09

Rasmus Nordqvist (ALT):

Vi har det, at vi har haft samtalen før. Grunden til, at jeg tager det op igen, er jo, fordi man har set nogle tiltag i år, som netop ikke kommer til at styrke vores biodiversitet og vores natur, bl.a. pesticidplanen. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre, om Dansk Folkeparti vil være med til at sikre, at vi får mere vild natur, altså ikke kulturlandskaber, men naturlandskaber. Er det noget, der også er på Dansk Folkepartis dagsorden, nemlig at vi faktisk sikrer, at der er en vild natur at give videre til vores børn og børnebørn?

Kl. 11:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:09

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi har i hvert fald været med til at lave aftaler, som gør, at der kommer mere såkaldt vild natur. Det er jo altid en balance, i forhold til at vi også er et stolt landbrugsland. Vi vil gerne sikre, at der er et erhverv, der rent faktisk kan klare sig. Det her med, hvad der egentlig er afgørende for danskere, er lidt sjovt. For jeg gik på et tidspunkt her for nylig en tur ude ved vestkysten, hvor jeg talte med nogle folk derude, som sagde, at det sjove var, at folk, der kom derud, kom der, hvor der var mange mennesker, hvor der var nogle huse, og hvor der var nogle ting og sager. Så var der derimod de øde arealer, som vi så valgte at gå på. Jeg sagde, at her er jo ikke nogen. Så sagde de: Nej, det er slet ikke her, folk kommer. Men det var den prægtigste natur at gå i, så det kunne jo også være, at man skulle komme ud i meget af den natur, vi rent faktisk har, og hvor der er fantastiske områder at bevæge sig i. Men det er jo rigtigt, at det så kan være, at der bliver en mindre vild natur, og så kan det være, at der er mindre diversitet i de områder, fordi der kommer flere mennesker. Men der kan jo være flere, der så får lov til at nyde det, altså den natur, vi rent faktisk har.

Kl. 11:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:10

Morten Østergaard (RV):

Der har været meget fokus på Dansk Folkepartis uenighed med den regering, man er parlamentarisk grundlag for i forhold til den økonomiske politik. Jeg vil gerne opholde mig ved, at der også er, synes jeg, en stor enighed i udenrigspolitikken.

Al ære og respekt for, at Dansk Folkeparti ynder at sige, at man gerne vil passe på Danmark, men det er jo lidt mærkeligt, at dem, som opleves som den stærkeste trussel mod Danmark, og som på alle mulige måder forsøger at få os til og påvirker os til at leve på en anden måde og til at holde op med at samarbejde med andre lande, nemlig Rusland, har Dansk Folkeparti kastet deres udenrigspolitiske kærlighed på.

Jeg tror, vi er mange, der har svært ved at forstå, hvad det er for en måde, man mener man passer på Danmark på ved at alliere sig tættere med Rusland. Men så er det gået op for mig, at det måske er, fordi Rusland er en stærk allieret for Dansk Folkeparti. I hvert fald er det jo sådan, at Rusland meget aktivt støtter de kræfter i Europa, der er allermest skeptiske over for det europæiske samarbejde. Man har ligesom en fælles fjende der, nemlig EU-samarbejdet, og derfor vil jeg bare spørge, om det er det, der er motivationen for, at Dansk Folkeparti i forhold til Rusland har en noget mere venligsinde linje end den, der kendetegner regeringens udenrigspolitik.

Kl. 11:11

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:11

Kristian Thulesen Dahl (DF):

For det første: Den største trussel, Danmark står over for, er den, der er islamistisk-fundamentalistisk baseret. Det er den, der udarter sig i terror i vores nabolande, og som har en stor risiko i sig for, at det også en dag rammer danskerne. Det er den største trussel. Sådan er det.

Det andet, jeg vil sige, er: Er Rusland en allieret for Dansk Folkeparti? Nej, det er Rusland ikke. Bryder vi os som Putin? Nej, det gør vi ikke. Vi synes, han er forfærdelig. Skal Danmark have dialog med et land som Rusland, ligesom vi skal dialog med mange andre lande i verden? Ja, det skal vi, men det er ikke en dialog, der er baseret på,

at vi føler et venskab, eller at vi føler os forbundet, eller at vi er allieret med dem. Vi er et parti, der er forankret i synspunktet om, at Danmark hører til i NATO, i den vestlige forsvarsalliance, og det er derigennem, vi tjener vores sikkerhedsmæssige interesser bedst.

Kl. 11:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 11:12

Morten Østergaard (RV):

Det synes jeg på mange måder var en nyttig præcisering, og det kan jo være, at det var åbenlyst for hr. Kristian Thulesen Dahl, at det var der, positionen var. Jeg synes ikke, at det er helt åbenlyst i den daglige gerning i det udenrigspolitiske, når man følger debatten, at det er sådan, man har det.

Stadig væk må man jo sige, at man har det tilfælles med Ruslands præsident, at man aktivt søger at underminere det tætte samarbejde i EU. Det har man også tilfælles med Front National i Frankrig, som jo også støttes aktivt af Rusland. Der er mit spørgsmål bare: Hvad er endemålet egentlig for Dansk Folkeparti? Er det et EU, der går op i limningen? Er det et Danmark, der er uden for EU? Er det et Danmark, der har en løsere tilknytning til EU, end f.eks. Norge har?

Kl. 11:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:13

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Synspunktet omkring Rusland kan ikke være hr. Morten Østergaard ubekendt. Vi havde nøjagtig den samme meningsudveksling, jeg tror, det var ved åbningsdebatten – jeg tror, det var hr. Naser Khader, der tog det op – og der svarede jeg nøjagtig det samme eller i hvert fald med det samme indhold. Så det er åbenlyst.

I forhold til EU er vores ønske jo, at man i Bruxelles indser, at Brexit er et udtryk for, at man skal finde en anden balance mellem, hvad EU tager sig af, og hvad nationalstaterne tager sig af, fordi det, der vil give et mere harmonisk samarbejde i Europa i fremtiden, er, at man ikke bliver ved med undergrave nationalstaternes ret til bl.a. at have grænsekontrol, bestemme over, hvem der kommer ind i vores land, for at undgå social dumping, værdimæssige konflikter og alle de her ting. Der er en masse ting, hvor EU simpelt hen skal indse, at nationalstaterne skal spille en større rolle. Det er det, Dansk Folkeparti ønsker.

Kl. 11:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 11:14

Pia Olsen Dyhr (SF):

SF og jeg er meget optaget af, at ældre kan få en værdig alderdom, og en værdig alderdom kræver også, at der er ressourcer til den forskellighed, vi er, når vi bliver gamle. I Københavns Kommune har SF's borgmester Nina Thomsen sikret, at ældre kan få et klippekort. På det klippekort har man mulighed for at bruge sin hjemmehjælper-tid til andet end bare den basale pleje. Man kan bl.a. bruge den til en gåtur i naturen. Det er der 90 pct. af de ældre der gør, og det er jo en rigtig god nyhed, fordi det også handler om livskvalitet. Man skal jo ikke kun passes på, man skal også have mulighed for at leve, selv om man er gammel, og derfor vil jeg gerne stille Dansk Folkeparti et spørgsmål. For noget tyder jo på, at kommunerne skal til at spare i ældreplejen på grund af regeringens sparekrav, og det er jo helt op til

0,5 mia. kr. i 2018. Mener Dansk Folkeparti, at kommunerne kan være med til at forbedre serviceniveauet eller bare at holde det på det nuværende niveau, hvis man skal spare 0,5 mia. kr. i 2018? Og hvad vil vi så se at der skal spares på?

Kl. 11:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:15

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg deler meget af det, fru Pia Olsen Dyhr her er inde på i forhold til hensynet til vores ældre. Det er ikke bare et spørgsmål om, at man har den fundamentale pleje, men det er også et spørgsmål om, at man har livskvalitet. Det har vi bl.a. sikret med initiativer i finansloven, der skal sikre, at der kommer madduft ud på plejehjemmene, at man bliver involveret, og at man får mad tilberedt ude på det enkelte plejecenter. Hvad angår klippekortordningen, som fru Pia Olsen Dyhr nævner, har vi med finansloven ønsket at brede den ud til en større del af landet, fordi vi netop syntes, det var et godt eksempel fra Københavns side. Vi har så brugt det positive initiativ til at sætte penge af til at prøve at få det udbredt i flere dele af landet, og det er jo initiativer, vi vil fortsætte med at tage af hensyn til de ældre medborgere, så der opleves en større livskvalitet. Det er også rigtigt, at der kommer flere ældre, at der kommer flere over 80 år, og at der kommer flere demente ældre, og vi har jo meget svært ved at se, at man kan klare den opgave med færre ressourcer. Så det er også et svar til det spørgsmål: Det kan vi ikke se at man kan. Det er også derfor, vi årligt arbejder på, at der bliver flere ressourcer at arbejde med, bl.a. i forhold til ældreomsorgen.

Kl. 11:16

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 11:16

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er enig med hr. Kristian Thulesen Dahl i, at der både er den demografiske udfordring, altså at der bliver flere ældre, og at nogle af dem også bliver mere syge og mere demente, og derfor står vi jo med en større udfordring, også økonomisk. Jeg synes, der er et eksempel fra Odense, som springer mig i øjnene. En ældre dame var på hospitalet og havde egentlig fået at vide: Du får svært ved at komme tilbage til det liv, du har, men vi vil gerne lave en plan for dig. Hvad skal der til? Hvad er dit ønske? Hvad vil du kunne? Den ældre dame sagde: Jeg vil gerne igen kunne ride på en hest og derfor også gerne kunne klare de her ting. De lavede faktisk et rehabiliteringsprogram for hende, så hun kunne komme til det. Det betyder så også, at hun kan klare meget mere i hverdagen. Men det kræver jo ressourcer ude i de pågældende kommuner. Hvordan vil Dansk Folkeparti sikre det, hvis regeringen stadig væk lægger op til en udgiftsramme på kun 0,3 pct. i den offentlige sektor?

Kl. 11:17

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:17

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes jo, det er et rigtig godt eksempel, som fru Pia Olsen Dyhr her kommer med. Det er klart, at det kræver nogle ressourcer i udgangspunktet at hjælpe folk til at kunne klare sig selv, men klarer de så sig selv, bruger man færre ressourcer på den enkeltperson, som nu har fået en bedre livskvalitet, fordi vedkommende faktisk kan gøre flere ting selv. Det er jo en solstrålehistorie. Det er klart, at jo mere

vi kan få kommunerne til at tænke i de baner, jo bedre for vores ældre medborgere. Jeg er helt med på, at det i udgangspunktet koster nogle ressourcer, og de skal være der. Det er Dansk Folkepartis holdning, og det er det, vi går til forhandlinger med. Det har vi også vist i forbindelse med indeværende års finanslov, hvor vi, som jeg var inde på i starten af indlægget, har sat ekstra penge af lige præcis til ældreområdet, for så vidt angår bedre madoplevelser og lignende på plejecentrene og den her klippekortordning, som skal udbredes, som også kan give de gode eksempler, som fru Pia Olsen Dyhr var inde på tidligere.

Kl. 11:18

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 11:18

Mogens Jensen (S):

Tak. Jeg vil gerne vende tilbage til spørgsmålet om topskat og top-skattelettelse. Jeg har jo også noteret, at ordføreren allerede har været ude og sige, at han gerne vil dæmpe forventningerne til meget store skattelettelse i forbindelse med en kommende aftale. Ordførerens udmærkede partifælle og min gode kollega, hr. Dennis Flydtkjær fra Herning, der er skatteordfører, har også sagt, at der er et kæmpe flertal uden om regeringen, som ikke synes, at topskattelettelse er nogen god idé. Jeg tror, at det ender på samme måde som med den høje pensionsalder.

Jeg vil bare spørge hr. Kristian Thulesen Dahl, om han er enig med sin skatteordfører. Tror hr. Kristian Thulesen Dahl også, at det ender ligesom med den høje pensionsalder?

Kl. 11:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:19

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Til det højtærede medlem hr. Mogens Jensen fra Herning vil jeg sige, at i Dansk Folkeparti har vi den holdning, at vi arbejder behårdt på at få gennemført vores politik. Og det er jo ikke sådan, at der er områder, hvor vi tænker: Skidt med det; der kæmper vi ikke for at gennemføre vores politik. Det gør vi på alle områder, og jeg synes, at det et eller andet sted går helt godt indtil videre. Altså, jeg ser meget positivt på mulighederne for at få vores politik gennemført, også i forhold til de seneste diskussioner om pensionsalder.

Så det ligger også i kortene i forhold til efteråret, at vi selvfølgelig vil gøre, hvad vi kan, for at få gennemført vores politik. Og med hensyn til spørgsmålet om, om vi er gået til valg på, at der er et behov for at sænke topskatten, vil jeg sige: Nej, det er vi ikke.

Vi er gået til valg på, at det er svært at finde penge til skattelettelse. Men kan man finde nogle, så synes vi, de skal bruges i bunden. Og jeg sagde også tidligere i dag i mit svar til hr. Jakob Ellemann-Jensen, at Venstre jo gik til valg på, at det var i bunden, der skulle give skattelettelse. Det synes jeg er en ambition, vi skal prøve at genfinde. For det er der, det giver fornuft, synes vi.

Kl. 11:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Mogens Jensen.

Kl. 11:20

Mogens Jensen (S):

Tak for det. Jeg er jo enig med ordføreren i, at det at prioritere top-skattelettelse er en meget, meget dårlig idé. Skal vi prioritere af det råderum, som vi har, tror jeg sådan set, at DF og Socialdemokratiet er enige om, at så er investering i vores velfærd vigtigere end top-

skattelettelser. Skal jeg så forstå det, som hr. Kristian Thulesen Dahl siger her, sådan, at DF går efter at få en aftale uden topskattelettelser?

Kl. 11:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:20

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hvis vi laver politikken selv, er der ingen topskattelettelser, det er soleklart. Det er ikke et ønske, vi kommer med. Man kan sige, at når vi ikke synes, der er et behov, er det også, fordi vi kan se, at topskatten jo faktisk er blevet lempet for topskatteyderne igennem en årrække. I forhold til det, hr. Mogens Jensen siger, må jeg også tillade mig lige at indspare, at de lempelser, der sker af topskatten i de her år, sker jo på baggrund af den skatteaftale, der blev lavet i 2012, hvor det var Socialdemokratiet, der havde regeringsmagten og ledte forhandlingerne. Der har man jo nu gradvis valgt at hæve grænsen for, hvornår man betaler topskat, så stadig flere ikke skal betale topskat. Men det gør samlet set, at vi ikke synes, der er et behov for at kigge der, men kigge i bunden, så dem, der har lave indkomster, får en håndsækning.

Kl. 11:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Merete Scheelsbeck.

Kl. 11:21

Merete Scheelsbeck (KF):

Tak for det. Regeringen har nedsat et saneringsudvalg, der har haft til opgave at kigge på, hvordan vi kan få ryddet op i nogle af alle de her punktafgifter, vi har i Danmark. I Det Konservative Folkeparti ser vi naturligvis meget gerne, at vi får skabt et flertal og meget gerne sammen med Dansk Folkeparti for at lette nogle af afgifterne på bl.a. nogle af de her dagligvarer, som rigtig mange danskere kører ned over grænsen for at købe billigere. Det påvirker både væksten og især også lokalsamfundene i nogle af Danmarks yderområder. Man har bl.a. på grund af grænsehandelen set et fald i omsætningen i dagligvarebutikkerne i Sønderjylland i de seneste år modsat resten af landet, som har oplevet en vækst. Saneringsudvalget skulle gerne komme med deres anbefalinger her til august, og derfor vil jeg gerne høre hr. Kristian Thulesen Dahl, om Dansk Folkeparti vil være med til at kigge på at lette nogle af de her punktafgifter, hvis det er det, udvalget anbefaler.

Kl. 11:22

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:22

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det synes jeg er fuldstændig relevant. Jeg synes, at det er godt, at det arbejde bliver foretaget. Vi har tidligere været med i mange diskussioner om, hvordan vi kunne begrænse grænsehandelen, fordi problemet jo er, at når folk først kører, og hvis der er noget, der trækker, laver man jo det store indkøb, og så er det jo mange varettyper, der går Danmarks næse forbi, den lokale købmand eller den lokale Dagli' Brugsen forbi, og også en masse skatteindtægter fra den handel går jo Danmark forbi. Så derfor er det bestemt en bestræbelse, og vi ser frem til, at udvalget kommer med sine vurderinger – om det så bliver i august, de når til det. Men når de i hvert fald kommer forud for efterårets diskussioner, er det helt relevant at kigge der, hvad vi så kan gøre, også i forhold til om vi kan lempe nogle afgifter. Vi har tidligere også selv peget på emballageafgiften som et område, der

måske kunne afhjælpe grænsehandelen, men det arbejde går vi meget gerne ind i.

Kl. 11:23

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Merete Scheelsbeck.

Kl. 11:23

Merete Scheelsbeck (KF):

Jeg vil gerne kvittere for den imødekommelse fra hr. Kristian Thulesen Dahl. Det er rigtig rart at kunne konstatere, at vi har en fælles interesse på det her område. Jeg kan forstå, at jeg til august også skal se frem til at se Cirkusrevyen. Jeg er jo ikke så fin, at jeg bliver inviteret til premieren, men kan glæde mig til det alligevel, og nu vil jeg også glæde mig endnu mere til at læse de her anbefalinger og de efterfølgende forhandlinger om det.

Kl. 11:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bliver bare nødt til at røbe, at jeg faktisk heller ikke var inviteret til premieren, så jeg var heller ikke fin nok, men jeg fik lov til at følges med en, der var.

Kl. 11:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Er hr. Jan E. Jørgensen til stede?

Så går vi videre til hr. Simon Kollerup. Værsgo.

Kl. 11:24

Simon Kollerup (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for at hensætte os alle sammen til den hyggelige stemning fra teltet i Cirkusrevyen på Bakken. Jeg hørte ikke økonomi- og indenrigsministerens milde latter i teltet, men jeg har hørt ham sige noget andet, som jeg gerne vil spørge ordføreren om. Jeg har nemlig hørt økonomi- og indenrigsministeren sige, at man gerne ville have, at mindst 33 pct. af kommunernes opgaver skal være udsat for privat konkurrence, når vi rammer 2025. I dag ligger vi lige omkring 27 pct. Jeg har samtidig også hørt ordføreren sige, at hvis andelen skal så højt op, kommer kommunerne til at udlicitere de bløde områder inden for klassisk velfærd som f.eks. ældreplejen, for ellers kan det ikke lade sig gøre. Det er vi meget skeptisk over for. Så jeg vil bare spørge, om ordføreren kan bekræfte, at Dansk Folkeparti ligesom Socialdemokratiet i øvrigt ikke ønsker obligatoriske måltal for konkurrenceudsættelse af de offentlige opgaver.

Kl. 11:25

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Thulesen Dahl.

Kl. 11:25

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg mindes, at vi fra tid til anden er blevet bedt om at være med til at sætte procenten for, hvor meget kommunerne skal udbyde, op, og vi har hver eneste gang problematiseret lige præcis det samme, som der bliver spurgt ind til her, nemlig om kommunerne, hvis de kommer for højt op, så risikerer, at de for at nå derop bliver nødt til at tage de her mere bløde velfærdsområder med, og der mener vi simpelt hen ikke erfaringerne er særlig gode. Der er for mange steder, hvor man, f.eks. inden for ældreplejen, har prøvet udlicitering, men hvor firmaet så er gået konkurs. Sagen er, at det er kommunen, der så står tilbage med ansvaret for de ældre medborgere, som pludselig oplever, at

de ikke får hjælp fra det firma, der ellers havde opgaven, og så skal kommunen jo alligevel stå med en eller anden form for beredskab klar til at hjælpe de her borgere. Det er jo noget helt andet, når vi taler om teknisk afdelings park og anlægsforvaltning. Hvis man skal ud at slå en græsplæne, kan man jo, selv om græsset bliver lidt højere, godt vente lidt med det, for det kan vi alle sammen godt leve med, men når det handler om mennesker, skal vi virkelig passe på.

Kl. 11:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Simon Kollerup.

Kl. 11:26

Simon Kollerup (S):

Det er jeg meget enig med ordføreren i, og det er også derfor, vi undervejs har haft debatten, om det er klogt eller ikkeklogt at sætte de her obligatoriske måltal ind for, hvor højt konkurrenceudsættelsen skal presses op. Det er egentlig det, jeg gerne vil spørge ordføreren om, altså om Dansk Folkeparti ligesom Socialdemokratiet ikke ønsker, at der skal obligatoriske måltal for konkurrenceudsættelsen, fordi vi netop med tal, der ligger bare en smule højere end der, hvor vi er nu, begynder at bevæge os ind på de bløde velfærdsområder, hvor risikoen, som ordføreren selv siger, bliver stor og bliver til noget, vi politisk ikke ønsker at stå model til.

Kl. 11:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Thulesen Dahl.

Kl. 11:27

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det kan jeg bekræfte. Vi er i virkeligheden meget uideologiske på det her felt. Vi møder nogen, der er meget ideologiske, hvor det handler om, at udliciteringen er vigtig, nærmest i sig selv, synes vi somme tider, men det er det ikke for os. For os handler det om, at det er en opgave, der skal løses i vores velfærdssamfund, nemlig at man trygt skal kunne aflevere sine børn i børneinstitutioner, men også at man trygt skal have en forvisning om, at forældre eller bedsteforældre får god omsorg i den kommune, de nu bor i, og der er nogle opgaver der, som vi mest naturligt synes hører til i vores fælles ramme i kommunerne, og derfor har vi ikke noget ønske om at presse de opgaver ud på private hænder. For os er det simpelt hen en praktisk opgave, der skal løses bedst muligt, og vi kan ikke se ideologisk, at det er bedre, at den opgave løses af nogle andre.

Kl. 11:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Stine Brix.

Kl. 11:28

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg ved, at det er hr. Kristian Thulesen Dahl bekendt, at der igennem de sidste omkring 15 år hvert eneste år er blevet lagt et krav ud på vores sygehuse om at levere mere aktivitet, uden at der følger penge med – altså det her produktivitetskrav.

Det betyder jo, at vores personale på sygehuse såsom læger, sygeplejersker og rengøringspersonale skal levere mere aktivitet hvert eneste år. Og konsekvensen er jo til at tage og føle på for patienterne, som oplever, at der ikke er tid til at tale ordentligt med lægen, inden man f.eks. skal igennem en operation, eller sygeplejerskerne ikke har tid til at berolige patienter, som er bekymrede.

Derfor har jeg også noteret mig, at Dansk Folkeparti er gået med på, at man nu skal af med det her produktivitetskrav til vores sygehuse, og det synes jeg er rigtig glædeligt.

Men den holdning er først noget værd, hvis den følges af handling, og det er jo i de her dage, det sker. Hvis vi ikke lige sad her til afslutningsdebat, tror jeg faktisk at finansministeren ville sidde og forhandle med Danske Regioner om næste års økonomi og om, hvorvidt der skal være et produktivitetskrav næste år på sygehuse.

Så mit spørgsmål er: Vil Dansk Folkeparti meddele finansministeren, at man altså kun støtter en økonomiaftale, hvis det her produktivitetskrav bliver taget ud, så det ikke gør yderligere skade på vores sygehuse end den skade, der allerede er sket?

Kl. 11:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:29

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Altså, vi synes, at tiden er løbet fra det krav om 2 pct. effektiviseringer, der har været lagt ned over sygehuse i over 15 år. Vi deler synspunktet om, at man ligesom har taget de lavthængende frugter og nu er i en situation, hvor man presser personalet på sygehuse for meget. Og for os er der ingen tvivl om, at der er en masse eksempler på, at det går ud over patienterne. Hensynet til patienterne er jo også et hensyn til de ansatte, som skal have ordentlige arbejdsvilkår. Og det betyder, at vi synes, der skal gøres op med det her krav om 2 pct. Det har vi sagt til regeringen og Folketinget er vores holdning, og det arbejder vi for.

Det er fuldstændig rigtigt, at man så skal måle os på vores handlinger, og hvordan det så kan sikres, at det krav kommer igennem. Og der er det jo op til os at arbejde med og finde ud af, hvordan vi bedst gør det.

Men der skal ikke være tvivl om, hvad vi går efter, og lad os så se, om vi ikke får mulighed for at få vores vilje igennem også på det her punkt. Det satser jeg da meget på.

Kl. 11:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Stine Brix.

Kl. 11:30

Stine Brix (EL):

Jamen der er jo en helt oplagt mulighed for, at Dansk Folkeparti kan lade holdningen følge af handling. For vi ved jo, at regeringen kommer til Folketinget og vil have godkendt en økonomiaftale. Hvis produktivitetskravet er en del af den økonomiaftale, til trods for at vi ved, at Danske Regioner slås for at komme af med det, så kan Dansk Folkeparti jo sige til regeringen: Jamen så vil vi ikke stemme for jeres økonomiaftale. Ellers bliver det jo lidt en gratis omgang for Dansk Folkeparti. Så bliver det jo netop bare en holdning, der ikke følges af handling. Så det er jo en helt oplagt mulighed for Kristian Thulesen Dahl at bruge i dag og sige til finansministeren, inden han skal over og afslutte forhandlingerne: Der er kun en støtte fra Dansk Folkeparti til økonomiaftalen, hvis produktivitetskravet er ude.

Kl. 11:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:31

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er overhovedet ingen gratis omgang i det her. Man kan ikke stå og komme med så klart et synspunkt her fra Folketingets talerstol og så tro på, at det bare er sådan en gratis omgang, at det kan lade sig gøre over for danskerne at sige, at det mener vi, og så gør man ikke noget ved det. Det er jo absurd. Sådan foregår det gudskelov ikke i vores demokrati her i landet. Hvis Danske Regioner vælger at lave

en aftale med regeringen, hvis Kommunernes Landsforening vælger at lave en aftale med regeringen, frivilligt, så godkender vi de aftaler. Betyder det, at vi så ikke har nogen som helst chance for at få vores politik igennem? Nej, selvfølgelig gør det da ikke det. Der kommer da også til efteråret en finanslovsforhandling for 2018. Der er da mange ting, der skal laves aftaler om hele tiden. Og det, vi skal måles på, er jo, om det lykkes Dansk Folkeparti at få vores politik igennem, og som jeg sagde før, satser vi meget på, at vi får det.

Kl. 11:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 11:32

Louise Schack Elholm (V):

Tak for talen, vil jeg sige til hr. Kristian Thulesen Dahl. En af de ting, som ikke har været diskuteret så meget i regeringens udspil, er det her med samspilsproblemer med pensionen, opsparing til pension. Det er noget af det, som jeg lægger rigtig stor vægt på, nemlig at det faktisk skal kunne svare sig at spare op til pensionen, fordi det er vigtigt, at alle får sparet op til pensionen. Så jeg vil prøve at høre hr. Kristian Thulesen Dahl: Hvad siger Dansk Folkeparti til det her forslag i forhold til samspilsproblemer med pensionen?

Kl. 11:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:32

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er ingen tvivl om, at det er utrolig vigtigt, at vi får løst det her. Nu har regeringen så i går lagt sit forslag om, hvad der så skal ske, på bordet. Jeg har også noteret, at der er forskellige repræsentanter for pensionsbranchen, der jo har været ude at sige, at de sådan set mener, at det er et ganske udmærket udgangspunkt, men at de også mener, at det kan forbedres. Så vi ser selvfølgelig frem til over de kommende uger at forhandle om det her med regeringen og prøve at finde en løsning – en løsning, der jo også er balanceret, så det også er til gavn for folk, der ikke nødvendigvis har særlig høje indkomster.

For det er jo også en del af dilemmaet her, også i forhold til den periode, man f.eks. kan indbetale på en alderspension, så man ikke modregnes, når man går på pension osv. Altså, hvem har hvilke midler at betale ind på sådan en konto, og hvornår kan man så gøre det, og hvornår går man i det hele taget selv på pension? Det er jo nogle af de ting, som pensionsbranchen i hvert fald har været ude og problematisere. Det vil vi tage med ind til forhandlingsbordet og få gennemanalyseret. Så håber vi, at vi får en god løsning på det, og meget gerne inden for de næste uger.

Kl. 11:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 11:33

Louise Schack Elholm (V):

Det glæder mig rigtig meget. Derudover er en af de ting, der også er en del af forslaget, det her med, at der er nogle grupper af lønmodtagere, som faktisk slet ikke sparer op til pension i dag, dels fordi de måske ikke er dækket af en overenskomst, dels fordi de står uden for arbejdsmarkedet. Jeg synes jo, det er vigtigt, vi får alle med, så alle har en pensionsopsparing, når de kommer på pension. Er det også en af de ting, som Dansk Folkeparti er positive over for?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:34

Kl. 11:34

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes jo, det er godt, at alle sparer op til pension. Jeg synes også, det er fint, hvis folk, der ikke har en tilknytning til arbejdsmarkedet, på en eller anden måde får mulighed for at spare op. Men det er klart, at vi jo også er inde og skulle kigge på, hvordan vi stiller den enkelte. For hvis man i forvejen ikke har ret meget at gøre godt med og så bliver bedt om at sætte noget af det, man ikke har ret meget at gøre godt med af, ind på en pensionsordning, for at man kan få det udbetalt, når man går på folkepension – og hvordan er modregningsreglerne så osv.? – så er det jo et større regnestykke, vi bliver nødt til at have fat på her, om, hvordan det egentlig stiller den enkelte. Men grundprincippet om, at man selvfølgelig prøver at lave et system, hvor alle er med på, at der bliver sparet op, er grundlæggende sundt.

Kl. 11:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 11:34

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Tak for det. Jeg vil gerne lidt skifte spor i temaet for debatten, nemlig over til det offentlige forbrug, for regeringen lægger jo op til, at der skal være en stigning i det offentlige forbrug på 0,3 pct. Tidligere har Dansk Folkeparti meldt ud, at der skal være en stigning i det offentlige forbrug, som er noget højere end det. Kommer vi ned på de her 0,3 pct., som regeringen lægger op til, kommer der en besparelse på i omegnen af 13 mia. kr. på velfærden, fordi der kommer flere børn og flere ældre. Så er det store spørgsmål jo så, hvordan Dansk Folkeparti har tænkt sig at bruge de afgørende stemmer, for det er jo det, der er tilfældet, når vi taler om netop væksten i det offentlige forbrug, altså, hvordan Dansk Folkeparti forestiller sig at bruge de afgørende stemmer, som Dansk Folkeparti har.

Kl. 11:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:35

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er altid godt at sidde med de afgørende stemmer, så tak for det. Det er godt at vide, at vi gør det. Vi er gået efter politiske aftaler også i de her par år, der jo er gået siden valget i sommeren 2015, gået efter politiske aftaler, hvor der er plads til en realvækst i den offentlige økonomi i nærheden af det, som vi jo har kæmpet for, nemlig de her 0,8 pct. Så det har ligesom været lagt ind i det arbejde, der har været gjort. Når man kigger tilbage på de år, er det jo ikke nødvendigvis der, man lander, men det kommer an på, hvad kommunerne rent faktisk bruger af det, de må, og hvad udgifterne er til asylansøgere og ting og sager. Men det er det, vi har gået efter.

Jeg synes, at det er godt, at regeringen opererer med en realvækst. Man kan sige, at det var partier, der sidder i regeringen nu, der gik til valg på nulvækst, minusvækst, så det er jo godt, at det er endt i plusvækst. Men er det helt nok? Nej, det er det jo ikke, hvis det skal rumme de udfordringer, som jeg tror vi er enige om der er. Det er jo også derfor, at vi selvfølgelig vil arbejde for at presse den højere op. Jeg tror, at regeringen har skrevet, at den skal være mindst 0,3, og det levner i hvert fald plads til, at der kan være en bevægelse, også når vi kommer til forhandlingsbordet.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 11:36

Så har der været en svingom undervejs, der har bragt noget top-skattediskussion ind på den centrale scene; det ved jeg da godt. Det er jo ikke fuldstændig gået mig ram forbi. Alligevel var der jo i valgkampen, som jeg husker det, en fælles optagethed af, at hvis der er penge til skattelettelser, var det måske på tide, at dem med de lidt lavere indkomster så stod for tur. Så partiet Venstre bør være glade for Dansk Folkepartis ageren på det skattepolitiske område. Det kan godt give nogle udfordringer i forhold til nogle andre; det anerkender jeg, men alligevel.

Kl. 11:39

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Tak for svaret. Det beroliger mig, at Dansk Folkeparti er klar over, at det er de afgørende mandater, Dansk Folkeparti sidder på, og at man har et ønske om at bruge det flertal, der så er i Folketinget, til at presse det også væsentligt højere op. Det der ord mindst 0,3 pct. har jeg også bidt mærke i, det er ret afgørende, men naturligvis også afgørende, at vi ikke står over for at skulle skære meget voldsomt ned i velfærden i de år, der kommer. Så her bare en afsluttende kommentar: Jeg er glad for, at Dansk Folkeparti er klar over, at de har de afgørende stemmer.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Jan E. Jørgensen

Kl. 11:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:37

Jan E. Jørgensen (V):

Jamen jeg er også begejstret, og det var mere for at fortælle den fælles samlede historie om det, der er forskellen på os og så den her socialdemokratiske misundelsespolitik, som der blev talt om i programmet fra dengang. For det handler netop om at få helt almindelige danskere, der går på arbejde, til at slippe noget billigere, men måske også om den elektriker, som kan se, at hvis han tager en times overarbejde, skal han på grund af topskat altså betale ret meget og har kun meget lidt tilbage. Her kunne man måske kigge lidt på grænsen for, hvornår man betaler topskat.

Kl. 11:40

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Lige så vel som vi skal være opmærksomme på det, er vi jo så nervøse for, hvis andre i salen skulle komme til at sidde med de afgørende stemmer, så kigger man jo på De Radikale og Alternativet og Enhedslisten på i hvert fald nogle af de politiske områder, som er vigtige for Dansk Folkeparti. Så det er nemlig rigtigt, at det er lidt vigtigt, hvem der sidder på de afgørende mandater.

Kl. 11:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hvis hr. Jan E. Jørgensen en anden gang vil være til rådighed, når han er på listen, vil jeg give ham det sidste spørgsmål til Dansk Folkeparti.

Kl. 11:37

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for det. Jeg skal beklage, at jeg ikke var her før.

Nogle siger, at hvis man vil holde på en hemmelighed, skal man sige den i Folketingssalen, så derfor tør jeg godt røbe, at dengang Dansk Folkeparti blev stiftet, var jeg sådan set ret fascineret, ikke mindst af den yderst fornuftige skattepolitik, som man lagde frem. Dengang skrev I:

Dansk Folkeparti mener, at den progressive beskatning er en del af en socialdemokratisk misundelsesbeskatning, der samtidig ikke har virket. Ejendomsskatten og jordskatten skulle afskaffes. Arveafgiften skulle totalt afvikles. Selskabsskatten skulle væk, og så skulle vi have et højt skattefrit bundfradrag og restskat på 30 pct.

Jeg synes måske nok, det var en lille smule ambitiøst, og jeg er også med på, at Dansk Folkeparti har modificeret skattepolitikken en lille smule siden da, men jeg vil blot spørge, om der stadig gemmer sig en skatteskeptiker inde bag jakkesættet, og udtrykke mit håb om, at vi finder hinanden i de kommende forhandlinger om at få gjort noget ved skatten.

Kl. 11:38

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det har man jo så gjort de senere år, fordi grænsen er blevet hævet fra 390.000 kr. for få år siden til vel op mod en halv million kroner nu, og det har jo trukket ganske mange ud af topskatten. Jeg tror, at det i dag er kommet frem, at det er omkring 10 pct., der betaler topskat. Det er det laveste antal, som jeg læste det, nogen sinde af danskere, der nu betaler topskat.

Min bøn er jo bare, at man ligesom tænker, at man måske har været der, og at hvis der så er penge at gøre godt med, er det nogle andre, der står for tur, måske dem med de lidt lavere lønninger og lavere indkomster, som får en større gevinst ved så at være i arbejde i stedet for at være på overførselsindkomst.

Kl. 11:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tusind tak til hr. Kristian Thulesen Dahl for indsatsen. Vi går videre til den næste ordfører, og det er hr. Jakob Ellemann-Jensen fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

Kl. 11:41

(Ordfører)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak for det, formand. Jeg har glædet mig til den her afslutningsdebat, for sådan en debat giver anledning til at fokusere på de sådan lidt større linjer og fokusere på, hvad der er vigtigt, og vi har i dag en kærkommen mulighed til at hæve os lidt op over hverdagens sådan politiske skærmydsler og fokusere på det, som virkelig betyder noget for størstedelen af danskerne. Er det røde, grønne eller lilla streger for en hypotetisk regering? Er det et partis interne selvopgør efter årtiers fejlslagne udlændingepolitik med endeløse diskussioner om, hvad salig Anker Jørgensen mon egentlig mente om udlændingepolitikken? Er det vigtigt, hvem der sidder i sofa med hvem herinde på Christiansborg? Jeg tror det faktisk ikke. Jeg tror, og jeg håber, at danskerne går mere op i, at den førte politik virker.

Kl. 11:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er da en kompliment, at man kan blive klogere på 22-23 år. Men sagen er egentlig, at hr. Jan E. Jørgensen jo burde være begejstret for det, jeg har talt for omkring skat, for jeg har jo i virkeligheden i dag talt Venstre tilbage på sporet i forhold til det, Venstre gik til valg på.

I august 2015, kort tid efter det seneste folketingsvalg, fremlagde statsministeren fire pejlemærker for sit virke som Danmarks statsminister. Det var fire pejlemærker, som hans politik skulle måles på, og han udtalte i den forbindelse lidt modigt: Kald os en fiasko, hvis vi ikke bevæger os den vej. Så jeg vil gerne bruge min ordførertale til at stille mig sådan lidt op med ret ryg og prøve at skue lidt ud over Christiansborgs høje mure. For hvordan går det egentlig derude i den virkelige verden? Har vi som samfund bevæget os den rette vej i de seneste 2 år?

Det første pejlemærke, som statsministeren nævnte, var, at færre danskere skulle være på offentlig forsørgelse. Er det så sket? Ja, det er det. Ledigheden var i 2016 på det laveste niveau i 40 år på nær 2 år i 00'erne. Antallet af offentligt forsørgede faldt med mere end 22.000 i 2016, og antallet af kontanthjælpsmodtagere er faldet med omkring 7.000 mennesker, siden kontanthjælpsloftet blev vedtaget. Det er en succeshistorie, og det er det på flere niveauer. Det er selvfølgelig en succes for statskassen, fordi det skaber rum til, at vi kan bruge pengene på andre vigtige ting. Men endnu vigtigere er det, at det er en succes for den enkelte, som nu er en del af det arbejdende fællesskab, og så er det ikke mindst en succes for de børn, der nu kan vokse op med et forbillede, der går på arbejde hver dag for at brødføde sin egen familie og for at bidrage til fællesskabet.

Det andet pejlemærke var, at der skulle skabes flere private arbejdspladser, og antallet af lønmodtagere er det højeste i 8 år. Den private beskæftigelse er steget med 91.000 siden sidste folketingsvalg, og i sidste uge kunne Dansk Erhverv fortælle, at opsvinget har bidt sig fast i alle dele af landet. Væksten og beskæftigelsen stiger, uanset hvor i Danmark man bor.

Det tredje pejlemærke var, at kernevelfærden skulle styrkes, og her har vi minsandten også leveret. Vi har styrket kernevelfærden på trods af nogle stramme økonomiske rammer, og sundhedsvæsenet er blevet løftet med i alt 3,2 mia. kr. siden 2015. Det betyder, at vi kan lave en historisk stor kræftplan, som kan løfte den danske behandling op på højeste internationale niveau. Samtidig har vi indført patientansvarlige læger, der sørger for et mere sammenhængende behandlingsforløb for patienterne, og nu, hvor jeg taler om det med at sætte patienten i centrum, vil jeg også sige, at vi har indført en reel ret til en hurtig udredning og fået genindført behandlingsgarantien på 30 dage, som den tidligere regering ellers havde forringet. Ældreområdet er også blevet løftet. Vi har givet kommunerne 1 mia. kr. mere årligt til en mere værdig ældrepleje. Vi har lavet en handlingsplan for det, som desværre meget præcist kaldes for de pårørendes sygdom, demens, og vi har afsat 720 mio. kr. til en klippekortsordning på plejehjemmene og 425 mio. kr., så de ældre på plejehjemmene kan få deres egne køkkener etableret eller genetableret.

Det fjerde pejlemærke var, at der skulle styr på tilstrømningen af asylansøgere til Danmark efter 4 års noget lempelig udlændingepolitik. Regeringen har gennemført 56 stramninger af udlændingepolitikken, og med integrationsydelsen har vi gjort det mindre attraktivt at være på offentlig forsørgelse, og vi har gjort det mere attraktivt at lære dansk og mere attraktivt at komme i arbejde, og det har virket.

Kl. 11:46

I 2015 kom der 21.000 asylansøgere til Danmark. I starten af 2017 var antallet faldet til det laveste siden 2009, hvilket vil sige 1.000 mennesker i de første 4 måneder. Så det går den rigtige vej. På alle fire pejlemærker er der leveret markante forbedringer. Men jeg ved godt, at for store dele af Folketinget er det jo ikke det, der tæller. Det er jo ikke resultaterne. Fra tid til anden kan man få det indtryk, at det er helt andre ting, man går op i, og helt andre ting, man bruger tid på.

Så nu vil jeg prøve at kommunikere de resultater, jeg lige har nævnt, endnu en gang i et format, som tager udgangspunkt i noget, som oppositionspartierne måske bedre kan se sig selv i. Vi starter med de 7.000 færre på kontanthjælp. Det svarer til 304 færre kon-

tanthjælpsmodtagere for hvert samrådsspørgsmål, fru Astrid Krag har stillet til ældreministeren. Så har vi de 79.000 flere private arbejdspladser. Det svarer til 6.077 arbejdspladser for hver gang, hr. Nicolai Wammen har tweetet variationer over temaet: Det sejler i blå blok. (*Kommentar fra salen: Det er lavt sat!*). Det er lavt sat. 3,2 mia. kr. til bedre sundhed svarer til 188 mio. kr. pr. skatte- og afgiftsstigning i Alternativets finanslovsforslag, og der ville jeg gerne sådan lidt pædagogisk have lavet en tilsvarende sammenligning med Socialdemokratiets finanslovsforslag, men det findes jo ikke, så det kan jeg ikke lave. Der har været 56 stramninger af udlændingepolitikken, hvilket rundt regnet svarer til 14 stramninger for hver eneste rød linje, fru Pernille Skipper indtil videre har præsenteret en imaginær statsminister for.

Så min opfordring til oppositionen kunne jo selvfølgelig på den ene side være: Bliv endelig ved med det her, tweet løs, kald i samråd, foreslå skattestigninger, og tegn røde streger i sandet, og før vi får set os omkring, er alle problemerne åbenbart løst. På den anden side kunne det også være rart, hvis oppositionen faktisk meldte sig ind i kampen for at skabe et mere velstående samfund, et samfund, hvor flere arbejder, hvor færre er på offentlig forsørgelse, og hvor vi derfor har råd til endnu bedre velfærd. For tænk, hvis vi sammen kunne blive enige om, at Danmark ikke skal gå i stå, og at vi skal fortsætte med at opleve markante forbedringer af vores velfærd og af vores hverdagsliv, som kun har været muligt, fordi vi er blevet rigere. Hr. Uffe Elbæk har ovenikøbet sagt, at vi skulle være stoppet i 1980. Jeg glæder mig hver dag over, at vi ikke gjorde det. På et enkelt punkt, musikken, skulle vi være blevet der, men ellers havde det været skidt. Hvis vi var stoppet i 1980, ville vores levealder alt andet lige være lavere, vores kræftbehandling var dårligere, vores uddannelsesniveauer ringere, og vi havde haft færre og dårligere muligheder for at indrette vores liv på den måde, vi gerne vil.

Det er derfor, vi skal fortsætte med reformer. Jeg vil ikke se mine børn og børnebørn i øjnene om 20-30 år og fortælle dem, at jeg ikke havde modet og ambitionerne til at træffe de valg, som sikrer dem de samme muligheder, som jeg selv har fået, eller nogle, der overgår dem. Jeg vil ikke fortælle dem, at jeg havde muligheden for at fremtidssikre Danmark, men at jeg lod være med at gøre det, fordi jeg ikke kunne finde 90 mandater. For det er det, politik handler om for mig. Tak for ordet.

Kl. 11:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Også tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Og så er der en række korte bemærkninger. Jeg vurderer, at vi kan nå tre korte bemærkninger inden frokostpausen. Den første er fra hr. Kristian Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 11:50

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, og tak for ordførertalen – også den humoristiske del af den. Mit spørgsmål til hr. Jakob Ellemann-Jensen drejer sig om grænsekontrol. Det kommer nok ikke helt bag på hr. Jakob Ellemann-Jensen, at Dansk Folkeparti rejser det spørgsmål, specielt i relation til det med de ydre grænser, for noget af det, som går igen i Venstres position omkring grænsekontrol, er, at vi skal have grænsekontrol ved – i citationstegn – de indre grænser, så længe der ikke er styr på de ydre grænser.

Kan Venstres ordfører løfte lidt af sløret for, hvad der menes med det med styr på de ydre grænser? For nogle af os er det meget svært at se, at det overhovedet er muligt at nå dertil, at man har så meget styr på de ydre grænser, at det er muligt at fjerne grænsekontrollen mellem EU-landene, altså bl.a. mellem Danmark og Tyskland.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 11:51 skal forstå den 2025-plan, der kom i går. For det er 147 sider, men man må også sige, at der er flere løse fugle på taget, end der er udr på Rådhuspladsen, når det gælder forklaringer på, hvordan tingene skal betales, og jeg forstår også, at man ville give topskattelettelse.

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. Jamen det er jo svært at sætte på en formel, hvornår der er tilstrækkeligt styr på det. Vi kan konstatere, at det er der ikke nu. Altså, Balkanruten er blevet stoppet. Der er flere af de ruter, som menneskesmuglerne har brugt, som der effektivt er blevet stoppet en sok i. Desværre er det jo ikke sket på alle ruterne. Vi kan se, at der særlig på den rute fra Libyen over Middelhavet til Italien stadig væk kommer utrolig mange mennesker. Det vil sige, at der ikke er styr på Europas ydre grænser, og det er derfor, at vi i Venstre og også i regeringen siger, at så længe vi ikke har styr på de ydre grænser, så længe vi ikke har kontrol over, hvem der kommer ind på kontinentet Europa, hvem der kommer ind i EU, så er vi nødt til at have vores indre grænsekontrol.

Kl. 11:51

Så mit spørgsmål til hr. Jakob Ellemann-Jensen er meget enkelt: Hvor store topskattelettelse vil regeringen give, og hvor præcis vil man finde pengene til at betale for dem?

Kl. 11:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 11:54

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg var helt bekymret for, at ordet topskattelettelse skulle undslippe en sætning fra hr. Nicolai Wammens mund, og det skete så heller ikke.

Det, der er rammen for den 2025-plan, der blev sendt ud i går, er præcis den samme ramme som den, der var for den 2020-plan, hr. Bjarne Corydon fremlagde, da han var finansminister. Så rammen burde ikke være sådan fuldstændig ubekendt for hr. Nicolai Wammen – det var nemlig den samme regering, hr. Nicolai Wammen engang sad i, som hr. Bjarne Corydon, som udstedte den ramme, sad i.

Ja, vi prioriterer, at flere mennesker får lov til at beholde flere af de penge, de tjener, selv. Det synes vi er en god idé. Vi synes, det er en rasende god idé. Det gælder særlig for dem med de lave indkomster, så der er et større incitament til at arbejde, men det gælder også for dem, der betaler topskat, som hr. Nicolai Wammen er så utrolig forelsket i. Jeg kan godt forstå den forelskelse, for det var jo den regering, som jeg nævnte før, og som hr. Nicolai Wammen var en del af, der gav 1,9 mia. kr. i topskattelettelse. Det medvirkede vi også til, for det var en god idé dengang, og det er en god idé i dag.

Kl. 11:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 11:55

Nicolai Wammen (S):

Det var en lang sang fra de varme lande. Jeg stillede sådan set ordføreren et meget konkret spørgsmål, ikke om alt muligt med, hvad der er sket i fortiden, men: Hvad er regeringens plan i forhold til topskattelettelse? For hvor mange milliarder kroner skal der gives topskattelettelse, og hvordan skal de betales?

Det er jo ikke, fordi regeringen ikke på andre punkter kan være mere præcis, for man har sagt, at der kun må afsættes 0,3 pct. til det offentlige forbrug. Det er under halvdelen af, hvad den demografiske udvikling tilsiger. Så der er man altså parat til meget præcist at sige, at der skal skæres ned på vores daginstitutioner, på vores skoler og på vores ældrepleje. Kan vi så ikke også få at vide, hvor mange milliarder kroner der skal bruges til topskattelettelse, og hvordan i alverden regeringen vil finansiere dem?

Kl. 11:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Uffe Ellemann-Jensen.

Kl. 11:56

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Ahr, det er en enkelt generation siden. Den nye generation er lige lidt hurtigere. Undskyld, jeg blev lidt forvirret over generationsspørgsmålet.

Jamen altså, undskyld mig, hr. Nicolai Wammen lægger op til det her med, at der skal spares på det offentlige forbrug osv. Vi lægger op til, regeringen lægger op til at bruge 0,3 pct. mere til øget offentlig-

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 11:52

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det, der er svært at forestille sig, er, at man kører en national grænsekontrol op og ned, afhængigt af hvor mange der kommer, for hvem skal stå og tælle dem, og hvordan gør man det? Man bruger jo tit det udsagn, at det er meget, meget svært at bevogte 68 km landegrænse mellem Danmark og Tyskland, for det er gammeldags, og det kan stort set ikke lade sig gøre.

Men hvis man i EU i de tusindvis af kilometers grænse, EU jo har som ydre grænse, skal have en kontrol, der er tilstrækkelig nok, til at man kan aflyse behovet for, at vi kontrollerer 68 km landegrænse, fordi der nu er styr på de her flere tusinde kilometers grænse omkring EU, er det jo, at jeg godt kan få den tanke, at det er svært at nå frem til en situation, hvor der er så meget styr på de ydre grænser, at det faktisk kan siges at være betryggende at slippe den indre grænse.

Kl. 11:52

Kl. 11:52

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 11:52

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Den bekymring forstår jeg sådan set godt, og jeg deler den også et langt stykke hen ad vejen, for vi skal have styr på de ydre grænser. Når jeg siger det på den måde, er det jo, fordi den fri bevægelighed internt i EU altså betyder meget for mig, og det har vi, hr. Kristian Thulesen Dahl og jeg, jo drøftet ved flere lejligheder. Det betyder meget for vores virksomheder, det betyder meget for vores borgere, at man frit og uhindret kan bevæge sig på tværs af grænserne i Europa. Forudsætningen for det er bare, at der er styr på den ydre grænse, og det fylder altså meget for os, at det er den rækkefølge, tingene kommer til at foregå i.

Kl. 11:53

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Nicolai Wammen.

Kl. 11:53

Nicolai Wammen (S):

Tak til Venstres ordfører for en humoristisk tale. Det er altid en fornøjelse. Jeg vil gerne spørge hr. Jakob Ellemann-Jensen, hvordan vi

ligt forbrug plus de reformer, som vi forhåbentlig kan få et bredt udsnit af Folketinget til at medvirke til. Så det der postulat, man bliver ved med sådan at rende rundt med, om, at uh, der skal skæres i kernevefærden osv., er jo ikke rigtigt. Man ynder at bruge billedet med pædagoger, der skal skæres ned på – noget, man jo også gjorde til en særlig øvelse under den socialdemokratisk ledede regering.

Men jo, vi synes, det er vigtigt at lette skatten på arbejde i begge ender af skalaen, og det indkalder regeringen til forhandlinger om til efteråret. Det ville klæde det kongelige danske Socialdemokrati at deltage.

Kl. 11:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:57

Pernille Skipper (EL):

Nu er de også blevet kongelige!

I regeringens 2025-udspil, der kom i går – vi har godt nok ikke lige nået at læse det hele igennem – var der noget, jeg faldt over, og som jeg synes er lidt vigtigt, nemlig at regeringen bebuder, at der på den ene eller den anden måde skal komme en SU-reform, som skal øge arbejdsudbuddet. Og hvis vi lige oversætter det til almindeligt dansk, er det jo en eller anden form for nedskæringer i SU'en. Altså, enten skal nogle have mindre i SU, eller også er der færre, der skal have SU. Det må man ligesom forstå.

Det står jo for mig at se i skærende kontrast til den tale, som statsministeren lige har stået og holdt for ganske kort tid siden, om at hjælpe unge på kanten bedre frem, og om, at flere unge skal have en uddannelse. For kigger vi f.eks. i en KORA-rapport, som er meget stor, og som handler om SU, så er det meget klart, at nedskæringerne vil gå hårdest ud over de unge, som kommer fra familier, hvor man ikke har en stor bogreol stående, og hvor uddannelse ikke er noget, der sådan er fast tradition for. Så ærlig talt, skulle vi ikke få lagt de der SU-reformer – oversat: SU-nedskæringer – død langt om længe?

Kl. 11:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 11:58

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det kunne være fristende sådan lidt polemisk at sige, at nu støttede fru Pernille Skippers parti jo selv en regering, der lavede en SU-reform. Det var i forbindelse med den topskattelettelse, hr. Nicolai Wammen stod for lige før.

Vi har i Danmark heldigvis verdens mest generøse SU-system. Det er et system, som man er misundelig på i mange andre lande, og det kan jeg godt forstå. Det er noget af det, som jeg synes vi i fællesskab skal være stolte af herinde. For det er et system, som sikrer, som fru Pernille Skipper også nævner det, at det ikke skal være forældrenes bogreol eller pengepung, der afgør, om man kan få sig en uddannelse, og det skal vi holde fast i. Det er vigtigt at holde fast i.

De drøftelser, vi skal have, om en eventuel justering af SU'en må vi jo også tage til efteråret. Jeg vil bare sige, at mit udgangspunkt er, at vi fortsat skal være det mest generøse land, når det kommer til SU. Men jeg vil samtidig også sige, at jeg hellere vil bruge pengene på at uddanne studerende end på at forsørge studerende. Så hvis man kan skabe en ændret balance der, synes jeg, det vil være en god idé.

Kl. 12:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 12:00

Pernille Skipper (EL):

Nu kan det jo – og det er det, der er problemet – betyde, at hvis man ikke forsørger studerende, ja, så får man dem heller ikke uddannet. Altså, der kan simpelt hen være en sammenhæng.

Jeg ved ikke, om hr. Jakob Ellemann-Jensen ser »Skam«, altså den her norske serie. Jeg ved, at det virkelig har gjort Norge til en stor ting for rigtig mange herhjemme, også herinde i Folketingssalen. Jeg er personlig ret vild med Vilde, det kan være, hr. Jakob Ellemann-Jensen har en anden karakter.

Jeg ville sådan ønske, at vi kiggede lidt mere mod Norge, for det norske Storting er faktisk gået i den modsatte retning. Man har hævet SU'en, fordi man vil have flere igennem, have flere til at tage en uddannelse. Skulle vi ikke lade os inspirere lidt mere af Norge, også når det handler om andet end ungdomsserier, og få et bedre og stærkere SU-system, så vi kan få flere igennem?

Kl. 12:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Uffe Ellemann-Jensen – nej, jeg prøver med Jacob: Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 12:01

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Time flies! Undskyld mig, men jeg skal ikke komme ind på, hvilken karakter jeg hører til i »Skam«. Jeg ser også »Skam«, men jeg hører nok mere til karaktererne i »Game of Thrones«. Men lad nu det ligge.

Hvis jeg hører fru Pernille Skipper ret, vil man gerne inspireres af Norges model for SU. Den er købt. Hvis vi kan blive inspireret af det norske niveau eller den norske lånemodel, er det nye toner fra Enhedslisten, og det glemmer fru Pernille Skipper jo også at nævne her. Det norske niveau er altså lavere. Den norske SU er lånefinansieret, så det er at sammenligne pærer og bananer. Men hvis vi skal gå i den retning, lader jeg mig meget gerne besnakke.

Kl. 12:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen for den første runde.

Vi går lige om lidt til frokost, og den varer 1 time, så vi starter kl. 13.00 præcis. Og de to første af ti ordførere, som gerne vil have en kort bemærkning til hr. Jakob Ellemann-Jensen, er hr. Rasmus Nordqvist og hr. Morten Østergaard. Så jeg vil bede alle være på plads kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:02).

Kl. 13:00

Forhandling

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Vi genoptager mødet.

Der er kommentarer til hr. Jakob Ellemann-Jensen, og vi har godt ½ time tilbage. Først er det hr. Rasmus Nordqvist. Værsgo.

Kl. 13:00

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Resultaterne tæller, var ligesom udgangspunktet i talen, og det er så der, jeg vil gribe fat, men inden for et emne, som hr. Jakob Ellemann-Jensen ikke var inde på, men som jeg altså kommer til at kredse lidt om i dag, og det er vores natur, som har det rigtig skidt. Biodiversiteten går alvorligt tilbage, og vi lever ikke op til de forpligtelser, vi har lavet i FN i forhold til biodiversiteten, og det bekymrer mig og det bekymrer Alternativet rigtig meget. Jeg kunne egentlig bare godt tænke mig at få ordførerens refleksioner på, om

der skal gøres noget mere, så vi har nogle resultater, der tæller, så vi kan se vores børn og børnebørn i øjnene og vi faktisk efterlader en natur og et miljø til dem, som vi kan være bekendt, og ikke en dårligere planet end den, vi selv har fået lov til at overtage fra vores forældre. Så det kunne jeg godt lige tænke mig ordførerens refleksioner på.

Kl. 13:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo.

Kl. 13:01

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det til hr. Rasmus Nordqvist. Jeg er meget enig i det udgangspunkt, der hedder, at det jo ikke kun er, når vi taler økonomi og muligheder, at vi skal give et bedre land videre til vores børn end det, vi selv overtog. Det er også mulighederne, vi har for at passe på naturen og for at, undskyld udtrykket, boltre os i den danske natur, og det er jo også derfor, at regeringen har vedtaget en naturpakke, netop med fokus på større biodiversitet, herunder uberørt skov. Det er en prioritet, det er vigtigt, og det skal vi fastholde. Vi skal også bare holde den balance, som hedder, at vi skal passe på vores miljø på en måde, så vi ikke skubber problemerne ud af Danmark, men ikke fjerner dem. Der skal være den her balance med, at vi appellerer til, at virksomheder begrænser deres belastning af miljøet, ja, men ikke gør det så besværligt, at de trækker stikket og siger, at så rykker de til et andet land, hvor de nemmere kan komme af med ting.

Kl. 13:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 13:02

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men når jeg snakker natur, mener jeg, at man jo kunne gøre noget, der slet ikke har med virksomhederne at gøre, f.eks. den statslige skov: Hvordan kan man lade den stå uberørt hen, så det bliver vild natur? Det er ikke noget, som koster synderlig meget i forhold til vores offentlige finanser, og det er ikke noget, der går ud over nogen virksomheder, men det er med til at højne biodiversiteten, og det er egentlig det, jeg prøver at efterspørge: Kan vi ikke gå lidt mere ambitiøst til værks i forhold til det her? For det er ikke noget, der går ud over vores virksomheder, og det er ikke noget, der går ud over nogen, men det er faktisk noget, som kommer os alle sammen til gode, så vi stadig væk har insekter og vi har vild fauna osv. i vores natur i fremtiden.

Kl. 13:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:03

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Hvis man kunne sætte nogle kvoter for, hvilke insekter det så var, kunne det være rart; der er et par stykker af dem, jeg gerne var foruden.

Regeringen har, som jeg nævnte det før, gennemført en naturpakke med 25.000 ha, så vidt jeg husker, uberørt skov, og det er netop noget, som giver nogle af de muligheder, som hr. Rasmus Nordqvist efterlyser. Når jeg udbyggede mit svar, var det sådan set bare, fordi jeg kunne se på uret, at jeg havde mere tid at tale i og egentlig gerne ville have den pointe med, at vi ikke bare kan eksportere problemerne.

Kl. 13:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:03

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak, og tak for ordførertalen. Der kom jo en masse statistik på banen. Det kunne man også vende den anden vej og sige, at Venstre cirka har fået sin egen politik igennem, for hver 59. gang hr. Jakob Ellemann-Jensen har sagt, at Venstre ved man hvor man har. Man kunne også sige, at Venstre har forringet velfærden, for hver 13 gange statsministeren har sagt, at vi skal passe godt på vores velfærdssamfund. Derfor er der måske en mangel på statistisk sammenhæng imellem ord og tale, og derfor vil jeg gerne, som nogle af mine kollegaer også har været inde på, spørge ind til den her vækst på 0,3 pct. i det offentlige forbrug. For Venstre må jo være de eneste, der er tilbage i det her land, som fastholder, at man kan opretholde bare det niveau, vi kender i dag, med 0,3 pct.

Så vil hr. Jakob Ellemann-Jensen ikke forklare os en gang til: Hvordan kan vi opretholde bare det nuværende niveau af ældrepleje, af børnepasning og af andre kernevelfærdsområder med 0,3 pct.?

Kl. 13:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 13:05

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Det, der lægges op til i den 2025-plan, som regeringen præsenterede i går, er jo en offentlig vækst på 0,3 pct. plus de reformer, som vi kan blive enige om herinde. Det er jo altså de 3 pct.+ Så der er muligheder for, at det kan være et større beløb.

Derudover må jeg også bare sige, at vi har en af de største offentlige sektorer i hele verden, og jeg synes, den er god. Er der plads til forbedring? Ja, det er der. Der har regeringen også taget en række initiativer. Den nyudnævnte minister for offentlig innovation er jo en af dem, der skal se på, hvordan vi bliver mere effektive, og det synes jeg er gode initiativer at tage, og jeg synes, der er brug for at kigge hele vejen rundt. Men hvis man ikke også anerkender, at man kan blive bedre, at man kan blive dygtigere – hvis man f.eks. automatisk antager, at én ny ældre kræver et nyt plejehjem – så er der altså nogle ting i ligningen, som man ikke har taget med.

Kl. 13:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 13:06

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Men de her reformer er jo fugle på taget. Altså, med de reformer aner vi jo ikke hvad der kommer til at ske. Man henviser til 2021, og man henviser til reformer, der ikke er flertal for i Folketinget, og derfor er det jo lidt at snyde på vægten at sige: Jo, jo, men det kan være, at vi får noget mere at gøre godt med. Sandheden er jo, at dansk økonomi har det rigtig godt – den har det rigtig godt – og derfor er der ikke behov for reformer, medmindre man ønsker at bruge pengene på skattelettelser. Der er faktisk rum i økonomien til at sikre bare det nuværende velfærdsniveau.

Kl. 13:06

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 13:06

Kl. 13:09

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er simpelt hen nødt til at angribe den her præmis, der hedder at bruge penge på skattelettelser. Skattelettelser er penge, som folk tjener ved at arbejde hårdt, og jeg synes, det er en god idé, at folk beholder nogle flere af de penge, de arbejder for, og der er vi bare politisk uenige. Jeg synes, at den helt borgernære velfærd – det, der hedder kroner i lommen, når man kommer hjem fra arbejde – skal vi styrke. Det synes fru Lisbeth Bech Poulsen ikke, og sådan er det. Vi mener noget forskelligt. Jeg synes, at det er rimeligt, at vi sikrer en bedre balance imellem det at gå på arbejde og det at have noget til sig selv. Det synes SF ikke. Det syntes man, da man sad i regering for en kort bemærkning, men det synes man ikke længere. Bum!

Kl. 13:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Morten Østergaard. Værsgo.

Kl. 13:07

Morten Østergaard (RV):

Tak. Jeg synes, det var befriende at høre hr. Jakob Ellemann-Jensen tale om sine ambitioner på den næste generations vegne, altså hvad det egentlig er, der skal drive os, når vi møder op i Folketinget og skal prøve at løfte vores ansvar. Men så sluttede hr. Jakob Ellemann-Jensen af med at sige, at det, det handler om for ham, er at kunne tælle til 90. Og der ville jeg måske, hvis jeg var polemisk, sige: Hvordan går det med det?

Men det vil jeg så lade være med og i stedet for sige, at man måske skulle overveje at have større ambitioner end det. For det, jeg kan se, er, at når der er sket noget, når der er sket nogle virkelige ryk, så er det, når vi har haft en regering, der har været i stand til at formidle et bredt samarbejde. Og derfor er mit spørgsmål: Hvorfor er det, at Venstre og resten af regeringen er så forhippet på nu, at de forhandler om det, der er tilbage af regeringens økonomiske politik, som blev fremlagt i går, om bl.a. frivillig senere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, skal foregå alene sammen med Dansk Folkeparti? Er det, fordi hr. Jakob Ellemann-Jensen nu er holdt op med at ville sikre et bredt samarbejde i Folketinget, sådan at løsningerne bliver holdbare? For det tror jeg ikke at de næste generationer vil glæde sig over.

Kl. 13:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:08

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg sagde faktisk – håber jeg; det var i hvert fald min intention – det modsatte af det, hr. Morten Østergaard hævder, nemlig at jeg nødig vil se mine børn og børnebørn i øjnene og sige til dem, at jeg ikke prøvede, bare fordi jeg ikke kunne tælle til 90. For den her regering har ambitioner, og enhver, der har læst regeringsgrundlaget – og det tror jeg efterhånden de fleste herinde har fået gjort – ved jo godt, at der er ambitioner. Og så kan man gøre sig lystig over, om det er alle de ambitioner, der bliver indfriet. Næh, det er det ikke, men det skal da ikke være en undskyldning for ikke at have ambitioner. Det har vi, og jeg synes, det er godt. Og den glæde tror jeg egentlig at hr. Morten Østergaard deler, altså at have ambitioner på det økonomiske område.

Når det handler om forhandlinger, vil jeg sige, at det, der er tilfældet, i forhold til hvem der indkaldes til hvilke forhandlinger, er jo, at Dansk Folkeparti er en del af jobreform 1 og derfor i naturlig forlængelse deraf indgår i forhandlingerne om pension.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:09

Morten Østergaard (RV):

Visse, vasse, fristes man til at sige. Altså, hvad har det med hinanden at gøre? Det, der er sandheden, er, at man havde nogle ambitioner, som man ikke indkaldte til forhandlinger om, men trak stikket på i sidste weekend. Så har man sagt, at i stedet for at prøve med forhandlinger, vil man nu nøjes med at kigge på muligheden for at få folk til frivilligt at blive længere på arbejdsmarkedet. Og så siger jeg bare, at vi har fremlagt nogle forslag, og jeg tror, at mange af dem minder meget om det, regeringen har gjort. Så hvad er det, der gør, at det virker, som om man har en økonomisk politik, hvor alle hjulene er flade, og så tager man nøglerne ud af tændingen og vil aflevere dem i hænderne på ham, der har punkteret hjulene, i stedet for at spørge, om der ikke var flere, der havde lyst til at hjælpe til med, at vi kom op at køre igen?

Kl. 13:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, jeg tror simpelt hen, at vi taler forbi hinanden. For jeg synes, det er vigtigt at have ambitioner, og det synes jeg ærlig talt at regeringens udspil og regeringens grundlag udstiller meget, meget fint. Man skal også kunne tælle til 90. Det skal ikke forhindre en i at have ambitioner, men det kan forhindre en i at få gennemført sin politik, og den realisme bliver man også nødt til at anerkende en gang imellem. Det kan godt være, at vi havde et fælles ønske om, at vi skulle have en højere pensionsalder for raske og rørige danskere, men vi var bare ikke nok.

Kl. 13:10

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Jesper Petersen.

Kl. 13:10

Jesper Petersen (S):

Tak. Hr. Jakob Ellemann-Jensen ville over for hr. Nicolai Wammen ikke oplyse, hvor store lettelser i topskatten regeringen vil give nu, hvor den foreslår det, og heller ikke hvor pengene til det skal komme fra. Men det, vi ved, er, at det jo er socialt skævt på den måde, at vi er nede på, at det er de 10 pct. mest vellønnede danskere, der vil betale topskat, når den nuværende skattereform er indfaset. Og det er også geografisk skævt, fordi koncentrationen af dem, der har de store indkomster, ikke i særlig høj grad findes i yderområderne af landet, men er placeret de steder, hvor den økonomiske udvikling i forvejen går ret godt – i København, nord for København, i Nordsjælland osv. Det er der jo også folk i ordførerens eget parti der har set og læst, altså at det er sådan, situationen er.

Så jeg vil egentlig godt høre hr. Jakob Ellemann-Jensen, om han er enig med sine partifæller Venstreborgmestrene i henholdsvis Tønder, Thisted, Læsø og Jammerbugt Kommuner, når de til Jyllands-Posten den 24. august sidste år gav udtryk for, at de mener, at det er skævt at lette topskatten, fordi det ikke skaber vækst eller arbejdspladser og kommer deres dele af Danmark til gode? Er det et synspunkt, hr. Jakob Ellemann-Jensen er enig i?

Kl. 13:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

- Kl. 13:12 Kl. 13:14
- Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Nej.
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Hr. Jesper Petersen.
- Jesper Petersen (S):**
Men det er så måske et svar, som hr. Jakob Ellemann-Jensen vil ud-
dybe en smule, når han nu får lejligheden igen om et øjeblik. For
man kan jo ikke komme uden om, at vi er nede på, at det er de 10
pct. mest vellønnede danskere, og at det dermed er en lille gruppe af
dem, der i forvejen tjener mest, som kommer til at få gavn af det,
hvis regeringen laver nye topskattelettelser. Det kan ordføreren da
ikke bestride, ligesom det ville være svært at bestride det, der ligger i
de svar, som regeringen selv giver, om, hvor det er, de mennesker
bor, og hvor det er, man vil skubbe på en økonomisk udvikling,
nemlig de steder, hvor det i forvejen går bedst – nord for Køben-
havn, i København – mens man i de her områder, jeg har nævnt, og
andre kommuner i landdistrikter i Danmark ikke vil få den gevinst,
og hvor borgerne ikke tjener så mange penge. Det er da skævt.
- Kl. 13:12
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Tak. Så er det ordføreren. Værsgo.
- Kl. 13:12
- Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Jo, jo, men nu svarede jeg jo på det, jeg blev spurgt om. Jeg svarede
oven i købet ualmindelig præcist. Og jeg kan godt elaborere lidt over
det og sige, at hvis topskattelettelser er noget, der er så fuldstændig
grufuld for Socialdemokratiet, hvorfor i alverden var det så, at man
gennemførte dem selv? Man gav topskattelettelser for 1,9 mia. kr.,
da man sad i regering. Så vidt jeg husker, var hr. Jesper Petersen vist
SF'er dengang, men da indgik SF da også i regeringen. Da gav man
topskattelettelser. Det syntes vi var godt, og vi støttede det og stemte
for det. Vi synes stadig væk, det er godt.
- Kl. 13:13
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Så er det hr. Christian Rabjerg Madsen.
- Kl. 13:13
- Christian Rabjerg Madsen (S):**
Tak for det, og tak for en sjov tale. Det er jo lidt trist at skulle på
bagefter og så ødelægge stemningen, for i virkeligheden er der må-
ske ikke så meget at grine ad. Kigger man på regeringens fremlagte
2025-plan fra i går, kan jeg sådan set godt forstå, at ordføreren ikke
ønsker at sige, hvor meget man vil sænke topskatten med, for der
står jo i planen, at man vil sænke topskatten så meget, at man får et
arbejdsudbud, der stiger med omtrent 10.000 personer. Jeg er ikke
økonomisk vismand, men jeg kan se på et tidligere svar fra finansmi-
nisteren, at hvis man fjerner topskatten helt, giver det ca. 8.300 per-
soner mere i beskæftigelse. Det vil altså sige, at selv om ordføreren
ikke vil komme ind på, præcis hvor meget topskatten skal sættes
ned, så kan vi jo af regeringens egen politik læse, at det er en massiv
nedsættelse af topskatten, regeringen har lagt op til. Det synes jeg
bare er ærgerligt.
- Jeg repræsenterer vælgere i Syddanmark, og dernede må man ba-
re helt klart konstatere at de ikke kommer til at få noget økonomisk
ud af den politik, som regeringen fører her. De kommer til at blive
ofre for, (*Første næstformand* (Henrik Dam Kristensen): Tak!) at re-
geringen med sin politik skævvrider Danmark.
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Tak. Så er det ordføreren.
- Når jeg rejser mig op, er det, fordi man har overskredet taletiden
temmelig meget. Det gælder ikke kun hr. Christian Rabjerg Madsen
– det gælder hele vejen rundt i salen.
- Værsgo til ordføreren.
- Kl. 13:14
- Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Tak for det. Jeg tror simpelt hen, at hr. Christian Rabjerg Madsen
skal læse den plan en gang mere. Den kom først i går, og jeg har og-
så kun nået at få skimmet den, så alt forladt. Men den sammenhæng
er simpelt hen notorisk forkert.
- Det her med at sige, at en gruppe mennesker er ofre, fordi nogle
andre får en skattelettelse – undskyld mig, men det synes jeg simpelt
hen ikke er en rimelig måde at betragte det på. Jeg synes generelt, at
danskerne fortjener den helt borgernære velfærd: flere penge i lom-
men af de penge, man går på arbejde for at tjene. Og det gælder i
toppen, og det gælder i bunden. Hvis jeg endelig skal finde nogle of-
re, hvem var det så, der var ofrene for den skattelettelse, Socialde-
mokratiet stod bag? er det jo fristende at spørge.
- Kl. 13:15
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Hr. Christian Rabjerg Madsen.
- Kl. 13:15
- Christian Rabjerg Madsen (S):**
Man kan jo simpelt hen bare se på tallene, at med det arbejdsudbud,
som regeringen ønsker at få ud af topskattelettelsen, er det en massiv
topskattelettelse, som der bliver lagt op til. Og i forhold til hvem der
er tjent med hvad, kan man jo spørge Venstres egne borgmestre. I
Thisted siger Lene Jensen eksempelvis meget klart: Et område som
mit er bedre tjent med, at man lemper på anden vis. Så Venstres eget
bagland siger jo meget klart til regeringen: Vi ønsker sådan set, at
man vælger en anden kurs for Danmark; vi ønsker, at man i højere
grad arbejder for at skabe et Danmark i balance. Og til det hjælper
topskattelettelser simpelt hen ikke. De går specifikt til Nordsjælland.
De kommer ikke de andre områder til gode. Jeg kan ikke forstå, at
det ikke giver anledning til større tvivl på egen politik end den, ord-
føreren giver udtryk for.
- Kl. 13:16
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
- Kl. 13:16
- Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Med den forståelse, hr. Christian Rabjerg Madsen har, af den publi-
kation, der blev udgivet i går, kan jeg godt forstå, at hr. Christian
Rabjerg Madsen heller ikke forstår det her, for der er jo helt ærligt
ikke den sammenhæng mellem arbejdsudbud og topskat, som hr.
Christian Rabjerg Madsen hævder. Og det der med at gå at sige –
hvad der er blevet sådan et nyt socialdemokratisk slogan fra den 1.
maj – at den her regering ikke gør noget for balancen i Danmark, er
noget notorisk sludder: udflytning af statslige arbejdspladser, lem-
pelse af planloven, landbrugspakken – jeg kunne sådan set blive ved.
Den her regering gør ganske meget for at sikre balancen i Danmark,
og det er vi faktisk stolte af.
- Kl. 13:17
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Fru Johanne-Schmidt-Nielsen, værsgo.

- Kl. 13:17 **Johanne Schmidt-Nielsen (EL):**
Tak for det. Kan Venstres ordfører garantere, at regeringens udlændingeminister ikke var blevet advaret af sit embedsværk enten mundtligt eller skriftligt om, at det ville være i strid med loven at tvangsadskille de unge asylpar uden at lave en individuel vurdering af hver enkelt sag?
- Kl. 13:17 **Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
- Kl. 13:17 **Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Som jeg forstår spørgsmålet, og det tror jeg at jeg gør, er det baseret på en artikelserie i dagbladet Politiken, som hævder, at der skulle ligge en e-mailkorrespondance mellem ministeriet og ministeren. Den pågældende e-mailkorrespondance har dagbladet Politiken ikke ønsket at lægge frem. Så det vil sige, at man har en eller anden antagelse om, at en minister er skyldig, indtil det modsatte er bevist. Sådan fungerer retssystemet ikke i Danmark. Sådan synes jeg heller ikke at vi skal lade Danmark hænge sammen politisk.
Jeg har fuld tillid til, at ministeren, når hun siger, at hun ikke var blevet informeret om det her, ikke er blevet informeret om det her.
Hvad handler det her i bund og grund om? Man bruger betegnelsen barnebrud. Den er jo ikke rigtig i alle tilfælde. Nogle gange handler det om en 17-årig, der er gift med en 19-årig. Men i nogle tilfælde handler det altså også om nogle meget, meget unge piger, der er gift med nogle væsentlig ældre mænd. Skal vores udgangspunkt være, at vi ikke vil have det? Og så kan man afvige derfra. Eller skal vores udgangspunkt være, at det accepterer vi, og så kan vi afvige derfra? Jeg er varm tilhænger af det første. Det vil vi ikke have.
- Kl. 13:18 **Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Fru Johanne Schmidt-Nielsen, værsgo.
- Kl. 13:18 **Johanne Schmidt-Nielsen (EL):**
Det er sådan set meget simpelt. Det er ifølge Ombudsmanden i strid med loven at tvangsadskille de her par uden først at lave en individuel vurdering, således at man kan tage højde for netop de forhold, som ordføreren her nævner på talerstolen. Udlændinge- og integrationsministeren udsendte en instruks i en pressemeddelelse, hvor der ikke stod, at der skulle foretages en individuel vurdering. Jeg kan forstå, at ordføreren her kan garantere – sådan må jeg forstå det – at ministeren ikke var blevet advaret om, at det var i strid med loven. Hvis det viser sig, at ministeren var advaret, kan ministeren så sidde som minister for Venstre ...
- Kl. 13:19 **Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Så er spørgsmålet slut, og nu skal vi have svar. Værsgo.
- Kl. 13:19 **Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Det er fuldstændig korrekt, at der kom den her henstilling fra Ombudsmanden, og det er også fuldstændig korrekt – det glemte fru Johanne Schmidt-Nielsen behændigt at nævne – at der blev rettet ind med det samme, da den kom. Jeg er sådan set glad for, at vi har en minister på det her område, som tager udgangspunkt i barnet, hvilket det altså i nogle tilfælde er, og som siger, at vi har en forpligtelse til at beskytte de her mennesker. Jeg synes, at udgangspunktet med at sige, nej, man kan ikke være sammen, er det rigtige, og at man der-
- Kl. 13:17 udfra kan dispensere. Det synes jeg er den rigtige måde at gribe det an på. Og om ministeren kan blive siddende? Det er statsministeren, der afgør den slags.
- Kl. 13:20 **Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Så er det hr. René Gade.
- Kl. 13:20 **René Gade (ALT):**
Tak for en glimrende tale – som altid. Jeg er lige kommet ud fra et møde i Udvalget for Forretningsordenen, hvor jeg er meget, meget skuffet på vores demokratis vegne og ikke mindst ordførerens partis vegne, fordi vi jo alle sammen har bestemt os for, at vi skal have en skattekommission. Efter halvandet års tovtrækkeri eller måske nærmest mangel på samme og en borgfred, der ikke gav meget lyst til kende for, at vi skulle have undersøgt det her til bunds, er der nu et flertal i Folketingssalen, der ønsker en skattekommission, og vi er blevet indbudt til forhandlinger i morgen. Det ser jeg frem til, og det vil jeg gå konstruktivt ind i og med oprejst pande.
Men i dag har man altså sagt nej til, at vi skal behandle det beslutningsforslag, som vi lod køre gennem Christiansborg, før der kom et flertal i Folketinget for det her, et beslutningsforslag, der skulle have været på på fredag. Man kan synes, at sådan skal det bare være, fordi vi jo allerede er i gang med en proces, men det var det eneste tidspunkt, hvor vi havde chance for at debattere det her i det åbne. Nu går vi ind i et lukket lokale og forhandler det, altså forhandler, hvem der skal undersøges, hvordan det skal undersøges. Kunne man ikke have forestillet sig, at vi havde en åben debat på fredag? Det har ordførerens parti sagt nej tak til.
- Kl. 13:21 **Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
- Kl. 13:21 **Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Nu deltog jeg ikke i det pågældende møde i Udvalget for Forretningsordenen, al den stund at jeg lige havde en kort pause herfra og skulle træde af på naturens vegne og spise noget frokost og den slags. Så hvad der er blevet sagt på det møde, kan jeg af indlysende årsager ikke rigtig sige noget om. Jeg synes sådan set, at det er godt, at vi får den her skattekommission. Jeg er med på, at der har været et forslag fra Alternativets side, men nu får vi jo denne skattekommission, sådan at vi, samtidig med at vi ser fremad og sikrer, at vi får genoprettet SKAT, genoprettet tilliden til SKAT, også får set på, hvad det er, der er gået galt, sådan at vi kan lære af det. Selvfølgelig skal vi kunne debattere det i det offentlige rum, og det er vel sådan set også det, vi har mulighed for at gøre lige nu. Så spørg bare løs.
- Kl. 13:22 **Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Hr. René Gade.
- Kl. 13:22 **René Gade (ALT):**
Jeg vil i den grad bakke op om den siddende skatteminister og det arbejde med at kigge fremad. Der har bare været en meget stor og blamøgeagtig manglende lyst til på tværs af Folketingets partier at se bagud og rent faktisk få det her undersøgt til bunds. Det ønsker man så nu, men jeg tror, at der er et ret stort krav i befolkningen og også i Alternativet for, at det ikke alene skal ske i et lukket rum, og tilliden til, at det, vi kommer ud med, er ikkepolitiseret og uvildigt, kan der godt herske tvivl om. Men lad os håbe, at min tvivl bliver gjort til

skamme, og at det bliver et lyksaligt forløb, hvor vi kommer til bunds i det hele.

Kl. 13:25

Kl. 13:22

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren.

Kl. 13:25

Kl. 13:22

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg deler jo sådan set hr. René Gades forhåbninger om det her, nemlig at vi kan få alt frem i lyset osv., men jeg er også nødt til at sige, at der godt nok også er lavet mange rigsrevisionsrapporter, der er lavet mange notater, der er lavet mange undersøgelser af det her i forvejen, og hvis der er noget, man ikke har afdækket der, håber jeg sandelig, at man får det afdækket. Men altså, jeg synes måske også, at vi skal bruge lidt flere af vores kræfter på at se fremad og få genoprettet den tillid, som vi begge to er meget enige om er helt nødvendig.

Kl. 13:23

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det svarede jeg simpelt hen både storladent og præcist på før: Danmark! På Danmarks vegne! Det er der, vi er ambitiøse, det er der, vores ambitioner ligger. Det er muligheden for at give næste generation bedre muligheder, end fru Yildiz Akdogan og jeg selv har haft, og det siger jo ikke så lidt. Vi har haft gode muligheder i det her land. Det skal vores børn da også have. De skal være større, de skal være bedre. Har vi ambitioner om at lette skatten på arbejde? Ja, det har vi. Vi synes, at folk fortjener at beholde flere af de penge, de knokler for. Det synes vi er en god idé. Synes jeg, at den socialdemokratiske politik er noget værd? Nej.

Kl. 13:25

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 13:23

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Andreas Steenberg.

Kl. 13:25

Yildiz Akdogan (S):

Tak for det. Ordføreren sagde flere gange, at den her regering har ambitioner. Statsministeren sagde i sin tale: et Danmark i balance. Jeg undrer mig lidt over, på hvis vegne man er ambitiøs. Man kunne godt være fristet til at sige: Fortæl mig, hvor du bor, og jeg skal fortælle dig, hvor mange skattelettelse du får. Når man ser på, på hvis vegne den her regering har ambitioner, kan jeg ikke lade være med at tænke på, om man er ambitiøs på vegne af de mange ufaglærte, som har brug for at blive faglært. Er man ambitiøs på vegne af de rigtig mange unge mennesker, der falder igennem uddannelsessystemet? På hvis vegne er man ambitiøs, når man prioriterer topskattelettelse?

Kl. 13:24

Andreas Steenberg (RV):

I Silkeborg sidder der en pige på 13 år, som i dag var blevet udvist af Danmark, mens hendes forældre gerne måtte blive. Nu er sagen udsendt på grund af en klage, men udvisningen kommer på baggrund af den stramning, Venstre lavede sammen med Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne sidste år, hvor børn kan blive skilt fra deres forældre. Jeg har simpelt hen så svært ved at forstå, at det er en liberal værdi anno 2017, at staten skal komme med nogle embedsmænd og vurdere, at et barn ikke kan integreres og på den baggrund skille familier fra hinanden. Kan hr. Jakob Ellemann-Jensen forklare nogle af os, der har et liberalt sindelag, hvorfor staten skal have den magt over for familier og især små børn?

Kl. 13:26

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:26

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er svært ikke at blive lidt storladent, så undskyld mig. Vi er ambitiøse på Danmarks vegne. Vi er ambitiøse på vegne af Danmark. Vi er ambitiøse på vegne af de kommende generationer. Hvis endelig man skal se på, hvornår man får en skattelettelse, og hvornår man ikke får en skattelettelse, er det tilsyneladende sværere at få den, hvis man er socialdemokrat.

Kl. 13:24

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Den konkrete sag kender jeg ligesom hr. Andreas Steenberg kun fra medierne, og jeg hverken kan eller vil sige noget om den. Ud fra det, jeg har læst, lader det til at være en uheldig sag. Jeg kender den ikke i detaljer, det håber jeg er i orden.

Noget af det, som har nødvendiggjort den her lovgivning, er de sager, vi har set omkring genopdragelsesrejser, hvor man altså sender sine børn tilbage til et tidligere hjemland for at sikre, at børnene ikke bliver for danske. Det er nogle regler, som har været nødvendige for at imødegå det her. Det synes jeg er ulykkeligt. Jeg synes, det er meget, meget trist for de børn, men jeg synes også, at det er nødvendigt.

Kl. 13:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Yildiz Akdogan.

Kl. 13:24

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Andreas Steenberg.

Kl. 13:27

Yildiz Akdogan (S):

Det var et meget interessant svar. Ordføreren siger, at man er ambitiøs på Danmarks vegne, men alligevel er ordføreren så heller ikke enig med sine egne partifæller, f.eks. fra Thisted og Læsø, som ikke er enige i, at topskattelettelse lige er det, man har brug for her og nu. Man mener endda også, at det ikke skaber arbejdspladser. Derfor undrer det mig, når jeg spørger hr. Jakob Ellemann-Jensen, på hvis vegne man er ambitiøs, og det eneste svar er, at bare fordi Socialdemokratiet ikke er lige så visionært, er det ikke ensbetydende med, at Venstres politik ikke er god nok. Jeg vil gerne lige høre: På hvis vegne er man ambitiøs?

Andreas Steenberg (RV):

Jeg tror, at jeg nok kender svaret på det her spørgsmål, men har man i regeringen nogen planer om at ændre den her lov, så vi ikke ser sådan nogle, synes jeg, helt åbenlyse sager, hvor det er forkert, at familier bliver skilt fra hinanden? Under den regering, jeg var en del af, lavede man jo nogle lovændringer, som netop skulle sørge for, at vi

undgik de her helt absurde sager. Har man nogen planer om at kigge på den her lov igen, eller synes man bare, at det kører, som det skal?

Kl. 13:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:28

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Om det kører, som det skal? Igen må jeg sige, at jeg ikke kender til den her sag i dybden. Det gør hr. Andreas Steenberg heller ikke. Vi kender den fra nogle frygtelige og triste overskrifter. Det synes jeg ikke vi skal bedømme noget ud fra. Hr. Andreas Steenberg siger, at den regering, som hr. Andreas Steenberg var en del af, ændrede regler. Ja, det skal jeg da hilse og sige. Det er derfor, vi nu har lavet 56 stramninger af udlændingepolitikken.

Kl. 13:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Henning Hyllested.

Kl. 13:28

Henning Hyllested (EL):

Alle faglige organisationer, der organiserer de ansatte i sundhedsvæsenet, Danske Patienter, paraplyorganisationen for en stribe patientforeninger, alle regionsformænd, herunder som bekendt en stribe Venstrepolitikere, deltagere på Danske Regioners generalforsamling, herunder en masse Venstrepolitikere, har alle sammen sagt, at det her produktivitetskrav, som man igennem mange år har rullet ud over sundhedssektoren, skal afskaffes. Grænsen er simpelt hen nået. Der løbes nu så stærkt, at det går ud over patienterne. 9 ud af 10 læger og sygeplejersker siger, at det her har negativ indflydelse på patientbehandlingen. Hvert år skal de ansatte altså præstere 2 pct. mere, uden at der følger finansiering med. Det betyder simpelt hen bare, at de skal løbe stærkere.

Hvad har de ikke forstået, så de ikke som hr. Jakob Ellemann-Jensen mener, at produktivitetskravet er gunstigt?

Kl. 13:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:29

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Selve det her konkrete 2-procentskrav osv. er jo også noget, som innovationsministeren ser på, altså om det er den mest hensigtsmæssige måde, vi gør det her på. Men jeg er nødt til at sige, at det, man siger, om, at folk skal løbe hurtigere, skære hurtigere, føde hurtigere osv., er en skrøne; det er jo ikke rigtigt. Altså, vi er jo heldigvis blevet markant mere effektive i sundhedsvæsenet. Hvis man tidligere skulle have en bypassoperation, skulle man jo – undskyld det grafiske – nærmest sprættes op fra top til tå, have krænget ribbenene til side og have foretaget en operation, som i dag klares nærmest ambulantly med et kamera fra lysken. Det giver altså nogle besparelser, det giver nogle effektiviseringer, og dem bliver vi også nødt til at tage med.

Jeg synes, det er rimeligt, at vi stiller krav til hinanden om, at vi, når vi bliver dygtigere, også udnytter det, sådan at vi kan få omprioriteret de penge og få dem kanaliseret ind, så de bliver brugt bedre og klogere.

Kl. 13:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Henning Hyllested.

Henning Hyllested (EL):

Jamen når nu de ansatte, patientforeningerne osv. osv. – jeg nævnte dem alle sammen før – mener, at nu er grænsen nået, at vi har plukket de lavhængende frugter og nu er der, hvor det går ud over patientbehandlingen, er det så ikke meget stædigt, om jeg så må sige, at blive ved med at påstå, at der stadig væk kan arbejdes smartere, at der stadig væk kan arbejdes mere effektivt osv. osv., altså når nu grænsen er nået? Kunne man ikke nå dertil, hvor en ny styringsmekanisme lagde vægt på, om man havde tillid til regionerne, altså regionspolitikkerne, men ikke mindst de ansatte i hele sundhedsvæsenet? Var det ikke en god form for styringsmekanisme at indføre?

Kl. 13:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 13:31

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jo, selve den her grundtanke med, at vi skal have større tillid til de dygtige mennesker, som arbejder i sundhedsvæsenet og i regionerne generelt, er jeg meget enig med hr. Henning Hyllested i. Det er også derfor, at innovationsministeren ser på de her ting. Det er også derfor, at der er nedsat en ledelseskommission og en række andre tiltag, altså for at se på det her. Det er jo ikke nogen mål, som er støbt i beton. Vi skal måle rigtigt, og vi skal måle relevant. Så jo, selvfølgelig lytter vi til det her. Jeg synes bare, at det er lige så stædigt at hævde, at vi ikke kan blive dygtigere.

Kl. 13:31

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Kirsten Normann Andersen. Værsgo.

Kl. 13:31

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Og i forlængelse af hr. Henning Hyllesteds spørgsmål kunne jeg måske passende følge op på spørgsmålet om produktivitetskravet på sygehusene. For når nu regionerne har opfundet kameraet, som kan føres fra lysken, så det dermed kan undgås at lave store operationssår; når nu regionerne har indført specialeplaner, som gør, at man ikke længere kan finde en smartere måde at fordele patienterne på; og når nu alle produktivitetsløsningerne er brugt op og der ikke er andet tilbage, er ordføreren så ikke enig med mig og regionerne i, at så er der kun tilbage at løbe stærkere og stærkere – lige præcis det, som både lægerne, de ansatte og regionerne også siger?

Kl. 13:32

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:32

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Så vidt jeg husker, havde SF en sundhedsminister i den forrige regering, som i øvrigt ikke afskaffede produktivitetskravet. Og vi kan jo se, når vi kigger rundt, at der er store forskelle på produktiviteten. Men lad mig også lige anholde den der præmis om, at nu har vi opfundet alting, at nu kan verden simpelt hen ikke udvikle sig mere, for sådan tror jeg altså ikke at verden er. Hvis Henry Ford havde givet folk det, de bad om, havde de fået hurtigere heste og ikke en bil. Altså, vi udvikler os hele tiden, og hvad angår det der med at hævde, at det, at vi nu har opfundet et kamera, vi kan føre ind gennem lysken, betyder, at udviklingen så er total, og at der ikke kommer til at ske mere, har jeg da i hvert fald set science-fiction-film nok til at sige: Det tror jeg ikke rigtig på.

- Kl. 13:33 **Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Fru Kirsten Normann Andersen.
- Kl. 13:33 **Kirsten Normann Andersen** (SF):
Man bliver jo fristet til at spørge ordføreren, om han ovenikøbet har nogle helt konkrete forslag.
SF er enig i, at ventelisterne helt sikkert er nedbragt i den periode, hvor man har arbejdet med det her produktivitetsskrav, og at en masse omlægninger af hele sundhedssektoren har haft en rigtig god effekt. Men når de ansatte fortæller, at de faktisk skal løbe stærkere og stærkere; når en cheflæge på fødeafdelingen siger op, fordi DRG-taksten nu er så lav, at man ikke længere kan løse opgaverne forsvarligt – og når så ordføreren samtidig nævner lige præcis tillid til de dygtige ansatte, hvor bliver tilliden så af i forhold til det her opråb om, at nu må det være nok med effektivitetskravet på 2 pct.?
Kl. 13:34
- Kl. 13:34 **Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Kl. 13:34 **Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Som jeg sagde i mit svar før, er det også noget, der bliver set på. Det er noget, vi ser på, i forbindelse med om man måler rigtigt, og om det er de rigtige steder, man måler. Regionerne skal selvfølgelig også påtage sig deres del af opgaven. Regeringen har igangsat den sammenhængsreform. Der er bl.a. et styringseftersyn, og jeg nævnte før ledelseskommissionen. Jeg tror altså også, det er nogle af de værktøjer, man bliver nødt til at se på i forbindelse med det her i stedet for bare at sige: Nu kan vi ikke løbe stærkere. Nej, men man kan for søren lede klogere. Der er nogle ting, man kan gøre alligevel.
Kl. 13:34
- Kl. 13:34 **Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Den sidste korte bemærkning i den her omgang er fra fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.
Kl. 13:34
- Kl. 13:35 **Josephine Fock** (ALT):
Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Det, jeg vil spørge ind til, er et lidt andet emne, nemlig at vi jo for nylig havde en høring i Finansudvalget om regnemodellerne, og om de egentlig er gode nok, når vi skal forudse, hvilken adfærdsændring der er, og hvilken dynamisk effekt det har, når man laver noget i ministeriet. Og senest, i går, havde vi jo vismændenes rapport, hvor de af sig selv har set på de dynamiske effekter af, hvis man ansætter flere pædagoger i daginstitutioner. Så kan man faktisk se, at det på lang sigt har en positiv effekt, også på arbejdsudbuddet.
Så mit spørgsmål til ordføreren er: Vil regeringen tage initiativ til at sørge for at afsætte penge på finansloven til, at vi kan få iværksat undersøgelser, der gør, at man kan udvide sine regnemodeller i Finansministeriet, så de tager hensyn til både den sociale bundlinje og den miljømæssige bundlinje?
Kl. 13:35
- Kl. 13:35 **Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
Kl. 13:35
- Kl. 13:35 **Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Et så konkret spørgsmål tror jeg man er nødt til at svare nej til. Men regnemodellerne, som man bruger i Finansministeriet, skal jo i sagens natur være så retvisende som muligt. Vi er nødt til have en fæl-
- Kl. 13:33 les måde at regne på, og kan vi forbedre den, så den er mere nøjagtig, jamen så skal vi jo gøre det.
Min økonomiske grad ligger tilstrækkelig mange år tilbage til, at det vil jeg simpelt hen ikke stå her og kloge mig på.
Kl. 13:36
- Kl. 13:36 **Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Fru Josephine Fock.
Kl. 13:36
- Kl. 13:36 **Josephine Fock** (ALT):
Jamen så kan jeg spørge på en anden måde: Vil ordføreren så være med til at tage initiativ til, at der bliver afsat midler på finansloven til at gøre det her? For det, som vismændene siger, og som meget entydigt kom frem i vores høring i Finansudvalget, både fra den ene og den anden yderfløj, var, at der er en skævhed i dag. For vi er rigtig gode til at forudsige dynamiske effekter af f.eks. lettelser af skat på arbejde osv., og hvilke konsekvenser det har. Men vi mangler helt klart noget på den anden del, herunder både på den miljømæssige bundlinje og på den sociale bundlinje.
Kl. 13:37
- Kl. 13:37 **Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
Kl. 13:37
- Kl. 13:37 **Jakob Ellemann-Jensen** (V):
Jeg bliver bare nødt til at appellere til, at vi lader Finansministeriet håndtere finanserne og håndterer de andre ting andre steder. Det er ikke en negligering af de områder, som fru Josephine Fock nævner, men lad os nu lige behandle tingene for sig. I Finansministeriet behandler man rigets finanser, og kan regnemodellerne dér blive kloge-re, er jeg helt sikker på, at man løbende holder øje med det og retter ind efter det.
Kl. 13:37
- Kl. 13:37 **Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Dermed siger vi tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Timen er gået, og vi siger velkommen til fru Pernille Skipper, Enhedslisten.
Kl. 13:37
- (Ordfører)
Kl. 13:37 **Pernille Skipper** (EL):
Tak for det. For nylig så jeg en scene i fjernsynet, som har hængt lidt ved. Det var en journalist i højt solskin – det var formentlig i et land lidt længere væk herfra – der løb efter en åben hvid sportsvogn, mens han forsøgte at råbe spørgsmål efter føreren af bilen. Spørgsmålene handlede altså om de 200 mio. kr., som manden bag rattet skylder den danske stat i skat. Det billede siger ret meget om den situation, vi har i vores skattevæsen. Der er gået rigtig, rigtig meget galt. Og der er rigtig mange, der er sluppet af sted med ikke at betale den skat, de skulle. Mere end 12 mia. kr. er fejlagtigt blevet udbetalt i udbyttesagen; der er 80 mia. kr. i gæld, som vi må opgive at inddrive, selv om vi kunne have kradset meget af det ind, og det er bare et par af skandalerne. På samme tid betaler hr. og fru Danmark på den anden side troligt deres skat hver måned, mens de må se på, at ældreplejen bliver ringere, at der bliver færre pædagoger om ungerne i børnehaven, at sikkerhedsnettet, hvis man bliver syg eller ramt af arbejdsløshed, bliver forringet år efter år. Det er til at blive edder-spændt rasende over, når man sidder og ser sådan et indslag i fjernsynet.
Sådan har jeg det ikke bare, fordi vi i Enhedslisten i årevis har advaret om det. Også medarbejdere, faglige organisationer og selv Statsrevisorerne har advaret om de kommende problemer i SKAT i årevis. Hvem har så skylden for det? Det har uduelige politikere for

at sige det, som det er. Sådan går det, når man sparer på et område på baggrund af forventede og forudsete effektiviseringer, som man tror vil komme, før de viser sig at have hold i virkeligheden. Det er nedskæringer og fyringsrunder, som kun i Finansministeriets drømmereregneark kan være konsekvensløse. Nu er det så endelig på skatteområdet i hvert fald gået op for et flertal herinde på Christiansborg, at man lige så godt kunne have spurgt en eller anden kvaksalver i et omrejsende tivoli med tarotkort og teblade.

Man skulle tro, at så var det politiske system blevet klog af skade. Men det er ikke tilfældet. Mens der lappes huller i SKAT efter en forfejlet strategi, er der et politisk flertal herinde, der forhindrer, at vi stopper den samme katastrofekurs i sundhedssystemet. På sygehuse lever de nemlig også under Finansministeriets opdagede virkelighed. Regnearkene siger, at man kan effektivisere 2 pct. om året, og ergo er det det, vi forlanger af sygehuse, uden overhovedet at skulle til, hvad det har af konsekvenser på operationsstuerne, på fødegangene for patienternes tryk, for de ansattes arbejdsmiljø. Og sygeplejersker og læger, patientforeninger, selv rengøringspersonalet advarer om, at det er ved at gå rigtig, rigtig galt. På trods af de advarsler, på trods af hvad man har set med skattesystemet, fortsætter man alligevel. Jeg tror, det var Einstein, der sagde det mest præcist: Definitionen på sindssyge er, at man foretager den samme handling igen og igen og forventer et andet resultat.

Men mens regeringen åbent erkender, at de gerne lige vil se, om det ikke kunne lade sig gøre, hvis vi bare lige prøver en gang til, er det anderledes tåget med Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti. I virkeligheden har de to partier aben så at sige. De siger godt nok, at de er imod produktivitetskravet, men begge partier lover alligevel, at de vil stemme for en kommune- og regionsaftale, som forhandles i de her dage, uanset om kravet stadig består. Det er, som om man ikke har noget med det at gøre. Selvfølgelig har man det. Vi skal jo stemme det igennem herinde i Folketinget. Særlig Socialdemokratiet gemmer sig bag den her mystiske besværgelse om, at man skal finde sig et andet styringssystem, før man kan erstatte det her. Men det er jo tåbeligt, ærlig talt. Vi fortsætter heller ikke besparelserne i SKAT, bare fordi vi ikke har fundet en ny budgetstyringsmekanisme der.

Kl. 13:42

Vi har alle sammen hørt historierne om konsekvenserne på hospitalerne. Det er nybagte forældre, der sendes hjem få timer efter fødslen. Det er patienter, som ikke får en ordentlig vejledning. Det er ansatte, der ikke har tid til at trøste og give omsorg og forklare, hvad der foregår, eller tjekke alle patienterne på stuerne. Det er nedskæringens konsekvenser. Samtidig er det også et billede på noget mere generelt i vores velfærdssamfund. Det er nemlig et billede på en konsekvent underfinansiering af vores velfærd. Det er skæve politiske beslutninger, som ikke kun rammer på hospitalerne, men også rammer ude i kommunerne, i børnehaverne, ældreplejen, folkeskolerne. Det vil regeringen fortsætte med den 2025-plan, vi har set fremlagt i går. Der er en alt for lav vækst i det offentlige. Med andre ord vil den utryk, vi alle sammen har mærket på en eller anden måde, kun blive værre. Det skaber ulighed, for dem, der har penge, kan betale sig fra det, og det bruges igen som en undskyldning for flere besparelser og effektiviseringer, for se nu bare selv: Det offentlige klarer det ikke særlig godt. Pengene, der er lige nu i den gode økonomiske situation, burde blive brugt på at ændre på det og ikke gøre mere af det.

Vi skal også lige vende pensionsalderen. En af de mere festlige lejligheder på det seneste har været, at regeringen har droppet planerne om at hæve pensionsalderen yderligere. Det er vigtigt for de mange faglærte og ufaglærte, der arbejder i hårde fysiske jobs. Men i sejrens blide rus kan det godt komme til at lyde, som om pensionsalderen ikke kommer til at stige. Det er ikke sandt. Reelt er regeringens forslag om ½ års yderligere stigning i pensionsalderen meget lidt i forhold til det, som regeringspartierne, Socialdemokratiet og

Dansk Folkeparti sammen var med til at vedtage tilbage i 2006. Det var det såkaldte velfærdsforlig. Jeg kan huske, at jeg for de her ca. 10 år siden står og diskuterer lige præcis det forlig med en bekendt, jeg har. Han er smed, vi stod og kiggede på et skema over vores forventede pensionsalder sammen. Vi er cirka lige gamle. Han startede i lære som smed, da han var 16. Det gjorde jeg ikke, kan jeg afsløre. Men vi kan begge to gå fra som 72-årige. Hans eneste kommentar til det skema var dengang, da han var i starten af 20'erne: Jeg har allerede ondt i knæene.

Som både fru Mette Frederiksen og hr. Kristian Thulesen Dahl har fortalt vidt og bredt, er en lovbestemt pensionsalder ikke noget, der kun rammer gennemsnittet. Det rammer også alle dem, som for at citere hr. Kristian Thulesen Dahl: er nedslidte og faktisk har brug for en pensionsalder, så de kan komme væk fra arbejdsmarkedet. Jeg er med på festen, jeg er med på, at det, der er sket, er en god ting, nemlig at regeringen har droppet sine planer. Men nu må de to partier så også vise, at de er villige til at følge det til døds. De må opgive det forlig og vise de mange mennesker i de hårde fysiske jobs, som de har talt så meget om, dem, der bærer kufferter i lufthavnen, dem, der gør rent om natten, fejer gader om morgenen, dem, de har talt så meget til og om, at de faktisk også mener det. Pensionsalderen skal ikke stige, heller ikke med det, der allerede er aftalt.

Vil kan også se nu, at de løfter, der blev givet både i 2006 og i 2011, ikke holder. Det var løfter i aftaler om senere tilbagetrækningsalder om, at pengene skulle skræbes sammen, fordi vi skulle bruge dem på velfærd. Ifølge regeringens 2025-plan vil man bruge pengene på skattelettelser, og det må da være en anledning til, at de forlig bliver opsagt.

I Enhedslisten vil man gerne styrke vores velfærdssamfund. For os er det større og bedre tryk. Det betyder en tilbagetrækningsalder, der er afhængig af antal år, man har været på arbejdsmarkedet, og en ret til at gå fra, før man bliver fuldstændig nedslidt. Det betyder også sygehuse, børnehaver, ordentlig ældrepleje, hvor der er tid til omsorg, uanset hvilken pengepung man har. Det betyder, at man ikke skal stå og mangle penge til husleje, hvis man mister sit arbejde eller bliver ramt af sygdom. Det betyder, at vi skal tænke fremad på fremtidige generationer. Deres tryk betyder også noget. Vi skal også sørge for, at der både er rent drikkevand og ordentligt havmiljø og ikke mindst en bæredygtig klode at give videre til de kommende generationer.

Sidst, men ikke mindst, betyder det også for os tryk. Vi skal tage os af de mennesker, der er på flugt fra krig og ødelæggelse og terror i den her verden. Det gælder både dem, som sidder langt væk i de såkaldte nærområder og mangler vores hjælp, og dem, som kommer hertil og banker på vores dør. Vi er af de rigeste lande i verden. Der er råd til velfærd og et godt arbejdsliv for alle, hvis vi fordeler velstanden mere retfærdigt. Det er og bliver et politisk valg.

Kl. 13:47

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er en række korte bemærkninger. Først er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:47

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til fru Pernille Skipper for ordførertalen. Mit spørgsmål til fru Pernille Skipper er: Er det ikke Enhedslisten, der holder danskerne for nar? Altså, helt ærligt: Man har nu haft en periode, hvor man har diskuteret røde linjer og man har pustet sig op for at få en masse medieomtale og givet danskerne det indtryk, at nu vil man, hvis der kommer en ny regering ledet af Socialdemokratiet, begynde at trække nogle røde linjer. Når man så ser på indholdet af disse røde linjer, vil man bl.a. se, at man ikke må bryde de internationale konventioner, og at man ikke må øge uligheden markant.

Altså, det er fuldstændig sådan nogle elastikord, der er egnet til, at man kan få lidt medietid til at fortælle om, at nu puster man sig op over for hr. Nicolai Wammen og fru Mette Frederiksen og andre socialdemokrater, men når det kommer til stykket og man bliver spurgt om, hvad indholdet er, er der ikke noget indhold i det. For der er ikke nogen, der forestiller sig, at der vil være et flertal herinde i Folketinget for at bryde de internationale konventioner eller for at øge uligheden markant – markant i den forstand, som fru Pernille Skipper tillægger det – for man må godt, kan jeg forstå på Pernille Skipper, øge uligheden lidt, uden at det gør noget. Så hvad er det i det hele taget for noget? Er det bare for at få lidt medietid? Og det er så lykkedes meget godt.

Kl. 13:49

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så får vi et svar. Værsgo.

Kl. 13:49

Pernille Skipper (EL):

Jeg tror, at hr. Kristian Thulesen Dahl måske har misforstået det. For jeg ved godt, at det er en lille smule anderledes i Dansk Folkeparti, hvor det er hr. Kristian Thulesen Dahl og et par stykker til, der bestemmer alting, og så skal andre bare rette ind. Men i Enhedslisten diskuterer vi sådan nogle ting som de her, og det betyder, at det her er en åben diskussion. De citerer, hr. Kristian Thulesen Dahl så fint har fundet, er om noget, jeg har sagt man kunne forestille sig. Det er slet ikke sådan, det bliver. Det er den ene ting, der er nødvendig at sige.

Det, vi diskuterer, er, om vi over for en ny regering, som vi håber der kommer – og vi håber at sætte hr. Kristian Thulesen Dahl uden for indflydelse i den forbindelse, ingen tvivl om det – kan komme så langt ud, at det bliver nødvendigt for os faktisk at trække tæppet fuldstændigt og sige, at nu må vælgerne sammensætte Folketinget på ny, og det er jo en voldsom ting. Det tror jeg også godt hr. Kristian Thulesen Dahl ved. Hvorhenne linjerne præcis bliver sat, ved jeg ikke. Det er heller ikke til at sige på forhånd, tror jeg. Det kan ikke siges, før man står i situationen, men at diskutere det betyder noget for os.

Der er ikke nogen i Enhedslisten, der siger, at vi skal bestemme det hele. Der er ikke nogen, der foreslår, at alting skal gøres uden os, men der er måske en grænse for, hvor langt vi vil finde os i det går.

Kl. 13:50

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:50

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er ikke til at sige, før man står i situationen, siger fru Pernille Skipper. Men er det ikke det, Enhedslisten påberåber sig over for den danske befolkning at man er i gang med at gøre, altså at man forlods vil definere nogle røde linjer og siger, at hvis man overskrider de røde linjer, får det nogle konsekvenser? Så siger fru Pernille Skipper nu, at det kan man ikke rigtig sige, før man står i situationen.

Viser det ikke med al tydelighed, i hvert fald med de citater, jeg læste op fra, og som er fra fru Pernille Skippers egne udtalelser, at hvis man lægger dem til grund som såkaldte røde linjer, er det rent blålys? Er fru Pernille Skipper ikke enig med mig i, at der ikke er noget i det? Det er bare et spørgsmål om, at man forsøger at puste sig op og sige, at nu vil man gøre dette eller hint, men at man i bund og grund formulerer sig på en sådan måde, at man er sikker på, at man aldrig kommer til at stå i den situation i virkelighedens verden.

Kl. 13:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så får vi svar. Værsgo.

Kl. 13:51

Pernille Skipper (EL):

Jeg tror, hr. Kristian Thulesen Dahl skal læse lidt flere af de der citater end dem, han lige har fået stukket i hånden af medarbejderne på vej ned i salen. Noget af det, vi også har talt om i pressen som eksempler på de situationer, er netop nogle af de ting, der skete under den tidligere regering. Det er f.eks. en skattereform, som blev lavet med højre side i Folketingssalen, som virkelig øgede uligheden, som tog fra folkepensionister og arbejdsløse for at hæve topskattegrænsen, altså for at give skattelettelser til nogle af dem, der har mest. Det er et af de eksempler, som vi bestemt diskuterer nu, altså om det, hvis der opstod sådan en situation igen, så ville betyde, at tæppet blev trukket. Men igen: Det er ikke mig alene.

Kl. 13:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak for det. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

Kl. 13:51

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Og tak til fru Pernille Skipper for ordførertalen. Jeg vil fortsætte lidt fra samme sted, hvor hr. Kristian Thulesen Dahl stoppede, for jeg har også bemærket den her lidt svulstige retorik, bl.a. fra Enhedslistens landsmøde, hvor man også gjorde det her med de såkaldte røde linjer eller gummibånd, eller hvad vi skal kalde dem, til et meget stort tema, og herunder har fru Pernille Skipper sagt: Det nye er, at vi kommer til at arbejde med nogle andre parlamentariske redskaber, alting er i spil, der er ikke noget, som er udelukket. Summa summarum kan jeg ikke forestille mig, at denne diskussion ender med, at vi gør, som vi altid har gjort, for vi så, hvordan det gik sidst. Det var også noget af det, fru Pernille Skipper nu har stået og redegjort for.

Så jeg vil være lidt mere konkret end fru Pernille Skipper og sige: Jamen kan Enhedslisten forestille sig efter et folketingsvalg at skulle støtte en regering, der vil videreføre kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen?

Kl. 13:52

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 13:52

Pernille Skipper (EL):

Noget af det, som vi diskuterer, og som hr. Jakob Ellemann-Jensen så troligt læser op, er de røde linjer, altså at der kan komme en eller anden yderste grænse, hvor en regering, der sidder på Enhedslistens mandater, med et andet flertal gør noget, der er så langt fra kernen, at vi siger, at vi simpelt hen ikke kan være med til det længere, og så må vi spørge vælgerne. Det er den ene ting. Noget af det, vi ellers diskuterer, er et krav til regeringsgrundlaget, altså om der simpelt hen i forbindelse med regeringsdannelsen skal stilles nogle krav, som i øvrigt andre partier har gjort tidligere. Der kunne man sagtens forestille sig, at sådan en diskussion om kontanthjælpsloftet kom i spil.

Kl. 13:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

- Kl. 13:53 dentlig behandling. Altså: Det er i en anden verden, hvor sundhedssystemet ikke er i krise. Det må jeg sige. Kl. 13:56
- Jakob Ellemann-Jensen (V):**
Jo, man kan sagtens forestille sig, at en diskussion må komme på tale, men – undskyld mig – når fru Pernille Skipper taler om det her med flere af sine egne partifæller omkring sig, er det jo nogle meget markante røde linjer, og så vil man søreme ikke finde sig i noget som helst. Altså, det er en lidt anden retorik, man lægger for dagen, og det virker lidt som det blålys, hr. Kristian Thulesen Dahl egentlig beskriver det som.
- En anden ting er det her med, at uligheden ikke må stige markant. Hvad er markant? Hvor meget er det? Ginikoefficient – hvor meget taler vi om? Kl. 13:54
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Værsgo. Kl. 13:54
- Pernille Skipper (EL):**
Jeg kan ikke forstå, hvad der er anderledes i det, jeg faktisk står og siger nu, end det, jeg har sagt i medierne. Det er nærmest ord for ord det samme. Så det er en diskussion, vi har, og noget af det, vi diskuterer, er bl.a. krav til regeringsgrundlaget, og noget af det kunne f.eks. være, om man skulle stille krav om et kontanthjælpsloft, der skal fjernes, fordi det sender tusindvis af mennesker ud i fattigdom. Noget af det, vi ellers diskuterer, er røde linjer. Jeg tror, at lige meget hvad jeg svarer på de her spørgsmål, vil hr. Jakob Ellemann-Jensen føle, at han er blevet bestyrket i sin tro, og jeg kan så kun sige, at vi fortsætter diskussionen i Enhedslisten, og at det ikke er hr. Jakob Ellemann-Jensen, der styrer vores parlamentariske strategi. Kl. 13:54
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Så er det hr. Henrik Dahl. Værsgo. Kl. 13:54
- Henrik Dahl (LA):**
Tak for talen. I Altinget den 23. maj var der et interview med en professor i sundhedsøkonomi ved Københavns Universitet, der hedder Signild Vallgård, og interviewet har overskriften »Professor: Drop historierne om et sygehusvæsen i krise«. Hun siger mange ting, og hun siger bl.a., at tilførslen af ressourcer til sundhedsvæsenet de sidste mange år har været højere end væksten i patientkontakter. Det er den højeste videnskab, der taler her. Hvorfra har Enhedslisten sine oplysninger, når videnskaben ikke kan bekræfte, at det står rigtig dårligt til, og at der er nedskæringer i sundhedsvæsenet? Kl. 13:55
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren. Kl. 13:55
- Pernille Skipper (EL):**
Jeg mindes svagt den artikel, og jeg mindes også, at professorens tal ikke holder i virkeligheden. Jeg har dem ikke med mig herop, så jeg vil meget gerne finde dem efterfølgende, men jeg mener simpelt hen ikke, at de tal holder. Det er den ene side af det. Den anden side af det er, at hvis det virkelig var den højeste videnskab, som også holdt ude i virkeligheden, havde det nok været lidt mere end en enkelt artikel, og så havde vi nok ikke stået med læger, sygeplejersker, patienter, pårørende, alle, der har noget med sundhedsvæsenet at gøre til daglig, som siger, at det her har alvorlige konsekvenser: Læger, sygeplejersker, der forlader det offentlige sundhedssystem, fordi de fagligt ikke kan stå inde for det; patienter, som, fordi de tilfældigvis er så heldige at have penge til det, går til det private for at få en or-
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren. Kl. 13:56
- Henrik Dahl (LA):**
Der har jo også ved valgkampe i udlandet været mange diskussioner om begrebet fake news. Det, Enhedslisten bringer til torvs, er jo fake news. Det er simpelt hen fuldstændig i strid med det, som forskerne siger. Det er den samme diskussion, man har haft under den amerikanske præsidentvalgkamp. Er den type af fake news ikke med til at undergrave respekten for politikere? Kl. 13:56
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren. Kl. 13:56
- Pernille Skipper (EL):**
Jeg har før hørt Liberal Alliances brug af det der fake news. Det er sådan noget, Liberal Alliance strør om sig med, når folk siger noget, de ikke er enig i. Så er det bare fake news. Det minder mig faktisk rimelig meget om den måde, Trump gør det på. Han strør også om sig med: Av, journalist, dum journalist, kan ikke lide fake news. Altså, ærlig talt! Men jeg vil gerne vide, hvor alle de der mange, mange forskere ud over den der ene, som jeg vistnok mener har forkerte tal – men det kan vi jo lige tage bagefter – står i kø for at dementere ikke bare noget af det, jeg siger, men det, som patienter, læger, ansatte, selv rengøringspersonalet, siger der er problemet i sundhedsvæsenet. Kl. 13:57
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Tak. Så er det hr. Morten Østergaard. Kl. 13:57
- Morten Østergaard (RV):**
Der er mange ting, vi er uenige om, men der er også en hel del ting, som vi er enige om – et behov for at øge investeringer i den grønne omstilling, et ønske om at investere mere i børns og unges uddannelse og opvækst, altså en række steder, hvor vi synes der skal gøres mere, end der gøres i dag. Og hvis vi kigger på det råderum, der er skabt af nogle af de reformer, vi så var uenige om, er det jo nok til at sørge for, at vi kan vedligeholde velfærden, som vi kender den. Og der er mit spørgsmål til fru Pernille Skipper egentlig bare: Er det ikke rigtigt, at hvis ikke man finder nye indtægtskilder, som vi sikkert også vil være uenige om, kan man med det råderum, vi har lige nu, ikke have ambitioner om at ville en hel masse mere uden at skulle skære ned andre steder i velfærdssamfundet? Kl. 13:58
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren. Kl. 13:58
- Pernille Skipper (EL):**
Først vil jeg sætte et ret stort spørgsmålstegn ved, om alt råderummet er skabt af de for mig at se meget asociale reformer, der foregik under den tidligere regering. Det mener jeg ikke er fuldstændig entydigt, tværtimod kan mange af dem have betydet, at folk har holdt på pengene, og at den indenlandske efterspørgsel har haltet bagefter, i forhold til hvad den kunne have været. Så det er en stor diskussion.

Men hvis det, som jeg forstår hr. Morten Østergaard spørger mig om, er, om vi skal skabe mere og mere vækst hele tiden, vil jeg sige, at så kommer det søreme an på, hvad det er for en form for vækst, vi taler om. For vi har en klode, som, hvilket hr. Morten Østergaard også påpeger, der skal passes på, og den kan ikke blive ved med at holde til, at vi vækster mere og mere. Så jeg tror faktisk, at en langt større opgave, vi står over for, er at begynde at fordele kagen anderledes, for at bruge et lidt mere populært udtryk. For uligheden stiger; en stor del af verdens ressourcer og velstand, både på globalt plan, men også i Danmark, ophober sig hos nogle få. De kunne bruges meget, meget klogere, og på den måde ville det også gavne vores klode.

Kl. 13:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:59

Morten Østergaard (RV):

Det var måske en sådan lidt kompliceret udlægning af mit spørgsmål, som jo egentlig gik på, at med de midler, der er til rådighed, når vi kigger frem til 2025, og hvis man kigger på, hvordan demografien udvikler sig, altså at der bliver flere og flere ældre, at der bliver større træk på sundhedsvæsenet og omsorgssektoren, og at der også er lidt vækst i børnetallet, så er der sådan set kun råd til at have den velfærd, vi kender i dag. Og hvis vi har en ambition om at investere flere offentlige kroner i den grønne omstilling, i flere pædagoger i daginstitutionerne, i bedre uddannelser i stedet for besparelser, så skal der enten være nye indtægter, eller også skal der skæres ned et andet sted. Og det er sådan set bare det, jeg gerne vil have svar på, altså om ikke vi trods alt ser ens på det.

Kl. 14:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:00

Pernille Skipper (EL):

Jeg beklager, at jeg simpelt hen misforstod spørgsmålet første gang, men så kan jeg bekræfte, at det er vi enige om – der skal findes nogle penge til at sørge for investeringer i velfærd. Ikke mindst i forhold til uddannelse ved jeg at Radikale og Enhedslisten har en stor drøm om at vi kan gøre det meget, meget bedre, sådan at det ikke er enten de højtuddannede eller de faglærte, der skal have en ordentlig uddannelse, men at vi faktisk kan give det til alle.

Det, der er Enhedslistens forslag, er, at vi begynder at tage nogle af de penge, som faktisk er der. Toppen af vores samfund har fået skattelettelse på skattelettelse og er kun blevet rigere i løbet af den økonomiske krise. Der er så meget rum for omfordeling, som kunne bruges på uddannelse og fællesskab.

Kl. 14:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 14:00

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak, og tak for talen. Vi er jo heldigvis en masse partier, faktisk alle Folketingets partier, der har indgået en aftale mod skattely. Enhedslisten er også med. Det kan være, at der var forskellige holdninger til, hvor langt vi skulle gå – det tror jeg at SF og Enhedslisten er enige om – men det var i hvert fald et godt skridt frem, og det er også en fælles ambition mellem vores to partier, at vi skal gøre, hvad vi kan. Det ved jeg.

Vi skal gøre så meget, vi overhovedet kan herhjemme, men det store, seje træk bliver internationalt. Det er selvfølgelig OECD, det er helst globalt set, men i høj grad jo også i EU. EU er fyldt med skattelylande, så det nytter ikke noget kun at kigge mod mere eksotiske himmelstrøg. Er Enhedslistens politiske ordfører ikke enig i, at EU er et fuldstændig afgørende område i forhold til at sikre internationale aftaler mod skattely?

Kl. 14:01

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:01

Pernille Skipper (EL):

Det kommer søreme an på, hvad man mener med fuldstændig afgørende, for jeg synes, at det ville være en katastrofe, hvis man venter med de tiltag, som vi også har mulighed for at sætte i gang nationalt. Det tror jeg sådan set at SF og Enhedslisten er enige om, nemlig at vi ikke bare skal sætte os og vente på, at EU gør noget. Er EU en mulighed, et rum, man kan bruge til at forsøge at bekæmpe skattely? Ja, det er det da bestemt, det er der ikke nogen tvivl om, og det vil vi også meget gerne.

Kl. 14:02

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 14:02

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Det kan være, at jeg misforstod fru Pernille Skipper, men det lød, som om det vigtigste var, at vi gjorde noget herhjemme, og så var det også en mulighed at gøre noget i EU. Uagtet at jeg synes, at regeringen stadig væk godt kan gøre mere – der er også hele diskussionen om ressourcer i SKAT, der står centralt – må vi også bare acceptere, at som nationalstater er vi udfordret, når man kan flytte kæmpeformuer rundt omkring i verden med et museklik. Og der er EU alligevel af en størrelse, så det betyder noget, at vi får forpligtende aftaler EU-landene imellem. Det håber jeg vi er enige om.

Kl. 14:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:03

Pernille Skipper (EL):

Jeg synes bestemt, at det internationale er rigtig, rigtig vigtigt, når det kommer til bekæmpelse af skattely, og EU er en spiller. Der er skattelylande i Europa, som er EU-medlemslande, kan man sige, så det vil jeg slet ikke modsige. Tværtimod, jeg er helt enig. Jeg synes heller ikke, at jeg forsøgte at nivellere, hvad der var vigtigst, og jeg vil endda tilføje ud over det kloge, som fru Lisbeth Bech Poulsen allerede har sagt, at så har vi også behov for et endnu bredere samarbejde, som går ud over EU's grænser, fordi skattely er globalt, og det rammer globalt. Det er ikke kun i Danmark, vi mister penge på det. Det er såmænd også nogle af verdens fattigste, der virkelig bliver røvet.

Kl. 14:03

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det fru Brigitte Klintskov Jerkel.

Kl. 14:03

Brigitte Klintskov Jerkel (KF):

Tak. Jeg vil gerne vende lidt tilbage til det her med de røde linjer og uligheden. Enhedslisten har jo lige holdt landsmøde, hvor I skulle debattere og definere partiets røde linjer, og hvilken strategi man li-

gesom skulle lægge. Så jeg kunne godt tænke mig at vide, om Enhedslisten fortsat vil bakke op om en rød regering under Mette Frederiksen, hvis den øger uligheden, hvilket jo bl.a. skete under Helle Thorning-Schmidts regeringstid, hvor uligheden steg, eller vil det overskride de røde linjer?

Kl. 14:04

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:04

Pernille Skipper (EL):

Vi har en diskussion i vores parti lige nu, som ikke er færdig. Det er bare for at gøre det fuldstændig klart. Men det er fuldstændig korrekt opfattet, som ordføreren siger, at det jo var med et bagtæppe af en stigende ulighed under en socialdemokratisk-SF-radikal regering, hvor antallet af fattige også steg, hvilket primært skete på grund af nogle reformer lavet med højrefløjen, og som rammer rigtig, rigtig mange mennesker også i dag, f.eks. stigende ungdomshjemløshed, bare for at nævne nogle af konsekvenserne. Det er på det bagtæppe, vi har en diskussion om, om vi kan komme så langt ud en anden gang. Hvis sådan noget sker igen, skal vi så bede vælgerne om at tage stilling til at sammensætte Folketinget på ny på den baggrund?

Kl. 14:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Brigitte Klintskov Jerkel.

Kl. 14:05

Brigitte Klintskov Jerkel (KF):

Tak. Så kunne jeg godt tænke mig at spørge på en anden måde. Hvis vi nu har en iværksætter, som får succes i Danmark, og uligheden stiger, vil Enhedslisten så vælte en S-regering?

Kl. 14:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:05

Pernille Skipper (EL):

Nej. Jeg tror i øvrigt ikke, at det er et tænkt eksempel, at der er iværksættere, der får succes i Danmark – heldigvis da.

Kl. 14:05

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:05

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak for talen til fru Pernille Skipper. Jeg vil godt følge op på det, som også hr. Kristian Thulesen Dahl var inde på i et spørgsmål, nemlig de her såkaldte røde linjer, som bliver diskuteret hos Enhedslisten, og det er meget diskussion, synes jeg, mere end det egentlig er noget, der er nemt at forholde sig til, når man hører fru Pernille Skipper – undskyld, jeg siger det. Det er meget med uld i mund, der bliver talt her, og det er måske også meningen, det ved jeg ikke. Men grundlæggende er vi jo nogle stykker, der er interesserede i at få at vide og finde ud af, hvor de der røde linjer er. Altså, de røde linjer er vel nogle, man ligesom har et eller andet sted. Men hvor er de henne? Det er interessant, synes vi. Det er punkt 1.

Punkt 2. Hvis det nu er svært at svare på lige nu, kunne fru Pernille Skipper måske svare på: Hvis det nu var sådan, at den situation med en skatteaftale, hvor der også var topskattelettelser i, som den, der blev lavet af regeringen med fru Helle Thorning-Schmidt som statsminister for år tilbage, opstod igen, hvad ville fru Pernille Skipper så anbefale at Enhedslisten gjorde som støtteparti for en rege-

ring? Ville man acceptere det, eller ville man så sige, at der var en rød linje, der blev passeret?

Kl. 14:07

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så får vi svar. Værsgo.

Kl. 14:07

Pernille Skipper (EL):

Som jeg også har sagt til nogle af de foregående talere: Der er forskel på diskussion og konklusion, ingen i tvivl om det. Vi har lige nu en diskussion i vores parti, og den konkluderer jeg ikke alene. Igen: Det er uvant for medlemmer af Dansk Folkeparti med sådan noget medlemsdemokrati og halløj, og det kan være lidt langtrukket og besværligt, men det må I prøve at forstå, og hr. Peter Skaarup må se, om han kan sætte sig ind i det. Men det er rigtigt, at en af de ting, som er en del af diskussionen, og det har jeg vist også fortalt om før, jo er den skatteaftale, som blev indgået i 2012, som for os at se måske var noget af det værste, der skete i den periode. Altså, man skar simpelt hen i forhold til folkepensionister, mennesker ramt af arbejdsløshed og mennesker med handicap, nogle af dem, som har det allersværest i vores land, for at hæve en topskattegrænse. Jeg tror ikke, der er nogen, der er i tvivl om, at det ikke kun gjorde medlemmerne af Enhedslisten, men også rigtig mange andre rigtig, rigtig vrede, og det er på det bagtæppe, vi har diskussionen. Det er da med det in mente og udsigten til, at det måske kan ske igen, at vi har diskussionen.

Kl. 14:08

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 14:08

Peter Skaarup (DF):

Ja, og det er igen diskussion. Men det var jo faktisk sådan, at fru Pernille Skipper selv sad som en del af Enhedslistens folketingsgruppe på det pågældende tidspunkt og vel i den grad kunne have en mening om, om man dér havde passeret en rød linje i forhold til det her, og det er jo alt sammen for at blive klogere, når vi spørger om de her ting. For enten betyder det rent faktisk noget, eller også betyder det ikke noget. Hvis det ville betyde, at man svarede, at det faktisk betød så meget, at man i den situation ville have sagt, at det er for meget, og at nu trækker man tæppet væk under en regering, så var vi blevet klogere her under debatten. Hvis ikke det betyder noget, så betyder det ikke noget, og så er vi ikke klogere.

Kl. 14:09

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 14:09

Pernille Skipper (EL):

Det, man kan sige, er jo, at vi dengang tilbage i 2012 ikke vidste, hvor galt det ville gå. Jeg tror ikke, at der var nogen, der havde forestillet sig, da Helle Thorning-Schmidt og Bjarne Corydon i 2011 trådte ind og satte sig på taburetterne herovre, at det ville gå så galt, som det gik. Men bagklogskabens ulideligt klare lys skinner jo for os nu, og det er derfor, vi har den diskussion. Og der er ikke nogen tvivl om, at en del af den diskussion er, at skulle der opstå en lignende situation med en lignende skatteaftale af så asocial en karakter med en regering, som sidder på Enhedslistens mandater, ja, så er det overvejelsen, at man simpelt hen skal spørge vælgerne, om de ikke vil stemme igen.

Kl. 14:09

Kl. 14:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 14:09

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. I Enhedslisten diskuterer man de her ting, og det må hr. Peter Skaarup kunne forstå, selv om det er svært, blev der sagt af ordføreren lige før. Jeg må indrømme, at jeg faktisk syntes, det var en kende arrogant. Jeg er helt med på, at der er forskel på vores partier, men når der bliver spurgt ind til de meget markante udtalelser, fru Pernille Skipper er kommet med, så skyldes det jo de meget markante udtalelser, fru Pernille Skippers forgænger kom med i forhold til den daværende røde regering.

Jeg må indrømme, at jeg ikke er parterapeut, men jeg synes da også, det er lidt underligt, at man starter et muligt ægteskab med at tale om, hvordan skilsmissemis skal foregå, afhængigt af hvad der kan foregå af politiske ting og sager. Jeg står her med en udtalelse i hånden i dag, som er underskrevet af fire partier i oppositionen. De Radikale er ikke med, og det kan fru Pernille Skipper selvfølgelig ikke svare på.

Men opfatter fru Pernille Skipper den position, som den nuværende opposition er i, som sammenlignelig med det, der skete fra 2011, hvor man rykkede en del mod venstre og så pludselig befandt sig et sted, hvor De Radikale havde nogle forhold, der gjorde sig gældende i Det Sorte Tårn? Og hvordan kommer det til at influere på Enhedslistens kommende krav til en regering?

Kl. 14:11

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Nu er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:11

Pernille Skipper (EL):

Puha, jeg tror søreme ikke rigtig, jeg forstod spørgsmålet, hvis jeg skal være helt ærlig. En sammenlignelig situation med den i 2011 har vi ikke, nej, og det er jo i øvrigt et helt andet Socialdemokrati og alt muligt andet. Men det er jo fuldstændig rigtigt, at vi forbereder os med den diskussion, vi har, hvor vi f.eks. taler om at lave nogle røde linjer eller at stille krav til regeringsgrundlaget, som andre partier også har gjort, og på, at vi ikke altid er fuldstændig i øjenhøjde. Vi var i hvert fald ikke lige så meget i øjenhøjde, som vi troede vi var, i 2011, da Helle Thorning-Schmidt og Bjarne Corydon indtog kontorerne, og så viste det sig, at det var vi ikke. Det er det, vi forbereder os på.

Er det det, vi ønsker? Nej, absolut ikke. Jeg ved godt, hvorfor den her del af Folketingssalen gerne vil tale mest muligt om det, men det, der er håbet og tanken, og det, vi arbejder henimod, er jo et samarbejde, hvor alle skal høres på lige fod ækvivalerende til størrelsen af partiet.

Kl. 14:12

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jakob Engel-Schmidt, værsgo.

Kl. 14:12

Jakob Engel-Schmidt (V):

Ja, og jeg lover formanden at gøre det lidt kortere den her gang for at kompensere, og jeg skal også undskylde over for fru Pernille Skipper. Det, jeg spurgte om, var lidt uforståeligt, det kan jeg jo godt se her i retrospekt. Men lad mig så blive helt konkret. Er det integrationsydelsen? Er det kontanthjælpsloftet? Kan man få nogle sådan helt konkrete elementer på bordet i forhold til den politik, der vil trække de her røde linjer ind i billedet for alvor og overskride dem?

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:12

Pernille Skipper (EL):

Noget af det, som jeg forestiller mig personligt – for det er jo ikke mig, der træffer beslutningen – er jo, at man kan stille nogle krav, f.eks. til regeringsgrundlaget. Hvordan kunne sådan nogle krav se ud? Ja, det kunne være integrationsydelse eller kontanthjælpsloft. Det er ikke afgjort endnu, men det er eksempler på mulige krav, man kunne stille i forbindelse med en regeringsdannelse. Og røde linjer? Det kunne være noget mere overordnet, altså at uligheden ikke skal øges markant, eller at man ikke må bryde internationale konventioner og alt muligt andet, og det betyder jo, at der er masser af rum til, at vi kommer til at skændes. Det gør vi garanteret, men forhåbentlig er der også en masse rum til samarbejde.

Kl. 14:13

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:13

Joachim B. Olsen (LA):

Tak for det. Nu er udtrykket fake news blevet brugt her i salen i dag, men måske man skulle have sådan et udtryk, der hed »fake politics«. For det er jo det, som Enhedslisten står for. Enhedslisten vil rulle samtlige reformer tilbage, må man forstå på fru Pernille Skippers ordførertale. Pensionsalderen skal sættes ned, for den reform, der allerede er blevet vedtaget, skal man gå væk fra, dagpengereformen og kontanthjælpsloftet og samtlige reformer gennemført gennem de sidste mange år skal ruller tilbage. Det er jo så alle de reformer, som har skabt det råderum, som der nu er i dansk økonomi. I fraværet af de reformer havde der ikke været noget råderum, og der havde store underskud på de offentlige finanser. Men det forhindrer ikke fru Pernille Skipper i at stå og sige, at det offentlige forbrug skal op. Det er simpelt hen politik, der ikke hænger sammen. Det er politik, der ikke kan gennemføres i den virkelige verden uden store underskud på de offentlige finanser.

Kl. 14:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 14:14

Pernille Skipper (EL):

Jeg tror, at det, vi har brug for, er sådan et godt gammeldags begreb som politisk uenighed. Jeg synes, det er meget fint, at vi prøver at opdigte sådan nogle nye og spændende udtryk for, hvordan man definerer det, men det er politisk uenighed. Som jeg også har svaret tidligere, tror jeg i hvert fald, jeg vil sætte et stort spørgsmålstegn ved, om råderummet er skabt af de reformer, som markant har ødelagt livsgrundlaget for rigtig mange mennesker, har sendt mennesker ud i en usikker situation, som har forringet vores velfærd, kostet tusindvis af job i det offentlige, fordi det bl.a. har fået folk til at holde på pengene og fået den indenlandske efterspørgsel til at hænge i bremsen i stedet for at skride fremad. Så det vil jeg gerne sætte et stort spørgsmålstegn ved, ingen tvivl om det. Men det er rigtigt, at jeg er uenig med hr. Joachim B. Olsen i, at vi skal have et mindre velfærdssamfund. Jeg vil have et ordentligt tryghedsnet, jeg vil have, at hvis man mister sit arbejde, er der ret til dagpenge, indtil man får et nyt. Jeg vil have, at der er velfærd til alle.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Joachim B. Olsen. Værsgo.

Kl. 14:15 blem, at der er så mange, der forlader folkeskolen for tiden, fordi forholdene er for dårlige, og det tror jeg sådan set at hr. Jacob Mark er enig med mig i, og der har vi en fælles front. Friskoler og privatskoler kan sagtens være gavnlige. Altså, vi har set masser af ny pædagogik blomstre ud af friskolebevægelsen og alt muligt andet, og det synes jeg også er fint at vi understøtter i det offentlige. Jeg må også bare sige, at der er rum til, at privat- og friskoler tager et markant større socialt ansvar og laver flere fripladser, f.eks. til børn af familier, som ikke har det så nemt og ikke har pengene til at gå der på almindelige vilkår.

Kl. 14:18

Joachim B. Olsen (LA):

Fru Pernille Skipper står simpelt hen på Folketingets talerstol og sætter spørgsmålstegn ved, om det råderum, der er i dansk økonomi, er skabt af de reformer, der er gennemført gennem de sidste år. Det er jo simpelt hen ikke seriøst. Det er helt fint med politiske uenigheder – politik handler om prioriteringer – men at sætte spørgsmålstegn ved sådan helt grundlæggende, fundamentale økonomiske præmisser er simpelt hen ikke seriøst. Man sætter spørgsmålstegn ved råderummet og påstår, at det ikke er skabt af de reformer, der er gennemført. Det er jo altså ikke kommet ud af sig selv. Det ville være dejligt, at fru Pernille Skipper kunne anerkende det.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jacob Mark.

Kl. 14:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 14:16 Det var egentlig det næste, jeg ville spørge til. Det bekymrer mig lidt, når op imod 20 pct. af Danmarks elever efterhånden går i privatskole og friskole. Det synes jeg kalder på en eller anden form for handling, og det var også derfor, jeg ville høre, om Enhedslisten mente, at man skulle sætte tilskuddet til friskoler ned. Det hører jeg ikke. Men ville man så være enig i, at vi f.eks. lavede privatskolerne og friskolernes tilskud socialt, altså sådan at de fik penge, efter hvor mange elever fra ressourcetsvage familier de tog? Vil man være med til at ændre på privatskolerne tilskud på den måde?

Kl. 14:18

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil gerne sætte et stort spørgsmålstegn ved, om råderummet er skabt af de mange reformer, fordi det bl.a. har betydet, at rigtig mange mennesker har mistet arbejdspladser i det offentlige, at mange mennesker har haft et dårligere levegrundlag. De har holdt på penge, og det har mindsket den indenlandske efterspørgsel, hvilket har været et problem i rigtig, rigtig lang tid. Nu er vi inde i en højkonjunktur. Spørgsmålet er, om den ville være kommet før.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Jacob Mark.

Kl. 14:16

Pernille Skipper (EL):

Det synes jeg lyder som en rigtig god konkret idé. Det at stille nogle flere krav om at tage et socialt ansvar til privat- og friskolerne til gengæld for det offentlige tilskud, de får, synes jeg lyder rigtig, rigtig godt, og det stemmer fuldstændig overens med noget, som vi i virkeligheden har råbt på i rigtig mange år.

Jeg synes, der er kommet masser af gode ting, også historisk, ud af friskolebevægelsen, som folkeskolen drager nytte af i dag, men der er heller ikke nogen tvivl om, at der kan tages et meget større socialt ansvar, end der bliver. Men det skal gå hånd i hånd med, at vi også forbedrer vores folkeskole.

Kl. 14:19

Jacob Mark (SF):

Tak for det, og tak for talen. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge til noget, som vi ikke snakker så tit om blandt SF og Enhedslisten, men som jeg er lidt optaget af, nemlig privatskoler og friskoler. Sidste år styrkede et bredt flertal i Folketinget tilsynet med Danmarks privatskoler og friskoler, og det var bl.a., efter at vi havde kunnet se, at antallet af underretninger fra friskoler og privatskoler var meget mindre end antallet fra f.eks. folkeskoler, og det bekymrede os lidt.

Enhedslisten var ikke med i den aftale, og det er ikke, fordi jeg vil have ordføreren til at redegøre for den eller forholde sig til den, men det, som jeg egentlig godt kunne tænke mig at høre, er: Hvad er Enhedslistens holdning til privatskoler og friskoler? Altså, skal man stramme op på tilsynet? Får de for meget i tilskud, eller skal de have mindre i tilskud? Hvordan ser Enhedslisten egentlig på privatskoler og friskoler, og skal man lave noget om i forhold til den lovgivning, der er i dag?

Kl. 14:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:19

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at følge op på de røde linjer, for hvornår bliver de røde linjer sorte for Enhedslisten? Vi husker jo alle sammen, hvordan det endte sidste gang med fru Johanne Schmidt-Nielsen. Og ordføreren har jo talt meget om krav i dag, men vi har ikke her i Folketingssalen hørt om et eneste krav, Enhedslisten vil stille til en eventuel ny regering. Så hvad er det for krav, Enhedslisten vil stille, såfremt der kommer en ny regering med fru Mette Frederiksen i spidsen næste gang? Vil Enhedslisten stille som krav – hvis det sker, må gud forbyde det, at vi får en ny regering – at kontanthjælpsreformen skal ruller tilbage?

Kl. 14:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:17

Pernille Skipper (EL):

Det er godt, at ordføreren ikke beder mig om at gå meget detaljeret ned i den aftale. Men i Enhedslisten har vi jo helt grundlæggende den holdning, at folkeskolen skal være markant bedre, og det betyder, at den skal være så god, at man også har lyst til at være i den, selv om man har penge til noget andet. Det er et kæmpe, kæmpe pro-

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

- Kl. 14:20
- Pernille Skipper (EL):**
Som jeg har svaret før, tror jeg, efterhånden et par gange, er noget af det, vi diskuterer, om man skal stille betingelser i forbindelse med regeringsdannelsen til et regeringsgrundlag. Der er da ikke nogen tvivl om, at kontanthjælpsloftet kunne komme i spil. Jeg ville have håbet, at Dansk Folkeparti, inden vi når til et valg, har ombestemt sig, fordi de har set, hvor mange mennesker der egentlig lider under det kontanthjælpsloft, som Dansk Folkeparti har lagt stemmer til. Tusindvis af børn er sendt ud i fattigdom, der er mennesker, der ikke har råd til den medicin, de ellers har brug for, osv. Så det håber jeg, men der er ikke nogen tvivl om, at det jo er sådan noget, der kunne komme i spil. Igen må jeg beklage: Jeg har simpelt hen ikke taget konklusionen med i Folketinget i dag.
- Kl. 14:21
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Fru Karina Adsbøl, uden at tilkalde sig de højere magter.
- Kl. 14:21
- Karina Adsbøl (DF):**
Jeg beklager, og fru Mette Frederiksen er jo en sød og fornuftig kvinde, så godt ord igen.
Men der er bare ikke nogen klare svar fra Enhedslisten overhovedet, ud over at Enhedslisten åbenbart diskuterer vildt i deres folketingsgruppe, i forhold til hvilke krav de skal stille. Og Enhedslisten har jo tordnet imod kontanthjælpsloftet, men vil alligevel ikke stille det samme krav. Så må jeg spørge Enhedslisten: Vil Enhedslisten stille det som et krav, at udlændingepolitikken skal lempes?
- Kl. 14:21
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Værsgo, ordføreren.
- Kl. 14:21
- Pernille Skipper (EL):**
Altså, jeg føler lidt, at jeg står på sådan en anden planet heroppe. Det kan godt være, at det er mig, der taler et fremmed sprog, men det er ikke kun i Enhedslistens folketingsgruppe, vi diskuterer vildt. Det er hele vores parti. Det sker også blandt vores medlemmer og i vores afdelinger og alle mulige andre steder. Der har vi en hel masse diskussioner om, hvorvidt vi eksempelvis kan komme så langt ud, at vi vil trække tæppet og sige: Så må vælgerne tage stilling igen. Det er jo på baggrund af nogle trælse erfaringer. Men håbet er et samarbejde. Det handler jo om, at alle skal kunne høres, og konklusionen kommer senere.
- Kl. 14:22
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Nu må jeg sige, at vi når til det sidste spørgsmål. Jeg beklager over for de andre, der har trykket sig ind, men der er kun ét spørgsmål tilbage inden for tidsrammen, og det er til fru Louise Schack Elholm.
- Kl. 14:22
- Louise Schack Elholm (V):**
Mange tak. Jeg vil også gerne blive lidt klogere på de her røde linjer, for røde linjer lyder jo som klare grænser, men når vi spørger ind til det, lyder det jo ikke helt så meget som klare grænser, så lyder det lidt mere som elastik i metermål. Man kunne fristes til at sige: I stedet for røde linjer så røde elastikker. Derfor vil jeg godt spørge om noget lidt mere specifikt for ligesom at blive lidt mere klar over, hvor det præcis er, at de her elastiklinjer går. Fru Mette Frederiksen sagde, at socialdemokraterne mente, at man ikke kunne røre ved udlændingepolitikken, hvis socialdemokraterne skulle genvinde rege-
- ringsmagten. Er Enhedslisten parat til at støtte en socialdemokratisk ledet regering, hvor man ikke kan justere på udlændingepolitikken?
- Kl. 14:23
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
- Kl. 14:23
- Pernille Skipper (EL):**
Igen: Vi har en diskussion. Jeg har ikke svarene på de konkrete krav, men jeg kan sige til fru Louise Schack Elholm, at for Enhedslisten er det fuldstændig dna, det er hjerteblod for os, at slås for en ordentlig behandling af mennesker på flugt. Jeg synes, at det er så ærgerligt, at dem, der kalder sig Danmarks liberale parti og endda stadig væk gør det stolt, er nogle af dem, som er allerhårdest ved de mennesker, som kommer hertil på flugt fra krig og terror og katastrofer. Det synes jeg er forfærdeligt. Jeg vil gøre alt for at få det lavet om, og vi kæmper for det hver dag. Og det er klart, at det vil vi også slås for, når vi forhåbentlig får en ny regering.
- Kl. 14:24
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Så skal jeg lige inden sige til hr. Holger K. Nielsen, at vi har haft en lille regnefejl heroppe, så hr. Holger K. Nielsen når som den sidste at få en kort bemærkning. Det beklager vi (*Munterhed*), men anden runde til fru Louise Schack Elholm.
- Kl. 14:24
- Louise Schack Elholm (V):**
Ja, det er lidt svært at komme efter den. Jeg forstår det, som om man faktisk ikke rigtig har defineret, hvorvidt man har røde linjer, røde elastikker eller overhovedet har nogen som helst form for krav, der er afgørende for, om man på nogen måde kan bakke op om en regering. Er det korrekt forstået, at Enhedslisten overhovedet ikke har lagt sig fast på, hvorvidt der skal være krav til en socialdemokratisk ledet regering, for at man vil støtte den?
- Kl. 14:24
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
- Kl. 14:24
- Pernille Skipper (EL):**
Ja, det er en diskussion, vi har i vores parti, som vi ikke er kommet videre med. Så det er fuldstændig rigtigt forstået, at vi ikke har konkluderet.
- Kl. 14:24
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Så er det hr. Holger K. Nielsen, værsgo.
- Kl. 14:24
- Holger K. Nielsen (SF):**
Tak for det. Det er lidt i forlængelse af det spørgsmål, som fru Lisbeth Bech Poulsen stillede før om det europæiske samarbejde, og det har meget at gøre med den tale, som Angela Merkel holdt her i søndags i München, hvor hun ligesom lagde op til, at vi europæere skal tage vores skæbne i egne hænder. Når jeg spørger, har det også noget at gøre med, at jeg for lidt siden læste på en liste på Ritzau, at Trump har besluttet at trække USA ud af Parisaftalen. Det er jo rimelig katastrofalt, at han gør det. Vil Enhedslisten ikke medgive, at det så stiller endnu større krav til europæisk engagement, stiller endnu større krav til, at EU finder en plads i verden, hvor vi som europæere markerer os med nogle andre værdier end dem, som Trump står for, og i øvrigt også, som Putin står for, og at det derfor er uholdbart, at Enhedslisten stadig væk har som mål, at EU skal gå i

opløsning, og at Danmark skal ud af EU, men at vi er nødt til at styrke det europæiske samarbejde for netop at danne en modvægt til Trumps politik?

Kl. 14:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:26

Pernille Skipper (EL):

Jeg er glad for, at hr. Holger K. Nielsen fik lov til at stille sit spørgsmål, for det ville nærmest være at bryde en ubrydelig tradition, hvis vi ikke lige tog den her lige til sidst. Jeg er fuldstændig enig med hr. Holger K. Nielsen i, at europæerne skal finde en plads i verden, der sætter sig mod Trumps fuldstændig sorte klimapolitik og i øvrigt et oprustningskapløb mellem Rusland og NATO, som Danmark burde sige mere fra over for. Der er jeg dybt, dybt, ikke rystet, men jeg er dog i hvert fald rigtig ked af, at SF har været med til at deltage i det, på trods af at vi sammen med vores nordiske søsterpartier har underskrevet en fælles erklæring om at ville kæmpe for gensidig nedrustning.

Så jeg er da fuldstændig enig i, at det er nu, vi skal træde i karakter internationalt. Er EU så den eneste spiller i forhold til det? Nej, det er da for det første at sætte Danmarks lys under en skæppe og at sætte resten af verdens lys under en skæppe og i øvrigt at være fuldstændig blind over for de problemer, som EU skaber, både med nedskæringspolitik – og nu har jeg ikke mere tid.

Kl. 14:27

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Holger K. Nielsen, værsgo.

Kl. 14:27

Holger K. Nielsen (SF):

Undskyld, men det der var altså en snakken udenom. Jeg synes ikke, fru Pernille Skipper kan være bekendt i den grad at tale udenom, det må jeg så sige. Jeg spørger konkret til klimaaftalen. Vil fru Pernille Skipper ikke medgive, at den eneste mulighed for, at vi kan få en progressiv klimapolitik globalt set, at Parisaftalen kan blive taget alvorligt, er, at Europa træder i karakter? Vil hun ikke medgive, at EU uden sammenligning er den mest progressive aktør i den globale klimapolitik, og at det derfor er helt, helt afgørende, at vi på det område får et stærkere EU-samarbejde, og at det derfor er bagstræberisk og uholdbart, at Enhedslisten stadig væk vil lade EU gå i opløsning?

Kl. 14:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 14:28

Pernille Skipper (EL):

Der er simpelt hen så mange præmisser i det spørgsmål, som hr. Holger K. Nielsen gerne vil have mig til at medgive, så jeg bliver nødt til at svare nej, men så har jeg i det mindste svaret direkte. Men alt det, som bliver pakket ind i buzzwords, altså at europæerne skal træde i karakter og har en enorm rolle at spille på den internationale dagsorden i forhold til klimapolitikken, er jeg til gengæld fuldstændig enig med SF i. Vi kan slet ikke blive uenige om, at Europa, ikke bare EU, men Europa, som nogle af de rigeste lande i verden da har en forpligtelse til at gå forrest og til at kæmpe for det. Og jeg håber da, at vores statsminister, når han får chancen, vil tale med store ord over for Trump om, hvor katastrofalt det er at træde ud af en klimaaftale. Det er et globalt problem, som vi skal deltage i løsningen af – det har bare ikke noget med Enhedslistens EU-politik at gøre, det er et spørgsmål, hr. Holger K. Nielsen skaber.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til fru Pernille Skipper og byder velkommen til fru Christina Egelund, Liberal Alliance.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Christina Egelund (LA):

Tak for det. Det er lidt en kommentatorsport at sætte sådan nogle som os i bås og sætte etiketter på, røde, blå, lilla og grønne, og på en Matadorskala kan man være idealistiske Røde, farverige og sjove Gitte Grå eller den traditionsbundne og forkælede Maude Varnæs – nogle drømmer endda om at være oberst Hackel, tror jeg nok, nemlig forsvarsministeren.

Jeg ved, hvem jeg er, og hvem Liberal Alliance er. Vi er Agnes Jensen. I må indrømme, at hun er en ret sej kvinde, en kvinde med en vis legemsdel i bukserne. Agnes Jensen er en stærk kvinde, en moderne kvinde og en kvinde, der søger et bedre liv. Hun har ambitioner, hun vil frem i verden, og hun knokler for det. Hun er ikke for fin til at skrælle kartofler, og hun er ikke for fin til at opmaske ny-lystrømper eller til at servere for herskaberne. Hun ser muligheder, hvor andre ser begrænsninger, og hun er ikke bange for at forfølge sine drømme, heller ikke selv om det betyder for en stund at bevæge sig ud i ukendt terræn. Hun kan faktisk tværtimod ikke lade være.

Vi vil gerne have flere Agnes Jensener: De små iværksættere, der får en god idé, forretningsdrivende, som knokler for at skabe noget, virksomheder, der skaber arbejdspladser og dermed skatteindtægter til landet. Iværksætterne er der, men desværre står vi politikere alt for ofte i vejen for, at de kan få lov til at forfølge deres ambitioner.

Det er derfor, at vi i Liberal Alliance hylder typer som Agnes Jensen og gerne vil fremme et samfund med bedre plads til netop hende. Liberal Alliance har været med til at afskaffe PSO-afgiften; vi laver mere fleksible barselsregler for selvstændige; vi har gjort det lettere at generationsskifte, også selv om Agnes Jensens mand, Røde, helt sikkert ville have skældt ud over det sidste. Så langt, så godt, men der er meget mere at gøre. Liberal Alliance vil fjerne iværksætterskatten; vi vil reducere selskabsskatten; vi vil nedsætte momsen for forretninger i det danske sommerland, så det kan øge turismen. Vi vil lette de administrative byrder; vi vil liberalisere planloven og afskaffe lukkeloven og udlicitere flere offentlige opgaver, så vi åbner nye markeder for idérige iværksættere, så nytænkningen lettere vinder terræn, også i det offentlige.

Vi vil kort sagt gøre det lettere for folk som Agnes Jensen at få succes med projekterne og realisere drømmene, i stedet for at regulere iværksætterideer til ukendelighed skal vi politisk erkende, at vores vigtigste opgave i forhold til nye initiativer er at gå mindst muligt i vejen. Iværksætterne og erhvervslivet er jo en forudsætning for en god offentlig service – uden indtægter, ingen udgifter; uden Agnes, ingen Røde. Det med bare at feste igennem for andres penge er måske nok Gitte Grå forundt, typer som Maude synes også, at det er helt fint at få kørt en pels ind af fordøren, mens man lige går op og lægger sig via bagdøren.

Jeg synes, der er et nyt skel i dansk politik, som bliver mere og mere tydeligt, nemlig synet på forandringer, på at gøre tingene smartere og kaste os ud i de omvæltninger, som nye teknologier åbner dørene for, hvis vi altså tør. I Liberal Alliance frygter vi ikke fremtiden, vi frygter ikke ny teknologi, og vi frygter ikke typer som Agnes Jensen, når de tænker nyt og innovativt, tværtimod hylder vi dem. De løber ofte en stor risiko og får sjældent tak som fortjent.

Agnes Jensen var en handlingens kvinde. Hun gik foran, hun så verden i farver. I stedet for at lade sig skræmme af driftige typer som Mads Skjern og gå i sort i modgangstider, fattede hun mod og spillede sig selv på banen. Hun lukkede sig ikke om sig selv. I det gamle Korsbæk i 1930'erne kan man sige, at Agnes Jensen var inkarnationen

nen af disruption. Agnes Jensen ville ikke have været bange for Uber, tværtimod. Hun ville formentlig have været den første Uberchauffør i Korsbæk – præcis som da hun så mulighederne i at forvandle gamle serveringsbakker til smukke samlerobjekter for byens damer og gøre det til en forretning. Hun var ikke tynget af plejer, men drevet af at se muligheder.

I Liberal Alliance vil vi gerne gøre Danmark bedre, rigere og mere frit, og hvis man vil det, er det en god idé at begynde med sig selv. Så det gør vi. Vi sætter mennesker før systemet, og vi kæmper for det, vi tror på.

Kl. 14:34

Derfor har de mange skandaler i SKAT også rørt noget i os, for det er en skandale, at en stor del af borgernes penge er forduftet som dug for solen – pist væk, ud i ingenting. Det er grotesk, og jeg forstår til fulde alle de borgere, som er dybt forargede. Vi spørger os selv og hinanden om, hvordan det dog kunne gå så galt. Jeg tror, en af forklaringerne er, at politikere og embedsmænd i årtier netop har tænkt systemet før mennesket. Der er blevet skabt et skattesystem, som ikke bare borgerne, men tilsyneladende også SKAT selv farer vild i. Det er helt absurd, og det bør vi lave om.

Hvis noget ikke virker, skal det enten fikses eller lukkes ned, præcis som Damernes Magasin i Korsbæk. Albert Arnesen og Hr. Schwann fulgte ikke med tiden. Det gjorde Mads Andersen-Skjern. Den ene mistede sin forretning, den anden gjorde ikke.

Vi skal have et system, som alle kan finde rundt i, også uden at være højtuddannet skatteekspert eller revisor. Det handler ikke alene om penge, det handler faktisk også om retssikkerhed. Vi kan – og det ved jeg vi er – være uenige om skatteprocenter og om, hvor stor en del af danskernes indkomst de skal have lov til at beholde selv. Men vi kan vel blive enige om, at det nuværende system er forældet. Det er dysfunktionelt, og det er alt, alt for komplekst.

Men det behøver det ikke være, især ikke hvis vi, som er her, fremover vil være mindre ivrige efter at finde på nye objekter, der kan beskattes. Igenem tiden har iderigdommen været stor, når det kommer til ting og sager, der kan pålægges en skat eller en afgift. Lad mig bare nævne nogle eksempler på det, som desværre er fra den virkelige verden:

Vi har afgift på genopladelige batterier, affaldsavgift, afgift på poser af plastik, afgift på poser af papir, afgift på engangsservice, madfolie og tape, afgift på rengøjtøj og presenninger og afgift på rullegardiner. Vi har svulmingsafgiften, altså den der afgift på luft i is, tillægsafgift på alkoholsodavand, nøddeafgift, chokoladeafgift, afgift på spilleautomater, kasino og væddeløb, afgift på glødelamper, kaffe og te. Og sådan kunne jeg blive ved, hvis jeg ellers havde tid nok. Helt ærligt, det er det glade vanvid.

I Liberal Alliance vil vi gerne have lavere skatter. Andre vil gerne have dem højere eller bevare status quo, men vi burde kunne blive enige med hinanden om, at vi ikke kan være bekendt at præsentere den vilde liste over skatter og afgifter for borgere og virksomheder. Man er jo totalt chanceløs i forhold til at vide, om man afregner skatter og afgifter korrekt.

I Liberal Alliance foreslår vi derfor, at vi bruger de kommende år til at revurdere hele vores skattesystem. Dybest set ønsker vi at udføre en Ctrl+Alt+Delete-operation, altså starte forfra. Og vi går gerne forrest på vejen til en enklere skatteverden. Vi mener, at alle danskere i arbejde skal have lov til at beholde de første 7.000 kr., de tjener, selv. Ingen skal betale skat, før de kan forsørge sig selv. Det er et godt moralsk princip. Indtægt over 7.000 kr. skal maksimalt kunne beskattes med 70 pct. Det er simpelt, og det er ikke mindst rimeligt.

Det nuværende skattesystem har snart 50 år på bagen. Siden er der kommet utallige love og bekendtgørelser, fradrag og nye måder at beskatte på. Hver gang en politiker har fået en lys idé, og det hender jo, der kræver finansiering, og det gør ideerne jo, har man fundet på et nyt objekt at beskatte. På den måde har man lagt lap på lap på

lap og skabt ikke blot verdens mest skatteplagede folk, men også verdens mest skattekomplerede land. Og ja, jeg ved godt, at nogle af jer sikkert sidder og tænker, at dem der i Liberal Alliance altid snakker om skat, men helt ærligt: Jeg mener faktisk, at vi her har en fælles bunden opgave.

I Liberal Alliance tager vi gerne ansvar. Det gør vi her i Folketinget, og vi gør det i regeringen. Vi kan lave verdens bedste skattesystem, hvis vi tør. Vi kan skabe verdens mest innovative samfund, hvis vi tør. Og vi kan skabe verdens bedste sted at være Agnes Jensen, hvis vi tør. Tak for ordet.

Kl. 14:39

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Jeg har en hel stribe her, der gerne vil spørge mere ind til Agnes Jensen, tror jeg. Den første er hr. Peter Hummelgaard Thomsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 14:39

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Tak for det. Altså, jeg må jo starte med at sige, at det skærer i mit Matadorelskende hjerte, at ordføreren siger, at Liberal Alliance er Agnes Jensen, men jeg mener faktisk, ordføreren tager fejl. For dengang Agnes Jensen var lønmodtager, stod hun sammen med sine kollegaer og kæmpede for ordentlig løn- og arbejdsforhold for sine kollegaer, der alle sammen arbejdede i køkkenerne. Da hun blev selvstændig, var det et selvstændigt mål for hende, at hendes damer, der sad og maskede strømper op, skulle have ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

Derfor ville Agnes Jensen ikke have budt Uber velkommen, for Uber lønnede jo ikke sine ansatte ordentligt, gav dem ikke ordentlige vilkår og overholdt i øvrigt heller ikke loven. Hvis Liberal Alliance er noget, er det jo Skjold Hansen, altid frisk på den hurtigste fidus. Og vi ved også alle sammen, hvordan det gik med Skjold Hansen.

Når det er sagt, vil jeg gerne spørge lidt mere ind til det med skatten, som ordføreren er inde på. Det irriterer ikke os i Socialdemokratiet, at ordføreren gerne vil diskutere det, for vi hørte jo også, hvad ordførerens partiformand, Anders Samuelsen, sagde i forbindelse med regeringsgrundlaget i sin tid, da Liberal Alliance trådte i regering, nemlig at det var det bedste borgerlige, liberale regeringsprogram, man nogen sinde havde set. Nu er det et erklæret mål, at topskatten skal ned. Vil ordføreren uddybe over for Folketinget, hvor langt topskatten skal ned?

Kl. 14:40

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Christina Egelund (LA):

Jeg skal nok svare på spørgsmålene, men jeg vil egentlig gerne starte med den der præmis om, at Liberal Alliance på en eller anden måde skulle være imod, at man på virksomhederne har ordentlige arbejdsforhold. Det er simpelt hen ikke rigtigt – bare lige for at få det sat på plads.

I forhold til det med topskatten vil jeg sige, at regeringen jo kommer med et skatteudspil på den anden side af sommerferien, men jeg vil gerne sige, hvad Liberal Alliances politik er, og den tror jeg er velkendt, også for hr. Peter Hummelgaard Thomsen. Ideelt set så vi gerne topskatten fuldstændig afskaffet, og det gik vi til valg på. Og det hænger jo for det første sammen med, at vi ikke synes, man skal betale skat, før man kan forsørge sig selv. Det er én ting.

For det andet mener vi – og det var i øvrigt også noget, Socialdemokratiet mente i gamle dage; det har man så glemt, et udmærket princip – at topskatten i virkeligheden er en dummebøde for at være stræbsom, en dummebøde for at være flittig, en dummebøde for at

være dygtig til sit arbejde, lige præcis det, Agnes Jensen stod for: at få nye ideer og skabe noget, som man tjener penge på. Og hvis man så er rigtig dygtig til det og rigtig flittig og når langt og skaber arbejdspladser for andre, som så kan komme i arbejde, så skal man have et gok i nødden af SKAT og et flertal herinde, som synes, at topskatten er en god idé.

Det synes jeg er et moralsk princip, vi skal gøre op med, altså det her med, at hvis man er flittig, dygtig, stræbsom, udlever sin drømme, så skal man på en eller anden måde straffes for det.

Kl. 14:42

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Og hvis man ønsker ordet igen, trykker man sig lige ind.

Værsgo, hr. Peter Hummelgaard Thomsen.

Kl. 14:42

Peter Hummelgaard Thomsen (S):

Det er fint nok, at ordføreren siger, at Liberal Alliance ikke ønsker dårlige løn- og arbejdsforhold for de ansatte derude, men vi kan bare tænke tilbage på Vejlegården, hvor man også var en del af et beslutningsforslag her i salen, som ville begrænse lønmodtagernes konfliktret, og også på Uber for den sags skyld, hvor man har hyldet et koncept, som var imod loven, og som ikke gav de ansatte ordentlige løn- og arbejdsforhold.

Det, jeg til gengæld gerne vil spørge om, er: Skal det forstås sådan, at Liberal Alliance vil kræve af sine to regeringspartnere, at topskatten helt skal afskaffes forud for de forhandlinger, der skal være til efteråret?

Kl. 14:43

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Christina Egelund (LA):

Altså, undskyld mit franske, men det er jo noget eklatant vrøvl at påstå, at Liberal Alliance på den måde skulle hylde lovbyggere. Men vi er jo lovgivere, det er vi alle sammen, og vi har et ønske om engang i fremtiden at kunne indrette lovgivningen, også på taxaområdet, så liberalt, at der er plads til den platform, som Uber er, og at vi også lukker fremtiden, som buldrer af sted derude, indenfor i Danmark. Det er det ønske, vi har, men at påstå, at vi sådan skulle synes, at det var alle tiders, at man bryder loven, synes jeg ikke er i orden.

I forhold til det andet, om vi vil stille det som et krav, kan jeg sige, at vi går til forhandlinger med den politik, som er vores. Det tror jeg alle politiske partier gør – det håber jeg alle politiske partier gør – og vi møder op til forhandlinger med de ønsker, vi har, og de ambitioner, vi har på Danmarks vegne. Og ja, Liberal Alliance mener, at topskatten skal afskaffes, og det er selvfølgelig med de ambitioner, at vi går til alle forhandlinger om skat med.

Kl. 14:44

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 14:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først vil jeg bare lige i forbindelse med Agnes Jensen, som jo blev gift med Røde, sige, at det er rigtigt, at det giver spændende perspektiver for dansk politik, at Liberal Alliance overvejer det. Ellers vil jeg bare sige, at jeg tror, hun er sådan en type – sådan virker hun i hvert fald i tv-serien – der ville være glad for at tjene så mange penge, at hun også kunne give en skærv til andre, der trænger. Så til det billede af, at hun skulle blive dybt fornærmet over at tjene så mange penge, at hun måtte komme til at betale topskat, vil jeg sige, at jeg

tror, at hun lige præcis er en type, der faktisk ville glæde sig over at kunne bidrage på den måde, også til andres ve og vel. Men det er måske bare sådan, jeg ser serien og fru Agnes Jensen.

Grunden til, at jeg tog ordet, var egentlig bare, at jeg ville minde ordføreren om noget. Jeg forlanger ikke, at man er dybt inde i detaljerne om valgkampens dag 3 i 2015, men på valgkampens dag 3 var Liberal Alliance, Enhedslisten og Dansk Folkeparti faktisk ude med en fælles melding, som gik på, at vi ville sørge for, at befolkningen blev inddraget, når der var større EU-tiltag, også selv om der ikke var suverænitetsafgivelse i traditionel forstand, altså efter grundloven, men simpelt hen for at have en bremse, der sikrede, at befolkningen var med. Det synes jeg er lidt interessant at se på nu, for efter Brexit er der i EU store diskussioner om, hvad EU skal udvikle sig til, og også om EU skal til at bestemme meget mere på nogle områder nu, hvor de der genstridige briter er på vej ud, og så ville jeg gerne minde Liberal Alliance om valgkampens dag 3 og vores fælles melding til danskerne her.

Kl. 14:45

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 14:45

Christina Egelund (LA):

Tak for det. Det er rigtigt, at Agnes Jensen var gift med Røde, og hvis spørgeren synes, at det ud fra Liberal Alliances perspektiv er særlig interessant, vil jeg bare sige, at jeg overhovedet ikke har nogen problemer med også at omgås mennesker, som jeg er meget uenig med. Det havde Agnes heller ikke, og sådan kan man være dejlig fordomsfri. Jeg tror heller ikke, at Agnes Jensen ville have været fornærmet over at skulle betale topskat, men hvis hun skulle gøre det, specielt efter alle de kræfter, som hun lagde i at skabe en god fremtid for sig selv og sine børn, så synes jeg ikke, det ville være rimeligt at straffe hende den dag, det så måtte lykkes for hende at tjene så mange penge, at hun kom op i topskatteområdet. Det sender også et signal om, at det på en eller anden måde ikke er okay at være stræbsom og søge at tjene flere penge til sig selv. Så vidt jeg husker, var skattetrykket i 1930'erne omkring 20 pct., og det synes jeg måske også er et tal, der kan mane til lidt eftertanke.

I forhold til det her med EU og suverænitetsafgivelse vil jeg sige, at det er et område, hvor vores to partier ser meget ens på tingene. Det var også derfor, at vi i fællesskab i forbindelse med folkeafstemningen om afskaffelse af retsforbeholdet anbefalede et nej, netop fordi man i den afstemning lagde op til at gå på kompromis med det gode princip, at man, når der sker suverænitetsafgivelse til EU, selvfølgelig skal spørge befolkningen, og det står vi fuldstændig ved.

Kl. 14:46

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Vi kan godt træne lidt i det med at trykke sig ind igen, hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 14:47

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Det er rigtigt, at når der er suverænitetsafgivelse, er der folkeafstemninger, og det var også det, der var vigtigt i forhold til retsforbeholdet at holde fast i, altså at Folketinget ikke skulle kunne sidde bagefter og selv vurdere, hvad der skulle afgives suverænitet om. Vi gik til danskerne med det i 2015, og det er, som bl.a. hr. Simon Emil Ammitzbøll formulerede det dengang, jo ikke sådan, at vi skal have folkeafstemning i tide og utide, men det her er en god bremse, der sikrer, at den stemning, der er i befolkningen, om, at man stadig vil være medlem af EU, men samtidig være kritisk mod nogle af de tiltag, der kommer, kan blive repræsenteret ved folkeafstemningerne, selv om der ikke er et flertal i Folketinget. Ideen her var simpelt hen,

at man havde en ventil, så når EU ville tage større initiativer, sikrede vi i fællesskab med den her mekanisme minimum 60 mandater bag, og hvis vi fik det, ville vi sætte det her i værk. Nu har vi 64 mandater i fællesskab, så vidt jeg lige husker, så nu har vi muligheden for at sikre det, vi lovede danskerne dengang. Det var bare det, jeg gerne ville erindre Liberal Alliance om her i dag, så vi er på fælles linje om, hvad vi har lovet danskerne.

Kl. 14:48

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 14:48

Christina Egelund (LA):

Tak for erindringen. Jeg og Liberal Alliance er i øvrigt stadig enige i den præmis for EU-debatten og for europapolitikken i det her land, altså at det er vigtigt at bringe danskerne tættere på de spørgsmål, der vedrører Danmarks engagement i EU, altså hvilke dele af samarbejdet som skal gælde for os, og hvilke dele der ikke skal. Det er den ene del af det.

Den anden del er så, hvordan regeringen aktivt arbejder i EU for at komme i den retning, som jeg tror vi er enige om EU skal, nemlig imod et meget slankere samarbejde, der koncentrerer sig om det, som i sin natur er grænseoverskridende og derfor er naturligt at løse i fællesskab. Det er også det, der ligger i de her fem retningslinjer, som er blevet lagt frem for Europa-Kommissionen, men som der ikke er blevet konkluderet på endnu, og jeg tror, at vi er helt enige om, at den retning, som vi ønsker EU-samarbejdet skal gå i, er imod et slankere, men også et mere handlekraftigt EU på de områder, hvor det giver mening.

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:49

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Anonyme embedsmænd har til Politiken udtalt, at udlændinge- og integrationsministeren var advaret om, at det var i strid med loven, da hun besluttede at tvangsadskilte de unge asylpar uden en individuel vurdering. Det er en meget alvorlig beskyldning, for i så fald har hun brudt loven med åbne øjne, og det er et brud på ministeransvarsloven.

Hvordan forestiller Liberal Alliance sig at vi skal få sandheden frem i den her sag, hvis ikke vi får mulighed for at afhøre embedsmænd under vidneansvar?

Kl. 14:49

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 14:49

Christina Egelund (LA):

Først vil jeg sige, at det er lidt underligt at skulle stå her og kommentere og forholde sig til det, som fru Johanne Schmidt-Nielsen jo rigtigt siger er anonyme udtalelser fra unavngivne embedsmænd. Det er i sig selv en lille smule underligt. Noget andet er, at vi må holde fast i det, som er et gældende retsprincip i det her land, nemlig at man er uskyldig, indtil noget andet er bevist, og det synes jeg gælder for alle, også for ministre. Jeg har hørt ministeren sige, at hun ikke var advaret om, at den instruks var ulovlig, og det er det, jeg henholder mig til.

Kl. 14:50

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 14:50

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er ret sjældent, at der kommer læk fra de her ministerier, og det er et ret alvorligt læk, kan man sige, nemlig en beskyldning om, at en minister har brudt ministeransvarsloven, altså udstedt en ordre, som var i strid med loven, og har gjort det med åbne øjne. Det synes jeg er en alvorlig beskyldning. Hvis jeg var parlamentarisk grundlag, ville jeg synes, at det skulle undersøges. Jeg synes, det er mærkeligt, at Liberal Alliance ikke vil være med til at undersøge det. Og den eneste måde, vi kan komme til bunds i det på, er jo ved at lade embedsmændene tale under vidneansvar.

Hvad er problemet i at lade embedsmændene tale under vidneansvar? Og mit andet spørgsmål er: Hvis det viser sig, at ministeren var advaret enten mundtligt eller skriftligt, kan hun så fortsætte i regeringen?

Kl. 14:51

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 14:51

Christina Egelund (LA):

Jeg er enig i, at det er underligt med anonyme læk, men nu er det jo altså ikke Liberal Alliance, der har bedt unavngivne kilder i et ministerium om at foretage et anonymt læk til Politiken, og derfor må dem, så har rejst de påstande, jo lægge dem frem, men det har man ikke villet, heller ikke fra Politikens side. Derfor er det lidt underligt at skulle stå her og forholde sig til noget, som jo i bedste fald må betegnes som lidt løse påstande. Hvis man mener det alvorligt, må man jo dokumentere det.

Det, jeg forholder mig til, er det, som ministeren siger, og det, som man har kunnet læse i pressen, nemlig at hun ikke var advaret imod det, og det er jeg jo nødt til at tage til efterretning.

Kl. 14:52

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 14:52

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Først må jeg sige, at det var rart at høre en tale fra Liberal Alliance, der ikke handlede om topskat, men om skat mere bredt set. Det var faktisk et nybrud.

Jeg er meget enig i det her syn på, at man kan gøre tingene mere simpelt, også i SKAT, så de er lettere at forstå og mere gennemskuelige. Men nu nævner ordføreren bl.a. nogle af de afgifter, som jo også er afgifter på grund af det miljøaftryk, der ligger, eksempelvis på plastikposer osv. Er Liberal Alliance ikke enig i, at man kan bruge afgifter til netop at regulere et marked, så vi ikke kommer til at se endnu større problemer med mikroplast i vores have, og så vi støtter op om en udvikling, der gør, at det er lettere at gøre det rigtige, også for markedet? Så er Liberal Alliance ikke enig i, at man kan bruge afgifter til netop den her slags ting, og at det også er en god vej at gå?

Kl. 14:53

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 14:53

Christina Egelund (LA):

Først vil jeg sige i forhold til det med topskat, og at jeg ikke nævnte det i min tale, at det tror jeg faktisk jeg gjorde. Jeg ved ikke, om man bevidst har valgt at ignorere det, men jeg kan så forsikre om – og det

ved jeg ikke om man vil tage positivt eller negativt imod – at det stadig væk står meget højt på dagsordenen for Liberal Alliance.

I forhold til om man kan bruge afgifter til at adfærdsregulere, vil jeg sige, at ja, det kan man, og på nogle områder kan det være meget fornuftigt, men jeg synes også, der er mange eksempler på områder, hvor man er gået for vidt, og hvor det bliver sådan moralsk formynderi og løftede pegefingre, særlig på sundhedsområdet, i forhold til hvordan vi skal leve vores liv. Så der er vi meget uenige, for jeg har sådan set tillid til, at danskerne, borgerne, selv er i stand til at træffe beslutning om, hvordan de ønsker at leve deres liv. Men selvfølgelig kan man bruge skatter og afgifter til at adfærdsregulere – vi kan så være uenige om, hvilke områder det er en god idé at gøre det på.

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 14:54

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu gik min tvivl sådan set ikke på, om Liberal Alliance vil af med topskatten – det var bare rart at kunne diskutere andet end topskat, da skat jo er mere end det.

Men når vi nu snakker om nogle af de afgifter, vil jeg sige, at det ikke handler om den enkeltes valg; det handler jo om det fælles valg – altså ønsker vi at have ødelagt vores verdenshave med mikroplast, så fiskene dør, så vi ikke har noget at fange og spise? Og er det den slags afgifter, man så fra Liberal Alliances side faktisk gerne vil arbejde med og måske skrue op for, hvis man vil fjerne andre, så vi får reguleret adfærden i forhold til det kollektive valg, der handler om vores natur og vores miljø?

Kl. 14:54

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Christina Egelund (LA):

Nej, vi ønsker ikke at ødelægge verdenshavene, så fiskene dør – det gør vi ikke. Med hensyn til miljøregulering handler det jo i virkeligheden om, tror jeg, at finde en rigtig balance i forhold til på den ene side at have en solid regulering, således at vi passer på vores miljø og passer på vores natur, og på den anden side ikke strammer reguleringsskruen så hårdt, at vi bare skubber problemerne ud over grænsen. For miljø er jo om noget grænseoverskridende, og klima er om noget grænseoverskridende. Så hvis vi strammer skruen for meget i Danmark, og det gælder både på miljø- og på klimaområdet, så er min bekymring, at hvis vi ikke rammer balancen rigtigt, skubber man det bare – og det kan være produktion, det kan være forurening, det kan være alt muligt andet – til steder, hvor de producerer og ødelægger naturen meget, meget mere.

Kl. 14:55

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 14:55

Morten Østergaard (RV):

Liberal Alliance gik jo til valg på, at man gradvis ville reducere den offentlige sektor. Den skulle fylde noget mindre, og man kunne sagtens klare sig for noget mindre. Det var jo ærlig snak, og det er så ikke blevet til så meget. Dog kan man sige, at Liberal Alliance på ét område for alvor har sat sin indflydelse igennem, og det er på uddannelsesområdet. Der er det jo lykkedes. På alle ungdomsuddannelser, alle erhvervsuddannelser, alle hf-centre, alle videregående uddannelser i Danmark – der er det lykkedes. Der skal man år efter år klare

sig med 2 pct. mindre helt efter den devise, som Liberal Alliance vil le rulle ud over den offentlige sektor. Jeg spørger bare mig selv: Er det noget, vi skal forvente fortsætter? Er det også med den nye økonomiske plan og de initiativer, der ligger, Liberal Alliance og regeringens politik, at de her besparelser skal fortsætte år efter år, for kan man ikke komme igennem med sin politik alle steder i den offentlige sektor, kan man da i det mindste sable ned på uddannelse?

Kl. 14:56

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Christina Egelund (LA):

Der er schwung over retorikken: »Sable ned på uddannelse«. Det er jo rigtigt, som hr. Morten Østergaard også siger, at vi gik til valg på, at den offentlige sektor sagtens både kan effektiviseres og være mindre i omfang, end den er i dag. Det var jo ikke sådan noget, vi bare fandt på, eller et eller andet udsagn, der bare faldt ned fra himlen; det er noget, vi begrundet i, at Produktivitetskommissionen siger, at man sagtens vil kunne opretholde mindst det samme serviceniveau, som vi har i dag, samtidig med at man effektiviserer 10 pct. I det perspektiv er det jo underligt, at det skulle være at sable ned på uddannelse, at man siger, at også uddannelsessektoren skal levere de 2 pct. i effektiviseringer, som resten af den offentlige sektor skal. Det er sådan en underlig præmis for den her debat, at vi på en eller anden måde i dag skulle have nået den optimale udnyttelse af den offentlige sektor og den perfekte måde at gøre tingene på, og at intet nogen sinde kan gøres bedre. Det er bare ikke en præmis, som jeg deler.

Kl. 14:57

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 14:57

Morten Østergaard (RV):

Jeg har den præmis, at alting kan gøres bedre, men det handler jo om, hvordan man vil gøre det. Jeg siger bare, at jeg i hvert fald ikke vil lægge hovedet på blokken og sige, at dem, der starter på et hf i 2020, hvor man med det samme elevtal skal klare sig med lige godt 80 pct. af det budget, man havde, da regeringen tiltrådte, får en uddannelse af samme høje kvalitet. Det er derfor, mit egentlige spørgsmål er: Er det regeringens position, at det skal fortsætte? Altså, skal de besparelser på uddannelsesområdet, som vel, hvis vi bare tager ungdomsuddannelser og vidtgående uddannelser, summer sammen til 3,5 mia. kr. i 2020, fortsætte til 2025, hvor det så vil være 6,5 mia. kr.? Altså, skal de, der har sparet 10 pct. fra 2015-2020, spare 20 pct., inden vi når til 2025, hvis Liberal Alliance får magt, som man har agt? Det er jo et simpelt spørgsmål, som man kan svare ja eller nej til.

Kl. 14:58

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Christina Egelund (LA):

Jeg er jo glad for, at spørgeren konstaterer, at spørgeren også er enig med Liberal Alliance i, at alting kan gøres bedre. Det skal vi jo hele tiden efterstræbe.

I forhold til udviklingen af den offentlige sektor er jeg glad for, at spørgeren så alligevel ikke køber præmissen om, at man kun kan varetage et højt serviceniveau, hvis vi fastholder det udgiftsniveau, som vi har i dag. Det handler jo dybest set om prioritering. Jeg har den prioritering, og Liberal Alliance har den prioritering, at når vi

køber ind på borgernes vegne og med borgernes penge i hænderne, har vi et ansvar for hele tiden at sikre, både at de får den bedst mulige service for pengene, men søreme da også, at de får det så billigt som muligt. Jeg tror simpelt hen ikke på, jeg køber simpelt hen ikke præmissen om, at fordi man skal effektivisere for 2 pct., smadrer man hele den offentlige sektor. Hvis man stiller det samme krav i en privat virksomhed, kan den sagtens gøre det.

Kl. 14:59

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Næste spørger er fru Kirsten Normann Andersen, SF. Værsgo.

Kl. 14:59

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Liberal Alliance har jo fået en ældreministerpost og endda en erfaren en af slagsen til at sidde på den. Så apropos hende der Agnes Jensen tænker jeg, at hun altid er social- og sundhedshjælper – så har vi ligesom fået det slået fast – i hvert fald i dagens Danmark. Og ud over at have rygende travlt så lever hun altså også med nogle enorme strukturelle udfordringer, især når Liberal Alliance fastholder, at der skal ske mere privatisering af ældreplejen, og det, på trods af at man har dobbelt så mange konkurser inden for private plejefirmaer, end man har inden for alle øvrige erhvervsområder. Så sent som i går måtte Lolland Kommune uddele den tredje advarsel til et privat plejefirma, som igen havde glemt at besøge borgere og glemt at tage klokker.

Så kan det ikke blive for billigt? Kan den der ældrepleje i virkeligheden ikke blive for billig? Og er det i virkeligheden forklaringen på de helt ekstraordinære mange konkurser? Hvad tænker Liberal Alliance er løsningen på det?

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:00

Christina Egelund (LA):

Jeg skal bare lige indledningsvis slå fast, at Agnes Jensen jo altså ikke var offentligt ansat. Når vi synes, at det er vigtigt med fortsat udlicitering, også på ældreområdet, så er det jo, fordi vi går op i, at de ældre skal have noget at vælge imellem. Det er underligt, for når vi som borgere lever et frit liv i det her land og går på arbejde, eller hvad vi nu gør, så kan vi i nogen grad vælge, hvordan vi indretter vores liv, men så den dag – skulle præmissen være fra spørgerens side – vi bliver gamle og måtte få brug for hjælp, så skal der være ét standardtilbud til os, nemlig det, som kommunen har at tilbyde. Det synes jeg ikke er godt nok, når man også skal respektere den forskellighed, som der selvfølgelig også er mellem ældre, på samme måde som vi, der ikke er helt så gamle endnu, også er forskellige. Det gør man altså ikke, hvis det tilbud, man har og giver til de ældre, er, at de kan få lov at vælge mellem kommunens tilbud og kommunens tilbud.

Det betyder ikke, at der ikke er problemer på grund af de konkurser, der har været. Det er jeg helt med på. Og derfor har ældreministeren jo også nedsat en gruppe, som skal kigge på, hvorfor det er, at det er gået galt, og hvad vi kan gøre for at sikre, at det ikke går galt i samme omfang i fremtiden.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Spørgeren.

Kirsten Normann Andersen (SF):

Nu er det jo nogenlunde de samme opgaver, som de private virksomheder løser – det er i hvert fald det, de får penge for. Med flere og flere ældre og oven i købet også med nulvækst, jamen så går de to ting jo bare ikke særlig godt i spænd. Hvordan mener Liberal Alliance ældreministeren skal kunne håndtere den udfordring i forhold til fremtiden?

Kl. 15:01

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Christina Egelund (LA):

Men nu siger spørgeren, at der er nulvækst, og jeg ved ikke, om spørgeren så mener, at det skulle være på ældreområdet, men det er jo bare ikke rigtigt, altså at der er nulvækst på ældreområdet. Men vi vil fastholde, at det er vigtigt, at de ældre har noget at vælge imellem den dag, de har brug for hjælp.

Det kan man selvfølgelig godt se anderledes på og synes er helt fint, altså at den dag, man får brug for hjælp, skal man proppes ned i ens kasser, og så skal alle have præcis de samme tilbud, præcis den samme mad, passes af præcis de samme mennesker, som overhovedet ikke har respekt for den forskellighed, som der selvfølgelig også er mellem de ældre. Det er bare ikke et syn, som jeg eller ældreministeren abonnerer på.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Så er det fru Astrid Krag, Socialdemokratiet.

Kl. 15:02

Astrid Krag (S):

Det sidste var da en noget grov generalisering af de mennesker, der arbejder i vores ældrepleje, altså at de overhovedet ikke skulle tage hensyn til, at folk er forskellige individer. Men det er en anden debat.

Jeg bliver nødt til at vende tilbage til noget, ordføreren sagde tidligere, hvor hun drømte sig tilbage til 1930'ernes skattetryk. Jeg vil jo så bare sige, at med til 30'ernes skattetryk hørte jo altså også 30'ernes samfund. Der var ikke nogen folkepension. Jeg tror, at ordføreren hellere ville indlægges på et af nutidens sygehuse end på et af datidens sygehuse; børnehaver havde ikke det niveau, de har i dag; plejehjem hed alderdomshjem, og der blev levet nogle anderledes liv.

Altså, når ordføreren på den måde drømmer sig tilbage til 30'erne skattetryk, skylder man vel også at få resten af historien med. Jeg er i hvert fald personlig vældig godt tilfreds med, at jeg selv og mine børn og min familie lever i det velfærdssamfund, vi har i dag.

Ordføreren var faktisk inde på topskat i sin tale, og vi ved jo godt, at Liberal Alliance gerne så, at topskatten kom helt væk. Vi ved også, at Liberal Alliance har været meget konkret tidligere og har sagt, at topskatten som minimum skal sænkes med fem procentpoint. Jeg vil bare høre ordføreren her i dag, om det stadig er det, der er succeskriteriet for Liberal Alliance, og det, der gør, at man ville synes, at det har svaret sig at gå med i regeringen.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:04

Kl. 15:06

Christina Egelund (LA):

Jeg svarer gerne på det med topskatten, men jeg er simpelt hen nødt til at anfægte nogle af de præmisser, som fru Astrid Krag lagde til grund for sit spørgsmål.

For det første har jeg ikke generaliseret i forhold til de ansatte, som arbejder i ældreplejen, tværtimod. Det handler jo også om, at hvis man er SOSU-assistent eller på anden måde arbejder inden for ældreplejen – det kan være som sygeplejerske, det kan være andet – at man heller ikke kun har ét sted at søge et arbejde. Man er jo heller ikke som SOSU-assistent fuldstændig ens, og derfor kan det også være meget godt, at man kan søge arbejde på et plejehjem, som praktiserer de værdier, som man selv synes er vigtige, og som man selv gerne vil stå for i plejen af de ældre. Så det er simpelt hen forkert at sige det.

Så siger fru Astrid Krag for det andet, at jeg sådan drømmer mig tilbage til 30'erne. Og så må jeg bare sige, at jeg tror, at fru Astrid Krag hørte min tale fuldstændig forkert, fordi det gjorde jeg ikke. Jeg tog et billede fra 30'erne, og det tror jeg også godt fru Astrid Krag forstod, som var en karakter fra en tv-serie, som de fleste af os holder meget af.

Til sidst: I forhold til topskatten er succeskriteriet for os – og det håber og tror jeg da det er for alle partier – selvfølgelig at få så meget som muligt af vores egen politik igennem. Det tror jeg også det er for Socialdemokratiet.

Kl. 15:05

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Værsgo til fru Astrid Krag.

Kl. 15:05

Kl. 15:08

Astrid Krag (S):

Det var fint at få på plads, at bandbullen så ikke var rettet mod SOSU'erne, men måske så mod kommunerne. Vi kan jo høre bagefter, hvad der egentlig blev sagt.

Men lad mig spørge alligevel, for jeg synes, topskattesvaret blev lidt kort her. Altså, tager jeg fejl, hvis jeg siger, at det må være et succeskriterium for Liberal Alliance, at topskatten med den nye regering, som Liberal Alliance er en del af, skal sænkes mere i den kommende skattereform end det, den tidligere, slankere Venstre-regering lagde op til? Er det det, der er succeskriteriet for Liberal Alliance, eller kan det godt bare være en lille smule? Og er det også helt fint, hvis det ikke er hele vejen op – eller hvad?

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:06

Christina Egelund (LA):

Det er jo skønt at mærke Socialdemokratiets omsorg for, at topskatten bliver sænket og også – kan jeg næsten høre mig til – i et stort omfang; og hvis det er tilfældet, har vi da dannet en, synes jeg, god alliance her i dag.

Jeg vil sige det sådan, at udgangspunktet for Liberal Alliance er, at hvis vi havde de berømte 90 mandater og fik lov til at bestemme fuldstændig selv, fjernede vi topskatten i morgen. Og det ville vi gøre, for når man fjerner topskatten, er det pr. investeret krone – en til en, altså krone til krone – det, som er mest effektivt til at skabe vækst. Det er jo lige præcis den vækst, som vi skal have, hvis vi også vil have en bedre ældrepleje i fremtiden.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Og så er det hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 15:06

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Jeg stødte mig også lidt på den der Agnes Jensen-sammenligning. Alene det faktum, at hun jo har intim omgang med en kommunist, burde måske have afskrevet den her mulighed, men Agnes Jensen er vel også generelt en person, som f.eks. kerer sig om de svage i samfundet og som står for et ret stærkt fællesskab blandt kollegaer, som andre også har været inde på. Så måske synes jeg egentlig, at hvis man endelig skal finde en karakter i Matador, så er det måske nærmere den unge Jørgen Varnæs, som kunne være medlem af Liberal Alliance, flamboyant, sådan lidt excentrisk, stor i slaget, men ikke så god til at få noget fra hånden, når det endelig kommer til stykket.

Det, der først og fremmest adskiller, er måske nærmere menneskesynet. Det kom jeg til at tænke på her under et af svarene på et spørgsmål om topskatten, hvor ordføreren siger, at topskat er en straf til dem, der er flittige. Betyder det, at ordføreren mener, at det store flertal af danskere, der går på arbejde, SOSU'er, dem, der gør rent i vores daginstitutioner, før vi møder om morgenen, og så mange andre, som aldrig når i nærheden af topskatten, ikke er flittige og arbejdsomme?

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:08

Christina Egelund (LA):

I forhold til det første om, at Agnes Jensen jo plejede intim omgang med en kommunist, tror jeg, at vi alle har prøvet at være unge og forelskede engang. For de fleste af os går det jo så over på et eller andet tidspunkt.

På spørgsmålet om, når jeg siger, at topskat er en dummebøde for dem, som er flittige og har succes, og om det så med en omvendt logik betyder, at så må alle andre, der ikke betaler topskat, ikke være flittige, så er det jo en meget mærkelig ulogisk måde at ræsonnere på. Selvfølgelig mener jeg ikke det. De fleste hopper jo ind og ud af topskatten gennem et liv. Der kan være nogle år, hvor man tjener mange penge og har succes, og så kan der være nogle år, hvor man har det vanskeligt. Dem, der starter som iværksættere, har jo tit et forløb på mange år, hvor man tjener få penge, og hvor jeg tror, at man, hvis man gør det op ud fra timelønnen, er nogle af de dårligst betalte her i samfundet. På et eller andet tidspunkt lykkes det altså for nogle af dem at få succes og begynde at tjene penge efter mange års slid, og der er det bare min holdning, at det er urimeligt, at de så skal straffes ekstra hårdt for det.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Spørgeren.

Kl. 15:09

Pelle Dragsted (EL):

Nu ved jeg godt, at det kan være svært, når man sidder herinde, at vide, hvad der foregår ude i den virkelige verden udenfor, men det er altså ikke sådan, at de fleste danskere ryger ind og ud af topskatten. Langt de fleste danske lønmodtagere kommer aldrig i nærheden af topskatten. Niveauet for topskatten er så højt, at almindelige danske lønmodtagere ikke betaler topskat, og dem, der kommer op og beta-

ler topskat, de eksempler, man nogle gange bruger med sygeplejersker og andre, betaler topskat af en lillebitte del af deres indkomst.

Det er jo derfor, vi kan se, at hvis man sænker topskatten eller afskaffer den, er det helt entydigt helt oppe i toppen af indkomstskalaen, at de rigtig store skatterabatter kommer. Så skal vi ikke lige prøve at behandle problemet som det, det er. Ja, lad os gøre noget for de små iværksættere, men lad os da hjælpe dem der, hvor de har brug for det, i stedet for at give dem topskattelettelse, den dag hvor den eller dem, som har arvet sig til rigdom, sådan set har penge nok til at kunne bidrage til det fællesskab, vi alle sammen nyder godt af.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Taletiden går sådan set bare fra de øvrige salen, når man taler langt over tiden. Så man kan bare kigge venligt på dem, der taler lang tid, og ikke på mig. Jeg skal være her alligevel.

Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:10

Christina Egelund (LA):

Tak. Men hr. Pelle Dragsted forsøger at tegne et forkert billede af, hvad virkeligheden er omkring topskat, nemlig at det skulle være den lillebitte eksklusiv klub, som alle sammen bor i store huse nord for København, som betaler topskat. Det er jo ikke rigtigt. Altså, ud af en gruppe på cirka 3 millioner lønmodtagere i Danmark er der ca. en halv million mennesker, der betaler topskat. Og derfor er den her myte, som også har floreret i Folketingssalen i dag, om, at det skulle være de 10 pct. mest vellønnede i landet, som betaler topskat, simpelt hen ikke rigtig. De ca. en halv million ud af ca. 3 millioner lønmodtagere er ikke en lille eksklusiv klub, det er en meget stor andel af danskere, der går på arbejde og betaler skat, som betaler topskat.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak for det. Så er det hr. Thomas Jensen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:11

Thomas Jensen (S):

Tak. Jeg bemærkede, at ordføreren i sin ordførertale ikke nævnte topskat lige så meget som en masse forskellige afgifter. Det er måske, fordi ordføreren helst ikke vil ind på noget, der er ved at udvikle sig til en tabersag for Liberal Alliance internt i regeringen. Det var jo sådan, at partiformand hr. Anders Samuelsen på et tidspunkt sagde om det udspil, som Venstre-regeringen i sin tid kom med, hvor der kun skulle være en lettelse for indkomster på op til 1 mio. kr., at man ville have de 5 pct.s lettelse hele vejen op. Så mit spørgsmål er, hvad succeskriteriet for Liberal Alliance er i regeringen. Hvad kan man acceptere, der som minimum skal lettes i topskatten i procentpoint, og hvor på skalaen skal det ske?

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Christina Egelund (LA):

Tak. Jeg tror efterhånden, at jeg har svaret på det samme spørgsmål en hel del gange, men jeg vil gerne gentage det.

Jeg tror, det er succeskriteriet for alle politiske partier – det håber jeg; ellers er man jo simpelt hen ikke ambitiøs nok, hvis man ikke har det som succeskriterium – at få sin politik gennemført. Det betyder, at når vi mener, at topskatten helt skal fjernes, fordi den for det første skader væksten, og for det andet fordi vi synes, den er urimelig, så er det klart, at det er det, der er vores succeskriterium.

Betyder det, at vi tror, at vi kommer igennem med at få afskaffet topskatten fuldstændig? Nej, det tror jeg da ikke vi gør. Men betyder det, at vi skal holde op med at kæmpe for det, som er vores holdning? Nej, selvfølgelig gør det ikke det.

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Spørgeren.

Kl. 15:12

Thomas Jensen (S):

Hvis det er Liberal Alliances succeskriterium at få meget af sin politik igennem, kan jeg høre, at der bliver padlet rimelig meget baglæns i dag, i forhold til at man ikke tror, at man får så sørens meget igennem på topskatten. Hr. Anders Samuelsen var meget offensiv, før Liberal Alliance trådte ind i regeringen. Det var dengang, hvor Venstre-regeringen kunne falde, hvis Liberal Alliance ikke fik indført sin politik. Nu har nogle medlemmer af Liberal Alliance fået ministerbiler, og nu kan jeg høre, at succeskriteriet daler og daler, så jeg vil bare høre: Er det virkelig nok for Liberal Alliance, hvis det er sådan, at Venstre igen får trumfet igen, at det er deres udspil fra efteråret, der skal være regeringens samlede politik? Er det et ordentligt succeskriterium for Liberal Alliance i dag?

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:13

Christina Egelund (LA):

Jeg takker igen for omsorgen for, at Liberal Alliance skulle lykkes med at få afskaffet topskatten.

Så siger spørgeren, at vi padler. Jeg vil bare sige, jeg padler ingen steder. Jeg står lige her og siger, at Liberal Alliance gerne vil fjerne topskatten, men måske er det så også en anledning til at minde om, hvad det var, Liberal Alliance gik til valg på på skatteområdet, nemlig på den ene side – og det er det, der står i vores 2025-plan – at fjerne topskatten, og det koster ca. 8 mia. kr., og på den anden side at lette skatten massivt i bunden. Det er det her princip med, at man ikke skal betale skat, før man kan forsørge sig selv. Det satte vi så til 7.000 kr. om måneden. Det vil sige, at de første 7.000 kr., man tjener, skal man ikke betale skat af. Det koster i omegnen af 44 mia. kr. at finansiere det. Det er bare lige for at få det med.

I øvrigt er princippet om, at man ikke skal forsørge andre, før man kan forsørge sig selv, et princip, som Socialdemokraterne tidligere hyldede, og jeg synes, det kunne være rigtig skønt, hvis Socialdemokraterne igen meldte sig på den bane.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Fru Josephine Fock, Alternativet.

Kl. 15:14

Josephine Fock (ALT):

Tak til ordføreren for en rigtig god tale, og tak til Liberal Alliance generelt til for at have fokus på retssikkerheden. Men jeg må sige, at jeg jo savner Liberal Alliance lidt, efter at Liberal Alliance er indgået i regering, for jeg synes, at Liberal Alliance var sådan en fanebærer for retssikkerhed. Jeg vil egentlig gerne gå tilbage til et spørgsmål, som også er blevet stillet tidligere, for da integrationsordføreren for Liberal Alliance svarede på hele den problemstilling om, om vores integrationsminister havde været vidende om, at det, hun var i færd med at gøre, var ulovligt, kom det bag på mig, at svaret var: Jamen vi er enige i politikken. Det er det, jeg gerne vil skille ad. Jeg går ud fra, at Liberal Alliance er helt enig i, at selv om man er enig i

en politik, skal man overholde loven som minister. Det vil jeg sådan set gerne have en bekræftelse fra ordføreren på talerstolen på at Liberal Alliance selvfølgelig går ind for.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:15

Christina Egelund (LA):

Selvfolgelig går vi ind for det, det siger sig selv, men vi er jo nødt til at forholde os til de fakta, som vi kender. Og det, som vi kender her, er, at der er en påstand i en avis om, at integrationsministeren skulle være blevet advaret. Den påstand er der ikke nogen der har villet føre bevis for, og der må jeg bare igen i retssikkerhedens navn stå fast på det retsprincip, som gælder i det her land, nemlig at man er uskyldig, indtil det modsatte er bevist, og det der med at være rejsende i, at så er der sikkert noget om snakken og så er man sikkert også skyldig og sådan noget, synes jeg bryder helt fundamentalt med et godt princip i et ordentligt retssamfund, nemlig at man selvfølgelig er uskyldig, indtil nogen har bevist det modsatte.

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Fru Josephine Fock.

Kl. 15:16

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Men det var faktisk egentlig også derfor, at det svar, som integrationsordføreren gav, undrede mig så meget, for det var ikke det svar, som ordføreren på talerstolen nu giver. Det var et andet svar, som gik på, at vi er enige i den politik, og det er jo noget helt andet. Jeg går ud fra, at vi er enige om, hvad ordføreren jo også har bekræftet, at såfremt en minister har modtaget informationer om, at den politik, man udfører, ikke kan udføres, fordi den er ulovlig, så skal man selvfølgelig rette ind og rette sig efter det som minister. Det er også det, jeg hører ordføreren bekræfte. Det var bare ikke den argumentation, integrationsordføreren fra Liberal Alliance anvendte, og det gjorde mig rigtig ked af det, fordi lige præcis Liberal Alliance har stået op for retssikkerhed, som jeg ser det.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:17

Christina Egelund (LA):

Liberal Alliance har stået op for retssikkerheden og står op for retssikkerheden. Det gør vi også her, i forhold til at man altså ikke via påstande, som florerer alle mulige steder, dømmes en uden at have ført noget som helst, der bare minder om bevis for det. Selvfølgelig er det sådan, at hvis man bryder loven som borger i det her land, skal man straffes for det, og så synes jeg, at det er ligegyldigt, hvilken lov det er. Er der en lov, et eller andet forbud, som jeg ikke synes skulle være der, skal man selvfølgelig alligevel straffes, hvis man overtræder den. Det er klart.

Kl. 15:17

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Så er det fru Sofie Carsten Nielsen. Værsgo.

Kl. 15:17

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Jeg vil gerne vende tilbage til ambitionsniveauet i forhold til vores uddannelser. Det gælder sådan set både ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, hvor regeringen jo fører en 2 pct.s be-

sparelse videre nu og i de kommende år. Kan ordføreren ligesom ud-
dybe, hvad der egentlig er Liberal Alliances ambitionsniveau? Er det at fortsætte med de uddannelser, vi har i dag? Er det bedre uddannelser, vi skal have i fremtiden – både ungdomsuddannelser til vores unge på alle niveauer og videregående uddannelser?

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:18

Christina Egelund (LA):

Man skulle kende Liberal Alliance dårligt, hvis man sådan tænker, at vi er et parti, der går ind for at bevare status quo. Det gør vi ingen steder, og det er også derfor, vi på alle politikområder har et meget højt ambitionsniveau, så ideen om, at uddannelsessektoren har nået et optimalt stadie, både på indhold og kvalitet, er jo noget vrøvl. Jeg mener bare ikke, der er noget modsætningsfyldt i at sige, at uddannelsessektoren selvfølgelig også kan effektiviseres på samme måde som andre dele af staten, altså som andre dele af den offentlige sektor. Jeg tror i det hele taget, at vi skal holde op med det der med at gøre alting op i penge, når det kommer til den offentlige sektor. Vi har en af verdens allerdyreste offentlige sektorer, og jeg tror, at de fleste er enige i, at det ikke er på alle områder, at vi så også har den bedste offentlige service. Men selvfølgelig mener vi ikke, at nu har vi nået optimum i forhold til uddannelse, og at den vigtigste opgave her og den største ambition, man så kan sætte for det, bare er at bevare status quo.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 15:19

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Det er forstået. Jeg deler sådan set ambitionen om, at vi skal have langt bedre uddannelser med en højere kvalitet, end vi har i dag. Tænk, hvis vi ikke stræbte efter noget bedre inden for det, vi skal leve af i fremtiden, og de muligheder, vi skal give til vores børn. Så er det bare, jeg er nødt til at oplyse ordføreren om, at ordføreren jo altså taler om besparelser på både ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser, der løber op i små 40 mia. kr. frem mod 2025. 20 mia. kr. skal der spares på ungdomsuddannelserne, hvis den her 2 pct.s besparelse fortsætter. Tror ordføreren, at vi kan udvikle nogle af de allerbedste uddannelser med en langt, langt højere kvalitet ved blot at fortsætte med de besparelser?

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:20

Christina Egelund (LA):

Ja, det tror jeg. Det er jo præcis de samme krav, som man har rullet ud over hele den offentlige sektor, altså på statens område. Det tangerer jo en absurd påstand, hvis man hævder, at det lige præcis er 2 procentpoint i effektivisering, som skulle gøre forskellen mellem en god uddannelsessektor og en dårligere uddannelsessektor, der på en eller anden måde sækker bagud. For det er også sådan, at man inden for uddannelse hele tiden finder nye måder at gøre tingene på, f.eks. undervisning via internettet. Jeg har set, at Harvard eller Yale universitetet i USA - jeg kan ikke huske hvilket - nu har forelæsninger, som de udbyder i hele verden via internettet. Der er jo masser af muligheder, som også giver rum for besparelser og effektiviseringer og

bedre måder at gøre det på, og de ambitioner skal vi da også have inden for uddannelserne.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Karsten Hønge, SF. Værsgo.

Kl. 15:21

Karsten Hønge (SF):

Ganske som i 1930'erne har vi stadig væk i dag en socialt ekstremt ulige adgang til nogle gode seniorår, men der er jo også pokker til forskel på, om man har ligget i sengen, eller man har arbejdet hårdt i køkkenet i kælderens.

Regeringen er så heldigvis blevet tvunget til at stoppe sin asociale plan om at hæve pensionsgrænsen. Og når nu man så øjensynlig forsøger på at lokke folk til at arbejde noget længere, mon ikke også det ender med den samme skæve sociale profil? For hvem er det lige, der kan tage imod tilbuddet om bare sådan at forlænge arbejdslivet? Og hvem er de mennesker, der arbejder dagligt under hårdt nedslidende vilkår på arbejdspladserne?

Så forstår jeg, at regeringen vil tilføre en smule håndører til Arbejdstilsynet. Ender det ikke bare med at være glasur på den her historie om, at vi skal hæve pensionsalderen, så den kan glide ned? De der 15-35 mio. kr. vil forsvinde som en sodavandsis på en varm sommerdag. Alene sidste år oplevede vi en stigning i antallet af de alvorlige ulykker i byggeriet fra 4.500 til 5.500. Er det med de 15-35 mio. kr. ikke bare glasur?

Kl. 15:22

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:22

Christina Egelund (LA):

Nej, det er ikke bare glasur. Og de initiativer, som regeringen fremlagde i går, er et forsøg på at adressere et problem, som er reelt, en udfordring, som er reel, og som jo sådan set på mange stræk er en rigtig positiv udfordring, nemlig at vi lever meget længere, end vi troede vi ville – og det ligger helt tilbage i 2006, som jo trods alt ikke er så lang tid siden. Og hvis ikke vi på en eller anden måde adresserer den udfordring, at det koster rigtig mange penge, hvis sunde og raske ældre mennesker, som har rigtig god erfaring og har rigtig meget at bidrage med på arbejdsmarkedet, ikke skal arbejde – hvis ikke vi adresserer det og bare sidder på hænderne, bliver det en rigtig, rigtig stor regning, som vi så skal finde finansiering til.

Det er et prioriterings spørgsmål. Jeg synes, det er vigtigere, at man, i stedet for at man betaler fuldt arbejdsdygtige mennesker for ikke at lave noget, bruger de penge på enten at lette det for erhvervslivet eller på sundhed eller på vores skoler eller på andre kernevel-færdsopgaver. Jeg mener ikke, det er kernevel-færd, at man, hvis man stadig væk er sund og rask og rørig, skal have penge for ikke at arbejde.

Kl. 15:23

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Karsten Hønge.

Kl. 15:23

Karsten Hønge (SF):

Det trækker op til en alvorlig arbejdsskade for ordføreren med alle de knuder, som ordføreren prøver at slå på sig selv. For svaret havde i hvert fald ikke ret meget at gøre med det spørgsmål, jeg rejste. Det, det gik på, var, hvordan man fra regeringens side havde tænkt sig at løfte de mennesker, der dagligt arbejder i et hårdt, nedslidende arbejdsmiljø. Og i forhold til det tilbyder man, som jeg forstår udspil-

let, mellem 15 og 35 mio. kr., efter at vi har oplevet en dramatisk stigning i antallet af arbejdsulykker, og efter at vi har oplevet nedskæringer på Arbejdstilsynet. I det lys kan man vel ikke sige andet, end at så er de 15-35 mio. kr. ren glasur. Og der ligger ikke nogen tilbud til de almindelige hårdtarbejdende lønarbejdere. De kan forlænge deres arbejdsliv.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:24

Christina Egelund (LA):

Jeg vil sige to ting: Der er ikke nogen i mit parti, og jeg synes heller ikke, jeg har hørt det i andre partier, som nogen sinde har foreslået, at mennesker, som er fysisk nedslidte af at arbejde og derfor ikke kan arbejde, skal arbejde. Det ville i øvrigt også være en lidt meningsløs holdning.

I forhold til hvordan man så kan gøre noget, som modvirker, at folk bliver nedslidte af at arbejde – for jeg anerkender da fuldstændig, at det er der nogle der gør – jamen så handler det jo om at omfavne de teknologier, omfavne de muligheder, som nye måder at gøre tingene på giver os. Ude i verden – og det skal vi også turde tage til os i Danmark – er der utrolig positive ting ved, at man f.eks. har robotter til at gøre noget af det, som før var meget nedslidende. Der er et hav af muligheder i, at maskiner udfører det arbejde, som i gamle dage var meget hårdt nedslidende. Og det håber jeg også ordføreren er enig med mig i og måske også vil være lidt mere, hvad skal man sige, åben for at tage til sig i stedet for at insistere på, at arbejdsmarkedet skal være, præcis som det har været de sidste 50-60 år.

Kl. 15:25

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Så er det hr. Erik Christensen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:25

Erik Christensen (S):

Tak for det, og tak for talen. Jeg vil godt vende lidt tilbage til emnet om topskattelettelser, for jeg synes ikke, vi har fået noget særlig præcist svar fra ordføreren her i dag. Man kan jo sige, at man har lov til at drømme, og så snakke om, hvis nu man havde 90 mandater, men nu ligger det nok ikke lige rundt om hjørnet, at Liberal Alliance får 90 mandater. Så hvis vi nu vender tilbage til den virkelige verden, den verden, vi er i lige nu, hvad er så Liberal Alliances krav i forhold til topskattelettelser? Er det de 5 pct., som partiet i hvert fald brugte som rød linje, inden de kom i regering? Er det stadig væk den røde linje for Liberal Alliance?

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Christina Egelund (LA):

Man kan godt nok stille det samme spørgsmål på mange forskellige måder. Jeg synes simpelt hen ikke, jeg kan svare mere tydeligt end det, jeg gør. Liberal Alliance mener, at topskatten skal fjernes. Det er det ønske, det er den politiske ambition, vi går til alle forhandlinger med. Det tror jeg – det håber jeg – at alle partier gør, når man skal forhandle om et eller andet, altså at så tager man sin politik i rygsækken og tager den med sig og håber på at komme så langt som overhovedet muligt. Det er jo den virkelighed, som hviler på skuldrene af os alle sammen. Men det er da klart, at vi som parti alle de steder, vi overhovedet kan slippe af sted med det, kæmper for, at

topskatten bliver fjernet, det siger sig selv. Alt andet vil jo være underligt.

Kl. 15:29

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 15:29

Kl. 15:27

Erik Christensen (S):

Hvor bliver der bare talt rigtig meget om røde linjer i dag. Jeg hørte ordførerens partikollega Joachim B. Olsen afæske fru Pernille Skipper rigtig meget om en rød linje fra Enhedslistens side. Derfor vil jeg gerne have, at Liberal Alliance kan være lige så præcis, som Joachim B. Olsen ønskede andre skulle være. Hvad er den røde linje i forhold til topskattelettelser i de kommende forhandlinger for Liberal Alliance?

Kl. 15:29

Kl. 15:27

Lars Aslan Rasmussen (S):

Okay. Ordføreren kan selvfølgelig ikke læse alt, men må jeg spørge, om ordføreren er bekendt med Joachim B. Olsens udtalelser om, at der også er positive ting ved klimaforandringerne, bl.a. at der åbner nye sejlruiter nordpå, og at der er færre, der dør af kulde. Er det også Liberal Alliances holdning til miljø og klima?

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:27

Christina Egelund (LA):

Liberal Alliance vil gerne afskaffe topskatten, og når vi går til forhandlinger, er det vores mål at komme så langt med vores politik, som det overhovedet kan lade sig gøre.

Kl. 15:27

Christina Egelund (LA):

Jeg kender ikke de citater, som spørgeren henviser til. Det, jeg kan sige, er, at Liberal Alliance mener, at klimaforandringerne er reelle og skaber reelle problemer, og at der er nogle problemer, som vi skal løse internationalt. Mere tydeligt tror jeg ikke at jeg kan sige det, uanset hvad spørgeren måtte hive frem af citater. Vi mener, det er en reel udfordring og en reel problemstilling, og vi mener, at det er noget, som Danmark i samarbejde med andre lande i verden skal committe sig på og løse i fællesskab, fordi det i sin natur er en problemstilling, som er grænseoverskridende. Derfor kan Danmark heller ikke løse det alene.

Kl. 15:30

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Den sidste spørger, vi når til denne ordfører, er hr. Lars Aslan Rasmussen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så kan vi sige tak til ordføreren. Og vi er klar til at give stafetten videre til hr. Rasmus Nordqvist fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 15:30

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak for talen. Jeg synes, der manglede en lille smule, for der var ikke særlig meget om miljøet ud over noget om nogle plastikposer og tomme flasker. Det er selvfølgelig også i orden, når man skal gennemgå samtlige figurer i Matador. For os, der ikke ligesom statsministeren har set Matador 20 gange, er det jo rart at få gennemgået karaktererne en gang til. Jeg vil gerne spørge til miljøet, for nu kan vi jo snakke lidt om det. Nu er Liberal Alliance kommet i regering, og jeg vil spørge, om ordføreren er enig med Liberal Alliances miljøordfører, Carsten Bach, som siger, at klimaforandringer er en naturlig del af Jordens cyklus. Er det Liberal Alliances holdning, at de ikke er menneskeskabte, og at det ikke er forurening?

Kl. 15:28

(Ordfører)

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Man får næsten lyst til at lave sin tale fuldstændig om og tale om de uheldige udmeldinger, der kommer fra USA i disse timer, om, at Trump måske vender tommelfingeren nedad til Parisaftalen. Det må vi jo håbe ikke viser sig at være sandt, for det ville godt nok være en katastrofe. Men jeg vil alligevel holde mig til den tale, som jeg havde forberedt.

Det, jeg normalt altid prøver på, er jo at tale ting op, for det er noget, vi i Alternativet rigtig godt kan lide. Vi kan godt lide at tale ting op. Vi vil gerne tale alt det op, som vi synes giver mening i forhold til at skabe en bæredygtig omstilling. Vi gør det så meget, vi kan, men det forudsætter, at der er noget at tale op, og at der er noget, der er værd at tale op. Og når jeg ser tilbage på det år, der er gået, er det desværre ikke mange ting, som vi mener det er værd at tale op, og det kommer min tale til at bære præg af.

I løbet af året har vi hørt statsministeren gentage, at regeringen vil øge trygheden for borgerne, og det kan man som udgangspunkt kun bakke op om, for tryghed er jo en god ting. Det har dog vist sig, at det ikke er alle borgere, som regeringen vil øge trygheden for. Jeg tror i hvert fald ikke, at de familier, som blev ramt af kontanthjælpsloftet i oktober, føler sig trygge i dag. Jeg tror heller ikke, at den megen snak om at skabe forringelser for SU'en og en højere pensionsalder har øget trygheden hos de studerende eller hos den nedslidte arbejder, der nærmer sig pensionsalderen. Det samme kunne jeg sige om vores børn og børnebørn, for det øger bestemt ikke trygheden for dem, at et flertal i Folketinget har indgået en ny Nordsøaftale, som giver skattelettelser til Mærsk og svækker den grønne omstilling. Man kan heller ikke ligefrem sige, at det øger trygheden, at de sam-

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Ordføreren.

Kl. 15:28

Christina Egelund (LA):

Jeg har ikke hørt hr. Carsten Bach sige, at klimaforandringer ikke er menneskeskabte. Det, jeg har noteret mig i den debat, er, at der er meget stor forvirring omkring, hvad der er hvad. Jeg tror ikke, at der er nogen grund til at antage andet, end at menneskelig adfærd har en påvirkning på klimaet. Så er det selvfølgelig en politisk opgave, hvad vi kan gøre for at afbøde de negative konsekvenser, som menneskelig adfærd har på klimaet. Der er det min og Liberal Alliances helt klare overbevisning, at det er en opgave, som vi skal løfte internationalt, i erkendelse af at klimaet ikke alene svæver over Danmark, men er globalt. Derfor er det vigtigt, synes jeg, at Danmark har en stærk stemme på det her område og også internationalt og tager det alvorligt, at hvis man skal løfte den her problemstilling, er det noget, som man gør med bindende aftaler og internationalt.

me partier har valgt at afskaffe PSO'en – jeg er klar over, at de forskellige partier har forskellige intentioner med det, men faktum er, at afskaffelsen kommer til at øge Danmarks udledning af CO₂. Og er det virkelig en pris, der er værd at betale lige nu, hvor klimakrisen aldrig har været mere alvorlig?

Min kollega hr. René Gade plejer at sige, at han ser hele Folketinget som en slags landshold, der skal spille sammen. Men hvis vi skal forestille at være et landshold, er vi godt nok et samspilsramt et af slagsen. Vi mangler en taktik for hele Danmarks politiske landshold. Statsministeren forsøgte sig tidligere uden stort held med en 2025-plan, og nu prøver han så igen. Sidste gang gik det ikke så godt, og det var ellers den plan, som en af Venstres ordførere syntes var så genial, at den kunne sammenlignes med Michael Laudrups berømte dribletur ved VM i 1986. Jeg ved ikke meget om fodbold, men jeg har været inde at læse mig til, at Danmark i den pågældende slutrunde endte med at tabe 1-5 til Spanien efter en forfærdelig fejlaflevering fra en Jesper Olsen – og spørgsmålet er så i virkeligheden, om ikke både regeringens første og anden 2025-plan snarere ligner fejlfafleveringer fra Olsen end genialiteter fra Laudrup.

Når alt kommer til alt, har det vel på mange måder været et år i fejlfafleveringernes tegn, og jeg synes måske, at man ligefrem kan tale om selvmål. Det var et selvmål at gennemføre kontanthjælpsloftet, fordi Danmark ikke bliver et rigere samfund af at skabe flere fattige. Det var et selvmål at fjerne støtten og ikke udbedre de fejl, man havde begået i forhold til elbilerne, fordi flere elbiler er en forudsætning for at skabe et samfund baseret på vedvarende energi. Det var et selvmål at afskaffe PSO'en, fordi man skal betale en rimelig pris for at gøre skade på vores klima, miljø og natur. Det var et selvmål at lave Nordsøaftalen, fordi aftalen forringer mulighederne for at holde den globale temperaturstigning under de nødvendige 2 grader. Det var et selvmål at indføre udlændingestramninger, der er på kant med menneskerettighederne, fordi menneskerettighederne er nogle af de vigtigste elementer i et demokratisk samfund.

Tidligere i år præsenterede Alternativet et folkeskoleudspil. Og her foreslog vi bl.a., at vi gerne ville reducere eller faktisk helt fjerne brugen af karakterer. Det gjorde vi, fordi vi ønsker at reducere præstationsangst og stress blandt elever, og fordi vi ønsker en bedre og mere motiverende og konstruktiv evalueringskultur. Forslaget blev desværre ikke taget specielt godt imod af regeringen – tværtimod kan jeg forstå, at ministre elsker karakterer. Og siden ministre elsker karakterer og vi er i en tid, hvor mange unge er til eksamen og sveder for at opnå de bedste karakterer, tænker jeg, at jeg vil give nogle af ministrene en karakter og noget feedback for det arbejde, de har gjort. Inden jeg går i gang, skal jeg sige, at det ikke er alle ministre, der har været til eksamen i år, men jeg synes, at alle skal lytte efter – for det kan være, at de kan bruge feedbacken til næste år.

Kl. 15:36

Den første, der har været til eksamen, er undervisningsministeren. Undervisningsministeren har afleveret en synopsis om fremtidens skolesystem. Opgaven bærer præg af stor selvstændighed, og det er tydeligt, at ministeren har en stor viden om emnets metode og faglige indhold. Censor, som i dette tilfælde er fru Carolina Magdalene Maier, er især begejstret for det kapitel, som handler om at sætte folkeskolen fri. Her foreslår ministeren bl.a. at gøre de bindende læringsmål fra folkeskolereformen vejledende, og det fortjener stor ros. Samlet set står ministeren til et 7-tal inden den mundtlige eksamen, og til den tid kan ministeren score højere eller lavere afhængigt af præstationen. For at få en højere karakter kan ministeren eksempelvis præsentere et seriøst bud på, hvordan vi reducerer stress og dårlig trivsel hos lærere og elever, eller ministeren kan komme med et oplæg til, hvordan de nationale test bliver afskaffet, og det er noget, vi ved ministeren tidligere har skrevet essays om.

Det næste levende billede, der skal eksamineres, er justitsministeren. Ministeren har afleveret en skriftlig opgave, der hedder »Bander

bag tremmer«. Foruden den farverige og kreative titel er opgaven fyldt med forslag til, hvordan man kan straffe indsatte hårdere, og problemet med opgaven er derfor ikke den manglende kreativitet, men snarere det, at den måske lige er kreativ nok. Mange af forslagene er nemlig direkte i modstrid med, hvad førende teoretikere og forskere inden for pensum anbefaler. Men det kan jeg så læse mig til ministeren er fuldstændig ligeglad med, for det fremgår af opgaven, at det der med resocialisering går ministeren ikke op i. Og det duer selvfølgelig slet ikke, når man afleverer en eksamensopgave. Der er nogle interessante perspektiveringer til sidst om en afskaffelse af blasfemiparagraffen, men trods det bliver det ikke til mere end karakteren 00.

Den næste bedømmelse vedrører en gruppeeksamen, nemlig for sundhedsministeren og ligestillingsministeren. Noget af det positive ved deres opgave er, at ministrene faktisk har haft modet til endelig at få skrevet transkønnethed ud af listen over psykiske sygdomme. Også afsnittet om at bekæmpe homofobi i sport er noget, der gør rigtig stort indtryk, for det er vigtigt at være inkluderende over for alle uanset seksuel orientering i sporten. Efter at have voteret med censor har vi valgt at give gruppen et 2-tal. Vi ved godt, at gruppen havde håbet på mere, men der er håb endnu, for der er et par år til eksamen. Men hvis karakteren skal løftes, er det nødvendigt at lave en ny og måske mere projektorienteret opgave, der handler om alternativ behandling, medicinsk cannabis og måske også øremærket barsel til mænd.

Den næste gruppe er klimaministeren og miljøministeren, og der er desværre ikke kommet noget særlig godt ud af den gruppeeksamen. Ud over en pulje penge til bæredygtig fiskeproduktion og akvakultur er det eneste positive, jeg kan sige om opgaven, at de har skrevet den selv. Resultatet er ikke desto mindre skuffende, da opgaven er fyldt med fejl og forkert brug af pensum. Især kapitlerne om den nye Nordsøaftale, afskaffelse af PSO, forringelse af elbiler osv. bundet simpelt hen i misforståelser, og derfor har vi ikke nogen anden udvej end at bede gruppen om at gå skoleåret om.

Den sidste, der har været til eksamen, er så statsministeren. Og da statsministeren er den eneste 3. g'er, er statsministeren også den eneste, der har afleveret en SRP-opgave – en opgave, som bærer titlen 2025-planen. Vi har kun nået at skimme den seneste opgave, men vi kan allerede se, at den ligner noget, vi har set tidligere, og derfor kan vi gentage os selv. Det bedste, vi kan fremhæve, er kapitlet om nye teknologier og iværksætterier, som desværre slet ikke er foldet nok ud i den her opgave. Selv om der er positive ting, må vi sige, at statsministeren ikke er bestået. Kapitlerne om at omlægge SU'en, forringe vilkår for pensionister, folk, der kommer til landet, og flygtninge, tæller rigtig meget ned. Men statsministeren er heller ikke dumpet, for det lader nemlig til, at der er en procedurefejl i forbindelse med afleveringen. Den mangler simpelt hen nogle helt obligatoriske afsnit om klima, miljø, natur og grøn omstilling – og det er selvfølgelig en forudsætning for at kunne aflevere eksamensopgaver. Her er reglerne i Folketinget ikke anderledes, end de er på Kunstakademiets Designskole og Arkitektskole, hvor man selvfølgelig også altid har de 17 verdensmål med i sin afsluttende projektopgave. Så på den baggrund giver vi statsministeren en ekstra chance, og statsministeren skal gå hjem og forberede sig til en reeksamen, som bliver afholdt den første tirsdag i oktober. Og jeg vil anbefale statsministeren at bruge sommerferien flittigt til at få fulgt op på de kapitler, som i den grad halter. Tak for ordet.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til ordføreren. Der er betydelig interesse for oplægget. Den første til korte bemærkninger er hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 15:41

Kl. 15:44

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak, formand, og mange tak til Alternativets ordfører for en spændende tale med en morsom vinkel.

Hr. Rasmus Nordqvist starter jo med at sige, at man i Alternativet er glad for at tale ting op, og fortsætter derefter med at sige: hvis der er grund til det; og det er der simpelt hen ikke grund til på noget som helst område. Han fortsætter derefter, og jeg anerkender det morsomme element i karaktersammenligningen, med den her opfattelse af, at alle andre omkring Alternativet simpelt hen ikke har forstået et klap af noget som helst. Hvis man møder mere end fem mennesker i løbet af en dag, der ikke har forstået noget som helst, er det ikke dem, den er gal med. Det er jeg simpelt hen nødt til at sige.

Alternativet hævder, at regeringens politik skaber flere fattige, altså det er kontanthjælpsloftet, vi taler om her. Et par på kontanthjælp med to børn har udbetalt efter skat 23.600 kr. hver måned. Hvor meget skal det tal op på, før Alternativet er tilfreds?

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:42

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nej, man skal passe på med at tro, at andre ikke har ret. Sandheden ligger ganske ofte et sted midt imellem de mennesker, der taler sammen, og det synes jeg selvfølgelig er et vigtigt udgangspunkt.

Når jeg nævner alle de her ting, er det, fordi vi synes, at der er en række områder, hvor den førte politik går i den forkerte retning. Jeg skal ikke stå og sige et beløb for, hvor mange penge en eller anden person ude i samfundet skal have eller ikke have. Jeg ved, at det er en måde, som man tror man kan skaffe flere i arbejde på, nemlig ved at gøre dem fattige, nu senest i den seneste udgave af 2025-planen med at skære endnu 2 pct. i integrationsydelsen. Det mener jeg simpelt hen ikke er den måde, vi skal bygge vores samfund på.

Jeg mener, at vi skal se på, hvordan vi skaber et ordentligt grundlag for alle mennesker at kunne leve på, og man kan ikke stå med de her eksempler på, at der er de her to kontanthjælpsmodtagere med x antal børn, der bor i y by i x lejlighed under j lejeforhold, og de får den her sum penge. Vi bliver nødt til at lade være med at tro, at det er med de her måder ved at skære i folks ydelser, at vi skaber et rigere samfund.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 15:43

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Ordføreren siger, at jeg skal ikke stå her og svare på ... Jo, for det er det, jeg spørger om. Nu var jeg elskværdig at svare på spørgsmålene, så godt jeg kunne slippe afsted med det tidligere, og jeg har egentlig også en forventning om, at Alternativet svarer med andet end floskler og varm luft på de spørgsmål, som vi stiller her i Folketinget. Nu er der gået 2 år, hvor man har kunnet få lov til at danse sig ud af alting, men nu er det altså ved at være tid til at svare på nogle spørgsmål. Hvor mange penge skal man have, når man er på kontanthjælp? 23.600 kr. for et par er ikke nok. Hvor meget er da nok, og hvor skal de penge komme fra? Vi er altså nødt til på et eller andet tidspunkt at få nogle svar fra Alternativet.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.**Rasmus Nordqvist (ALT):**

Det er da ærgerligt, hvis spørgeren kun har set Alternativet danse, da vi jo f.eks. fremlagde et faktisk fuldt finansieret finanslovsforslag, der kører over de næste 4 år, hvor vi ruller de beskæringer af ydelser tilbage, som regeringen har indført. Så det er jo meget tydeligt, at vi ønsker at komme tilbage til det niveau, der var, før den her regering begyndte at skære i ydelserne. Det står i vores finanslovsoplæg. Jeg kan prøve at se, om jeg kan danse den, hvis det er det, der skal til, for at spørgeren lægger mærke til, at den ligger der, ellers kan jeg sende linket, for den kan faktisk læses inde på vores hjemmeside.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 15:44

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen det er jo fint, at hr. Rasmus Nordqvist på den her måde kommer til, jeg tror nok det var mundtlig eksamen. Det er jo sådan en afslutningsdebat, hvor man stiller op til spørgsmål. Jeg tænkte nemlig, da jeg så reportagerne fra Alternativets nylig afholdte landsmøde, at man nok kunne blive rigtig meget klogere på Alternativets ståsted. Det blev jeg ikke rigtig. Spørgsmålet er, om det var til et 2-tal. I hvert fald når det handlede om oplysning til borgerne synes jeg godt nok det halted lidt.

Der var jo bl.a. ét sted, hvor det i særdeleshed halted, og det var, da man skulle svare på spørgsmålet om, hvem Alternativet vil pege på efter et folketingsvalg. For spørgsmålet blev stillet meget klart fra journalisternes side, nemlig om man ville pege på fru Mette Frederiksen som statsminister efter et valg. Det ville man ikke svare på, men man stillede et modspørgsmål: Gad vide, hvem fru Mette Frederiksen peger på? Og det tror jeg egentlig nok vi ved. Jeg tror, hun agter at pege på sig selv. Det tror jeg da står rimelig klart for de fleste herinde.

Hvis ikke det står klart for hr. Rasmus Nordqvist, kunne vi eventuelt foranledige en socialdemokrat til at sige, om ikke det passer. Men hvad vil Alternativet? Hvem vil Alternativet pege på? Det synes jeg da er et relevant spørgsmål at stille, og nu kan vi jo her til mundtlig eksamen finde ud af, om vi kan få et svar, der er tilfredsstillende.

Kl. 15:46

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:46

Rasmus Nordqvist (ALT):

Først vil jeg da svare det, jeg gjorde for 3 dage siden, for 1 måned siden, for 3 måneder siden, for 6 måneder siden og for 12 måneder siden, nemlig at vi ikke peger på nogen person nu. Vi er 2 år inde i en valgperiode. Der sidder en regering med et parlamentarisk grundlag, der har 2 år tilbage, inden der skal være valg. Hvorfor skal vi gå i gang med at lave regeringsforhandlinger nu? Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Når vi kaster spørgsmålet tilbage, som hr. Uffe Elbæk gjorde i sin tale på mødet, så er det jo klart, at det også handler om, hvordan man samarbejder, og hvem man samarbejder med. Nu tror jeg ikke, at Socialdemokratiet får 90 mandater og dermed kan sidde helt alene med regeringsmagten, men at de nok skal samarbejde med nogle andre om det, hvis de skal til taburetterne.

Kl. 15:46

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 15:46

Kl. 15:49

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Bum, der gik vi fra et 2-tal til 0. Det her er jo pseudo, det er jo helt pseudo. Der er jo ikke nogen, der regner med, at Alternativet møder op efter et valg og siger, at de ikke peger på nogen – altså, det er der jo ikke nogen der tror på. Vi er ude i det der, som jeg også sagde til fru Pernille Skipper fra Enhedslisten, at man puster sig op og gerne vil have noget medietid, man vil gerne have noget omtale. Men når det kommer til indholdet, er der ikke noget som helst i det, for Alternativet forestiller sig jo ikke, at Alternativets mandater ikke tæller med.

Så man må altså komme op med noget bedre end det der med, at det må man se på på et senere tidspunkt og sådan noget. Eller også må man sige, hvad det er for nogle politiske betingelser, der skal opfyldes, for at man vil pege på fru Mette Frederiksen, som alle jo ved, at Alternativets mandater selvfølgelig ender med at pege på.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:47

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu fører Alternativet ikke politik for at gøre hr. Kristian Thulesen Dahl glad. Vi har de politiske svar, som vi mener er rigtige. Og når vi siger, at vi vil tale om en politisk retning, fordi vi ønsker, at Danmark går i en mere bæredygtig retning, at vi bekæmper uligheden, jamen så er det det, vi taler om med de mennesker, vi skal samarbejde med. Jeg har ikke behov for at stå og sætte navne på det, 2 år inden valgperioden er færdig.

Jeg synes, det er absurd at høre de spørgsmål, som fru Pernille Skipper skulle svare på, om, hvem hun vil pege på. Jeg synes, det er absurd at høre de spørgsmål, der kom til Liberal Alliances ordfører, om, hvornår det er nok i forhold til topskat. Vi kender Liberal Alliances politik i forhold til det, og de går til forhandlinger med det. Jeg går ind i politiske samtaler ud fra det politiske manifest, jeg er blevet valgt på.

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Så er det hr. Nikolaj Villumsen. Værsgo.

Kl. 15:48

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jamen, altså, generelt vil jeg jo give Alternativet ret gode karakterer for det samarbejde, som Enhedslisten og Alternativet har. Når jeg har taget ordet, er det for at spørge til noget, som jeg så vil give Alternativet lidt mindre høje karakterer for, og noget, som har undret mig en del.

Det var nemlig sådan, at Alternativet jo for ganske kort tid siden stemte for den her udsending af 200 danske kamptropper til NATO's fremskudte stilling langs den russiske grænse, altså en dansk deltagelse i det våbenkapløb, som foregår både fra russisk og fra NATO's side i Baltikum – og desværre også i Polen og Rumænien. Det undrer mig lidt, at Alternativet støttede det, for både Enhedslisten og Alternativet og den nordiske venstrefløj havde jo sammen lavet en udtalelse tilbage i marts, hvor vi kritiserede netop det her våbenkapløb og opfordrede til, at udviklingen blev vendt

Så hvad er det, der gør, at Alternativet har skiftet mening i den sag?

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg synes faktisk også, at det var en rigtig, rigtig svær sag at tage stilling til, men det, vi jo ved, er, at de NATO-partnere, som vi altså er sammen med, står i en situation, hvor de føler sig rigtig, rigtig pressede, og de beder om hjælp og støtte. Der gik vi ind og vurderede, at det er det rigtige at sende tropper derover for at vise, at vi står sammen med de partnere, vi har, derovre.

Men det er, fuldstændig som spørgeren er inde på, for os ikke sådan et helt enkelt spørgsmål, der blev besvaret på et splitsekund. Det var faktisk noget, vi diskuterede rigtig dybt. Men vi taler også med politiske kollegaer i Baltikum, som fortæller os, at situationen er rigtig, rigtig svær og rigtig hård for dem at leve med. Og det er derfor, at vi endte med at sige, at vi faktisk gerne vil bakke op omkring dem.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 15:50

Nikolaj Villumsen (EL):

Jamen, altså, jeg er da drønhamrende bekymret for, hvad konsekvensen af det våbenkapløb, der kører lige nu, bliver. Og hvis det ender i en åben konflikt, og det er der jo altid en fare for det gør, når man har et våbenkapløb, så vil det jo ikke mindst gå ud over balterne. Derfor må jeg også sige, at det undrer mig, at Alternativet har taget den her position.

Det er jo ikke første gang, kan man sige, at NATO beder om noget. Altså det, vi så af svaret fra udenrigsministeren i forhold til den her sag, var jo, at man risikerer, at russerne følger op med yderligere oprustning, og regeringen kan ikke udelukke, at man så vil komme fra dansk side og lave endnu en oprustning. Vil Alternativet også støtte det? Eller hvor vil man ligesom trække strengen i sandet over for det våbenkapløb, der foregår lige nu?

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:51

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det er først, når vi faktisk har tænkt det igennem og har talt med folk i Baltikum, at vi tager stilling til sådan noget her. Det er ikke bare, fordi NATO beder os om at sende tropper, at vi siger ja. Vi tager stilling sag for sag, og det gjorde vi også her efter sådan virkelig dybe overvejelser. For jeg deler da frygten for, at det er et våbenkapløb, der fortsætter og fortsætter og til sidste ender i konflikt.

Vi mener, det var nødvendigt at tage den store bekymring, der var i de baltiske lande, alvorligt og sige: Okay, så sender vi 200 tropper over for at vise vores støtte til dem. Det var den måde, vi vurderede den her sag blev bedst håndteret på.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Så er det hr. Henrik Dahl, Liberal Alliance.

Kl. 15:51

Henrik Dahl (LA):

Tak for det. Det, der gik galt i Danmark-Spanien-kampen i 1986, var ikke et selvmål; det var, at danskerne afleverede på tværs i en presset

situation. Nu har vi jo været til eksamen, og så skal man prøve at se, om man har lært noget af eksamenen, og måske kan regeringspartierne også blive bedre til ikke at aflevere til en medspiller nede i eget forsvaret i en presset situation – så det vil vi da prøve at lytte til.

Men det var nu ikke det, jeg ville sige noget om. Det var, at jeg ikke hørte ordføreren sige noget om bekæmpelse af bureaukrati, og der har vi jo ellers haft et rigtig godt samarbejde med Alternativet. Så hvad har Alternativet gjort sig af tanker om det spørgsmål, der hedder bekæmpelse af bureaukrati?

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:52

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg nævnte også, at det handlede om en fejlafløsning i den der berømte kamp; jeg har aldrig set den, jeg har måttet læse mig til det på diverse opslag på nettet.

I forhold til bureaukrati deler vi jo fuldstændig den ambition. Vi har jo tidligere lavet kronikker sammen om det, og det er fuldstændig de samme ambitioner, vi stadig væk har. Jeg ved, at min gode kollega, fru Josephine Fock, stadig væk arbejder meget med, hvordan vi kan gøre det i praksis; altså, hvordan kan vi i praksis både hjælpe staten, men også kommunerne til at afbureaukratisere. Så det er skam noget, vi stadig væk er rigtig, rigtig optaget af, men det var ikke med i min tale. Der er andre ting, der heller ikke var med i min tale, som jeg gerne havde haft med, men det kan man ikke nå på 10 minutter.

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 15:53

Henrik Dahl (LA):

Men det, som jo navnlig har været problemet, har været, at bl.a. vi i Liberal Alliance og Alternativet har været enige om, at Folketinget har en kedelig tilbøjelighed til at fralægge sig ansvaret for sin andel i, at der opstår bureaukrati. Vil Alternativet også være behjælpelig i fremtiden med at fremme den her sag, altså at Folketinget sådan set også har en slags ansvar for, at bureaukratiet ikke bliver værre end højst nødvendigt?

Kl. 15:53

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:53

Rasmus Nordqvist (ALT):

Ja, selvfølgelig, og i den grad. Jeg sagde også kommuner og stat. Vi har tænkt os at se på det på alle niveauer. Hvordan er det, man kan gå ind at gøre noget ved det? Og selv om vi ikke fik alle med på det her stående udvalg omkring afbureaukratisering, er det selvfølgelig noget, vi i den grad vil arbejde videre med, for det er rigtig vigtigt, at vi har de regler, der præcis skal til, for at vi får det samfund, vi gerne vil have, og ikke har unødvendige regler, der faktisk kommer til at spænde ben for det.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Så er det hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 15:54

Morten Østergaard (RV):

Jeg deler helt den bekymring, hr. Rasmus Nordqvist gav udtryk for, for den fælles globale klimaaftale og udviklingen i forhold til USA. Jeg er sådan set også meget enig med hr. Holger K. Nielsen, der tidligere sagde, at det jo kun styrker behovet for et stærkt europæisk samarbejde. Men det styrker selvfølgelig også behovet for, at vi i Danmark fortsætter vores grønne omstilling, og det har en pris. Jeg synes, det er en rigtig investering henset til de kommende generationer, og jeg er også sikker på, at det er en klog investering med et højt afkast, når ressourceknapheden for alvor sætter ind.

Men det er trods alt en investering, og det kræver jo, at man er villig til at handle. Derfor er mit spørgsmål til hr. Rasmus Nordqvist egentlig bare: Hvis det er rigtigt, som regeringen skriver i sin plan, at det råderum, der er skabt, er det, der er nødvendigt alene for at opretholde den velfærd, vi kender, kræver det så ikke også en villighed til at skaffe sig nye indtægter, hvis vi skal investere i den grønne omstilling, og hvis vi i Danmark for alvor skal tage hånd om udfordringen og fortsætte med at inspirere verden?

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:55

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det gør det i den grad, og det var også derfor, vi tilbage i efteråret lavede et finanslovsudspil, der hedder »TAL – til et bedre samfund«, og som faktisk flytter på 120 mia. kr. til en grøn omstilling til et socialt bæredygtigt samfund uden at røre ved noget råderum overhovedet. For det kan lade sig gøre, hvis man prioriterer. Og vi mener, det er nødvendigt at se på, hvordan vi prioriterer, og ikke bare tro, at lykken er gjort ved at øge et arbejdsudbud. For det handler jo bare om, at der er flere om at tage de jobs, der er.

Vi mener, vi går en tid i møde med automatisering osv., hvor vi også skal se på, hvordan vi deler det arbejde, der er, så vi har faktisk lavet et udspil, der handler om, hvordan vi kan investere i seriøs bæredygtig omstilling. Og jeg kunne egentlig godt tænke mig, at vi så også diskuterede ud fra, at det ikke altid kun handler om de gamle greb, men at der også er nye greb i at se på, hvordan det er, vi skruer op for ressourcebeskatningen osv., som man også taler om i Tyskland og Frankrig.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Morten Østergaard.

Kl. 15:56

Morten Østergaard (RV):

Jo, og det kan man jo diskutere – og det bør man også, altså løbende overveje, hvordan man kan bruge afgiftssystemet til også at fremme en grøn omstilling.

Men min pointe er sådan set bare, at jeg synes, det er vigtigt at få slået fast, at hvis ikke man har evnen og viljen til at skaffe sig nye indtægter, enten ved at vi også kan udføre mere arbejde – f.eks. ved hjælp af udenlandsk arbejdskraft, som vi jo er enige om vil være en god idé – fordi vi får skabt flere, gerne grønne, jobs, eller på den måde, hr. Rasmus Nordqvist ønsker det, med højere skatter, så ender det altså med, at enten skal man til at skære ned andre steder i velfærdssamfundet, f.eks. på uddannelse eller sundhed, for at få råd til den grønne omstilling, eller også må det med den grønne omstilling lige vente, hvilket måske er mere sandsynligt og det, vi ser i dag, fordi nu er der altså brug for en kræftpakke mere eller noget andet, der trænger sig mere på. Og det er sådan set bare det, som jeg synes

er vigtigt at få slået fast. Det går ikke at tro, at vi bare kan lade stå til.

Kl. 15:59

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 16:00

Kl. 15:57

Pia Olsen Dyhr (SF):

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det kan vi i den grad ikke, og det er jo også derfor, at når vi præsenterer sådan et finanslovsforslag, er der en massiv investering eksempelvis inden for iværksætteri. Der er konkrete forslag til, hvordan vi kan hjælpe iværksættere og vækstiværksættere med at få finansieret deres projekter og deres virksomhed, og hvordan vi også kan få vores store pensionsformuer ud at arbejde netop for det her. Så i den grad skal der jo hele tiden ses på, hvordan vi skaber nye indtægter, og derfor skal der også investeres i, hvordan det er, vi skaber fremtidens erhvervsliv.

Jeg tror generelt på, at man kan indgå kompromiser, at man kan lave aftaler, men at man har været med til at nedlægge en kommission, der skulle undersøge ulovligheder på det her område, mener jeg sådan set ikke man kan kompromisere sig ud af. Og jeg vil sige, at det er jeg virkelig uenig i, ikke mindst set i lyset af de oplysninger, der kom frem i går – oplysninger, som viser, at danske soldater højst sandsynligt har været involveret i ulovligheder. Gør det ikke, at Alternativet genovervejer sin stillingtagen til at deltage i lukningen af Irakkommissionen?

Kl. 16:00

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Så er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:00

Kl. 15:58

Rasmus Nordqvist (ALT):

Pia Olsen Dyhr (SF):

Da Danmark gik i krig i Irak, var der tale om en ulovlig krig efter min mening og efter SF's mening. Så da vi trådte ind i regeringen i 2011, var en af de ting, vi krævede af regeringsgrundlaget, og som også efterfølgende blev til virkelighed, en Irakkommission, der skulle vurdere, hvilke politikere der havde været involveret hvor i processen, hvem der havde sagt ja til hvem, og om der var tale om ulovligheder. Vi så nogle lignende processer i Storbritannien og USA, som viste ret omfangsrigt, hvilke ulovligheder der var tale om. Vi ønskede den samme undersøgelse i Danmark.

Jeg må jo så gentage, hvad jeg sagde, nemlig at der var et flertal, der ønskede at lukke Irakkommissionen. Vi deltog for at prøve at få en god undersøgelse af det alligevel. Og som der stod tydeligt i aftalen, ville den undersøgelse, der skulle laves, ikke stå i vejen for en Irakkommission, når der kommer et nyt flertal. Så jeg håber da også, at der kommer et nyt flertal, der vil være med til at nedsætte den kommission, der kan få undersøgt, hvad det var, der skete i Irak. For det er det, vi ønsker.

Kl. 16:01

Derfor må jeg sige, at jeg mildest talt var rystet over, at Alternativet var med til at lukke Irakkommissionen. Jeg vil spørge, om Alternativet gerne vil forklare den danske befolkning, hvordan man kunne lukke en kommission, som jo i den grad skulle undersøge ulovligheder begået af staten Danmark.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det fru Mette Abildgaard, Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:01

Kl. 15:59

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Hr. Rasmus Nordqvist holdt jo en fin ordførertale, men jeg må også indrømme, at jeg ikke synes, der var sådan meget af den her nye politiske kultur, som Alternativet ellers plejer at bryste sig af. Det var mest sådan lidt galde, der kom ud. Men jeg vil gerne spørge ind der, hvor ordføreren i virkeligheden startede, nemlig i USA, hvor Trump jo i dag har meldt ud, at man trækker amerikanerne ud af Parisaftalen, hvilket jeg tror vi deler ærgrelsen over. Man må sige, at når man sammenligner med udlandet, er de danske uenigheder på det grønne område små sammenlignet med andre lande.

Derfor undrer det mig også lidt, at man i den her store kronik, man var ude med i oppositionen, sådan blæste uenigheden op. Her præsenterede man ti pejlemærker i oppositionen for fremtidens klima- og energipolitik, men jeg vil gerne spørge ordføreren, hvordan han kan føle sig overbevist om, at Socialdemokratiet vil være med til at finansiere de her pejlemærker, hvilket jo ikke bliver anvist i kronikken, når nu Socialdemokratiet har fremlagt en 2025-plan, hvor der ikke selvstændigt overhovedet er prioriteret midler til det her, og hvor det eneste, man adresserer på det grønne område, er PSO'en, som Alternativet var imod at afskaffe, og derudover at bibeholde ambitionerne fra det gamle energiforlig.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Kl. 15:59

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg synes, det er rigtig vigtigt at huske på, hvad der skete hernede i salen, da vi diskuterede det her. Og det var, at der var flertal for at lukke den her kommission. Vi diskuterede det også ved åbningsdebatten og ved forrige afslutningsdebat, så vidt jeg husker. Det, vi så går ind og siger, er: Hvordan kan vi få det næstbedste, når vi nu ikke kan få den kommission, som vi ønsker, og som jeg ved SF også ønsker? Og der gik vi så ind og lavede en aftale, som desværre ikke blev overholdt af det flertal, som vi var sammen med om at lave aftalen.

Men det gjorde jo ikke – og det stod meget tydeligt i den aftale, som Alternativet indgik – at vi sagde, at der ikke skal nedsættes en kommission, når der kommer et andet flertal. For der er behov for at få undersøgt, hvad det var, der foregik i forhold til den krig, der var i Irak. Så vi står fuldstændig ved, at vi gerne vil have en kommission. Men vi står også ved, at når der nu var et flertal for at afskaffe den, prøvede vi at få den næstbedste ordning, indtil vi igen har et nyt flertal, der kan nedsætte den her kommission.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Ordføreren.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg synes faktisk, det var rigtig vigtigt, at vi kom ud med den her fælles kronik, som viste, hvor det er, vi gerne vil hen i forhold til de her energiforhandlinger, der skal være til efteråret. Jeg synes, det er rigtig vigtigt, at der sidder fem partier og siger: Det er her, vi faktisk kan mødes. Så kan vi have forskellige ambitioner inden for de forskellige områder, og sådan er det jo også inden for regeringen, men vi peger på, hvor det er, vi vil hen. Og selvfølgelig går jeg da stærkt ud fra, at de partier, der er med der, også er villige til at finde finansiering til det. Det giver jo sig selv, at når man gerne vil et sted hen, skal man også finde pengene til at komme derhen. Og der er mange måder at finde penge til den her omstilling på.

Kl. 16:02

når det er en spørger herinde. Jeg svarer selvfølgelig det, jeg også svarede første gang. Vi står ikke og giver præcise anmærkninger af, hvad det er. Vi snakker om, at vi vil have en anden politisk retning end den, vi har nu. Vi vil have et Danmark, der går i en seriøst bæredygtig retning. Vi vil have et Danmark, der arbejder imod den stigende ulighed, der er nu. Det er det, vi går ind og snakker om. Det er den retning, som vi ønsker for en anden regering end den, vi har nu, og det er selvfølgelig det, vi arbejder for.

Kl. 16:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Mette Abildgaard.

Kl. 16:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 16:04

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Men jeg vil alligevel gerne bede ordføreren svare lidt mere konkret på, om ordføreren virkelig kan have tillid til, at det er en selvfølge, at man i den grad vil prioritere det økonomisk, når det ikke er regnet ind i en 2025-plan, og når nu Socialdemokratiet har valgt ikke at lave en finanslovsaftale, hvor man kan vise, at man rent faktisk prioriterer det her. Det må jeg dog rose ordførerens parti for rent faktisk at have gjort. Så kan vi være uenige om den måde, man tilvejebringer finansieringen på, men stor anerkendelse for, at man anviser en finansiering.

Kl. 16:02

Martin Henriksen (DF):

Men hvis I ikke kan svare på, hvem det er, I peger på, og hvis I ikke kan sige, hvilke krav og forslag I har, hvorfor er I her så? Føler man sig næsten fristet til at spørge om. Kan der ikke komme et eller andet konkret om Alternativets politiske linje? Bare et eller andet. Der må da kunne komme et eller andet.

Kl. 16:05

Har ordføreren helt ro i maven i forhold til Socialdemokratiets ambitionsniveau?

Kl. 16:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Nu har vi jo en debat om tiltaleformer for tiden, og vi tiltaler stadig væk hinanden i tredje person.

Værsgo.

Kl. 16:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:03

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg har husket det hele vejen. (*Formanden (Pia Kjærsgaard):* Det er flot!)

Jeg må altså bare sige, at vi fremlægger vores politik hver dag. Vi fremsætter forslag i salen, vi stemmer, vi debatterer. Det er Alternativets politik. Det var den, vi gik til valg på; det er den, vi arbejder for hver dag; det er også den, vi arbejder for videre. Så er det jo op til vælgerne, hvem det er, de ønsker at støtte: Ønsker de at støtte nogle, der i dag står og siger, at de har to krav, og det skal være x person, eller ønsker de at støtte nogle, som vil arbejde for en seriøs bæredygtig omstilling hver dag, og som vil hejse flaget for en grøn retning for Danmark og den debat, vi har? Det er sådan, vi gerne vil arbejde.

Kl. 16:05

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg har ro i maven, fordi jeg ved, at vi i hvert fald har lavet et udspil til en finanslov. Og jeg ved, at dem, der kommer velforberejede til forhandlinger, også plejer at få mest igennem. Så det kan være, at Socialdemokratiet vælger bare at følge vores udspil.

Kl. 16:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Jan E. Jørgensen, Venstre.

Kl. 16:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:03

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg vil godt følge lidt op på det, som hr. Kristian Thulesen Dahl var inde på, og spørge ind til, hvilke politiske krav Alternativet og hr. Rasmus Nordqvist har til en eventuel ny regering, som er ledet af fru Mette Frederiksen? Er der nogle bestemte krav på udlændingeområdet, på socialområdet og på miljøområdet, som man ønsker skal være opfyldt, før man eksempelvis kan pege på fru Mette Frederiksen?

Kl. 16:04

Jan E. Jørgensen (V):

Hvor er det egentlig ærgerligt. Så gik den ikke længere. Alternativet slog sig op på netop at skulle være et alternativ – et parti, der taler op, der finder det positive i andres politik frem for at stå og skælde ud og finde det negative. Alternativet skulle være et såkaldt grønt parti, ikke et parti, der var med i rød blok, ikke et parti, der var med i blå blok, men et helt nyt spændende parti, som kunne stemme først det ene, så det andet ud fra sin egne alternative politik. Så ser vi virkeligheden.

Hr. Rasmus Nordqvist står i dag og er sur – på en sød måde – og negativ og kritiserer og uddeler dumpekarakter til regeringen. Når vi ser på Alternativets stemmeafgivelse, kan vi se, at dem, man stemmer mest sammen med, er Enhedslisten, og dem, man stemmer mindst sammen med, er Dansk Folkeparti. I 92 pct. af alle sager stemmer Alternativet sammen med enten Enhedslisten eller SF, og i kun 41 pct. af alle sager stemmer man sammen med Venstre. Jeg er ked af at sige det, men hvis den ligner en and, hvis den svømmer som en and, og hvis den siger rap som en and, så er det nok en and.

Kl. 16:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Rasmus Nordqvist.

Rasmus Nordqvist (ALT):

Sjovt nok bliver mit svar aldrig anderledes, fordi man spørger igen. Det gør det, hverken når det drejer sig om Knud Brix fra TV 2, eller

	Kl. 16:07		Kl. 16:09
Formanden (Pia Kjærsgaard): Hr. Rasmus Nordqvist.		Formanden (Pia Kjærsgaard): Fru Karina Adsbøl.	
	Kl. 16:07		Kl. 16:09
Rasmus Nordqvist (ALT): Jeg synes sådan set, at hr. Jan E. Jørgensen siger det meget præcist selv. Vi vil gerne være et grønt parti, ja, vi vil gerne stemme grønt. Jeg synes, jeg var meget tydelig i min tale om, hvad det er, man har valgt at gøre fra regeringens side for et grønt Danmark, en grøn udvikling. Selvfølgelig stemmer vi ikke imod vores politiske overbevisning. Jeg var endda trods dumpekaraktern inde og rose det med fiskeri, hvor vi faktisk har lavet et forlig, hvor vi er enige. Men jeg skal vel ikke gå imod min politik for at tilfredsstille hr. Jan E. Jørgensen?		Karina Adsbøl (DF): Jeg synes ikke rigtig, at vi kan få nogen svar i dag fra Alternativet. Det er, som om det blæser i vinden. Så må jeg spørge: Hvilke krav vil Alternativet stille til en kommende statsministerkandidat? Og man må gerne komme med nogle uddybende svar. Det behøver ikke at være noget fluffy, eller hvad man kalder det i dag på nymoderne dansk. Det må gerne være nogle rigtige politiske svar. Hvad er det, man vil kræve? Hvordan vil Alternativet have den offentlige vækst skal være? Hvad vil Alternativet i forhold til udlændingepolitikken? Kan man mødes med Socialdemokratiet om den del?	
	Kl. 16:07		Kl. 16:10
Formanden (Pia Kjærsgaard): Hr. Jan E. Jørgensen.		Formanden (Pia Kjærsgaard): Værsgo til hr. Rasmus Nordqvist.	
	Kl. 16:07		Kl. 16:10
Jan E. Jørgensen (V): Nej, ingenlunde, men blot erkende, at Alternativet er blevet et parti ligesom alle de andre sure socialister. Alternativet ligner sure socialister, Alternativet lyder som sure socialister, og Alternativet stemmer som sure socialister. (<i>Munterhed</i>).		Rasmus Nordqvist (ALT): Jeg anerkender simpelt hen ikke præmissen i det spørgsmål, for sidst vi gik til valg – og nu sammenlignede vi før med hensyn til at pege på nogen – sagde vi også: Vi har ingen krav, vi har retninger, vi har ønsker. Vi har en politisk retning, og jeg tror ikke, der er nogen herinde, der er i tvivl om, at Socialdemokratiet og Alternativet ikke er enige, når det kommer til udlændingepolitikken. Det tror jeg ikke man skal læse langt ned i teksten for at finde ud af. Hvad arbejder vi så for? Vi arbejder selvfølgelig for vores politiske retning. Det er den vej, vi vil gå, og det er jo det, vi står op for, og det, vi kæmper for hver dag. Jeg tror ikke på en politik, der går ud på, at man skal stille to krav og så ikke arbejde for andet.	
	Kl. 16:08		Kl. 16:11
Formanden (Pia Kjærsgaard): Værsgo.		Formanden (Pia Kjærsgaard): Tak. Fru Anni Matthiesen, Venstre. Værsgo.	
	Kl. 16:08		Kl. 16:11
Rasmus Nordqvist (ALT): Jeg skal ikke kommentere, om andre er sure eller socialister. Jeg må bare sige, at jeg er valgt i Folketinget for Alternativet. Vi er et grønt entreprenant parti, som ikke tror på ideologier, hverken liberalismen eller socialismen, og det er den måde, vi arbejder på politisk.		Anni Matthiesen (V): Tak for det, og tak for ordførertalen. Netop som hr. Rasmus Nordqvist siger, taler Alternativet rigtig meget om ønsker. Nu ønsker jeg mig så, at hr. Rasmus Nordqvist kan give mig et svar. For man kan sige, at prøvetiden ligesom er overstået for Alternativet, og jeg håber, at vi kan komme lidt tættere på Alternativets politik i dag. Jeg ved jo, at Alternativet holder rigtig meget af at lægge ekstra afgifter på forskellige forbrugsvarer, bl.a. på oksekød, og lægge øgede afgifter på brug af brændeovne osv. Kunne hr. Rasmus Nordqvist sige noget om, hvad det får af konsekvenser for den danske forbruger?	
	Kl. 16:08		Kl. 16:11
Formanden (Pia Kjærsgaard): Fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.		Formanden (Pia Kjærsgaard): Værsgo.	
	Kl. 16:08		Kl. 16:11
Karina Adsbøl (DF): Tak for det. Det er godt at se, at ordføreren stadig væk har smil på læben oppe på talerstolen. Jeg vil gerne spørge til det, min kollega spurgte om vedrørende statsministerkandidaten. For hvad er der sket siden sidste folketingsvalg, hvor Alternativet jo pegede på fru Helle Thorning-Schmidt, altså en socialdemokrat? Hvad er der sket, siden Alternativet ikke vil pege på efterfølgeren?		Rasmus Nordqvist (ALT): Det kan jeg faktisk godt, for vi har selvfølgelig i vores finanslov også lavet udregninger af, hvad det vil koste at indføre vores politik for den enkelte dansker, og set lidt tematisk på, hvad det er for nogle forskellige forbrugere, vi har. Der kan man se, at der er nogle, der selvfølgelig slipper dyrere, for det, vi gerne vil, er at afgiftsregulere, og andre, der slipper billigere, fordi vi gerne vil hæve niveauet for de borgere, der har mindst. Det kan man jo alt sammen finde under »TAL - til et bedre samfund«, som vi fremlagde sidste efterår, og hvoraf det helt tydeligt fremgår, at vi vil bruge afgifter, fordi vi ge-	
	Kl. 16:09		Kl. 16:11
Formanden (Pia Kjærsgaard): Værsgo.			
	Kl. 16:09		
Rasmus Nordqvist (ALT): Der er sådan sket det, at vi har haft et valg, og at vi står midt i en valgperiode. Sidst vi valgte at pege på en kandidat til at være statsminister, mener jeg at det var en måned eller måske halvanden måned før valget, vi var ude at sige det. Mig bekendt er der ikke valg om halvanden måned i Danmark, men det kan godt være, at spørgeren kender til statsministerens planer, og at jeg så ikke gør det. Så vil jeg meget gerne have det at vide, for så har jeg lidt, jeg skal have planlagt.			

rne vil bruge dem til at skabe en seriøs bæredygtig omstilling for Danmark. Det tror vi på er den rigtige måde gøre det på.

Kl. 16:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Anni Matthiesen.

Kl. 16:12

Anni Matthiesen (V):

Tak for svaret. Så går jeg også ud fra, at Alternativet selvfølgelig har undersøgt, hvad det får af konsekvenser for grænsehandelen, når Alternativet lægger øgede afgifter på usunde varer. Os, der bor i det sydjyske, ved jo godt, hvad det får af konsekvenser, hvis det er sådan, at det bliver billigere at hente varerne syd for grænsen. Hvis der bliver lagt afgifter på usunde varer herhjemme og de dermed bliver dyrere, vil der straks være en fast rutefart mellem det sydjyske og syd for grænsen. Hvad får det af konsekvenser for de små købmænd og for den sags skyld også for arbejdspladserne i bl.a. det sydjyske, hvis man øger afgifterne på usunde varer?

Kl. 16:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 16:13

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen vi har jo kunnet se her på det seneste, når man har hævet eller sænket afgifterne på eksempelvis sodavand, at det ikke har haft den store betydning for grænsehandelen. Så de afgifter, vi foreslår, vil gå ind at regulere en adfærd, men det vil ikke have nogen voldsom effekt på grænsehandelen. Det havde det heller ikke, sidst man sænkede afgiften på sodavand. Det gjorde ikke, at grænsehandelen forsvandt. Så ja, vi har også set på, hvilke effekter det har på grænsehandelen, og det er ikke noget, der gør os bange.

Kl. 16:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 16:13

Christian Juhl (EL):

Det var ubehageligt at høre den tale. Jeg havde ellers fortrængt min skolegang for 50 år siden, for mine karakterer var ikke så gode dengang. Det er derfor, jeg er tilhænger af ikke at have karakterer.

Jeg vil gerne sige, at afspænding må være målet, når vi kigger på konflikter, og også den konfliktløsning, der skal til. Derfor undrer det også mig, at Alternativet stemte for at sende 200 kamptropper over til Baltikum, da det jo kun har en optrappende virkning. Derfor tænker jeg: Hvilke planer ser Alternativet for, at man kan få gang i en afspændingsproces i stedet for at optrappe? For jeg tror, at 200 soldater vil blive svaret af 200-300 soldater fra den anden side, og så vil regeringen jo komme og sige, at man skal have flere soldater eller tungere våben derover. Hvordan er det, vi får den der spiral til at gå nedad i stedet for opad?

Kl. 16:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:14

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen igen vil jeg gerne understrege, at det ikke var nogen let beslutning, men vi mente, at det ikke kun handler om den store konflikt, det handler også om de mennesker, der bor i Baltikum, som vi talte med, og som siger: Det her er faktisk noget, vi ønsker, fordi vi er bange. Samtidig er det jo – og det går vi ind og siger, hver gang vi

er ude, hvad enten det er her, eller om det har været i Mali, som vi også støttede at sende FN-tropper til – at man bliver nødt til arbejde på flere niveauer. Man bliver også nødt til at arbejde med konfliktløsning, og det er jo noget, som vi gerne så man styrkede endnu mere både fra dansk side, men også fra EU's, nordisk og NATO's side, i forhold til hvordan det er, vi bruger konflikthåndtering og konfliktløsning i højere grad.

Kl. 16:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:15

Christian Juhl (EL):

Men der er jo en verden til forskel på FN-tropper, der kan være konfliktskabende og -løsende og så NATO-tropper, som er decideret offensive. Jeg har regnet lidt på det, for vi havde for nogle år siden det held at få 25 mio. kr. afsat på Københavns Universitet til fred og konfliktløsning. De løber ud nu. Hvis nu vi tog de 140 mio. kr., det koster at sende de 200 soldater derover – det er det, regeringen siger det koster – så ville der være penge til samme niveau af konfliktløsning på Københavns Universitet de næste 17 år. Giver det ikke stof til eftertanke, at vi måske kunne have bidraget meget, meget mere ved at have investeret bare en lille smule mere? Vi investerer stort set ingenting i konflikt- og fredsløsning i Danmark i øjeblikket. 17 år ville være i forskningskapacitet, hvis vi brugte de 140 mio. kr. på det.

Kl. 16:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Rasmus Nordqvist.

Kl. 16:16

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jo, det gør da i den grad indtryk – i den grad. Jeg mener også, at når vi har sagt ja til A, skal vi også gøre B, og det vil sige, at selvfølgelig skal vi da fortsætte forskning og udvikling inden for konfliktløsning, og det er der jo også penge til. Jeg tror bare ikke, at et nej til at sende tropperne derover ville gøre, at jeg kunne have fået forsvarsministeren eller udenrigsministeren med til at sende de penge til Københavns Universitet. Det tror jeg simpelt hen ikke. Men jeg vil meget gerne være med til at finde de penge til det, for det er helt afgørende, at vi får opskaleret hele arbejdet med konflikthåndtering og forskning i konflikthåndtering.

Kl. 16:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Villum Christensen, Liberal Alliance.

Kl. 16:17

Villum Christensen (LA):

Tak for det, og tak for en alternativ måde at holde tale på, nemlig som en censor at give karakterer til andre partier. Det synes jeg var forfriskende og spændende, selv om jeg synes, at censor måske var en anelse sur, som hr. Jan E. Jørgensen også var inde på.

Det fører mig til at spørge om PSO-afgiften og logikken omkring PSO-afgiften. Når man er censor, vurderer man jo, om der er logik i de ting, som eleven siger. Ræsonnerer eleven? Kommer der en konklusion, der svarer til det, eleven lagde frem i problemformuleringen? Her er hypotesen jo omkring PSO-afgiften, at afskaffelse af PSO-afgiften giver stigende CO₂-udledning. Jeg tror, det blev nævnt rigtig mange gange i talen.

Nu er det jo sådan, at PSO-afgiften primært er gået til vindmøller, og når man sætter en ekstra vindmølle op baseret på PSO-afgiften, betyder det, at der bliver en kvote tilovers i det europæiske kvo-

tesystem. Den kvote bliver så solgt til et andet land, som så oser et andet sted. Derfor må det siges at være en meget alternativ logik og derfor til dumpekarakter, hvis der skulle være en klar sammenhæng mellem afskaffelse af PSO-afgiften og en stigende CO₂-udledning.

Kl. 16:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:18

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nu vil jeg lige understrege, at jeg sådan set var eksaminator og jeg havde censorer med inde over de forskellige opgaver. Men jeg kan da fortælle, at Klimarådet, som jeg normalt plejer at læne mig ret meget op ad – det er nogle kloge mennesker – mener, at det vil stige med 3,1 mio. t CO₂, hvilket svarer til 5-7 pct. i forhold til PSO. Det synes jeg da er ret alvorlige tal.

Klimarådet er nogle, jeg stoler på. Det er faktisk nogle, der har faktisk viden, som vi kan læne os op ad, og som ved, hvad det handler om. Så det er den viden, som jeg læner mig op ad.

Kl. 16:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Villum Christensen.

Kl. 16:19

Villum Christensen (LA):

Der var ikke ret meget svar på substansen i mit spørgsmål. Er det sådan, at Alternativet generelt bekender sig til økonomisk teori? Når jeg spørger om det, er det, fordi det meget ofte har den konsekvens, at virksomhederne flytter andre steder hen for at producere, hvis man pålægger dem omkostninger, f.eks. PSO-afgiften, som er en meget stor omkostning. Jeg er ret sikker på, at vi i Danmark har en af de mest stramme miljølovgivninger, sådan at når virksomheder producerer i et andet land, kan man gå hen at opnå lige det modsatte, hvis man er fuldstændig ligeglad med, hvor mange afgifter man pålægger virksomhederne.

Kl. 16:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 16:20

Rasmus Nordqvist (ALT):

Vi har en stram miljølovgivning, ja, og det ved vi sådan set også vores virksomheder er glade for, fordi de kender den langsigtede plan: Hvor er det, vi vil hen som samfund? Det er det, de planlægger efter. Det er det, de investerer efter.

Når man afskaffer PSO'en, som faktisk er et godt princip om, at dem, der forurener, betaler, dem, der belaster klimaet, betaler, og om, at de er med til at betale for den omstilling, vi alle sammen skal have, er jeg ked af, at der er et flertal, der har valgt at afskaffe noget, som var en finansieringskilde til omstilling til vedvarende energi og samtidig lagde det niveau, som skal til, for at der også sker en energieffektivisering osv. ude i virksomhederne.

Kl. 16:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det fru Louise Schack Elholm, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:20

Louise Schack Elholm (V):

Tak. Jeg lyttede godt efter her i dag og kan forstå, at ordføreren ikke vil sige, hvem Alternativet vil pege på efter næste valg. Men det må jo betyde, at det er, fordi man overvejer flere forskellige muligheder.

Derfor vil jeg gerne høre, om ordføreren vil forklare, hvilke andre statsministerkandidater man overvejer hos Alternativet.

Kl. 16:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 16:21

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jamen altså, vi siger i dag, som vi også sagde for op til 12 måneder siden, at vi ikke nævner nogle personer, vi peger på. Vi ser, at vi skal samarbejde i den nuværende opposition, fordi det er dem, vi kan se vi vil i den samme retning som, vi skal bare være fuldstændig enige om det politiske projekt, vi vil. Og så må jeg bare sige, at jeg synes, at det er synd, at vi koger dansk politik ned til at være to navne. Jeg synes simpelt hen, det er synd, at vi ikke kan anerkende, at vi er ni politiske partier her i Folketinget, som har hver vores politiske manifest, vi er gået til valg på, og som vi vil gennemføre. Det må da være det interessante og ikke bare to personer, selv om de kan være nok så søde og spændende.

Kl. 16:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Louise Schack Elholm.

Kl. 16:21

Louise Schack Elholm (V):

Nu synes jeg, at det er fair nok, at folk får at vide, hvem det er, man rent faktisk peger på, hvad det er for en retning, partierne vil i, men sådan som jeg forstår det, siger ordføreren, at det stadig væk skal være i rød blok, men at det ikke nødvendigvis er fru Mette Frederiksen eller hr. Lars Løkke Rasmussen. Man vil se bredere på det. Derfor er jeg nysgerrig efter at høre, hvor mange statsministerkandidater hr. Rasmus Nordqvist forestiller sig der er, og hvem det er. Altså, kan man pege derhenad? Er der en aftale om, at det er nogle specifikke, man kigger på?

Kl. 16:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 16:22

Rasmus Nordqvist (ALT):

Nej, som jeg har sagt flere gange, så synes jeg, at det er irrelevant at tale om personer, både om 1, 2, 3, 4, 5 eller 6 forskellige personer. Det her handler om, hvad det er for et politisk projekt, hvad det er for en retning, vi vil tage vores samfund i. Det er det, vi snakker om i dag. Der er 2 år til valget, og igen må jeg bare sige, at på de spørgsmål, jeg får, virker det, som om statsministeren har planer om at udskrive valg og at jeg ikke har fået det at vide. Jeg vil meget gerne have det at vide, hvis det er, for jeg har ikke fået trykt plakater eller noget endnu, så det haster lidt.

Kl. 16:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jacob Mark, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:22

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Nu kommer der et spørgsmål fra en glad socialist. Jeg har jo gjort det til en vane at stille hr. Rasmus Nordqvist spørgsmål om børne- og skoleområdet i de her debatter. Og jeg var egentlig løbet tør for ideer, indtil Alternativet kom med deres nye skoleudspil. Her kunne jeg læse, at Alternativet vil sløjfe historie, samfundsfag og naturfag og erstatte dem med klima og bæredygtighed, medborgerskab, kunst og kultur og erkendelse. Det forstår jeg ganske enkelt

ikke. Jeg forstår ikke, hvordan man tænker, at den danske folkeskole i fremtiden kan undvære fysik, geografi og biologi. Om end jeg mener, at det er vigtigt med klima og bæredygtighed, kan det i sig selv ikke erstatte fysik, geografi, biologi og den basale viden om det. Om end jeg mener, at medborgerskab er vigtigt, kan jeg ikke se, hvordan det skal erstatte historisk viden og samfundsfag. Så vil ordføreren ikke forklare, hvordan man tænker at eleverne stadig væk i fremtiden skal få den basale viden i de fag, hvis man vil sløjfe dem?

Kl. 16:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 16:23

Rasmus Nordqvist (ALT):

Jeg bliver sådan lidt ked af det, men nu skal jeg, når jeg er færdig heroppe, komme ned med en gave til hr. Jacob Mark, for så kan han også læse selve udspillet. Der står ikke, at man skal sløjfe det. Der står, at vi ønsker at indføre nye fag i skolen, som giver mere tidssvarende og dermed mere relevante rammer for fagene, og så kommer hele den liste, som hr. Jacob Mark var inde på. Det, der er vigtigt for os, er, hvilke rammer vi sætter op for skolen og for fagene. Så det er ikke noget med at sløjfe noget; det er noget med at sætte nogle nye rammer op.

Kl. 16:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jacob Mark.

Kl. 16:24

Jacob Mark (SF):

Jeg har læst hele udspillet. Det kan ordføreren være sikker på. Og jeg synes, det er spændende. Men jeg forstår det ikke. Hvad er det for nogle rammer, der skal sættes op? Skal de rammer så være i stedet for geografi, fysik og biologi? Skal medborgerskab stå i stedet for historie og samfundsfag? Hvordan skal det organiseres i fremtiden? Nu sagde ordføreren, at man ønsker en kortere skoledag i fremtiden, og det vil sige, at man skal tage noget væk fra den folkeskole, der er i dag, at eleverne altså skal have færre timer, så må jeg bare spørge: Hvordan skal der både blive tid til mere klima, miljø og bæredygtighed, kunst og kultur og erkendelse, samtidig med at man gør skoledagen kortere?

Kl. 16:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren

Kl. 16:25

Rasmus Nordqvist (ALT):

Det handler for os om, hvordan vi sætter rammer op om det, at man tænker fagene på tværs, at man tænker ud af siloerne og giver den enkelte skole og den enkelte lærer bedre muligheder for netop at arbejde på tværs i de fællesskaber, som de indgår i med andre lærere. Det er det, vi ønsker med det her udspil. Og det er derfor, at vi meget specifikt skriver, at vi ønsker at give mere tidssvarende og relevante rammer for fagene. Det er det, de her fire blokke går ud på: Hvordan er det, vi tænker de her fag på tværs, så man sætter historie i spil med samfundsfag og det ikke bliver delt op? For de læseplaner og læreplaner, som man har lavet, er jo desværre meget rigide. Den folkeskolereform, man har lavet, er meget firkantet. Det ønsker vi at bløde op på.

Kl. 16:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Tiden er gået, så det var det sidste spørgsmål og det sidste svar.

Så er det hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 16:25

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Hvad så, er I derude? fristes man til at sige i denne festivaltid. Så jeg skulle lige prøve, om det også virkede her, for der var en lidt død stemning. Hvis man er en lidt reformligerlig radikal speltgeneral, kan man godt fælde en tåre, når man får sådan en 2025-plan i hånden, og det er jo ikke, fordi jeg er enig i alt det, der stod, men da jeg kom til side 10, blev jeg så glad og stolt over omtalen af boligskatteaftalen, for der stod, at den skaber en forbedring af dansk økonomi i de år, hvor vi har de store underskud. Nu er jeg den tredje radikale leder, der har forsøgt at overbevise Venstre om, at det var en dårlig idé med det boligskattestop, men jeg er den første, der kan stå her ved Folketingets afslutningsdebat og sige tak til Venstre, til Det Konservative Folkeparti, til Dansk Folkeparti, til Liberal Alliance, til Socialdemokraterne for, at vi i fællesskab nu har afskaffet skattestoppet, og vi har sort på hvidt, at det forbedrer dansk økonomi, fordi vi stoppede med at udhule boligskatterne. Det er godt, fordi det giver os mulighed for i fremtiden at gøre mere af det, som der er brug for.

Men det er også interessant af en anden grund. Jeg kunne selvfølgelig godt, men jeg vil modstå fristelsen til at sige, at det var der ikke nogen af jer, der talte om i valgkampen, det stod jeg lidt alene med, lad nu det ligge, for det er bag os, men det er interessant, for lige præcis boligskattestoppet har jo været noget, man har talt om afgjorte valg, noget, man har talt om, som virkelig var en varm kartoffel. Jeg vil da godt medgive, at jeg godt kan huske fra valgkampen, at det ikke var så populært at tale om, og folk valsede rundt og ville give hinanden hånden på, at det var fredeligt, ikke noget med at pille ved skattestoppet. Men så er vi alligevel i et bredt samarbejde lykkedes med at lave en aftale om et fremtidigt boligskattesystem og et beskætningsystem, hvor vi kommer ud af det uheldssvangre regime, vi var i, forbedrer den offentlige økonomi, og jeg ser ikke, at gaderne er fyldt med vrede boligejere, ikke engang vrede konservative står der derude og protesterer. Der er sådan set bare sket det, at vi i fællesskab, fordi vi har stået sammen om at løfte en vigtig udfordring, har løst et problem. Og det er da interessant, for det er næsten magi, at noget, der har skilt vandene og afgjort valgkampe, på den måde nu kan ses at have en konkret løsning, som vi alle sammen kan være glade for og tilfredse med, og som især dem, der følger efter os, når de store underskud venter derude, vil blive glade for.

Derfor er mit første budskab til jer, at vi selvfølgelig kan gøre Danmark større, selvfølgelig kan vi gøre Danmark stærkere, grønne og mere rummeligt, hvis vi vil, og hvis vi tør arbejde sammen i stedet for at kaste os ned i de blå eller røde skyttegrave. Og det er vel sådan set derfor, vi er her, altså for at se, om vi kan gøre en forskel for dem, der har det sværere end os selv, og for dem, der kommer efter os selv. Og der kommer det ikke bag på nogen, når man har fulgt spørgsmålene, som vi har stillet fra radikal side i dag, at for os at se er uddannelse det afgørende svar på de store udfordringer, som vi står over for. Der er masser af steder i det danske samfund, hvor vi kan se der er behov for at gøre mere, end vi gør i dag. Lad os bare tage hele spørgsmålet om negativ social arv eller chancelighed. Jeg er enig med statsministeren, der i sin tale i dag sagde, at det er så afgørende, at det ikke er der, hvor man er født, eller at det er ens forældres sociale baggrund, der afgør, hvilke muligheder man har i livet.

Men sådan er det i alt for høj grad i dag i verdens mest avancerede velfærdssamfund. Og der er nogle, der siger – og det tror jeg er rigtig – at de første 1.000 dage i et barns liv er de allervigtigste. Men hvorfor er det så ikke der, vi investerer, hvorfor er det ikke der, vi sætter ekstra ressourcer af? Hvorfor sætter vi ikke flere dygtige pædagoger til at give de børn, som har fået en svær start i livet, de

samme muligheder som vores egne børn, som formentlig har været langt mere privilegeret. Vi kan alle sammen opleve, at vores børn får udfordringer, og vi har brug for, at der er dygtige professionelle, der kan hjælpe med at løse dem, men det er ikke tilfældet i dag, og skal vi gøre noget ved det, skal vi prioritere det. Det gælder også en folkeskole, der skal give alle tillid til deres egne muligheder, når vi går ind i en verden, som er fyldt med forandring. Vi skal styrke de kompetencer, som vi næsten har glemt, med dem, som i høj grad kommer til at præge fremtiden, kreativiteten, den kritiske sans, skaberkraften, samarbejdsevnen, altså noget af det, vi er mest stolte af i det danske uddannelsessystem, og som mange iagttagere siger i høj grad kommer til at præge fremtiden. Det er noget af det, vi skal styrke noget mere.

Vi skal have alle unge med, ikke mindst de udsatte unge, men det hjælper jo ikke noget, hvis man med grønthøsterbesparelser fjerner uddannelsesinstitutionernes mulighed for at gøre noget ekstra med mentorer eller ekstra hjælp, eller hvad det nu kan være, støttepædagoger, hvad det er, i vores gymnasier, vores hf og vores erhvervsskoler. Alt det ekstra, man kan gøre for dem, der har behov for det, er det første, der ryger, når man bare bliver udsat for nedskæringer.

Kl. 16:31

Vi skal uddanne flere og bedre, men det gør vi jo ikke, hvis vi lægger loft over de unges muligheder. Det er da et paradoks, at man kan sige, at fremover skal vi ikke nøjes med en enkelt uddannelse, og så samme dag, som statsministeren står og siger det foran Marienborg, vedtager man herinde i Folketinget et loft over uddannelse. Vi er nødt til at droppe den her uddannelsesrindalisme, der sniger sig ind alle vegne, hvor man kaster vrage på det bedste i uddannelsessystemet og finansierer andre ting ved at trække penge ud af det, men i stedet tro på, at det, der har skabt et fantastisk Danmark, alle de gange, vi har været udfordret – både den første, den anden og den tredje industrielle revolution og derfor også nu, hvor det er den fjerde, vi står over for – er, når vi investerer i hinanden, for fremtiden former vi selv, og uddannelse har altid givet bedre mulighed, når vi har prioriteret det i forhold til de næste generationer. Men der er så meget, vi vil, og der er så mange, vi gerne vil det med her i Folketinget, men virkeligheden er jo, at hvis vi vil mere, skal vi også kunne betale det. Det er derfor, vi åbent taler om en generationsgave, hvor dem, der kan, bliver lidt længere på arbejdsmarkedet, så vi kan investere i stedet for at skære ned på de muligheder, vi giver til deres børn og børnebørn.

Hvad er alternativet? Ja, det er en smålighedens politik, det er, at dem, der har mindst, skal betale med kontanthjælpsloft og integrationsydelse, og vi ser flere tiltag nu rettet mod de syge, førtidspensionisterne, dem, der skal holde for, når regeringen ikke har mulighed for at få flertal for de ting, der for alvor kunne gøre en forskel. Det er den politik, vi har set i praksis, det er den, vi kan forvente os mere af, hvis ikke der indfinder sig en anden stemning på Christiansborg. Derfor synes jeg, at statsministeren er lidt i brugtvognsforhandlerens rolle i dag. Det er lidt sådan, at hvis nu jeg maler dækkene og brummer som en motor, så er der nok ikke nogen, der opdager, at vi er gået i stå, men det er jo det, der er tilfældet. Konklusionen her ved afslutningsdebatten er jo, at vi er gået i stå, at Folketinget med boligskatteaftalen som undtagelse ikke har været i stand til at løse store problemer og tage hul på at forme fremtiden.

Det kunne vi også se ovre i Cirkusbygningen for en god uges tid siden, for der var Wallmans og Cabaret lige fortrængt af et andet show for en enkelt dags vedkommende. Det var nye aktører, men det var stadig væk med sabelslugere og linedansere og manden med de to hoveder. Det hele var til steder, der var fest og farver, og hvad var budskabet? Ja, budskabet så vi på socialdemokratiske kampagnevideoer, budskabet var: Lad være! Det er jo måske skillelinjen. Skal vi lade være, eller skal vi gøre mere? Skal vi gøre Danmark større, eller skal vi lade være? Det var formentlig en god fest, og det er da vel

undt, at Dansk Folkeparti havde brug for at fejre, at de ligesom havde trukket stikket ud på den regering, de selv har bragt til verden, så de ikke kunne føre deres økonomiske politik, men det, man ikke fortalte, var, at der ikke var en eneste god nyhed til de nedslidte. Når man forhindrer, at de raske bliver længere på arbejdsmarkedet, bliver det jo ikke muligt at gøre noget mere for dem, der er nedslidte, som vi gerne vil. Jeg modtager gerne kritik, når vi er uenige, men lad være med at tillægge os synspunkter, vi ikke har. Vi har aldrig sagt, at de nedslidte skulle blive længere på arbejdsmarkedet; det, vi har ønsket, var, at dem, der kunne, blev lidt længere, for så kunne vi gøre noget mere for vores børn og børnebørn, så kunne vi gøre noget mere for dem, der har fortjent at komme lidt tidligere på pension.

Jeg anerkender, at der måske ikke har været så meget ros til statsministeren, men jeg synes alligevel, der er en Venstremand, der skal have ros sådan en dag som i dag. Det er en, der gerne vil gøre Danmark større, en med fremsyn og appetit på fremtiden, en mand med udsyn og tro på internationalt samarbejde, særlig om den globale økonomi, en mand, der kom på kant med sin chef, fordi han prioriterede det brede samarbejde. Jeg tænker selvfølgelig på Venstres finansminister Thorkil Kristensen, der fra 1950 til 1953 under tilnavnet Thorkil Livrem førte en finanspolitik, hvor man satte tæring efter næring. Han kom så på kant med den daværende statsminister, fordi han sagde: Jeg vil ikke være med til at føre borgerlig blokpolitik, nu skal der samarbejdes hen over midten. Det førte så til et kedeligt brud med Venstre på et tidspunkt. Så galt går det forhåbentlig ikke, men min opfordring til statsministeren er: Det med at sætte tæring efter næring er et godt princip, det skal vi holde fast ved, og det med at samarbejde bredt i stedet for at forpuppe sig i blokpolitik er et endnu bedre princip, når man skal forme fremtiden, og derfor er min opfordring altså i dag: Drop nu blokpolitikken, lad være med at låse jer inde med Dansk Folkeparti, inviter os andre med, befolkningen fortjener, at vi skaber brede løsninger, og vi samarbejder med dem, der vil være med til at gøre Danmark større. Vi er Danmarks uddannelsesparti, Danmarks internationale parti og Danmarks grønne samvittighed, og vil man komme bare lidt i vores retning, er vi altid klar. Derfor vil jeg gerne på Det Radikale Venstres vegne fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der er brug for højere ambitioner for et samfund med flere muligheder til alle. Det kræver, at vi tør prioritere til fordel for vores børn, unge og uddannelse. Det reformskabte råderum er, med den demografiske udvikling, kun tilstrækkeligt til at opretholde det nuværende velfærdsniveau. Folketinget opfordrer derfor regeringen til at indlede et ambitiøst og bredt samarbejde om langsigtede aftaler, der kan sikre, at planlagte besparelser på uddannelse og forskning erstattes af flere investeringer i bedre daginstitutioner, skoler og uddannelser og mere viden og grøn omstilling. Frem for at målrette tiltagene, så de rammer dem, der i forvejen har mindst, skal aftalerne gøre det lettere for virksomheder at rekruttere den manglende arbejdskraft fra udlandet, styrke integrationen af udlændinge og sikre sammenhæng mellem den stigende levealder og tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, således at fattigdommen kan reduceres og flere kan forsørge sig selv.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 124).

Kl. 16:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Det her forslag indgår også i den videre forhandling.

Og jeg skal sige, at på det her tidspunkt er det selvfølgelig godt at få Folketinget til at vågne lidt op, men man skal nok lige passe lidt på alligevel – bare en lille smule.

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:37

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak. Og tak for ordførertalen. Men det var en paradoksal ordførertale, for det var en ordførertale, hvor ordføreren startede med at være sådan overordentlig glædestrålende over det her med boligskattestoppets endeligt, og at man nu kom videre. Man fik nærmest det indtryk, at det sådan var århundredets landvinding for Det Radikale Venstre, som nu var sket – det var helt fantastisk. Og så endte ordførertalen med, at alt var gået i stå, og det var så forfærdeligt det hele – der skete jo ikke noget, og nu var det hele færdigt. Det var en paradoksal oplevelse, at ordføreren på 10 minutter nåede fra den ene yderlighed til den anden. Men det må hr. Morten Østergaard selvfølgelig have tænkt lidt over, da han forberedte talen, eller også blev han måske bare grebet af stemningen.

Nu har vi jo fået klarlagt i dagens debat, at Enhedslisten og Alternativet i realiteten ikke har nogen krav efter et valg og vil pege på Socialdemokratiets formand som statsministerkandidat. Det Radikale Venstre har haft annoncer om andre, som de synes gør det godt, fra andre partier osv., og har barslet lidt med tanken om igen at ville stille skrappe politiske krav for at ville pege på en socialdemokratisk formand som statsminister. Mit spørgsmål er: Holder det stadig væk, og hvis det gør, hvad er det så for nogle politiske krav, der vil blive stillet?

Kl. 16:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:38

Morten Østergaard (RV):

Jeg tror egentlig, at hr. Kristian Thulesen Dahl, som virkede, som om han lyttede godt efter, forstod, at grunden til, at jeg opholdt mig ved boligskatteaftalen, jo var, at det var et eksempel på, at ting, som så helt umulige ud, da stemmerne var talt op, fordi ingen ville røre det med en ildtang, nu er løst i mindelighed i en bred kreds af partier. Og jeg bruger det som en advarsel, i forhold til at man nu genopdager 00'ernes blokpolitik, som bragte os i et uføre, dengang krisen ramte os, fordi man ikke var i stand til at føre en økonomisk politik, der var bredt forankret, før vi kom til krisen. Og det er en opfordring til statsministeren – det er jo ikke sikkert, at hr. Kristian Thulesen Dahl ønsker sig et bredt samarbejde, men det gør jeg, og det tror jeg på tjener Danmark bedst.

Men når det så er sagt, vil jeg sige, at vi peger på fru Mette Frederiksen, fordi vi ønsker en ny regering i Danmark – vi er i opposition – af de grunde, jeg har nævnt her i min tale. Men det gør vi jo med ønsket om, at der skal føres en politik, der trækker Danmark i en anden retning, og derfor er det jo klart, at det ikke er betingelsesløst. Det er på de punkter, jeg har peget på her, et spørgsmål om det, vi kalder at gøre Danmark større, altså stærkere, grønnere og præget af et større udsyn.

Kl. 16:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 16:40

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er ikke uden betingelser, og så kommer der så nogle overskrifter. Men kan ordføreren være lidt mere konkret, f.eks. i forhold til udlændingeområdet? Hr. Morten Østergaard har sagt efter et møde, der blev holdt blandt de oppositionspartier, der i givet fald skulle stå sammen om et regeringsskifte, at Det Radikale Venstre også vil have afgørende indflydelse på udlændingepolitikken. Nu ved vi jo, at stramninger gør, at der kommer færre til Danmark, og lempelser gør,

at der kommer flere til Danmark. Så derfor er det jo lidt interessant – for et parti som Dansk Folkeparti i hvert fald – at få hr. Morten Østergaard til at konkretisere: Hvad er det for nogle lempelser på udlændingeområdet, der vil være afgørende for Det Radikale Venstre at stille som betingelse til en fremtidig regering?

Kl. 16:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Morten Østergaard.

Kl. 16:40

Morten Østergaard (RV):

Det, jeg har sagt ved den lejlighed, ved en lang række andre lejligheder og også vil gøre ved denne lejlighed, er, at hvis vi deltager i et regeringssamarbejde eller for den sags skyld bare bringer en regering til magten, skal vi have indflydelse på alle områder, også på udlændingepolitikken. Jeg har aldrig på noget tidspunkt foregøglet mig selv eller andre, at det så betyder, at vi kan diktere udlændingepolitikken – det gjorde vi bestemt heller ikke, da vi sad i regering sidst – men indflydelse på den skal vi have.

Der er jo masser, der peger på, at der er behov for en ny og bedre udlændingepolitik i Danmark. Er vi bedre rustet til den næste flygtningekrise i Danmark? Det mener jeg ikke, og den kan jo komme – det er vi ikke selv herre over. Hr. Kristian Thulesen Dahl repræsenterer jo den dyreste integrationspolitik af alle, nemlig den, hvor man lader være, altså hvor folk ikke må have lov at forsørge sig selv. Der er masser, man kan tage fat på – integrationsydelsen osv. – men det er altså ikke sådan, at vi har et eller to eller tre ultimative krav, som jeg vil liste op. Men det er et spørgsmål om, at vi skal have indflydelse på alle områder, også på udlændingepolitikken.

Kl. 16:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 16:41

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Og mange tak til hr. Morten Østergaard for lige at have sparket lidt liv i salen – det tror jeg vi trængte til. Det er meget prisværdigt.

Når jeg lytter til hr. Morten Østergaards tale, får jeg også lidt en dobbelt fornemmelse. For på den ene side står hr. Morten Østergaard og siger, at regeringen er kørt fast, og at alt er dårligt, og på den anden side står hr. Morten Østergaard og siger, at derfor skal man bringe nogen til fadet, som har foranstaltet, at regeringen er kørt fast. Altså, undskyld mig, men hvad skulle det nytte? Hvis hr. Morten Østergaard ønsker at fortsætte ad et reformspor, tror hr. Morten Østergaard så, at det er fru Mette Frederiksen, der er den helt rigtige at have bag rattet der?

Kl. 16:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:42

Morten Østergaard (RV):

Ja, det var det jo i hvert fald sidst, vi samarbejdede med Socialdemokratiet – det var i høj grad et reformspor. Men det, jeg siger i dag, er, at vi er klar til at samarbejde med alle. Det, der jo er problemet – og jeg tror også, at hr. Jakob Ellemann-Jensen, når han lægger hovedet på puden engang sent i aften, er enig med mig i det – er, at regeringen er kørt fast. Altså, det er jo lidt paradoksalt, at man lægger det største redskab, man havde, på hylden, men fastholder målsætningerne, og så hævder man, at man er ambitiøs. Helt ærligt er det i hvert fald ikke.

Men virkeligheden er jo – det tror jeg på – at vi får brug for at gøre mere end det, vi gør i dag, og det er derfor, vi har brug for en anden regering, for man er sat skakmat. Og det er man jo ikke af Socialdemokratiet, det er man af det parti, der har bragt en til magten, og det er Dansk Folkeparti.

Kl. 16:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 16:43

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er en spændende analyse – jeg deler den ikke. Jeg mener sådan set, det er notorisk forkert.

Fru Sofie Carsten Nielsen fra Radikale Venstre udtalte til programmet Slotsholmen, en kærkommen nyskabelse her i huset, og det er et citat, så det er derfor, min omtale af ministeren er forkert, formand:

Jeg foretrækker Kristian Jensens politiske projekt frem for Socialdemokratiets politiske projekt. Citat slut.

Det kan jeg jo godt forstå – det er jeg simpelt hen ikke uenig i. Nu har vi jo haft nogle debatter her i salen om, hvorvidt finansministeren her i landet har for stor indflydelse på den førte politik. Vi er nok blevet enige om, at finansministeren har en ikke helt ubetydelig indflydelse på den førte politik. Giver det ikke hr. Morten Østergaard en refleksion over: Hvor er det egentlig, pilen burde pege hen for Radikale Venstre, når man siger, at man foretrækker Venstrepolitik frem for socialdemokratisk politik? Og alligevel står man med den her besynderlige pegen på fru Mette Frederiksen.

Kl. 16:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 16:44

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes, det er så trist, at hr. Jakob Ellemann-Jensen efter egentlig at have holdt en flot tale om, hvad politik handler om, så forfalder til sådan en gang blokpolitisk snak. Altså, det, jeg siger i dag, og det, jeg signalerer her i dag, er en villighed til samarbejde. Det er et samarbejde, som kendetegnede den regering, jeg var en del af, hvor vi for første gang i 15 år, tror jeg, lavede et finanslovsforlig hen over midten, og hvor vi lavede en række aftaler med den daværende opposition. Men nu har vi en regering, der er kørt fast, fordi man er sat skakmat af sit eget parlamentariske grundlag.

Det, jeg siger, er, at når vi igen får muligheden med de afgørende mandater, vil vi selvfølgelig præge tingene i vores retning. Og oplever vi, at det er sådan, som vi ser nu i den konstellation, I har kørende, at det ikke kan gå i vores retning, vil vi selvfølgelig trække stikket på det. Det er den konsekvens, jeg savner helt hos den regering, vi har nu, og det er jo derfor, vi blev så glade, da finansministeren kom til at udtrykke, hvad hjertet var fuldt af, nemlig ønsket om noget andet – i stedet for at lade de negative historier dominere så at tage hul på fremtiden; i stedet for det sortsyn med grænsekontrol og alt muligt andet i forhold til omverdenen så at komme i gang med at samarbejde med resten af verden.

Kl. 16:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er mange kommentarer. Der er mange, der gerne vil til, så derfor skal vi overholde taletiden – det er en af årsagerne.

Hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:45

Pelle Dragsted (EL):

Jeg vil egentlig også gerne spørge lidt til den her flirt med Venstres næstformand, hr. Kristian Jensen. Der er jo alligevel blevet brugt nogle penge på at indrykke annoncer og den slags ting, og det, der undrer mig lidt, er, at hvis man sådan går ned i substansen omkring det og ser, hvad det er for en politik, som Kristian Jensen står for sammen med sin regering, er det jo netop de voldsomme nedskæringer på uddannelse og forskning, som De Radikale har hamret mod hernede. Det er en skadelig, uambitiøs politik på det grønne område, som allerede har kostet Danmark dyrt i forhold til vores førerposition på det grønne område. Det er også en udlændingepolitik, som jo i hvert fald ikke ligger til venstre for den, som en socialdemokratisk regering kan tillade. Så jeg oplever det lidt, ligesom hvis man flirter lidt med en anden for at gøre kone jaloux-agtig manøvre. Så egentlig bare sådan helt oprigtig nysgerrigt: Er det sådan, at De Radikale ser en mulighed for at pege på en statsminister fra højrefløjen efter det førstkommande valg?

Kl. 16:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 16:47

Morten Østergaard (RV):

Vi peger på en enkelt statsminister ad gangen, og så tager vi det i den rækkefølge, men jeg vil gerne holde fast ved, at jeg synes – og det siger jeg selvfølgelig med et smil på læben, ikke fordi jeg er ked af interessen – at det er lidt forbløffende, at det at rose en politisk modstander, som man synes har sagt noget rigtigt, nemlig det, som finansministeren sagde, at vi ikke skal lade de negative historier dominere, at vi ikke skal have den tilgang til verden, som hr. Pelle Dragsted, synes jeg, repræsenterer, nemlig at globaliseringen er noget, vi må beskytte os imod frem for at samarbejde internationalt om at få det bedste ud af det. Finansministeren sagde ved den samme lejlighed, at han ikke kunne se meningen i at gribe ind over for at regulere, hvilket tøj folk har på og badeforhæng og alle de her ting, og det er jo en vigtig skillelinje. Jeg tror, at det er en skillelinje, der er langt bredere end Radikale Venstre, og i høj grad en skillelinje, som slet ikke er kendetegnet ved det, der er højre- og venstrefløj i Folketinget.

Tag nu udenlandsk arbejdskraft. Hr. Pelle Dragsteds parti har jo forenet sig med Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne om at gøre det sværere at tiltrække udenlandsk arbejdskraft. Det bliver der altså færre ressourcer til uddannelse af, og det er derfor, jeg siger, at jeg synes, at det er på tide at bryde op i de der valgte skillelinjer, og det er det, vi gør.

Kl. 16:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 16:48

Pelle Dragsted (EL):

Det blev mere sådan et modangreb end et svar på spørgsmålet, og det er i øvrigt noget vrøvl, at vi skulle være imod globalisering. Det tror jeg sådan set ikke der er nogen der er. Vi diskuterer, hvordan en globalisering skal se ud, men det har jeg nok ikke tid til at udbrede mig om på 18 sekunder.

Jeg synes sådan set, at det er fuldstændig fair, hvis man overvejer at pege på en anden statsminister. Vi har jo sagt meget klart fra Enhedslistens side, at vi ikke peger på en statsminister fra højrefløjen. Det er klar varebetegnelse, og jeg synes egentlig, at det er fair nok, for jeg synes også, at tingene er kastet op i luften og der er mange

svære ting i den parlamentariske situation, vi står i. Det var jo egentlig bare, om man kunne få et fuldstændig klart svar på, om det er sådan, at De Radikale går ind til forhandlinger om en regeringsdannelse med en mulighed for at tage Dansk Folkeparti i hånden formentlig og hoppe over og sikre, at der bliver udnævnt en højreorienteret statsminister eller i hvert fald ikke vil modsætte sig dannelsen af en højreorienteret regering.

Kl. 16:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 16:49

Morten Østergaard (RV):

Jeg synes da, at når det handler om, hvis politiske projekter man er mest beslægtet med, er hr. Pelle Dragsted jo langt tættere på Dansk Folkeparti, end Radikale Venstre er. Det gælder jo europapolitikken, det gælder de dele af udlændingepolitikken, der handler om udenlandsk arbejdskraft, og det gælder vel strengt taget også på den økonomiske politik. Det er jo et udtryk for, at skillelinjerne ikke er, som hr. Pelle Dragsted ville ønske sig. De er i langt højere grad det åbne over for det lukkede samfund, over for dem, der vil forme fremtiden eller bare holde fast ved fortiden, og der må man jo gøre op med sig selv, hvor man vil befinde sig. Det, jeg siger, er, at vi peger på fru Mette Frederiksen, fordi vi ønsker en anden regering i Danmark, men det afgørende er, hvilken retning den vil i, og man kan ikke tage vores stemmer for givet.

Kl. 16:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance.

Kl. 16:50

Joachim B. Olsen (LA):

Tak for det. Radikale Venstre peger på Mette Frederiksen, men er det så et krav, at der bliver gennemført reformer, skulle fru Mette Frederiksen blive statsminister efter næste valg? Jeg spørger, fordi ledende socialdemokrater har sagt, at hvis man fortsætter med at lave arbejdsudbudsreformer, er det udtryk for, at man er stakkelhader, og den type retorik. Det mener vi jo ikke det er. Vi mener sådan set, det er forudsætningen for et fortsat rigt og velstående samfund, at man konstant justerer det. Det er også mit indtryk, at det sådan set også er Radikale Venstres indfaldsvinkel til det at lave reformer. Det er ikke reformer for reformernes skyld, men det er nødvendigt, hvis vi fortsat skal være et rigt samfund.

Men fru Mette Frederiksen ønsker ikke reformer. Er det et krav fra Radikale Venstres side, at der skal laves flere reformer, herunder arbejdsudbudsreformer, hvis Radikale Venstre skal pege på fru Mette Frederiksen?

Kl. 16:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 16:51

Morten Østergaard (RV):

Altså det, som vi står for, og det, som jeg har præsenteret i dag, er jo et ønske om at skabe mulighed for at investere i fremtiden. I stedet for at der sker de uddannelsesbesparelser, som Liberal Alliance er kommet igennem med i regeringen, og som er det eneste offentlige område, hvor man ligesom rigtig gennemfører sin politi, så vil vi gerne investere. Det kræver, at vi får noget at investere med, og det kræver derfor, at man laver økonomiske reformer, og jeg er sådan set enig i den palet, der er lagt op – det kan man gøre med tilbage-

trækning, det kan man gøre med at få flere til at forsørge sig selv, og det kan man gøre med at få mere udenlandsk arbejdskraft.

Men hvis vi skal diskutere på den måde, hr. Joachim B. Olsen, kunne jeg lige så godt sige, at et krav fra Liberal Alliance for at fortsætte i regeringen er, at Dansk Folkeparti vil være med til at lave reformer. Men skulle vi ikke hellere prøve at finde ud af noget at samarbejde om, som går på tværs, som rent faktisk bliver til noget, i stedet for at udføre en rituel stammedans om, hvad der skal foregå efter et valg, der ikke er afholdt?

Kl. 16:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 16:52

Joachim B. Olsen (LA):

Der er en grund til, at jeg spørger. Jeg anerkender jo fuldstændigt, at der er udfordringer i det blå samarbejde i forhold til at få lavet reformer. Jeg anerkender det fuldstændigt. Jeg tror ikke, det er nogen hemmelighed. Men inden næste valg kunne det jo være rart at vide, om det er et krav fra Radikale Venstres side, at skal man pege på fru Mette Frederiksen, skal der gennemføres reformer.

Jeg spørger, for før valget i 2011 ønskede socialdemokraterne heller ikke reformer. Jeg vil gerne som cadeau til Radikale Venstre sige, at der blev gennemført reformer, og jeg tror, at det har meget med Radikale Venstre at gøre. Men vælgerne har vel krav på at få et vide, at stemmer de på Radikale Venstre, betyder det flere reformer, og at der kommer Mette Frederiksen til at slå hælene i og sige: Ja, sådan bliver det?

Kl. 16:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Det hedder fru Mette Frederiksen.

Værsgo.

Kl. 16:53

Morten Østergaard (RV):

Fru Mette Frederiksen? Javel! Det er måske nemmere, at jeg svarer. Nå, godt ord igen! Nu var det Dansk Folkepartis formand, der vist tidligere kaldte Liberal Alliance for en parodi med henvisning til Cirkusrevyen, og der vil jeg da sige, at det måske er en mild underdrivelse at kalde det et dårligt forhold internt i blå blok.

Det, jeg siger til hr. Joachim B. Olsen, er, at jeg synes, der er behov for at tvinge den regering, man selv er en del af, til ikke at låse sig inde med sit parlamentariske grundlag, men at søge det brede samarbejde. Hvorfor? Det var lige præcis det, der gjorde, at vi fik en reformdagsordenen, der har varig over tid. Ellers ved vi jo ikke, hvordan det var endt. Derfor er det faktisk Liberal Alliances ansvar og opgave at sikre, at man nu ikke løser sig inde, men at vi får nogle brede aftaler i det her Folketing, så der kan ske noget mere.

Kl. 16:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Jeg vil meget gerne bede om, at man overholder taletiden. Man skal huske, at hver gang man overskrider taletiden, afskærer man nogle kollegaer fra at komme til orde, og hver gang jeg skal rette, ryger der også noget af taletiden. Så det er bedst, vi overholder taletiden.

Fru Josephine Fock, Alternativet.

Kl. 16:54

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Jeg skal forsøge at holde mig til taletiden. Tak for en god tale, og tak for at vække os alle sammen. Jeg manglede dog, at der i talen blev sagt lidt om den grønne omstilling, og jeg anerken-

der, at det står i forslaget til vedtagelse med to ord, men kunne ordføreren ikke uddybe, hvad de konkrete ambitioner er? For jeg kan være en lille smule bekymret for – også i lyset af det spørgsmål, ordføreren stillede Alternativets ordfører, da han var på talerstolen – hvor villig Det Radikale Venstre egentlig er til for alvor at bruge penge på den grønne omstilling. Så kan ordføreren uddybe det?

Kl. 16:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:55

Morten Østergaard (RV):

Ja, og så kan jeg jo ved samme lejlighed også lige uddybe mit svar til hr. Joachim B. Olsen. Det er jo lige præcis det, der er pointen, nemlig at hvis der skal føres en politik, hvor man vil mere, så kræver det også, at man er villig til at tage nogle beslutninger, der giver de muligheder, og det betyder, at den økonomiske politik, hvor man bare vil lade stå til eller lade være, som budskabet var i sidste uge, jo fører til status quo.

Jeg vil gerne investere i den grønne omstilling – det er en grundlæggende del både af vores politik og af vores økonomiske planer. Men det var derfor, jeg rakte ud til Alternativet og spurgte: Er vi så ikke også enige om, at medmindre vi også skal gå i gang med at finansiere den slags med besparelser på uddannelser, indførelse af uddannelseslofter og sådan nogle ting, så kræver det også en villighed til at spørge dem i det danske samfund, der kan, om de er villige til at bidrage, så vi fortsat kan gå forrest i den grønne omstilling. Det er vi ikke bange for at bede nogen om at gøre, og jeg vil håbe, at Alternativet er med på det.

Kl. 16:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Josephine Fock.

Kl. 16:55

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Det kan jeg så bekræfte, og det var jo også det, Alternativets ordfører gjorde. Vi har jo lavet en fuldt finansieret finanslov, hvor vi for alvor sætter penge af til miljøet. Men kunne ordføreren prøve at blive lidt mere konkret, med hensyn til hvad ordføreren tænker om finansiering af den grønne omstilling, og hvad det er for nogle særlige indsatsområder, ordføreren tænker på i forbindelse med den grønne omstilling? Og så vil jeg sige tak for den fremstrakte hånd – det gengælder vi.

Kl. 16:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:56

Morten Østergaard (RV):

Ja, det håber jeg jo at Alternativet gør, men det er jo også bare vigtigt at sige, at hvis man melder sig på det hold, der siger, at det er godt nok med de ressourcer, vi har, vel vidende at det kun er nok til at opretholde velfærden, som det er, hvilket jeg synes er det, der repræsenteres i det forslag til vedtagelse, vi ikke kunne være med i i dag, så er det jo altså svært at få råd til de investeringer. Det er jo derfor, vi siger, at det er en del af vores generationsgave og vores økonomiske politik også at investere i den grønne omstilling.

Men heldigvis, kan man sige, er der jo her et af de eksempler, hvor vi sådan set er enige om, hvor vi gerne vil hen. Alle oppositionens partier har lige formuleret en ny klimapolitik – den står vi hundrede procent inde for, og der er endda også, tror jeg, en realistisk

chance for at finansiere den, hvis villigheden i oppositionen til at skaffe pengene bliver lige så stor som til at bruge dem.

Kl. 16:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Pia Olsen Dyhr, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 16:57

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen jeg er rigtig glad for, at vi har lavet en klimapolitik sammen. Det mener jeg centrum-venstre har rigtig godt af, selv om man er magentafarvet, rød eller grøn, eller hvad man nu er i den der sammenblanding.

Jeg er sådan set lidt nysgerrig efter at vide, hvor det er, Radikale Venstre bevæger sig hen i øjeblikket. Jeg har noteret mig, at Radikale Venstre er blevet en lille smule tøvende, i forhold til hvad man egentlig vil, og at baggrunden er regeringens 2025-plan. Derfor vil jeg gerne spørge lidt ind til, hvor langt Radikale Venstre er villig til at gå for at være en del af et eventuelt vækstudspil fra regeringens side. Hvis regeringen nu laver besparelser i SU'en for at finansiere skattelettelser, kan Radikale Venstre så se sig i det?

Kl. 16:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 16:58

Morten Østergaard (RV):

For det første har vi jo allerede haft lejlighed til at diskutere SU tidlige. Det tror jeg gjorde at regeringen udskød projektet. Den model, der var lagt frem med at lave lånefinansiering, er vi ikke voldsomt begejstrede for, men vi aner jo ikke, hvad det nye udspil er. Vi kan se, at det er større end det gamle, men hvad indholdet er, kender vi jo ikke til. Så det må vi drøfte, når vi kommer så vidt.

Men jeg vil gerne sige om hele skattediskussionen, at for os er det altså helt afgørende at tage tingene i den rigtige rækkefølge, og den rigtige rækkefølge er altså, at vi skal føre en økonomisk politik, der gør det muligt at investere i de ting, som kan forme Danmarks fremtid. Derfor kræver det altså, at vi ikke suger penge ud af uddannelsessystemet for at bruge dem på noget andet, og det er jo det, der er udfordringen. Vi vil gerne være med til at sænke skatten på arbejde, men det skal være, fordi der er råd til det, når vi har investeret i alle de andre ting, som er vigtige.

Kl. 16:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:59

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg prøver lige igen at få et svar på mine spørgsmål, for jeg fik ikke noget svar på, om Radikale Venstre ville være villige til at kigge på en ændring af SU'en for at finansiere en skatteaftale. Jeg er helt indforstået med, at pengene skal findes, før man laver skattelettelser osv. – det synes jeg ethvert økonomisk ansvarligt parti bliver nødt til at kunne levere – men vil Radikale Venstre være villig til på en eller anden måde at kigge på en ændring af SU'en for at lave skattelettelser?

Kl. 16:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 16:59

Morten Østergaard (RV):

Nej. Hvis vi skal ind at diskutere ændringer i SU-systemet, skal det være for at investere i uddannelse. Det var jo også en del af den tidligere regerings udspil – i hvert fald delvis. Men det at gå ud at hente penge hos dem, der har mindst i forvejen, uanset om det er på grund af kontanthjælpsloft, eller hvad det er, eller hos de studerende for at lave skattelettelse er ikke en sammenhæng, som vi ser for os.

Kl. 17:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:00

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Hr. Morten Østergaard repræsenterer jo et parti, som man må sige har et internationalt udsyn – det kom også frem undervejs i talen – og det vil også sige, at man går ind for det forpligtende samarbejde på europæisk plan og også i FN, og spørgsmålet er så også, om det er via NATO. Jeg har fundet en artikel fra marts måned, hvor hr. Morten Østergaard siger til Altinget, at han under ingen omstændigheder vil hæve forsvarsbudgettet til de her 2 pct. af BNP som optakt til det forsvarsforlig, vi skal lave. Det synes jeg jo står lidt i modstrid med det NATO-topmøde, som blev holdt i Wales i 2014, altså under den tidligere SR-regering, hvor man igen bekræftede forpligtelsen til at komme nærmere på de her 2 pct. og have en forpligtende målsætning for, hvordan man skal nå dem. Så nu vil jeg egentlig bare høre hr. Morten Østergaard: Er det sådan en generel modstand mod at nå de 2 pct., eller er det kun en modstand mod at øge forsvarsbudgettet til det kommende forsvarsforlig?

Kl. 17:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:01

Morten Østergaard (RV):

Det er nok omvendt. Altså, vi møder op til forsvarsforligsforhandlingerne, og det gør vi jo for at se, om vi kan udrette noget mere. Vi synes, der er meget, der tyder på, at verden har brug for, at man engagerer sig dybere. En af de opgaver, som det traditionelt har været lidt svært at få landene til at bidrage til, er jo, når man skal skabe stabilisering de steder, hvor slaget er vundet, men freden endnu ikke er det, og det er derfor, vi har foreslået en humanitær indsatsstyrke. Et af de områder, der kræver en kraftig oprustning, er jo på cyberområdet, hvor vi udsættes for angreb hver eneste dag, og alle de ting gør jo, at det selvfølgelig er muligt at se en fornuftig anvendelse af flere ressourcer i et forsvarsforlig. Men vi gør det altså ikke for Donald Trumps skyld, og jeg tror heller ikke på, at f.eks. det at have flere værnepligtige er noget, der holder Ruslands præsident vågen om natten. Jeg tror, han er mere optaget af vores energipolitik end af, hvor mange værnepligtige vi uddanner.

Kl. 17:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 17:02

Mette Abildgaard (KF):

Jeg har sådan set heller ikke noget ønske om, at man skal gøre det her for Donald Trumps skyld. Jeg har et ønske om, at man skal gøre det for den danske sikkerhed og den danske fremtidige friheds skyld. Det er sådan set det, der er min prioritet. Hr. Morten Østergaard peger selv på behovet for stabilisering og behovet for en øget indsats i forhold til cybercrime, og der tror jeg der er bred enighed om i Fol-

kettinget at vi bliver nødt til at investere. Så jeg vil egentlig bare høre hr. Morten Østergaard her til sidst, om han dermed er enig i, at der skal ske det her substantielle løft af forsvaret, for at vi kan indfri bl.a. de ting, han peger på her.

Kl. 17:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:02

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil hellere sige det på den måde, at vi har en række ambitioner om, hvor Danmark kan gøre en forskel, også hvor vi ikke gør det i samme grad i dag, som vi kunne ønske os, bl.a. når det handler om stabilisering og genopbygning. Det er ikke, fordi det, vi gør, ikke er godt, men fordi vi kunne gøre mere. Hvis det er på bordet, er vi også villige til at investere mere. Det, som vi synes, og som jeg forholder mig kritisk til, er, at hvis det skal være en statistisk øvelse, for at man kan møde op til NATO-topmødet og sige, at nu er der sket noget bestemt, så må jeg sige, at jeg vil blive overrasket, hvis det viser sig, at regeringen planlægger, at vi skal bruge 2 pct. af BNP fra næste forsvarsforlig. Det vil blive meget, meget dyrt.

Kl. 17:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:03

Peter Skaarup (DF):

Tak, og tak til hr. Morten Østergaard for talen. Rockwool Fonden lavede her for cirka et år siden en undersøgelse af, hvad stramninger betyder for antallet af asylansøgere. I den undersøgelse fremgår det, at konklusionen er, at stramninger virker. I gennemsnit reducerer en stramning antallet af asylansøgere med ca. 6 pct., ligesom en lempelse øger antallet i samme størrelsesorden.

Det, som jeg godt kunne tænke mig at spørge hr. Morten Østergaard om, er, om den lempelsespolitik, som jeg jo synes at De Radikale førte, da man sad i regering her for nogle år siden frem til 2015, er et krav, som man vil fortsætte med at have, hvis man skal støtte eller selv være med i en socialdemokratisk ledet regering. Grundlæggende var det jo sådan, at hr. Morten Østergaard mente, at det var 45 lempelser, man havde tvunget igennem i den regeringsperiode, som De Radikale var en del af. Man kan jo selv tælle sammen, hvad det ville betyde for vores udlændingepolitik, hvis det var, at De Radikale fastholdt det krav over for en kommende regering.

Kl. 17:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:04

Morten Østergaard (RV):

Det var en på mange måder interessant undersøgelse. Jeg var der selv, da resultaterne blev præsenteret. Det er jo sådan, at i den sammenhæng tæller man én, hver gang man ændrer en lov, og der kunne jeg måske opfordre til, at man så ikke gør sig så store anstrengelser, for det tæller altså et hak hver eneste gang, uanset hvad indholdet af den førte politik er. Og det gør, at man måske nok skal tage sammenhænge med et lille gran salt.

Men det, der også stod klart, var, at forudsætningen for, at man kunne stille det an på den måde, som hr. Peter Skaarup gør, er, at ingen andre lande gør det samme. For det siger sig selv, at hvis alle laver en stramning, er vi lige vidt. Og det er jo det, der er konklusionen set fra vores synspunkt.

Vi ønsker en helt anderledes kontant europæisk asylpolitik, hvor vi behandler sagerne dér, hvor folk krydser grænsen, og til gengæld fordeler opgaven med at integrere dem, der er asylberettigede, mellem de europæiske lande. Det er der, jeg siger, at man godt kan sidde og tælle, hvor mange lovændringer der var – og dobbelt statsborgerskab tæller vel med i den sammenhæng, og det består endnu. Jeg ved ikke, om det er det, der gør, at vi har fået mange flygtninge. Jeg tror måske snarere, det handler om den humanitære katastrofe i Syrien. Derfor er min pointe nok, at vi måske bare skulle diskutere udenrigspolitik ligesom alt andet.

Kl. 17:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:05

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes da, det er rigtigt nok set af hr. Morten Østergaard, at man kan se på sådan nogle undersøgelser på den måde, at der er nogle forudsætninger for sådan nogle undersøgelser, der er interessante at kigge nærmere på. Når det så er sagt, må vi jo også erkende, at i den periode, hvor De Radikale var en del af regeringen, førte Danmark en meget lempelig udlændingepolitik, fordi man netop lempede på en række områder, samtidig med at en række andre lande ikke gjorde det samme. Det betød bl.a., at der kom mange asylansøgere til Danmark i den periode, som vi ellers ikke ville have fået. Og det er jo sådan set konklusionen i Rockwool Fondens undersøgelse. Det er derfor, jeg egentlig prøver at trænge lidt mere til bunds i, hvad De Radikale vil gøre, og det synes jeg ikke jeg fik svar på: Hvad vil De Radikale gøre? Vil man fortsat kræve lempelser, hvis man skal støtte en socialdemokratisk regering?

Kl. 17:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:06

Morten Østergaard (RV):

Hr. Peter Skaarup siger jo mange ting. Det, jeg siger, er, at vi ønsker en kontant europæisk asylpolitik, hvor vi bliver bedre i stand til at håndtere den næste krise, end vi har håndteret den, vi har nu. Og det kræver altså et helt anderledes forpligtende samarbejde, men det vil jo gøre, at vi var ude over det der, fordi den logik, som man lægger frem – at vi skal stramme op for at holde folk væk – kun virker, hvis andre lande ikke gør det samme. Og der er jo noget, der tyder på, at hvis det er hver mand for sig, devaluerer man bare forholdene, indtil man på et eller andet tidspunkt finder ud af at arbejde sammen.

Men jeg vil gerne sige, at vi synes, der er masser at gøre i udlændingepolitikken, der kunne give håb om, at vi fik nogle bedre resultater, og ja, vi synes, det er småligt, at vi ikke tager kvoteflygtninge, især fordi der er kommet meget færre flygtninge, kan vi forstå, på grund af den politik, man har ført.

Kl. 17:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det fru Jane Heitmann, Venstre.

Kl. 17:07

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Hr. Morten Østergaard startede sin ordførertale her sådan lidt begejstret, kan man vel godt sige, sådan næsten i festivalmode, og jeg kunne godt tænke mig at blive lidt ved den her begejstring. For jeg kan jo forstå, at hr. Morten Østergaard er begejstret for finansministeren og den politik, som finansministeren fører. Vil

hr. Morten Østergaard ikke lige fortælle, hvad det er, der begejstrer ham ved finansministerens politik?

Kl. 17:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 17:08

Morten Østergaard (RV):

Nu håber jeg, at man fik pointen med, nemlig at den Venstremand, jeg roste i dag, var Thorkil Livrem, der var finansminister i efterkrigstiden, og som fik meget kritik af den daværende statsminister, fordi han ønskede et bredt samarbejde i stedet for borgerlig blokpolitik. Men til gengæld – og det er det med livremmen – var han kendt for at sætte tæring efter næring, og det er jo et godt princip. Og det er sådan set også det, vi har forsøgt at forfølge i dag.

Men det er rigtigt, at vi synes, at nogle af de synspunkter, som finansministeren har slået til lyd for, har klinget godt i radikale ører, og der vil jeg da gerne gentage, at jeg tror, det er meget rigtigt, når man siger, at hvis man lader de negative historier – apropos spørgerækken her fra Dansk Folkeparti – dominere, så skader det Danmark både i nutiden og i fremtiden; at hvis vi tror, at alle fremskridt er nogle, vi skal regulere os til i Folketinget, også når det handler om, hvordan folk klæder sig, eller hvem de går i svømmehallen med osv., så bringer det os ikke videre; og at hvis man tror, at det at lukke os og isolere os fra omverdenen er det, der gør os til vinder i globaliseringen, så tager man fejl. Og det er vi enige i.

Kl. 17:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Jane Heitmann.

Kl. 17:09

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Det synes jeg måske var et lidt skuffende svar, når vi nu sådan var sammen i det her begejstringsmode. Vi kan selvfølgelig glæde os over – sådan set fra min stol – at hr. Morten Østergaard bakker op om finansministerens politik, men når han gør det og tilsyneladende ikke bakker op om fru Mette Frederiksens politik, må det jo være, fordi der er noget der, som hr. Morten Østergaard ikke bryder sig om. Nu har vi fået en lille flig af, hvad det er, man er begejstret for ved finansministerens politik, men hvad er det så, man ikke bryder sig om ved Socialdemokratiets og Mette Frederiksens politik?

Kl. 17:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 17:09

Morten Østergaard (RV):

Jamen altså, vi har jo en uenighed, som i dag er tydelig, hvad angår den økonomiske politik. Vi har ambitioner om mere. Vi tror ikke på, at vi kan nøjes med det råderum, der er skabt, og det er jo det, der gør, at vi også i dag vælger at præsentere vores eget forslag til vedtagelse. For vi mener, det er rimeligt nok at sige og være ærlige om, at når man har ambitioner om mere, vil mere på uddannelsesområdet, vil investere mere i børns første 1.000 dage og vil mere på forsknings- og udviklingsområdet, altså de steder, hvor regeringen jo er kommet til kort og har måttet skære ned – og det gælder også den grønne omstilling, som fru Josephine Fock spurgte til – ja, så kræver det også, at man er villig til at sætte tæring efter næring. Det var derfor, jeg brugte billedet med Thorkil Livrem. Og det er jo en uenighed, som vi konstaterer at vi har, i hvert fald for nærværende.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:10 hele regeringsgrundlaget, når man kun er støtteparti, og at man så ikke vil vælte en S-regering? Er det sådan, det skal forstås – selv om hr. Morten Østergaard har sagt, at han er klar til at trække stikket? For ellers giver det jo ikke mening.

Kl. 17:10

Kl. 17:13

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det, formand. Nu har vi jo kunnet se, at hr. Morten Østergaard – jeg bruger et udtryk, som man har hørt før – virker meget stålsat. Det er et udtryk, der har været brugt før. Hr. Morten Østergaard sagde, at Radikale skulle have indflydelse på alle områder, hvis de skulle støtte fru Mette Frederiksen i en regering. Hr. Morten Østergaard sagde også, at Radikale sådan set var klar til at trække stikket, hvis ikke Radikale fik indflydelse og fru Mette Frederiksen gik uden om Radikale for at lave aftaler andre steder. Og jeg har forstået det sådan, at der er krav. Bl.a. ønsker Radikale, at pensionsalderen skal hæves, og at asylstramningerne skal lempes.

Hvis nu fru Mette Frederiksen ikke vil være med til de to ting, betyder det så, at Radikale vil trække stikket og sige farvel og tak til fru Mette Frederiksen: Det er ikke dig, vi skal have som statsminister længere? Er det sådan, vi skal forstå det, for det er jo det, man ligesom kan forstå på det, hr. Morten Østergaard siger?

Kl. 17:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:11

Morten Østergaard (RV):

Jeg undrer mig egentlig lidt over rækken af spørgsmål fra Dansk Folkeparti, for jeg synes jo på mange måder, at det, jeg siger, minder lidt om den besked, Dansk Folkeparti med jævne mellemrum giver regeringen, nemlig at man skal huske, hvem der har bragt en til magten, og at man skal føre politik i den retning. Og der er det bare, jeg siger, at vi jo kommer med holdningerne først, og det, vi kan konstatere, er, at vores ambitioner er væsentlig større end det, vi kan udrette med det råderum, der er skabt. Det er kun nok til at vedligeholde velfærden, som vi kender den. Hvis man vil mere for de nedslidte, altså dem, som vi egentlig synes skulle have lov til at gå tidligere på pension; hvis man vil mere for de børn, som har fået en svær start på livet; og hvis man vil investere i den næste generation, så de kan skabe nye jobs der, hvor de gamle givetvis forsvinder, så skal man have noget at gøre det med. Det er det, der er vores krav: en økonomisk politik, der giver den mulighed.

Men jeg kan jo spørge hr. Bent Bøgsted: Hvilke områder af regeringens politik er Dansk Folkeparti ligeglade med? Er der nogle områder, hvor Dansk Folkeparti accepterer, at her kan regeringen bare gøre, hvad den vil?

Kl. 17:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 17:12

Bent Bøgsted (DF):

Nu har jeg ikke mulighed for at svare, for det er jo hr. Morten Østergaard, der skal svare på spørgsmål. Men hr. Morten Østergaard svarede overhovedet ikke på det spørgsmål, der blev stillet. I forbindelse med den nuværende regering var Dansk Folkeparti ikke med til at lave regeringsgrundlaget. Det har hr. Morten Østergaard sagt at Radikale vil være med til: De skal have indflydelse på alle områder, og vil man ikke det, trækker Radikale stikket. Men det undviger hr. Morten Østergaard at svare på.

Betyder det, at fru Mette Frederiksen sagtens kan lave aftaler udenom, hvis hr. Morten Østergaards parti ikke er med til at lave

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:13

Morten Østergaard (RV):

Det, man skal forstå, måske især i Dansk Folkeparti, er, at vi ikke vil begive os ud i det projekt, som man har gjort her, hvor man har installeret en regering, hvis politik man er fundamentalt uenig i, og bruger al sin tid på at forhindre regeringen i at føre sin egen politik. Det synes vi ikke er ansvarligt. Det, man bør gøre, når en regering dannes, er at gøre sig klart, hvad det er for en retning, den skal i. Og kan man ikke bakke op om den retning, skal man jo ikke bakke op om regeringen, endsige træde ind i den. Det er jo det svigt, der er så massivt fra hr. Kristian Thulesen Dahl og hans troppers side, nemlig at han er fløjtende ligeglad med, hvad det er for en regering, der sidder, for hvis ikke han er tilfreds, kan han bare forhindre den i at føre sin politik. Og det er et problem i det Folketing, vi har nu. Jeg synes, det er dybt uansvarligt. Jeg synes, man har en forpligtelse til at stå ved de regeringer, man bringer til magten.

Kl. 17:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 17:14

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil også bore lidt i den her flirt, som De Radikale og hr. Morten Østergaard har haft kørende med finansministeren. Det vil jeg, fordi jeg godt vil høre, om det stadig væk gælder. Nu har hr. Kristian Jensen jo i sin egenskab af finansminister fremlagt regeringens pensionsplan »Flere år på arbejdsmarkedet«. Bortset fra at jeg ikke tror, at den helt indfrier De Radikales ønske om en yderligere forhøjelse af pensionsalderen, sådan i hvert fald håndfast, så betyder den jo også, man kan næsten sige med usvigelig sikkerhed, at integrationsydelsen sættes ned med 2 pct., og at det såkaldte dansktillæg omkonverteres, eller hvad man skal sige, til et engangsbeløb på 6.000 kr., hvilket svarer til 6 måneders dansktillæg. De her forslag er jo tydeligvis – tydeligvis – indrettet til at få Dansk Folkeparti med om bord, og det indfrier vel ikke ambitionen om det brede samarbejde, som jeg har forstået er årsagen til flirten med finansministeren. Så jeg vil da gerne høre, om finansministeren stadig er genstand for radikal bejlen.

Kl. 17:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:16

Morten Østergaard (RV):

Jeg må virkelig sige, at jeg synes, vi er meget tæt på en utrolig præcis gengivelse af, hvad det er, vores position er. Ja, det er lige præcis det, der er vores budskab i dag, nemlig at det er en dårlig idé at forfalde til det, vi kender fra 00'erne med at rode rundt i udlændingelovgivning for at finde et eller andet, man kan gøre, for at stille Dansk Folkeparti tilfreds, uanset om vi nu forstår, at det er folk med kroniske sygdomme eller invalide på førtidspension eller integrationsydelse eller noget andet. Det er lige præcis det, vi siger. Det er da en forpligtelse, selv om man er i opposition, at søge at komme ind og påvirke det, og det er det, vi gør med de signaler, vi sender i dag.

Derfor er svaret til hr. Henning Hyllested jo også, at vi i virkeligheden synes, at der flirtes for lidt i Folketinget. Vi synes, det handler om at få brudt op på de der ting. Vi har jo set, at Dansk Folkeparti og Enhedslisten godt kan finde sammen om nogle ting, f.eks. at gøre det sværere at få udenlandsk arbejdskraft. Vi vil så bare foretrække, at det, man finder sammen om, er noget, der bringer Danmark fremad, og at det ikke er lade være-politik eller stop-politik eller lukke verden ude-politik, men at det faktisk er noget, der kan være med til at give grundlag for, at vi kan investere i de ting, vi gerne vil, sammen – grøn omstilling, uddannelse, forskning, viden.

Kl. 17:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 17:17

Henning Hyllested (EL):

Nu er det jo altså ikke Enhedslisten, der har lavet en hel stribe aftaler med Dansk Folkeparti. Da hr. Morten Østergaard selv sad i regering, blev en hel del af aftalerne, da man gik reformamok, lavet med Dansk Folkeparti. Så det er ikke en rimelig beskyldning. Og man kan spørge, hvorfor Det Radikale Venstre er så forhøjet på at få forhøjet den der pensionsalder, når man nu rent faktisk modsiges af en hel stribe af økonomer dækkende hele det politiske spektrum lige fra CEPOS til Arbejderbevægelsens Erhvervsråd over vismændene, som jo alle påpeger, at den der hængekøje-problematik i virkeligheden er næsten ikkeeksisterende. Hvorfor holder man så så hårdt fast i, at folk skal knokle noget mere, når det ikke er nødvendigt for at bevare velfærden?

Kl. 17:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 17:18

Morten Østergaard (RV):

Lad mig svare på det sidste, for der er kun 30 sekunder. Det skal jeg fortælle. Det er, fordi vi ikke synes, Danmark er godt nok, som det ser ud. Vi synes, der er alt for mange børn, der får en svær start på livet. Vi tror, det kræver flere pædagoger. Vi ved, at det er dyrt, men vi er villige til at prioritere. Vi synes heller ikke, det er godt nok, at folk, der er nedslidte, men har 5 år tilbage inden pensionsalderen, skal tvinges til at være på arbejdsmarkedet, når de har mistet deres arbejdsevne. Men alle de her ting, fra de små børn til de nedslidte ældre, kan vi jo ikke gøre noget ved, så længe vi kun har råd til at vedligeholde velfærden, som vi kender den. Og det er derfor, vi er villige til at sige til dem, der kan: Hvis I bliver lidt længere på arbejdsmarkedet, gør vi det lidt bedre for dem, der har det sværere end jer, og dem, der kommer efter jer.

Kl. 17:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og så er der det sidste spørgsmål. Jeg anmoder om, at taletiden bliver overholdt, så vi kan nå det hele.

Værsgo, hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre.

Kl. 17:19

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Det aftvang personligt for mig en del respekt, da Det Radikale Venstre med hr. Morten Østergaard i spidsen efter valget i 2011 stillede en række skriftlige krav til den dronningerunde, der blev indledt med Helle Thorning-Schmidt. Det synes jeg er prisværdigt, og jeg synes også, at det viser, at man har en stor politisk rygrad. Derfor vil jeg tillade mig at spørge, om hr. Morten Østergaard på vegne af Det Radikale Venstre kan fortælle, om det er noget, man

agter at gøre igen, når vi på et tidspunkt har overstået et folketingsvalg.

Kl. 17:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 17:19

Morten Østergaard (RV):

Ja.

Kl. 17:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 17:19

Jakob Engel-Schmidt (V):

Det meget klare svar giver anledning til, at jeg så kan spørge, om det så giver anledning til bekymring hos hr. Morten Østergaard, at vi i dag ser, at oppositionen er splittet i to. Hr. Morten Østergaard står med Det Radikale Venstre alene med et forslag til vedtagelse, mens fire andre partier har lavet et andet forslag til vedtagelse. Betyder det så, at man med julelys i øjnene opfatter situationen som lig den før valget i 2011, hvor man virkelig får mulighed for at præge situationen, eller giver det anledning til bekymring, i forhold til at den politiske distance vokser i oppositionen?

Kl. 17:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 17:20

Morten Østergaard (RV):

Jamen jeg ved godt, at der er opstået sådan en tradition for, at åbnings- og afslutningsdebatter skal handle om, hvad der sker efter næste valg, men det, vi lægger op til, og grunden til, at vi står der, hvor vi står nu, er en dyb bekymring for den situation, vi er i nu, i det Folketing, vi sidder i nu, og hvad det er for nogle planer, Venstre har om at genindføre blokpolitikken i stedet for at søge det brede samarbejde. Der må jeg bare sige, for at være helt ærlig, at vi nok godt kunne have skrevet under på den laveste fællesnævner og fundet ud af det, og når jeg kigger på det forslag til vedtagelse, som er kommet fra regeringspartierne og Dansk Folkeparti, så er det vel omtrent det samme, man der har fundet ud af. I hvert fald er man blevet enig om, at man vil vedtage, at det går meget godt i Danmark. Og herregud, så har man da i hvert fald ikke sagt for meget.

Kl. 17:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke plads til flere kommentarer. Så er det den næste ordfører, fru Pia Olsen Dyhr, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:21

(Ordfører)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er et grundlæggende optimistisk menneske. Når dagen er forbi, plejer jeg at glæde mig over alt det, der er sket, men der er nu også dage, hvor jeg kommer frem til, at det bedste ved dagen er, at det ikke gik værre, end det nu gjorde. Sådan har jeg det lidt med det folketingsår, der er gået. Vi så ingen fremskridt for de fattigste i vores samfund, for de unge under uddannelse eller for vores klima, så det bedste, jeg kan sige, er, at det ikke er gået værre på de områder.

Der var ellers lagt op til, at regeringen ville forhøje pensionsalderen og skære drastisk i SU'en. Heldigvis gør det hverken fra eller til, om Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er uden for eller med i en regering. Der skal nemlig stadig væk findes 90 mandater i

Folketinget for regeringens politik. Et massivt flertal i befolkningen og et bredt flertal i Folketinget ønskede jo ikke at ændre pensionsalderen. Regeringen måtte derfor pakke endnu en af sine stort anlagte reformer sammen, og tak for det.

Det lykkedes også at stoppe Venstre-regeringens kamp mod de kystnære møller. Regeringen strittede ellers imod, selv om det var en klokkeklar aftale, at de skulle bygges, og selv om erhvervsvirksomhederne havde investeret mange penge i at give bud.

Lad os håbe, at den tradition med at krølle siderne sammen en efter en fra danmarkshistoriens mest liberale regeringsgrundlag fortsætter. Lad det meste blive til tomme ord på et stykke papir og aldrig blive til virkelighed, og jeg håber, at et lige så massivt flertal i Folketinget vil afvise regeringens planer om store skatterabatter i toppen og massive SU-forringelser til forhandlingerne til efteråret. Jeg kunne egentlig godt lidt få den der tanke: Hvad skal en liberal regering så overhovedet lave?

Samtidig vil vi i SF slås videre for at afskaffe nogle af de mest gakkede forslag, regeringen er kommet med. Det handler bl.a. om uddannelsesloftet, som betyder, at de unge kun i udvalgte tilfælde kan tage mere end en uddannelse. For en besked og yderst tvivlsom besparelse har man forhindret mange unge i at tage den uddannelse, de brænder for, hvis de nu har valgt forkert i første hug, eller hvis de havde en idé om, at de kunne kombinere to forskellige uddannelser. Ærlig talt, skulle det virkelig være til gavn for samfundsøkonomien, at man ikke kan tage den rigtige uddannelse? Og skulle det egentlig være særlig liberalt?

Den rene Venstre-regering lykkedes også med at øge fattigdommen markant ved at indføre kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen og integrationsydelsen. Resultatet er med regeringens egne tal i omegnen af 700 job, samtidig med at massivt flere børn vokser op i fattigdom. Børn og unge, som får en langt dårligere start i livet og formentlig får langt færre muligheder i fremtiden – er det liberalt? Den menneskelige pris for de ramte er jo ekstremt høj, og samtidig er den samfundsøkonomiske pris også høj, for færre af dem får en uddannelse og et job senere i deres voksenliv.

Det står altså i skærende kontrast til de lempelser i arveafgiften, som det borgerlige flertal vil give til rige virksomhedsarvinger, og som jo i øvrigt heller ikke skaber job. Hvis man skal tro det svar, som skatteministeren har givet Folketinget, er der jo ingen job af betydning. Forslagene har det tilfælles, at de vil øge uligheden helt urimeligt, og at de ikke skaber særlig mange arbejdspladser – to helt oplagte områder, hvor et nyt politisk flertal i Danmark har en vigtig oprydningsopgave for sig.

Den første borgerlige finanslov efter valget var også præget af systematiske nedskæringer på både udviklingsbistanden og hele det grønne område. Venstre-regeringen har kaldt det grøn realisme, men i virkeligheden er det jo kulsort mangel på realisme, for fremtidens job ligger i høj grad hos de virksomheder, der tænker grønt. Her er det helt afgørende, at Danmark er foran, så får vi en god andel af fremtidens grønne arbejdspladser.

Derfor glæder jeg mig også over, at vi fem partier i oppositionen er gået sammen om et fælles klimaudspil, der vil betyde, at Danmark igen kommer helt i front, når det gælder klimapolitikken og den grønne jobskabelse. Jeg forstår, at energi-, forsynings- og klimaministeren så lyset, da han læste vores kronik og han nærmest tilsluttede sig det hele. Det glæder mig meget, hvis vi får omvendt en synder. Så mangler vi bare finansministeren og resten af regeringen.

I løbet af de kommende uger forhandler regeringen med regionerne og kommunerne om de store dele af fremtidens velfærd, som de bestyrer. Tænk, hvis mennesket kom i centrum – man kan jo have lov at håbe.

Kl. 17:26

For vores fælles sundhedssystem er presset til det yderste. Det var jo ikke for sjov, at sygeplejerskerne samlede deres løbesko ind til

finansministeren. Jeg ved godt, at han har sine egne, så han har nok ikke brug for at låne, men det gjorde de netop for at gøre opmærksom på, at der skal løbes hurtigt derude mellem patienter, computere og medicinskabe. Der er ikke nok tid til den enkelte patient, heller ikke selv om de ansatte gør deres yderste. Der er simpelt hen for få hænder, og her duer kravet om at effektivisere 2 pct. heller ikke længere. For selv om vi kan gøre meget med moderne teknologi, og selv om jeg anerkender, at vi kan afskaffe en del bureaukrati og kontrol, så betyder de rigide 2 pct. reelt færre hænder. Der er vi kommet til, og det er trist, for vi har brug for at styrke sundhedsvæsenet og ikke at svække det. Og vores børn? Ja, de oplever en hektisk hverdag med for få voksne.

For nogle måneder siden var jeg i praktik på Amager, på ønskeøen. Det var hårdt arbejde. Jeg var i vuggestue indtil frokost, og jeg var i børnehaven efter frokost. Her var der gode og engagerede voksne, men hold da op, hvor det kræver meget at sikre opmærksomheden på hvert eneste barn. Her duer det ikke, at en pædagog står alene med 12 børn, hvor Lise skal skiftes, Peter skal hjælpes med at spise, Ali skal trøstes, og Augusta gerne vil have læst en bog. Det er jo ikke muligt, og det kan vi gøre langt bedre. Tænk, hvis vi prioriterede vores børn lige så højt, som regeringen har prioriteret arveafgiften til virksomheder. Så ville der være langt flere voksne til vores børn, og hverdagen ville være trygkere for dem, men også for os, der afleverer vores børn om morgenen: Vi kan trygt gå videre i visheden om, at de har det godt og bliver lagt mærke til.

Der er også ældre, der oplever, at der ikke er tid til snak, en gåtur og knap nok den mest basale hygiejne. Det er simpelt hen ikke værdigt. For at citere en anden politiker herinde fødes vi som originaler og skulle helst ikke dø som kopier. Der skal fortsat være plads til livskvalitet og ikke bare at overleve. Det ser ikke værdigt ud, som det er i dag. Det skyldes de konkrete besparelser i kommunernes økonomi, og regeringen kræver fortsat besparelser på 0,5 mia. kr. Det kan mærkes i ældreplejen og i vores daginstitutioner. Det betyder forringet velfærd, hvilket ikke er nødvendigt, jævnfør regeringens egen 2025-plan, hvor der er penge til meget mere velfærd.

Til november skal vi have kommunal- og regionsvalg, og her må man bare sige, at det bliver vigtigt, at vi vælger lokale politikere, der vil arbejde for bedre velfærd og passe på vores miljø og klima. Men det bliver altså også vigtigt, at de har nogle ordentlige økonomiske rammer at arbejde under, ligesom det er vigtigt med et opgør med den detaljestyling af den offentlige sektor, som skaber massevis af frustration og stress uden at gavne borgeren.

På den internationale scene – og nu springer vi lidt fra kommunerne og tager ud i verden – fortsætter flygtningekrisen og konflikten i Syrien, og det internationale samfund har ikke rigtig nogle gode bud på at løse nogen af delene. Fra SF's side mener vi, at vejen frem er en reel og aktiv indsats i nørømråderne, herunder modtagelseslejrene i Nordafrika, kombineret med langt større støtte fra Europa, så man kan blive enige om en ordning, hvor alle lande efter størrelse og rigdom forpligter sig til at tage kvoteflygtninge. Den danske regering er helt stoppet med at modtage kvoteflygtninge og har samtidig også skåret i udviklingsbistanden. Det kan være svært at tro på fælles løsninger, men lige her er det så enkelt, at der ikke er andre løsninger. Derfor var det en katastrofe, da Storbritannien for et lille år siden stemte for at forlade EU. Der var nogle, også herinde, der glædede sig over, at EU var på vej i opløsning, men til dem vil jeg bare sige, at det er både historieløst og naivt. EU er langtfra perfekt. Derfor er det også essentielt, at EU bliver reformeret i retning af mere vægt på det sociale med en indsats mod social dumping, en mere social og solidarisk økonomisk politik, en indsats mod skatteunddragelse og fælles arbejde for en grøn omstilling, som både gavner miljøet og skaber arbejdspladser, ikke mindst i en tid, hvor Trump tydeligvis planlægger at melde USA ud af klimaaf-talen. Vi kan jo være ambitiøse og internationale, samtidig med at vi skaber arbejdsplad-

ser lige her i Danmark. Det viser den grønne omstilling, og selv om regeringen igen og igen iklæder sig de grønne fjer, så ved vi jo godt, det langtfra er nok. Det kræver håb, det kræver mod, det kræver ambitioner, at vi i Danmark er villige til at gå forrest og sætte standarden, og i de tilfælde, hvor vi så efterfølgende får resten af verden med, skaber det nye erhvervs muligheder i Danmark.

Det har vi set med vedvarende energi, og vores massive investering i vind efter oliekrisen i 1970'erne skabte både forsyningssikkerhed og massevis af jobs. Bare tal med vestjyderne om det. Det samme kan vi gøre med bioetanol af anden generation. Tal med dem i Holstebro om Maabjerg Energy Center, for EU stiller jo krav om det i benzinen. Eller tænk, hvis vi sprang ud i en reel oprensning af den gamle Cheminovagrund, hofde 42, med den nyeste teknologi, hvor vi også renser det for kviksølv. Tænk, hvilke erhvervs muligheder der er i det.

Selv om man kan glæde sig over, at det ikke er gået værre i året, der gik, så er det jo rigtig trist, at vi ikke er kommet videre med udviklingen af et trykt grønt velfærdssamfund her i Danmark i det folketingsår, der næsten er forbi. Vi kunne så meget mere, og vi gjorde det desværre ikke. Tak for ordet.

Kl. 17:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:31

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Mange tak til fru Pia Olsen Dyhr for en som vanligt engageret tale og for at starte med at lægge ud som optimist, selv om jeg godt kunne savne lidt mere i den retning. Fru Pia Olsen Dyhr taler meget om ulighed og om vigtigheden af at mindske uligheden. Det kan man jo så synes er lidt pudsigt, al den stund at uligheden steg, da SF sad i regering. Men nuvel, jeg skal bare høre: Er det vigtigere at mindske uligheden, end at folk har et arbejde?

Kl. 17:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 17:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Men det er ikke et enten-eller – vi kan jo både skabe arbejdspladser og mindske uligheden. Jeg ved godt, at jo flere der kommer i arbejde, i virkeligheden – kunne man sige – betyder noget for Ginikoefficienten, men SF har jo meget klart sagt, at Ginikoefficienten ikke er den eneste måde, vi måler lighed på i Danmark; vi måler det simpelt hen også på, hvordan folk har muligheder for f.eks. at komme længere frem i livet senere hen. Og der må jeg bare sige, at hverken kontanthjælpsloftet, 225-timersreglen eller integrationsydelsen har gjort det nemmere for de her familier at sikre sig en fremtid og at sikre en fremtid for deres børn.

Kl. 17:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 17:33

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Jeg er glad for, at fru Pia Olsen Dyhr selv bringer kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen på banen, for det var selvfølgelig det, jeg ville følge op med. For sandheden er, at efter vi indførte kontanthjælpsloftet, er der knap 7.000 mennesker, der ikke længe er på kontanthjælp, og det synes jeg jo er en god ting. Jeg synes,

det er en dejlig ting for de pågældende mennesker, og det lagde jeg også vægt på i min ordførertale.

Så når du de her værktøjer lader til at virke og få folk i arbejde, hvorfor så det her fokus på ulighed, hvad enten det er Ginikoefficienten – det forstår jeg så det ikke er – eller hvad det er? Hvorfor ikke det her fokus på faktisk at hjælpe mennesker til det største, man kan få her i livet, nemlig en plads i arbejdsfællesskabet?

Kl. 17:33

Pia Olsen Dyhr (SF):

Altså, i SF anerkender vi, at der er folk på kontanthjælp, som incitamentet godt kan virke på, altså i forhold til at de kommer i arbejde – det anerkender vi sådan set – men det er jo en meget lille gruppe af de mange mennesker, der befinder sig på kontanthjælp, som det at mindske kontanthjælpen hjælper i arbejde. For mange af dem betyder det faktisk, at de bare bliver fattigere. Hvis ordføreren møder de her familier, hvor den ene forælder er syg, vil han se, at det jo ikke er en mulighed at komme i arbejde, altså at gå fra kontanthjælp over i arbejde, for det kan man ikke, når man er syg. Og det er jo desværre tilfældet for rigtig mange af de mennesker, der befinder sig på kontanthjælp i dag, at de er syge.

Kl. 17:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Maria Reumert Gjerding, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:34

Maria Reumert Gjerding (EL):

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til SF for et som regel rigtig godt samarbejde, især inden for de områder, som ligger mit hjerte meget nær, nemlig klimapolitikken, miljøpolitikken og landbrugspolitikken, hvor vi ofte har stået sammen imod regeringen. Og det er der, må man sige, også et meget stort behov for, så tak for det.

Der er dog et område, der bekymrer mig dybt, og det er, at SF var et af de partier, der gik med i Nordsøaftalen. Det er en aftale, som bl.a. er blevet kritiseret af et af de danske medlemmer af FN's klimapanel, som siger, at Nordsøaftalen er i klar modstrid med en politik om, at man vil begrænse en global temperaturstigning. Og det er jo rigtigt, for vi ved, at 80 pct. af de kendte lagre af fossile brændsler skal blive nede i jorden og aldrig nogen sinde hentes op, hvis vi skal gøre os nogen forhåbninger om at nå 2-gradersmålet. Og det vil jo kræve, at alle lande, der har fossile brændsler, lader nogle af dem blive.

Så mit spørgsmål til SF skal være: Mener SF, at et rigt land som Danmark også skal tage et ansvar i forhold til 2-gradersmålet og lade en stor del af vores fossile brændsler blive i undergrunden?

Kl. 17:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 17:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, det mener jeg. Jeg mener, at Danmark skal tage ansvar, og jeg mener også, at Danmark skal leve op til, at klodens temperatur ikke stiger med mere end 2 grader, helst kun 1½ grad, for det er jo det, som de internationale forskere siger faktisk er det, der er bæredygtigt for jorden. Det bliver en kæmpe udfordring, det ved vi ikke mindst fra Parisaftalen, hvor mange lande jo meldte langt større målsætninger ind. Så jo, Danmark skal tage et ansvar.

Når det handler om Nordsøaftalen, taler vi om en eksisterende boring, hvor platformen er ved at synke i havet – det ved fru Maria Reumert Gjerding også – og hvor man har renoveret platformen. Det betyder, at vi så fortsat kan hive noget olie op fra undergrunden, og man kunne jo sige, at eftersom Danmark nærmest kun har olie fra

Tyrafeltet, kunne vi have ladet være og derfor ikke have produceret olie – og ikke mindst gas – i Danmark.

Der bliver jeg nødt til sige, at den måde, vi producerer olie og gas på i Danmark ved at tage det op fra Tyrafeltet – sammenlignet med f.eks. den måde, man gør det på i Rusland, som ville være det land, vi højst sandsynligt ville importere gas fra – er langt mere klimavenlig. Det viser beregninger jo også klart. Og derfor må jeg sige, at i det tradeoff, der må være, giver Tyrafeltet mere mening. Samtidig betyder det jo skatteindtægter, som vi kan bruge til andet.

Vi har ud over Nordsøaftalen en anden aftale, som Enhedslisten også er en del af, og som netop sikrer skattefinansiering til vores fælles Togfonden DK. Og der vil jeg næsten stille et spørgsmål tilbage: Betyder det, at Enhedslistens position er, at vi ikke skal skabe den finansiering til vores fremtidige togfond?

Kl. 17:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Maria Reumert Gjerding.

Kl. 17:37

Maria Reumert Gjerding (EL):

Jeg tror, der er rigtig mange lande, især dem, som er fattigere end Danmark, der kan finde rigtig mange gode argumenter for, hvorfor de har brug for skatteindtægter, og hvorfor de skal tømme deres lagre af fossile brændsler. Og det er jo netop derfor, at vi som land, som nation, som Danmark, som et af verdens rigeste lande har et helt særligt ansvar for også at træffe nogle af de svære beslutninger, som vi ved at vejen mod en verden, der ikke ødelægger kloden, er brolagt med.

Så jeg vil gerne spørge igen helt principielt: Hvis SF mener, at Danmark også skal tage et ansvar og lade nogle af de fossile brændsler blive i undergrunden, var Nordsøaftalen så en fejl, eller hvor er det, vi skal stoppe i forhold til at sende det klare signal til resten af verden, at vi også er klar til at tage de svære valg?

Kl. 17:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det ordføreren. Værsgo.

Kl. 17:38

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes bestemt, Danmark skal tage et ansvar. Jeg synes også, vi igen og igen tager ansvar, især når det er os i centrum-venstre, der løfter den grønne omstilling i Danmark. Det har vi gjort på mange måder. Vi er et af de mest ambitiøse lande i forhold til reduktion af CO₂. Vi havde nået målet mere end rigeligt med de 40 pct. i 2020, hvis vi havde fastholdt magten i Danmark.

Når det gælder Tyrafeltet, synes jeg jo, at det, vi skal tale ærligt med hinanden om, er, at det felt, vi stadig hiver olie og gas fra undergrunden op af, er et felt, der hidtil har været eksisterende. Jeg forestiller mig ikke, at vi skal give tilladelser til yderligere felter – det vil SF ikke være med til – men i de felter, der er, skal vi have det op. Vi gør det på en mere klimavenlig måde, end vi vil se i andre lande, og samtidig genererer det jo over 26 mia. kr. i skatteindtægter, som vi forhåbentlig i fællesskab kan bruge på den grønne omstilling. Den del tror jeg i hvert fald Enhedslisten gerne vil være med til.

Kl. 17:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det fru May-Britt Katstrup, Liberal Alliance.

Kl. 17:39

May-Britt Katstrup (LA):

Tak for det. Vi hører fra SF, at man gerne vil gøre rigtig meget godt. Ud over de ting, som vi lige har hørt her i dag, har SF i indeværende

samling foreslået små 1,2 mia. kr. til at afskaffe kontanthjælpsloftet og integrationsydelsen, 5,6 mia. kr. til de ældre, 800 mio. kr. til øget udviklingsbistand, penge til seniorførtidspensioner og 250 mio. kr. til ekstra tandpleje – bare for at nævne noget af det. Men jeg synes ikke, at vi har hørt så meget om, hvordan SF vil finansiere de her initiativer, så det vil jeg gerne spørge fru Pia Olsen Dyhr om.

Kl. 17:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 17:40

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi kan jo starte med at rulle den gavebod, som regeringen lavede sammen med Liberal Alliance, der ikke sad i regering på det tidspunkt, og Det Konservative Folkeparti, tilbage. Derved genererer vi sådan set en hel del midler, for det betyder bl.a., at vi ikke skal lette registreringsafgiften, og at de rigeste arvinger ikke behøver at få en ekstra slat med i posen, samt det, som man også lod boligejerne slippe lidt billigere. Der kan vi allerede finde nogle af midlerne, men jeg er sådan set villig til mere, og det har SF jo også lagt frem. Hver eneste gang vi har fremsat et forslag, har der været finansiering med, hvilket fru May-Britt Katstrup sikkert vil have noteret sig ved at have fulgt vores forslag så slavisk, som hun har.

Kl. 17:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru May-Britt Katstrup.

Kl. 17:40

May-Britt Katstrup (LA):

Jeg synes, det er tankevækkende, at man hele tiden kalder det en gavebod, når folk får lov at beholde nogle flere af deres egne penge, men det er så en ting. En anden ting er, at for at skaffe de her penge er vi ligesom nødt til at have noget vækst i det her samfund, og alle de initiativer, som fru Pia Olsen Dyhr lige har sagt at den borgerlige regering har stået for, er alle sammen noget, der skaber vækst. Hvis ikke vi får vækst, som vi ikke har haft nok af i de sidste 10 år, er der heller ingen velstand, og hvordan vil fru Pia Olsen Dyhr så få råd til de her initiativer?

Kl. 17:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 17:41

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu er den vækst, som Danmark er præget af i øjeblikket, netop blevet skabt i en tid, hvor SF sad i regering, og det er jo netop det råderum, som Liberal Alliance er så vanvittig begejstrede for at bruge af i øjeblikket. Så man kan jo diskutere, hvem det er, der skaber penge, og hvem det er, der opfører sig som dem, der lukrerer på andres hårde arbejde. Det er fair nok, at Liberal Alliance har den tilgang til det, men jeg synes jo, at det, der er interessant, også er, hvem det er, vi vil have til at bidrage til at skabe den her vækst. Jeg vil gerne skabe vækst i Danmark, for jeg vil gerne være med til at skabe arbejdspladser. Men skal det igen og igen være kontanthjælpsmodtagerne, altså nogle af dem, der har allermindst i vores samfund, eller kunne man godt forestille sig, at det var nogle af dem, der har lidt mere, altså har nogle bredere skuldre, der skal bidrage med mere?

Kl. 17:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet.

- Kl. 17:42
Rasmus Nordqvist (ALT):
Tak. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge fru Pia Olsen Dyhr, som jo har været lidt efter Alternativet i forhold til, at vi skal være med i forhandlinger, om jeg ikke kan få en forklaring på, hvornår det så er, man siger stop til forhandlinger. Nu prøvede fru Pia Olsen Dyhr at forklare Nordsøaftalen. Jeg kunne så godt tænke mig at spørge om afskaffelsen af PSO'en, som gjorde, at vi havde en finansiering af omstilling til vedvarende energi, hvor forureneren betaler osv. Kunne jeg ikke få en forklaring på, hvordan man kunne gå med til den aftale, og hvornår det er, man når grænsen?
- Kl. 17:42
Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.
- Kl. 17:42
Pia Olsen Dyhr (SF):
SF er f.eks. ikke med i boligaftalen, for den mener vi ikke ville være en god aftale at deltage i. Den var ikke retfærdig nok, men vi var med i PSO-aftalen, fordi vi synes, at vedvarende energi er vigtigt i Danmark. Vi var optagede af, at de kystnære møller kunne blive til virkelighed.
Nu deltog jeg i forhandlingerne og ved, hvilke armlægninger det krævede, og jeg ville have ønsket, jeg ville have elsket, jeg ville have nydt, hvis Alternativet havde hjulpet os med det. Jo flere vi er, jo stærkere er vi. Men desværre oplever jeg jo igen og igen, at hverken Alternativet eller Enhedslisten er med, når det gælder det grønne område, og det er jeg faktisk rigtig ked af.
- Kl. 17:43
Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Rasmus Nordqvist.
- Kl. 17:43
Rasmus Nordqvist (ALT):
Når vi bl.a. snakker PSO-aftalen, må jeg så lige forklare fru Pia Olsen Dyhr, at det ikke er altid, at Alternativet er inviteret med.
I Parisaftalen, som jeg ved vi begge to står meget op for, er der det, som bliver omtalt som no backsliding – jeg tror, man på dansk kalder det ingen tilbageskridt – og PSO-aftalen kommer jo til at betyde en øgning i CO₂-udslippet fra dansk side. Er det godt nok? Er det godt nok at sidde med til en forhandling, hvis resultatet bliver, at vi får en øget CO₂-udledning?
- Kl. 17:43
Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.
- Kl. 17:43
Pia Olsen Dyhr (SF):
Jeg er jo helt enig i, at vi skal leve op til de kriterier, der ligger i Parisaftalen, om, at man ikke må træde tilbage i forhold til de forpligtelser, vi har meldt ind. Før PSO-aftalen var regeringen jo godt i gang med at træde den forkerte vej, men det skal nu ikke undskyldes, at PSO-aftalen blev indgået.
SF havde sådan set ikke ønsket at afskaffe PSO'en, og det, at regeringen påstod, at EU havde bedt Danmark om at gøre det, var jo sådan set fejlagtigt. Men grunden til, at vi alligevel valgte at være med, da vi lagde det over på finansloven, var den samme, som dengang vi lavede forsyningsikkerhedsafgiften, hvor Enhedslisten jo også var med. Det var jo sådan set, fordi det har en bedre social profil. Det er sådan set bedre retfærdighedsmæssigt i Danmark. Til gengæld skal vi så indhente de klimaudfordringer, vi står med. Det er
- noget af det, vi sidder og forhandler lige nu over i ministeriet. Og som sagt: Jeg ville kun elske, at I også deltog i det. Jeg er sikker på, at jeres fantasifuldhed på det grønne område ville hjælpe.
- Kl. 17:44
Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Morten Østergaard, Det Radikale Venstre.
Vi bruger ikke direkte tiltale. (*Pia Olsen Dyhr* (SF): Gjorde jeg det?) Ja.
- Kl. 17:44
Morten Østergaard (RV):
Jeg vil godt samle lidt op på den tidligere diskussion. Det, som fru Pia Olsen Dyhr og SF har henvist til, når man har fremsat sine forslag om de her mange ting, som i og for sig er udmærkede initiativer, har ofte været råderummet, altså at det kan klares inden for råderummet. Det råderum er der jo kun i kraft af nogle af de beslutninger, vi tog, da vi sad i regering sammen, og for en væsentlig dels vedkommende nogle af de beslutninger, der blev taget inden, og som jo i hvert fald havde det til fælles, at SF hverken før eller siden var så begejstret for dem. Min pointe er bare: Er det ikke korrekt, at hvis ikke vi f.eks. havde lavet en efterlønsreform, kunne man ikke have fremsat de forslag med henvisning til råderummet i dag?
- Kl. 17:45
Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.
- Kl. 17:45
Pia Olsen Dyhr (SF):
Nu henviser SF's forslag ikke kun til råderummet, hvilket hr. Morten Østergaard også ville vide, hvis hr. Morten Østergaard havde læst forslagene. Der er bl.a. en henvisning til, at vi foreslår, at man skal lave et velfærdsbidrag, altså at alle danskere skal bidrage med en lille smule mere i skat, og det drejer sig om alt fra 50 kr. op til 170 kr. mere om måneden, for netop at være med til at finansiere noget af vores fælles velfærd. Det er bl.a. på børneområdet, vi forestiller os det.
Så har vi også foreslået det, som jeg stadig væk ikke kan forstå Det Radikale Venstre overhovedet kan være imod, nemlig forslaget om en skat på finansielle transaktioner. Selv fru Angela Merkel synes, det er en god idé, fordi man netop lægger låg på spekulationen, samtidig med at man også får en finansiering ind i kassen. Det med at styre spekulationen kan bestemt godt være nødvendigt igen, eftersom dansk økonomi er for opadgående. Samtidig vil det betyde, at man, hvis man laver en skat på 0,1 pct., får 7 mia. kr. ind i statskassen, og det er penge, som man kan bruge til mange gode ting. Det har jeg forstået Det Radikale Venstre ikke er interesseret i, og det stiller jeg mig meget uforstående over for.
- Kl. 17:46
Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Morten Østergaard.
- Kl. 17:46
Morten Østergaard (RV):
Der er selvfølgelig en række ting, vi er uenige om, og dem får vi nok lejlighed til at diskutere. Det spørgsmål, jeg stillede, var: Er det ikke korrekt, at bl.a. efterlønsreformen er en af årsagerne til, at der er et råderum nu, men også – det kan jeg så lægge til, så kan man få lejlighed til at svare på det første spørgsmål også – at det råderum, der er, i forhold til den demografiske udvikling, vi kigger på, kun er nok til at sørge for den velfærd, vi har i dag? Hvis man ønsker mere i daginstitutionerne, flere pædagoger, hvilket vi jo er enige om, og

bedre tandpleje til de unge og andre positive ting, så skal man skaffe sig nye indtægter eller skære ned på velfærden andre steder.

Kl. 17:47

Kl. 17:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:47

Kl. 17:50

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er ikke kun efterlønsreformen, der har sørget for, at vi har det råderum, vi har i dag. Det er selvfølgelig et element i den, men jeg tror, at vi kunne have fundet pengene på mange andre og meget klogere måder end at lave efterlønsreformen. Vi kunne jo have byttet. Der kommer faktisk flere penge ind fra skatten på finansielle transaktioner end fra den efterlønsreform, som ramte rigtig mange mennesker i Danmark, der var nedslidte. Det er den ene ting.

Den anden ting er det her med, hvor mange midler der egentlig er i råderummet. Som regeringen lagde frem i deres 2025-plan i går, er der mulighed for at øge de danske offentlige udgifter til næsten 1 pct. Det forestiller jeg mig ikke vi gør, men det er der jo, og derfor er det mere end den demografiske udfordring, som svarer til 0,6 pct.

Kl. 17:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Orla Østerby, Konservative Folkeparti.

Kl. 17:48

Orla Østerby (KF):

Tak for det. Regeringens børne- og socialminister har jo fremsat en dagtilbudsreform på 580 mio. kr. Kort tid efter stillede fru Pia Olsen Dyhr en forespørgsel sammen med hr. Jacob Mark omkring normering i børnehaver. Det var en spændende debat. SF gav udtryk for, at der var brug for en minimumsnormering. Det, jeg godt vil høre ordføreren om, er, om ordføreren kan fortælle mig, hvad normeringen var, da SF gik i regering i 2011, og hvad normeringen var, da SF gik ud af regeringen igen.

Kl. 17:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:49

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg kan ikke de konkrete tal. Dem er jeg sikker på ordføreren vil fortælle mig lige om lidt. Jeg ved godt, at normeringen blev dårligere, mens vi sad i regering, bl.a. på grund af kommunernes prioritering af de børnepenge, der blev sendt ud. Der blev sendt 750 mio. kr. ud til kommunerne, og samtidig faldt børnetallet. Det skabte nogle udfordringer i kommunerne. Men jeg lytter spændt til, hvad ordføreren fortæller mig af tal.

Kl. 17:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til hr. Orla Østerby.

Kl. 17:49

Orla Østerby (KF):

Det er heller ikke for meget at forlange, når SF nu har bragt normeringen meget på bane den sidste tid og har stillet forespørgsel om det. Men det er jo svært at huske tallene. Men jeg kan oplyse, at i 2011, da SF gik i regering, var den 6,66. Og tallet i 2014 var 6,44. Det er næsten det samme. Mit spørgsmål er bare: Hvad vil SF i fremtiden, hvis de igen skulle ind i en regering eller støtte en regering; ville man så kræve en minimumsnormering på børneområdet?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, det vil vi faktisk. Jeg er da glad for, at tallene ser ud, som de gør. Det viser jo faktisk, at der er kommet flere pædagoger ude i børnelandskabet – med de tal, hr. Orla Østerby nævner. Jeg synes også, man skal være lidt opmærksom på, at udfordringen jo har været, at der ikke er tal på normeringsområdet. Hvis man spørger Kommunernes Landsforening, har de et tal, og der nævnes et andet tal, hvis man spørger pædagogerne. Den helt store udfordring har været at få ét tal. Det ved jeg at ministeren sidder med lige nu, og at det meget snart skulle blive offentliggjort. Derfor bliver jeg sådan lidt forvirret over, at en konservativ børneminister siger, at ministeren ikke har nogen tal, samtidig med at ordføreren siger, at der er tal på børneområdet. Men der skal ikke være nogen tvivl om, at vi ønsker minimumsnormeringer på børneområdet.

Kl. 17:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre.

Kl. 17:51

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Jeg vil starte med at sige tak til fru Pia Olsen Dyhr for en meget engageret tale. Og så vil jeg spørge ind til fænomenet hr. Jacob Mark. Det skal forstås rosende. Men jeg fornemmer lidt, at han er ankommet sådan lidt som »Narnia, morgenvandrerens rejse« og er sprunget ud af garderobeskabet. Det er bare sådan rent eventyragtigt. Jeg synes, nogen burde have fortalt hr. Jacob Mark, at når han sådan skoser regeringen for fremdriftsreformer og dimensionering på uddannelsesområdet og SU-forlig og sådan nogle ting, så er det jo faktisk noget, der foregik i sidste periode. Så jeg skal bare spørge: Er det sådan en specifik strategi, man har lavet, altså sådan en rollefordeling mellem SF's formand og så det nye fænomen hr. Jacob Mark, nemlig at han brokker sig over alt det, som man gjorde i sidste periode, og som man ikke var med til – og så kan fru Pia Olsen Dyhr officielt stå på mål for fortiden?

Kl. 17:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 17:52

Pia Olsen Dyhr (SF):

Hr. Jacob Mark og jeg mener helt det samme, så der er sådan set ikke en kile mellem os. Det, vi er optaget af, er selvfølgelig også at lære af de erfaringer, som man gør sig. Jeg har også noteret mig, at Venstre bl.a. i valgkampen sagde, at man ville kigge på fremdriftsreformen. Jeg sad i et radioprogram med statsministeren, hvor statsministeren lovede to lægestuderende, at man netop ville gøre det nemmere for lægestuderende samtidig også at kunne tage de såkaldte FADL-vagter. Så SF er ikke det eneste parti, der lærer af de fejl, der sker undervejs. Det er jo sådan set også meget sundt for os politikere. Jeg vil spørge hr. Jakob Engel-Schmidt: Er det ikke det?

Kl. 17:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jakob Engel-Schmidt.

- Jakob Engel-Schmidt (V):**
Jo, og det er jo netop derfor, at jeg holder så meget af fru Pia Olsen Dyhr. Jeg tror også, det vil glæde fru Pia Olsen Dyhr at vide, at den reform, vi i øjeblikket forhandler bl.a. med SF, hvad angår taxameterområdet, f.eks. vil nedbringe fremdriftsreformens effekt på de studerendes hverdag, hvis vi når i mål. Det kan vi kun glæde os over i fællesskab. Og så en rent faktuel oplysning: For 8 måneder siden kærede jeg SF med fru Pia Olsen Dyhr i spidsen som danmarksmestre i hurtiglæsning, i og med at man kunne læse 314 ord i sekundet, fordi man var i stand til at kritisere vores forslag, 1 minut efter at det var kommet. Jeg vil bare rose SF for at være i stand til at gentage succesen i forbindelse med lanceringen af vores 2025-plan nr. 2.
- Kl. 17:52
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Værsgo.
- Pia Olsen Dyhr (SF):**
Nu var vi jo så heldige, at 2025-planen blev sendt til Folketingets ordførere på forhånd, og derfor havde vi tid til at læse den. Det er bare sådan til almindelig oplysning. Det er jo ikke sådan, at Folketingets ordførere først får den i hånden, når den bliver offentliggjort. Derudover er jeg jo glad for, at Venstre og SF lige præcis her med hensyn til fremdriftsreformen begge er interesserede i at gøre noget for de studerende. Der skal ikke være nogen tvivl om, at det fra SF's side handler om, at vi skal have de bedste studerende ud i den sidste ende, fordi det er det, vi lever af i Danmark. Vi lever af det råstof, vi har i hovedet, og ikke af det, vi hiver op af undergrunden.
- Kl. 17:53
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Så er det fru Josephine Fock, Alternativet.
- Kl. 17:53
- Josephine Fock (ALT):**
Tak. Og tak for talen. Jeg vil gerne fortsætte lidt i forlængelse af spørgsmålene fra vores ordfører, Rasmus Nordqvist, som spurgte ind til SF's deltagelse i forhandlingerne om PSO'en, og at de var med til at afslutte dem. Sådan som jeg forstod ordføreren, handlede det bl.a. om, at den var med til at skabe social lighed. Det, som jeg har forstået i forbindelse med aftalen, er også, at bundskatten blev hævet, og at man forringede den grønne check, og at PSO'en jo var en afgiftslettelse til virksomhederne. Så jeg har stadig væk meget svært ved at se, hvorfor SF mener, det var en god aftale at gå med i – lige præcis fordi Klimarådet jo også har sagt, at det hæver vores CO₂-udledning med ca. 5-7 pct.
- Så kan ordføreren ikke uddybe det med, at den sociale lighed var vigtig i den her henseende?
- Kl. 17:54
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Værsgo.
- Kl. 17:54
- Pia Olsen Dyhr (SF):**
Jamen beregninger viser jo meget klart, at når man fjerner noget fra at være en afgift og fører det over på finansloven generelt, så alle er med til at bidrage, så er det sådan set mere lighedsskabende. Så kan vi jo godt diskutere klimaeffekterne af det – det synes jeg er rimeligt nok. Jeg tror også, det var derfor, at Enhedslisten var med på, at vi fjernede forsyningsikkerhedsafgiften og puttede den over på finansloven ved at hæve bundfradraget. Desuden er det med den grønne
- check jo ikke korrekt. Det var faktisk en af de ting, som vi forhandlede ud undervejs i PSO-forhandlingerne.
- Jeg må sige, at hvis verden var perfekt, havde jeg sådan set heller ikke afskaffet PSO'en. Så havde jeg beholdt den og fastholdt den – også i forhold til fremtidige energiforlig. Men nu er verden ikke perfekt. Der var et flertal i Folketinget, der ville afskaffe PSO'en. Det, jeg så var optaget af i den proces – meget optaget af – og som SF hele tiden har været optaget af, var jo netop at fastholde udbygningen af vedvarende energi i Danmark, at vi skulle have de kystnære møller, at det fortsat ville være muligt at konvertere el til varme i Danmark, at vi ville have mulighed for at sætte penge af til en klimapulje. Og det var jo faktisk SF's fortjeneste sammen med Det Radikale Venstre – dem vil jeg gerne give en del af æren – at vi fik en klimapulje, og det er den, vi sidder og forhandler lige nu, som helst skulle kompensere for det øgede CO₂, som vi fik på baggrund af PSO-aftalen.
- Kl. 17:56
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Fru Josephine Fock.
- Kl. 17:56
- Josephine Fock (ALT):**
Tak for det. Jeg har det så stadig væk sådan, at når det udleder så meget, har jeg meget svært ved at se SF i den aftale, det må jeg sige. Jeg anerkender selvfølgelig fuldt ud SF's begrundelse for at være med i den, det er jo SF's eget valg, men jeg har stadig væk meget svært ved at se, hvorfor SF mener, det er en god aftale at gå med i, i og med at der er den klimaforringelse, og i og med at der også er de problemer i forbindelse med den sociale del. Men der er vi nok bare uenige.
- Kl. 17:56
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Værsgo.
- Kl. 17:56
- Pia Olsen Dyhr (SF):**
For det første er det mere lighedsskabende, end hvis vi fastholdt afgiften. Det viser svar fra Finansministeriet, og dem vil jeg gerne oversende til Alternativet. Den anden del af det, som jeg også synes er afgørende, er, at det jo handlede om finansieringen, så vi kunne opsætte kystnære møller. Det har jeg noteret mig at Alternativet bakker op om, og vi skulle jo finde finansieringen til dem. Hvis vi ikke skulle finde den på finansloven, ved jeg ikke, hvorfra vi skulle finansiere dem. Og derfor kunne jeg jo egentlig godt tænke mig at vide, hvor Alternativet så vil finde pengene. For de opstår jo ikke ud af det blå – penge er ikke noget, man plukker fra træer. Og derfor skal vi jo argumentere ud fra, hvor vi så skal finde penge til den vedvarende energi fremadrettet. Vi har i fællesskab, alle fem partier i centrum-venstre, valgt at lave en klimaplan, som jo også skal finansieres. Jeg håber da, at vi i enighed kan finde pengene på finansloven, så vi netop kan lave den grønne udbygning. Hvis vi ikke kan forestille os det, står vi med en kæmpe udfordring, i forhold til hvor pengene så skal komme fra.
- Kl. 17:57
- Formanden (Pia Kjærsgaard):**
Det er selvfølgelig ærgerligt at stoppe sådan midt i ordførerrækken, men jeg tror, vi alle sammen sætter pris på at få en times spisepause. Så jeg vil foreløbig sige tak til ordføreren, og så må ordføreren lige tage de sidste korte bemærkninger kl. 19.00.

Kl. 17:58

Kl. 19:01

Meddelelser fra formanden**Formanden** (Pia Kjærsgaard):

Så skal jeg sige, at beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse af 31/5 17 om indsatsen for en mindre byrdefuld implementering af erhvervsrettet EU-regulering.
(Redegørelse nr. R 17).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.
Mødet er udsat. (Kl. 17:58).

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Forespørgsel nr. F 58:**Forespørgsel til statsministeren:****Hvad kan statsministeren oplyse om den indenrigs- og udenrigs-politiske situation?**

Af Mette Frederiksen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Pernille Skipper (EL), Christina Egelund (LA), Rasmus Nordqvist (ALT), Morten Østergaard (RV), Pia Olsen Dyhr (SF), Mette Abildgaard (KF), Aaja Chemnitz Larsen (IA), Magni Arge (T), Sjúrdur Skaale (JF) og Aleqa Hammond (UFG).
(Anmeldelse 16.05.2017. Fremme 18.05.2017).

Kl. 19:00

Forhandling**Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter med fru Pia Olsen Dyhr på talerstolen som ordfører for SF, og den næste korte bemærkning til ordføreren kommer fra hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 19:00

Pelle Dragsted (EL):

Tusind tak for det, og tak for en god ordførertale med et meget fint, fremadrettet og progressivt indhold. SF er jo nok et af de partier, som vi ideologisk og politisk er mest knyttet til. Der er også derfor, vi strækker hånden frem; vi mener, det er vigtigt at etablere et stærkt samarbejde mellem de partier – SF, Alternativet og Enhedslisten – som deler vigtige politiske stræk.

Men jeg blev også lidt ked af det forleden dag, da jeg hørte P1, fordi fru Pia Olsen Dyhr skulle forklare forskellen på Enhedslisten og SF og her fik sagt, at en af forskellene er, at Enhedslisten i hvert fald aldrig indgår politiske aftaler, medmindre vi får alt, hvad vi peger på – noget i den stil. Det undrede jeg mig lidt over, for vi lavede sådan set tre finanslove med den daværende regering, S-SF-regeringen, og et energiforlig, Togfonden DK, et medieforlig, og sådan kunne jeg vist blive ved, og for et par uger siden lavede vi i et i øvrigt rigtig godt samarbejde en aftale om indsatsen mod skattely.

Så jeg vil egentlig bare lige spørge, om ordføreren kan anerkende, at den forskel måske ikke er helt på den måde, som det blev beskrevet.

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:01

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det vil jeg bestemt gerne. Min mand siger altid til mig, at jeg har en tendens til at sige aldrig eller altid. Man skal jo øve sig i ikke at være så ultimativ. Det må I også vide i Enhedslisten at man skal passe på med. Det er selvfølgelig korrekt.

Vi har også områder, hvor vi helt deler politiske holdninger, og hvor vi i den grad også får brug for hinanden ved et eventuelt regeringsskifte, bl.a. ved afskaffelse af kontanthjælpsloftet, afskaffelse af uddannelsesloftet. Jeg vil gerne kvittere for det gode samarbejde. Jeg glæder mig også, når det lykkes for os at lave en bred alliance, der går helt fra Radikale til Enhedslisten, på den grønne dagsorden, hvor det lykkedes for os at lave en kronik. Og jeg glæder mig også, når vi laver noget med social dumping i et samarbejde, der går fra Enhedslisten over SF og Socialdemokratiet til Dansk Folkeparti. Det er også en form for bredt politisk samarbejde, som det også er lykkedes for os at lave herinde.

Kl. 19:02

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 19:02

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. I forlængelse af det vil jeg sige, at det er lidt interessant, når vi kigger ud over Europa, at vi ser den her udvikling, hvor venstrefløjen eller det, man kunne kalde røde og grønne partier, står ret stærkt. Vi snakker meget om det, der sker i Spanien og Italien og Frankrig og andre steder, men virkeligheden er faktisk, at vi også står ganske stærkt i Danmark. Faktisk står vi historisk stærkt, hvis man ser på de partier, vi kan definere som røde og grønne, altså SF, Alternativet og Enhedslisten.

Er ordføreren enig i, at det er en interessant udvikling, som vi skal prøve at se hvordan vi kan drage nytte af til at trække Danmark i en mere grøn og solidarisk retning?

Kl. 19:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:03

Pia Olsen Dyhr (SF):

Bestemt. Jeg synes jo, at det samarbejde er vigtigt. Jeg har så også det fokus, at jeg ikke kun vil vente til efter valget. Jeg er også lidt optaget af det, der kan ske før valget. Desværre kan vi ikke være sikre på, at den her regering bliver væltet ved næste valg. Jeg vil gøre alt for det, og jeg er sikker på, at Enhedslisten også vil gøre alt for det, men i mellemtiden vil jeg så også gå ind i andre aftaler for at præge dem i en rød og grøn retning. Der sidder SF med i flere aftaler, bl.a. gymnasiereformen, hvor vi jo kæmpede for, at karaktergenemsnittet fortsat var 2. Det er en af de gevinster, der var ved, at SF var med. Jeg er ked af, at Enhedslisten ikke var med. Vi foretager nok indimellem forskellige vurderinger, men det skal ikke hindre os i at samarbejde på de områder, hvor vi har fælles dagsordener.

Kl. 19:04

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er fru Anni Matthiesen, Venstre. Værsgo.

- Kl. 19:04
Anni Matthiesen (V):
 Tak, og tak til SF's ordfører for ordførertalen. Jeg vil egentlig gerne lige lidt i forlængelse af det, som min gode kollega hr. Jakob Ellemann-Jensen forsøgte, gøre endnu et forsøg på at spørge lidt ind til SF's holdning og det med, at SF har planer om at ville rulle kontanthjælpsloftet tilbage igen. For når vi nu ser på, hvor mange mennesker der reelt er kommet ud af kontanthjælpssystemet, ved at vi har indført kontanthjælpsloftet, så kan jeg simpelt hen ikke forstå, hvad der er årsagen til, at SF stadig væk fastholder, at det er noget af det, som man vil kæmpe for at rulle tilbage. For de tal, vi har, viser jo, at tæt ved 7.000 personer faktisk er kommet ud af kontanthjælpssystemet, netop ved at vi har indført loftet.
- Kl. 19:05
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Ordføreren.
- Kl. 19:05
Pia Olsen Dyhr (SF):
 Nu er det jo for det første ikke sådan, at samtlige 7.000 er kommet i job. Nogle af dem er også bare faldet helt ud af systemerne. Det skal man være opmærksom på. Det andet er, og jeg tror faktisk, det er ministeriets egen opgørelse – jeg er ikke helt sikker, men det mener jeg faktisk det er – at næsten 75 pct. af de mennesker, der er på kontanthjælp i dag, er syge og derfor ikke vil være klar til at kunne tage et arbejde. De bliver jo ramt af loftet. De havner i en situation, hvor de ikke kan tage et arbejde og deres børn så kommer til at mærke konsekvenserne af, at man får et mindre rådighedsbeløb. Og det er faktisk ganske drastisk.
 Hvis man ser på et ægtepar, som f.eks. har et barn, så er deres rådighedsbeløb jo på under 10.000 kr. om måneden, og det er det, man skal bruge til at betale husleje, mad, fritidsaktiviteter og andet med. Der oplever vi børn, der kommer voldsomt i klemme, og hvor man skal vælge mellem at købe medicin og holde en børnefødselsdag. Det synes jeg ikke er nogen værdig barndom.
- Kl. 19:06
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Spørgeren.
- Kl. 19:06
Anni Matthiesen (V):
 Jeg forstår simpelt hen ikke SF's holdning på det her område, for ordføreren går jo samtidig rigtig meget op i at give mere lige vilkår. Der håber jeg da at SF kan anerkende, at den bedste måde egentlig at hjælpe de her børn på, som SF's ordfører netop nu omtaler, reelt er ved at sikre, at deres forældre kommer i job. Og når man ved, at rigtig mange jo faktisk nu er kommet i job, kan jeg ikke forstå, at man ikke bakker op om det, at kontanthjælpsloftet virker.
- Kl. 19:06
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Ordføreren.
- Kl. 19:06
Pia Olsen Dyhr (SF):
 Kontanthjælpsloftet virker for den lille gruppe, hvis eneste udfordring er, at de er arbejdsløse. Der er jeg sådan set enig med Venstre. Men det er jo en meget lille andel af de mennesker, der er på kontanthjælp. Hovedparten af dem, der er på kontanthjælp, har andre udfordringer, der gør, at de ikke kommer i arbejde. Måske har de ikke den rigtige uddannelse og skal opkvalificeres. Så lad os i fællesskab sætte nogle ressourcer af til det. Udfordringen kan også være, at de er syge og derfor ikke kan komme i arbejde. Det kan også væ-
- re, at de har været så lang tid væk fra arbejdsmarkedet, at de har brug for en håndholdt indsats.
 En af de ting, som jeg personligt er meget stolt af, er, at vi, da vi lavede Femern Bælt-aftalen, faktisk sammen med Venstres sørgede for, at der kom sociale klausuler ind, som betød, at folk, der havde været lang tid på kontanthjælp, kom i arbejde, fordi vi havde en meget, meget håndholdt indsats, som jo betød, at folk nærmest blev vækket om morgenen og blev bragt til arbejdspladsen i en længere periode. Nogle af dem endte i fast arbejde. Det var ikke lønnen, der gjorde det, eller at de blev truet med pisken. Det var, at vi hjalp dem i arbejde. Og det tror jeg mere på.
- Kl. 19:07
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Den sidste spørger i denne runde er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.
- Kl. 19:07
Joachim B. Olsen (LA):
 Tak for det. Fru Pia Olsen Dyhr siger, at et ægtepar med et barn har 10.000 kr. i rådighedsbeløb. Det er forkert. Rådighedsbeløbet er på godt 21.000 kr. Det er det, man ifølge Beskæftigelsesministeriet har udbetalt om måneden. Fru Pia Olsen Dyhr ryster så på hovedet, fordi hun har nogle andre tal, men jeg bruger de tal, som centraladministrationen kommer med, og jeg kan også sende en udredning af, hvordan det er regnet ud. Til sammenligning har en familie, som tager et arbejde til mindstelønnen aftalt af arbejdsmarkedets parter, ca. 3.000 kr. mere til sig selv. Det er det, der er forskellen. Der må man bare spørge fru Pia Olsen Dyhr, hvorfor hun ikke mener, at man skal have noget ud af at arbejde, når man arbejder til en løn, som fagbevægelsen har sagt o.k. til.
- Kl. 19:08
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Ordføreren.
- Kl. 19:08
Pia Olsen Dyhr (SF):
 For det første synes jeg, at man får mere ud af at arbejde. Man får jo flere penge udbetalt, og man får sådan set også mere værdi i sit arbejde. Jeg er sikker på, at hr. Joachim B. Olsen synes, det er mere flatterende at sidde ved et middagsbord og kunne sige, at han er i beskæftigelse, end hvis man var arbejdsløs. Så der er også den værdi i det.
 Men når det er sagt, er det ikke et tal, jeg finder på. Det er Beskæftigelsesministeriets egne tal, og de er fra spørgsmål 118 i den her samling, hvor Beskæftigelsesministeriet svarer, at et ægtepar med en standardhusleje og med et barn har 9.900 kr. i rådighedsbeløb.
- Kl. 19:09
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
 Spørgeren.
- Kl. 19:09
Joachim B. Olsen (LA):
 Jeg kender ikke det konkrete spørgsmål, men jeg kunne forestille mig, at det var et beløb, der alene var udregnet på kontanthjælpen. Men man får andre ydelser end kontanthjælp, og det er faktisk forkert, når fru Pia Olsen Dyhr siger, at et ægtepar med et barn på kontanthjælp har 10.000 kr. udbetalt. Det er forkert. Man har godt 21.000 kr. udbetalt, altså nogle få tusinde kroner mere, end hvis man arbejder til mindstelønnen godkendt af den danske fagbevægelse. Selvfølgelig har et arbejde også en anden værdi, end hvad man får ud af det økonomisk, men der er jo en grund til, at fagbevægelsen

forhandler om højere løn, når der er forhandlinger. Så derfor betyder det, man får udbetalt, vel også noget i den her sammenhæng. Det er vist de færreste, der vil arbejde uden at få noget økonomisk ud af det.

Kl. 19:10

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Tak. Ordføreren.

Kl. 19:10

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu taler vi om Beskæftigelsesministeriets beregninger, og jeg tror faktisk på de udregninger, Beskæftigelsesministeriet har lavet. Hvis man kigger på tabel 2 i svaret på spørgsmål 118 – og jeg er helt sikker på, at ministeren vil bekræfte sit svar – kan man f.eks. se, at der står, at ægtepar med en standardhusleje, og som har to børn, har 14.600 kr. i rådighedsbeløb, og jeg snakker om rådighedsbeløb. Det, der er afgørende, er jo, hvad man har af penge til bl.a. mad, hvad man har af penge til fritidsaktiviteter, og hvad man har af penge til medicin. Det er en kæmpe stor del af udgiften for mange kontant-hjælpsmodtagere, der er syge, at betale medicinregningen, og jeg må sige, at jeg synes, det er en smule arrogant og at se ned på de her mennesker, der ikke kan komme i arbejde, fordi de er syge, så at skulle udpine dem lidt ekstra ved at indføre et loft. Det synes jeg faktisk er ganske uklædeligt. Vi burde kunne behandle mennesker mere værdigt i Danmark.

Kl. 19:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Jeg siger tak til SF's ordfører. Den næste i rækken er fru Mette Abildgaard som ordfører for Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 19:11

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Mange tak for ordet. Vi politikere arbejder med ord hver evig eneste dag. Der har været mange ord i salen allerede, og en gang imellem må vi også indrømme, at det vist ender i ordkløveri. Men rigtig mange ord fører også til politiske aftaler, hvor vi giver hinanden vores ord, og vi omsætter ikke mindst ord til handling. For nylig blev ord så også til digte, faktisk til en hel digtsamling, fra en af de journalister, der normalt plejer at få os andre til at fumle efter ordene på Christiansborgs gange. Selv statsministeren sprang ud som digter. Selv har jeg ikke så meget forstand på digte, så jeg vil i stedet for lade min tale være inspireret af andre, som har haft ordet i deres magt.

I det folketingsår, vi ser tilbage på, trådte Det Konservative Folkeparti ind i regeringen. Det var ikke nogen ny position for os. Det er sket mange gange før i partiets 101 år lange historie. For vi prioriterer til enhver tid resultater over ramasjang, som min konservative partifælle Per Stig Møller har udtrykt det. Men man skal også være ærlig om, at man ikke får alt, hvad man har ønsket sig, heller ikke selv om man går i regering. Det gjorde Det Konservative Folkeparti heller ikke, da vi lavede en aftale om fremtidens boligskat. Men vi fik opfyldt vores allervigtigste prioritet: at skabe tryghed for boligejerne.

Benny Andersen skrev, at tryghed er at have en øloplukker tøjret til sin gyngestol. Det lyder ikke helt tosset. Men hvis man aldrig rigtig kommer til at sidde i den der gyngestol, fordi man inden den tid er blevet beskattet fra hus og hjem, så er øloplukkeren en ringe trøst, og ikke engang en gravøl er der nok humør til. Tryghed er, at man kender sin fremtid, og at boligejerne kender deres fremtid, og det har vi sikret. Vi har aflyst planlagte grundskyldsstigninger i milliardklassen, og vi har sænket skattesatserne. Vi havde – indrømmet – mere på ønskelisten, men 28 mia. kr. tilbage i boligejernes lomme er

vi godt tilfredse med. Så glæder det mig meget, at det blev så bred en aftale, som det gjorde, og at der var så mange, der rakte ud og nåede hinandens hænder. En hånd i hånden er bedre end to i lommen, skrev Benny Andersen også.

Så er der dem, hvis hænder jeg helst ser i et par håndjern: de rockere og bander, som har skabt frygt i Danmark. I 2016 var der 54 skudepisoder i det offentlige rum relateret til rocker- og bandekonflikter. Med bandepakken svarer vi hårdt igen. Her skærper vi bandebestemmelsen, så den vil ramme flere. Vi gør det langt sværere for rockere og bandemedlemmer at blive prøveløsladt, og vi forhøjer straffen for at bruge skydevåben på offentligt tilgængelige steder. Som noget nyt indfører vi et opholdsforbud, så hvis du har leget bykonge i Vollsmose eller i Mjølnerparken, kan en del af straffen bestå i et forbud mod at opholde dig i dit gamle kongerige i helt op til 10 år. Det kommer uden tvivl til at have en stor effekt. Der er kritikere, der peger på, at man ikke gør rockere og bandemedlemmer til lovlige borgere ved at bure dem inde, men der må jeg bare sige, at for Det Konservative Folkeparti er det afgørende, at vi altid stiller os på offerets side. Det er altid der, vores sympati vil være. En romersk tragedieforfatter skrev, at det bedste middel mod vrede er en smule eftertanke. Kenneth Jensen skrev i et digt, at fængsel er, når det ikke er dig, der bestemmer musikken, og det er ganske simpelt vores mål med bandepakken: bedre tid til eftertanke, og færre rockere og bandemedlemmer, som styrer musikken.

Musikken spiller til gengæld for fuldt drøn i dansk erhvervsliv. Vores hårdtslående erhvervsminister, Brian Mikkelsen, har med sine vanlige knyttede næver kæmpet for at styrke dansk erhvervsliv, og det går grundlæggende godt i Danmark. Vi har den laveste arbejdsløshed i 40 år minus 2 enkelte år, vi har det laveste antal borgere på offentlig forsørgelse i 10 år, og siden folketingsvalget er der skabt 91.000 nye private arbejdspladser, viser de nyeste tal offentliggjort i dag.

Kl. 19:16

Men vi stiller os ikke tilfredse her. Vi lytter gerne til andres kloge ord. Derfor har regeringen nedsat et iværksætterpanel og et digitalt vækstpanel, som skal rådgive regeringen og komme med gode råd til, hvordan vi indfrier vores ambitioner for fremtiden. At dansk økonomi og dansk erhvervsliv har det godt, er jo afgørende for, at der også er penge til velfærd. Om det var det, Piet Hein tænkte på, da han skrev følgende, vil jeg ikke rigtig love – man skal jo være lidt forsigtig med at tage afdøde personer til indtægt for synspunkter – men lyt alligevel engang: Vi passer pligtro vores købmanskab og vejer alvorstungt gevinst og tab; en duft, en drøm, en blegnen i det blå, det er den grund, vor verden hviler på.

Noget andet, verden hviler på, er vores børn og unge. Men når der er børn i dag, som starter i skole, og som starter ud med at være 2 år bagefter deres legekammerater, når det gælder sprog og sociale kompetencer, så har vi altså svigtet som samfund. De udsatte børn har været en vigtig prioritet i det udspil, vores konservative socialminister præsenterede for nogle uger siden. Her anvendes der 45 mio. kr. i 2018 til bl.a. at ansætte flere pædagoger i de institutioner, hvor der er flest børn i udsatte positioner. For alle børn fortjener det bedste. Som Tove Ditlevsen så fint skrev: Mit hjerte elsker alle de umulige børn.

Det her folketingsår blev også historisk for de mange danskere, som lever med et handicap af den ene eller den anden art. Nu bliver det endelig ulovligt at diskriminere mennesker med handicap, også uden for arbejdsmarkedet. Som samfund skal vi måles på, hvordan vi behandler disse udsatte borgere.

Noget andet, der er udsat, er den danske natur. Derfor glæder det mig meget, at vi fandt 363 mio. kr. til vores naturpakke. Det skal bl.a. sikre 25.000 ha urørt skov og biodiversitetsskov i Danmark. Vi har sat penge af til flere naturgenopretningsprojekter, og fra august

måned bliver naturpleje et nyt obligatorisk fag på landbrugsuddannelserne.

I det nye år, vi skal i gang med, skal vi også lave en naturkanon. Det er en kanon, som efter vores mening skal være for folket frem for fagfolket. Den skal ikke prioritere mellem to lavarter eller stenarter, men den skal vise det skønneste, Danmark har at byde på, så den får lokket nogle flere danskere ud i naturen. For det er et kendt faktum, at hvis man først er benytter af naturen, så bliver man også nemmere beskyttet af naturen. Jeg er enig med Herman Bang, der siger det så simpelt: Natur, jeg elsker dig.

Vi skal også beskytte Danmark. Derfor besluttede vi for nylig, at vi fra årsskiftet sender 200 danske soldater til de baltiske lande og Polen som en del af NATO-styrken, en direkte konsekvens af den russiske oprustning. Det understreger kun behovet for det substantielle løft af det danske forsvar, som vi kæmpede for at få skrevet ind i regeringsgrundlaget. Det bliver en af de allervigtigste forhandlinger i det år, der venter os: det nye forsvarsforlig. Vi ved godt, at man ikke med et fingerknips kommer op at bruge 2 pct. af bruttonationalproduktet på forsvaret. Men det har vi forpligtet os til, og vi skal sikre, at et nyt forsvarsforlig i hvert fald bringer os i den rigtige retning. For vi skal værne om den frihed, alt for mange tager for givet, så vi med ro i maven kan citere H.C. Andersen, når han siger: Fred over dig, vort fædreland.

Lad mig afslutningsvis takke Folketingets øvrige partier for et godt samarbejde i det forgangne år, først og fremmest vores regeringskollegaer i Venstre og Liberal Alliance, som vi meget hurtigt har fået et fortroligt samarbejde med, og vores støtteparti i Dansk Folkeparti. Sammen har vi sikret en fast asylpolitik og kontrol med den danske grænse. Tak til Det Radikale Venstre for at være med til at lave en ny boligskatteaftale, tak for samarbejdet til Socialdemokratiet om en ny planlov, hvor vi sikrer udvikling i hele Danmark, til SF for at være med til at afskaffe PSO'en og samtidig sikre penge til den grønne omstilling, og til Alternativet for at bakke op om de soldater, vi nu sender i krig, når vores allierede har bedt om hjælp, og endelig tak til Enhedslisten for at fremsætte forslag om at afskaffe blasfemiparagraffen.

Mit håb for det nye folketingsår, når vi mødes her i salen igen i oktober, er, at vi så vil være bedre til at fokusere på de mange ord, som samler os, frem for de ord, som splitter os. Det skylder vi danskerne. Den styreform, vi bedst kan lide, er uden tvivl demokrati, men det er af allerstørste vigtighed, at man styrer med forsigtighed. Man skal være god til at lave kompromis og ikke styre med flertals-tyranni. Vi ser frem til et fortsat tæt og godt samarbejde i det nye folketingsår. Tak for ordet.

Kl. 19:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Der er en række korte bemærkninger. Den første spørger er fru Trine Bramsen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:22

Trine Bramsen (S):

Man kan tilføje, at det var godt, vi fik forhindret regeringens plan om en højere pensionsalder, så man kan nå at sidde i den der gyngestol med øloplukkeren; der er trods alt ikke meget ved at blive begrævet i den sammen med alle sine millioner.

Men vi skal tale om topskattelettelser – det var der ikke meget af i ordførerens tale. Så jeg vil gerne spørge ordføreren, om De Konservative vil have sat deres præg på en kommende skattereform, hvis topskatteprocenten ikke sænkes. Har De Konservative så haft indflydelse på den kommende skattereform?

Kl. 19:22

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:22

Mette Abildgaard (KF):

Lad mig starte med at tilføje, at selv med 14½ år på pension vil jeg måske mene, at der var tid til at sidde i gyngestolen og nyde en enkelt øl eller to, hvis jeg skal være helt ærlig.

Angående topskatten er det klart, at når Det Konservative Folkeparti går ind til hvilke som helst forhandlinger, kæmper vi jo for at sætte aftryk. Og i Det Konservative Folkeparti ønsker vi ikke nogen topskat. I vores sådan langsigtede plan for Danmark – vi har sådan en »Vision 2034« – eksisterer topskatten ikke. Men det betyder ikke, at vi tror, vi får den afskaffet med den skatteaftale, vi skal lave i efteråret. Hvis vi kan sikre, at vi rykker os i den rigtige retning i forhold til topskatten, vil det være et vigtigt skridt og et nødvendigt skridt. Men vi er meget realistiske i forhold til de forhandlinger, der venter til efteråret. Vi lytter også til, hvad der bliver sagt her i Folketinget, og hvad der er vigtigt for andre partier.

Kl. 19:23

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 19:23

Trine Bramsen (S):

Grunden til, jeg spørger, er jo, at både hr. Søren Pape Poulsen og hr. Brian Mikkelsen, der nu er ministre i regeringen, ikke har holdt sig tilbage i det forgangne år i forhold til ytringer om, hvor meget topskattelettelser betyder for De Konservative. Så jeg vil spørge meget simpelt: Kan De Konservative komme med en garanti her i dag for, at topskattelettelser vil være en del af regeringens kommende skatteudspil?

Kl. 19:24

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:24

Mette Abildgaard (KF):

I regeringsgrundlaget står meget klart, at der er en ambition om at sænke skatten både i top og i bund. Der vil komme et fælles udspil efter sommerferien på det her område, og hvordan det præcis kommer til at se ud, må Trine Bramsen væbne sig med tålmodighed og se. Men jeg kan sige, at Det Konservative Folkeparti ikke er stor fan af topskatten.

Kl. 19:24

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 19:24

Pelle Dragsted (EL):

Tak, og tak for en fin og poetisk tale. Konservative er jo sådan kendt for en ideologi, der handler om at bygge på det, vi kender, og ikke lave de store, hurtige forandringer. Det tror jeg ligesom er konservatismens grundelement, og derfor kan det godt undre mig lidt, at man så ubekymret kan stå bag en 2025-plan, som lægger op til en historisk lav vækst i det offentlige forbrug. Altså, det er et eksperiment, man vil kaste os ud i, hvis man gennemfører det her, for det betyder, at vi for første gang i mange, mange år ikke afsætter de midler, som er nødvendige bare for at følge med den almindelige demografiske udvikling. Der kommer til at mangle milliarder af kroner hvert år, hvis vi skal sikre, at den enkelte ældre får det samme antal besøg af hjemmehjælperen, og at børnene nede i børnehaven har det samme antal voksne.

Er det ikke i strid med sådan en sund fornuft-konservatisme, at man kaster sig ud i de her eksperimenter med vores samfund?

- Kl. 19:25
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Kl. 19:25
Mette Abildgaard (KF):
Det er nok altid afledt af en sådan lidt naturlig skepsis, at man forsøger at udlægge hinandens politiske ståsteder, og at en folkesocialist gør det, gør mig måske lidt bekymret.
Men lad mig sige, at i Det Konservative Folkeparti tror vi på at forandre for at bevare. Og vi vil gerne bevare den velfærdsstat, vi har i Danmark, i en lidt anden afbildning end den, vi kender i dag. Men vi vil gerne bevare det grundlæggende princip om en velfærdsstat, og hvis vi skal sikre det, ja, så skal vi jo netop forandre for at bevare. Så skal vi netop lave de reformer, der er nødvendige, for at vi også i fremtiden kan have råd til at tage os af de mest udsatte borgere i vores samfund. Hvis vi ikke i de forgangne årtier havde lavet de reformer, som vi har lavet, i forhold til pension og kontanthjælp og alt mulig andet, ja, så ville vi jo heller ikke have de muligheder for at skabe fremtidens velfærdssamfund. Så vi går ind for at forandre for at bevare.
- Kl. 19:26
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Pelle Dragsted, *Enhedslisten*. Værsgo.
- Kl. 19:26
Pelle Dragsted (EL):
Det er helt okay. Folkesocialist? Jeg er i hvert fald socialist, så langt var den god nok.
Men det er ikke helt rigtigt, hvad ordføreren siger, for der er jo råd til velfærden. Altså, det siger alle økonomer fra den yderste højrefløj ude hos CEPOS og alle andre, nemlig at der er solid holdbarhed i dansk økonomi. Vi kan bevare og udvikle vores gode velfærdssamfund, hvis det er det, vi ønsker. Men det ønsker regeringen ikke, for den vil bruge pengene på at give skatterabatter i stedet for, ovenikøbet til dem i samfundet, der har mest. Hvorfor kaste samfundet ud i det her eksperiment?
- Kl. 19:27
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Kl. 19:27
Mette Abildgaard (KF):
Vi kaster ikke samfundet ud i nogen som helst eksperimenter. Vi laver de forandringer, som er nødvendige, for at vi kan sikre, at vi også kan have en velfærdsstat i fremtiden. Og så længe vi har en af verdens største offentlige sektorer og ovenikøbet har præsenteret en plan, hvor der lægges op til en vækst i den, ja, så kan jeg også stå fuldstændig på mål for det, vi vil levere til danskerne. Men det giver sig selv, at skal vi også kunne give vores børn og børnebørn et solidt velfærdssamfund, så kræver det, at vi hele tiden laver de nødvendige forandringer, for at give det videre i en god stand.
- Kl. 19:27
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Rasmus Nordqvist, *Alternativet*. Værsgo.
- Kl. 19:27
Rasmus Nordqvist (ALT):
Tak, og tak for talen. Jeg vil spørge lidt ind til noget, som bekymrer os meget, og det er jo den her omstilling til et fossilfrit samfund. Jeg har diskuteret det før med ordføreren, og jeg kunne godt tænke mig at høre, hvor ordføreren står nu. For man har jo meldt det her mål ud om 30 pct. vedvarende energi i 2030, og det bekymrer mig i forhold til at nå et fossilfrit samfund i 2050. Altså, hvordan kommer vi derhen – når vi nu ved, at hvis vi fortsætter den vækst, vi har lige nu, i omstilling til vedvarende energi, så ville vi nå 60 pct. i 2030 og dermed være tættere på at komme i mål med den egentlige omstilling?
Kan jeg få ordføreren til at hjælpe mig lidt i den her bekymring – om man kan sove helt trygt ved, at vi bremser omstillingen til vedvarende energi i de næste 10 år, eller hvor vi er henne?
- Kl. 19:28
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Kl. 19:28
Mette Abildgaard (KF):
Jeg tror, at spørgeren lavede en lille talefejl. Regeringen har ikke en ambition om 30 pct. vedvarende energi i 2030, men derimod 50 pct. vedvarende energi. 30 pct. er derimod, hvad man har i Tyskland, og forleden var der en stor artikel i Politiken, hvor man pralede af den tyske førertrøje på det grønne område, og her var man bare helt fremme i feltet. I Danmark har vi vel at mærke en målsætning på 50 pct. Dertil kommer jo, at vi får et pålæg fra EU for de ikkekvotebelagte sektorer, som formentlig kommer til at blive meget højt, og som kommer til at kræve, at vi fortsætter omstillingen, også i transportsektoren, i boligsektoren, i landbruget osv.
Så jeg er ret tryk ved de målsætninger, vi har, at de tilsammen sikrer, at vi bevæger os i den rigtige retning, også i forhold til at nå at opfylde de forpligtelser, vi har påtaget os i forbindelse med klimaaftalen fra Paris om ikke at få temperaturstigninger på over 2 grader og helst ikke over 1½ grad. Vi har en forpligtelse over for de kommende generationer til at sikre, at vi gøre vores ypperste for at nå det mål.
- Kl. 19:29
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.
- Kl. 19:29
Rasmus Nordqvist (ALT):
Jeg beklager, hvis jeg sagde forkert, 30 pct. Det er 50 pct. i 2030. Det var mange tal at nævne, og det er jo de 50 pct. vedvarende energi i 2030, som er en de facto-opbremsning, for hvis vi bare fortsætter med den vækst, vi har nu, vil vi være på 60 pct. i 2030. Og det, der bekymrer mig, er, at man lige pludselig, her og nu, begynder at sætte mindre ambitiøse mål op, hvor vi egentlig skulle sætte turbo på omstillingen.
- Kl. 19:30
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Kl. 19:30
Mette Abildgaard (KF):
Mig bekendt er der ikke nogen, som tidligere har sat et mål for andelen af vedvarende energi i Danmark i 2030. Der er blevet sat nogle mere langsigtede mål, men der er aldrig blevet slået ned på 2030 og sagt, hvad tallet skulle være der. Men det er klart, at den teknologiske udvikling også gør, at vi hele tiden bliver mere og mere effektive i den måde, vi foretager reduktioner på. Og det betyder, at man ikke bare kan have en forventning om, at den reduktion, der skal ske, nødvendigvis skal være den samme år for år.
- Kl. 19:30
Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Så er det hr. Morten Østergaard, *Det Radikale Venstre*. Værsgo.

Kl. 19:30

Kl. 19:33

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil også meget gerne takke for samarbejdet om boligaftalen. Det er jo rigtigt, at 2034 er sådan et lidt spøjst år. Jeg tror, det er noget med, at da Det Konservative Folkeparti blev 100 år, sagde man, at man ligesom pegede frem imod det år, hvor dem, der blev født det år, man var i, ville blive 18 år. Men i forbindelse med boligskatteaftalen er det jo interessant, fordi det er det år, hvor boligskatterne igen vil udgøre den samme andel af den danske økonomi, som de gør i dag. Og det vil jeg bare kvittere for.

Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at man kom væk fra tanken om løbende at udhule boligskatterne, at der skulle være markant færre indtægter fra boligskatterne, for det får stor betydning for vores muligheder i den tid, der venter de her mennesker, der blev født i Det Konservative Folkepartis hundredår. Så tusind tak for, at man kom tilbage på den ansvarlige økonomiske sti og bruger pengene der, hvor der er mest brug for dem.

Kl. 19:31

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:31

Mette Abildgaard (KF):

Hr. Morten Østergaard har fuldstændig ret, hvad angår den konservative »Vision 2034«, hvor vi netop formulerede det Danmark, vi ønsker for de generationer, der blev født sidste år og altså vil fylde 18 år i 2034.

I forhold til boligskatterne har det været afgørende for os netop at skabe tryghed, skabe forudsigelighed. Noget af det, vi især har anket over, i de udviklinger, vi har set i grundskylden, har været uforudsigeligheden, at de enkelte boligejere har oplevet, at der er kommet stigninger på op til 7 pct. i deres ejendom hver evig eneste år. Det kan jeg godt forstå at der er mange der har haft svært ved at kunne finansiere. Nu får vi aflyst de grundskyldsstigninger. Det er et meget stort milliardbeløb, vi bortskærer fra regnestykket – og det er vi også meget glade for fra konservativ side – ligesom vi sænker satserne og gør meget andet godt.

Kl. 19:32

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:32

Morten Østergaard (RV):

Ja, o.k., jeg anerkender det hele, men konstaterer bare, at når vi når til det, som jeg jo synes er interessant, nemlig vilkårene for de fremtidige generationer, så udgør boligskatten en lige så stor del af økonomien, som den gør i dag. Det var det, vi gik til valg på, og vist ikke helt det, De Konservative gik til valg på, men det skal ikke skille os.

Det, der måske nok vil interessere de her børn, som nu er et enkelt år eller to gamle, er, hvad det er for et uddannelsessystem, der vil være til dem i den mellemliggende periode. Og der har man jo indtil videre i regeringen planlagt 10 pct. besparelser på al uddannelse i Danmark indtil år 2020. Nu pejer man så mod 2025, og jeg skal bare høre: Er det Det Konservative Folkepartis opfattelse, at de her børn på vej mod deres 18. år op igennem uddannelsessystemet skal mødes af et uddannelsessystem, der i 2025 skal klare sig for 20 pct. mindre, end man har i dag?

Kl. 19:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Fru Mette Abildgaard.**Mette Abildgaard (KF):**

Jeg kan afsløre, at i vores »Vision 2034« lægger vi faktisk op til, at vi til den tid har en helt anden grundlæggende boligbeskatning, nemlig en avancebeskatning, hvor man beskatter det provenu, der er ved salg. Det arbejder vi sådan set stadig væk hen imod, om end vi har lavet den her aftale.

I den konservative »Vision 2034« har vi et godt uddannelsessystem, ligesom vi også har i dag, som favner unge mennesker, og som giver en kvalitetsuddannelse, der giver de bedste forudsætninger for det videre liv. Og selvfølgelig skal vi hele tiden revurdere, om vi gør det på den bedste måde, og om vi også bruger pengene bedst muligt. Der er ikke nødvendigvis lighedstegn mellem midler og resultater.

Kl. 19:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:33

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak. Jeg vil gerne takke fru Mette Abildgaard for den tale i dag, som jeg mest syntes symboliserede en ny politisk kultur, og det er alligevel en lille smule imponerende for et så gammelt parti i Folketinget, men jeg tror, at det skyldes fru Mette Abildgaards stil; den synes jeg vi andre skal lade os inspirere af, for den ordentlighed kan jeg godt lide.

Når det så er sagt, altså når jeg nu har været venlig, er jeg tilbage på sporet igen. Jeg vil gerne spørge Det Konservative Folkeparti – for jeg ved jo, at vi har en fælles ambition om et højt grønt håb for fremtiden – om man fortsat mener, at der skal ske en reduktion af det danske CO₂-udslip med 40 pct. inden 2020.

Kl. 19:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Mette Abildgaard.

Kl. 19:34

Mette Abildgaard (KF):

Mange tak for spørgsmålet, og jeg var især meget vild med de første 9½ sekund. Lad mig svare Pia Olsen Dyhr på spørgsmålet i forhold til de 40 pct.: Det Konservative Folkeparti var en del af den aftale, som var med til at indføre den målsætning, og vi har sådan set også bakket op om den, efter at der var valg og vi blev støtteparti til regeringen. Da vi stod og skulle træde ind i en regering, havde vi muligheden for at konvertere vores mål for 2020 til et ambitiøst mål for 2030 med hensyn til andelen af vedvarende energi, og eftersom det ikke var længe siden, at der var blevet offentliggjort tal, der viste, at vi i Danmark ifølge prognoserne allerede ville nå vores målsætning for 2020, så syntes vi, det var en fornuftig handel at lave så at sige. Det afgørende for os er det resultat, vi giver videre til de kommende generationer, og der må jeg bare sige, at et mål for vedvarende energi i 2030 tror jeg vi får mere ud af.

Kl. 19:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 19:35

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu tyder alt jo på – med de sidste tal, vi har fået fra Klimaministeriet – at vi netop ikke når de 40 pct. i 2020, men snarere når ca. 34 pct. Så jeg vil sige, at jeg ikke håber, at det skyldes, at De Konservative er trådt ind i regeringen, at vi nu sænker ambitionerne. Men så må vi jo finde et sted, hvor vi kan skruer op for ambitionerne, og derfor vil

jeg gerne spørge, om Det Konservative Folkeparti i forbindelse med finansloven vil sikre, at der sættes nye, ekstra penge af til klimainitiativer. Nu, hvor De Konservatives mærkesag på boligområdet er lagt dødt, skal man jo have en anden hjertesag – kunne den være klimaområdet og kampen for milliarder til klimaområdet, sådan som man også har kæmpet for milliarder til boligområdet?

Kl. 19:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Jeg vil gerne bede de tre unge kollegaer om at gå over i grebningen, hvis de vil snakke sammen. Tak.

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:36

Mette Abildgaard (KF):

Fru Pia Olsen Dyhr har fuldstændig ret i, at de seneste fremskrivninger, der er kommet, ikke viser, at man når de 40 pct., men det er jo bl.a. på grund af den PSO-aftale, som også fru Pia Olsen Dyhr har været med til at vedtage, og det har jeg egentlig meget respekt for at man stod inde for, for det var en grundlæggende nødvendig omlægning, vi var nødt til at lave.

Regeringen har jo forpligtet sig til den her Mission Innovation, som bl.a. går ud på at øge de midler, vi bruger på energiforskning, frem mod 2020, og det er da klart, at det er noget, vi fra konservativ side synes er rigtig godt og bakker op om, også i de interne regeeringsprocesser.

Kl. 19:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Jens Joel.

Kl. 19:36

Jens Joel (S):

Tak for det, og tak til ordføreren. Jeg vil godt tilbage til spørgsmålet om topskat. Jeg er helt med på, at ordføreren i dag ikke kommer til at sige, hvordan regeringens udspil bliver. Men faktum er, at da Venstre var i regering, var der et udspil om topskat.

Mit spørgsmål er simpelt: Når Konservative nu er kommet ind i regeringen, bliver man så mere eller mindre ambitiøs i spørgsmålet om topskat?

Kl. 19:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:37

Mette Abildgaard (KF):

Jeg tror egentlig, der er flere af de socialdemokratiske spillere, der har glemt det forløb, vi havde i efteråret, hvor vi havde rigtig meget diskussion om topskat. Det Konservative Folkeparti sagde sådan set, at vi ønsker topskatten afskaffet, men for os var det ikke så meget værd, at vi ville sætte regeringens liv på spil for de her 5 pct. Så det har aldrig været et spørgsmål, der er så vigtigt for Det Konservative Folkeparti, at vi vil sætte regeringens liv på spil.

Det er klart, at vi har ambitioner i spørgsmålet om topskat, for det er en del af vores Vision 2034. Til den tid ønsker vi en flad skat på 33 pct. Det er vores langsigtede mål for 2034. Men vi ved godt, vi ikke kommer til at indfri det med den aftale, vi skal lave i efteråret.

Kl. 19:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Jens Joel.

Kl. 19:38

Jens Joel (S):

Nej, I kommer ikke til at afskaffe topskatten i efteråret.

Mit spørgsmål var helt simpelt: Spiller man i en regering med De Konservative mere ambitiøst ud, end dengang Venstre var alene i regering?

Kl. 19:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo til fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:38

Mette Abildgaard (KF):

Jeg forstår ikke, at hr. Jens Joel starter med at sige, at han godt ved, at jeg ikke kommer til at svare på, hvordan regeringen spiller ud, og så beder han mig om at gøre lige præcis det, altså svare på, hvordan regeringen spiller ud.

Nu er vi blevet tre partier, som er gået i regering sammen, og det er klart, at vi så sammen kommer med et udspil i forhold til topskatten. Hvordan det præcis kommer til at se ud, må hr. Jens Joel jo væbne sig med tålmodighed for at se. Men jeg tror da, at man skal have været meget blind og døv i løbet af det sidste halve år, hvis man ikke har set, hvordan den tidligere udmelding blev modtaget af det parti, som skal udgøre flertallet for at lave en aftale om det her. Så naturligvis lytter man da til det.

Kl. 19:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Vi fortsætter i den socialdemokratiske lejr med fru Ane Halsboe-Jørgensen. Værsgo.

Kl. 19:39

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. Og tak for en engageret tale. Det er dejligt.

For at følge op der, hvor hr. Jens Joel slap: Ordføreren siger, at man ikke kan stå her og fremlægge regeringens udspil – naturligvis – men kan ordføreren så måske nærme sig et svar på, om ordføreren håber og om ordføreren har en tro på, at De Konservatives indtræden i regeringen vil være nok til, at man er mere ambitiøs, end da Venstre var alene i regering, i forhold til at få afskaffet topskat?

Kl. 19:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:39

Mette Abildgaard (KF):

Jeg tror, at det i det udspil, der kommer fra regeringen, vil kunne ses, at man naturligvis er blevet klogere af den debat, der har været i efteråret om det her tema. Der har både været nogle, for hvem topskatten var ekstremt afgørende, og der har også været nogle, der kom med meget klare meldinger om, at topskatten absolut ikke var deres kop te i forhold til en afskaffelse eller en reduktion for den sags skyld. Og selvfølgelig lytter man til de forskellige meldinger, der kommer. Det ville være mærkeligt andet.

Men jeg står ikke her i dag og repræsenterer regeringen. Jeg repræsenterer Det Konservative Folkeparti, og jeg kan sige fuldstændig klart og ærligt, at vi ønsker, at topskatten bliver afskaffet, fordi vi grundlæggende synes, det er forkert, at man skal beskattes folk ekstra hårdt – de, der kommer i en position, hvor de så at sige får lov til at betale topskat.

Kl. 19:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Ane Halsboe-Jørgensen.

Kl. 19:40

Kl. 19:42

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Men som repræsentant for Det Konservative Folkeparti vil ordføreren så være tilfreds, hvis det endelige resultat bliver mindre ambitiøst, end før ordførerens parti trådte ind i regeringen?

Kl. 19:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:40

Mette Abildgaard (KF):

Jamen det udspil, som kom fra den tidligere regering, var selvfølgelig disponeret efter, at man havde en forventning om at skulle ud at forhandle med tre partier. Det udspil, der vil komme fra den nye regering, bliver naturligvis disponeret efter, at man kun skal ud at forhandle med et enkelt parti. Men naturligvis yder vi vores indflydelse internt i regeringen – det gør alle tre partier; det er meget naturligt.

Der er mange måder at gøre det på i forhold til skatten. Vi kan se på skatten i bunden, vi kan se på skatten i toppen, vi kan se på grænsen for, hvornår man betaler topskat. Der er mange forskellige modeller til, hvordan vi løser det her.

Kl. 19:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Troels Ravn.

Kl. 19:41

Troels Ravn (S):

Tak. Og også tak herfra til ordføreren for en fin tale. Særlig syntes jeg om citatet fra Tove Ditlevsen »Mit hjerte elsker alle de umuligste børn, de som ingen holder af og ingen kan forstå«. Jeg forstår Tove Ditlevsen sådan, at vi skal have alle med, og jeg forstår også ordføreren sådan, at vi skal have alle med og have omsorg for alle. Men det får vi vel næppe, hvis vi bruger hele det økonomiske råderum på topskattelettelser for de allerbedst lønnede danskere frem for at investere eksempelvis i uddannelse og investere i opkvalificering af vores ufaglærte.

Nu siger ordføreren, at hun ikke repræsenterer regeringen, men hvordan forholder ordføreren sig så som medlem af Det Konservative Folkeparti til disse voldsomme besparelser?

Kl. 19:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:42

Mette Abildgaard (KF):

Jeg synes, at hr. Troels Ravn kommer med en stråmand, når han starter med at sige, at man vil anvende hele råderummet på topskattelettelser. Ikke engang hvis vi afskaffede hele topskatten, ville vi bruge hele vores råderum på det. Så det i sig selv er jo bare grundlæggende forkert. Det kommer ikke på nogen måde til at ske.

Vi har afsat en pulje, hvor skat indgår som ét element af flere elementer, og præcis hvor meget det vil lægge beslag på, vil man jo se, når vi fremlægger en samlet plan. Men jeg er fuldstændig tryk ved, at vi kan få en sund udvikling i vores velfærdssamfund med den vækst på 0,3 pct. i det offentlige forbrug, som vi har lagt op til i den plan, der er præsenteret allerede.

Kl. 19:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Hr. Troels Ravn.

Troels Ravn (S):

Så skifter jeg lidt spor. De Konservatives formand, hr. Søren Pape Poulsen, udtalte den 18. juni sidste år til Berlingske, at en sænkelse af boligskatterne var partiets absolutte topprioritet. Og set i lyset af at den nyligt indgåede boligskatteaftale ikke indeholder den fastfrysning af grundskylden, som De Konservative ønskede, kan ordføreren da uddybe, om De Konservative vil lægge ekstra pres på regeringen for at gennemføre topskattelettelser? Og hvis ja, kan ordføreren så sige noget om, hvornår regeringen senest skal have gennemført de her topskattelettelser, for at De Konservative kan være tilfredse?

Kl. 19:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:43

Mette Abildgaard (KF):

Spørgeren startede ud med at referere til boligskatteaftalen, og det er fuldstændig korrekt, at Det Konservative Folkeparti ikke fik den permanente fastfrysning af grundskylden, som vi godt kunne have tænkt os. Men som Noa Redington, som er en mand, som jeg tror spørgerens parti finder meget klog – han har i hvert fald været rådgiver for en tidligere socialdemokratisk statsminister – udtalte, så skulle boligejerne være glade for, at Det Konservative Folkeparti havde siddet i det forhandlingslokale, for det var os, der kæmpede den hårdeste kamp for boligejerne.

Kl. 19:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Julie Skovsby.

Kl. 19:44

Julie Skovsby (S):

Jeg vil også gerne sige tak for de mange fine citater i ordførertalen. Og så vil jeg gerne spørge, om ordføreren kan bekræfte, at en borgerlig regerings skatteudspil må forventes at være mere ambitiøst end den skattereform, som den tidligere regering fremlagde i 2012, hvor man afsatte 9 mia. kr. og hævdede arbejdsudbuddet med knap 16.000 personer.

Kl. 19:44

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:44

Mette Abildgaard (KF):

Jeg havde faktisk alligevel ikke forventet, at jeg skulle høre nogen socialdemokrater prale med den skatteaftale, man lavede dengang, hvor man jo netop brugte en del penge på at sænke topskatten. Jeg synes egentlig, det er meget befriende, at man er nået til det punkt, hvor man kan prale med, at man selv har været med til at nedsætte topskatten. Det bakkede vi op om dengang og lagde stemmer til, for det syntes vi var rigtig fornuftigt.

Vi har en ambition om at øge væksten med 80 mia. kr. og øge arbejdsudbuddet med 55.000-60.000. Vi kommer til at fremlægge en række initiativer inden for fem overskrifter, som skal bidrage til det. Det er væsentlig mere ambitiøst end det vækstudspil eller erhvervsudspil, jeg har set fra Socialdemokratiet, som ifølge Finansministeriets beregninger vil koste 250 jobs.

Kl. 19:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Julie Skovsby.

Julie Skovsby (S):

Tak. Det er jo i dag vigtigt, synes jeg, for Folketinget at høre De Konservatives ideologiske dagsorden i forhold til det kommende skatteudspil. Jeg forstod det egentlig som et ja på mit spørgsmål, altså at ordføreren svarede ja. Vil det sige, at regeringen ønsker at gennemføre hårdere arbejdsmarkedsreformer, der giver omkring de her 15 mia. kr.? Og vil det så sige, at man kan konkludere, at det er regeringens politik at finansiere sin skattereform med de bebudede arbejdsmarkedsreformer?

Kl. 19:45

brugspakken, og det har været vigtigt for os her med havbrug. Det har vi også sikret i den aftale, som et meget bredt flertal i Folketinget bakker op om – jeg er glad for, at også Socialdemokratiet er med i den her aftale. I forhold til de kompenserende virkemidler, der anvendes, i form af eksempelvis muslinger – det er jo i øvrigt velafprøvet, det er værdt at indskyde – er det vigtigt at sige, at der skal ske en kompensation i forhold til den merudledning, som kommer. Vi skal også sikre rent fysisk, at det finder sted. Det bliver bl.a. gjort ved, at de her muslinger skal tages op og vejes fire-fem gange i løbet af en sæson for at sikre, at de så at sige bliver fedet op i relation til den fremskrivning, man havde lavet, og at man på den måde sikrer, at de kompenserende virkemidler ikke kun virker på papiret så at sige, men også virker i virkeligheden.

Kl. 19:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Fru Mette Abildgaard.

Kl. 19:45

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 19:48

Mette Abildgaard (KF):

Jeg kan bekræfte, at regeringen har en ambition om at øge arbejdsudbuddet med 55.000-60.000 mennesker. Jeg synes, det var interessant tidligere i dag at høre den socialdemokratiske partiformand anerkende, at den største udfordring for virksomhederne er at få kvalificeret arbejdskraft, og alligevel er man ikke villig til at lave lige præcis de reformer, der skal til, for at øge arbejdsudbuddet. Det er vi villige til at gøre i regeringen, for det er en forudsætning for, at vi kan blive ved med at opleve vækst i det her samfund, også i højere grad, end vi har gjort de sidste par år, hvor vi er sakket bagud i forhold til eksempelvis Norge og Sverige.

Kl. 19:46

Maria Reumert Gjerding (EL):

Vi taler ikke om det samme. Ordføreren taler om flere havbrug i vandrammedirektivets område, hvor man vil have kompensation. Jeg taler om planerne om flere havbrug i havstrategidirektivets område, altså i den åbne del af Kattegat, hvor man vil have flere havbrug på baggrund af en påstand om, at der er et miljømæssigt råderum, hvilket er forkert. Skal jeg forstå ordføreren således, at ordføreren og Det Konservative Folkeparti vil være garant for, at der i den åbne del af Kattegat kommer kompensation, såfremt man vil have flere havbrug der?

Kl. 19:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Så forlader vi Socialdemokratiet et øjeblik og tager et lille skridt til venstre. Fru Maria Reumert Gjerding, værsgo.

Kl. 19:46

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:49

Maria Reumert Gjerding (EL):

Tak for det. Jeg vil også takke for en god og engageret tale. Jeg hæftede mig særlig ved De Konservatives kærlighed til naturen. Og det er derfor, jeg gerne vil spørge til regeringens planer for flere havbrug i Kattegat – nogle planer, der bygger på en påstand fra miljø- og fødevareministeren om, at der findes et miljømæssigt råderum i Kattegat, altså at miljøet godt kan tåle mere forurening uden at tage skade. Den påstand er ikke rigtig, og den er blevet tilbagevist af adskillige forskere og eksperter i havmiljø, fordi miljøtilstanden i Kattegat er så dårlig, at hvis man øger forureningen, vil miljøet og naturen tage skade, og man risikerer at få situationer med algeopblomstring og iltsvind. Det er klart, at det hensætter folk, der bor ved især Djurslands kyster, i stor angst og bekymring, mennesker, der lever af turisme og fiskeri ud til og i Kattegat.

I forbindelse med landbrugspakken husker jeg tydeligt, at det var hjertebloed for De Konservative, at miljøet og naturen ikke måtte lide overlast som følge af de regelændringer, som man foreslog. Jeg vil gerne spørge ordføreren, om det samme gælder for havbrug, altså at udvidelsen af havbrugsproduktionen ikke må betyde, at naturen og miljøet får det værre.

Kl. 19:47

Mette Abildgaard (KF):

Jeg kan give mit ord på, at vi har lavet en aftale, hvor vi giver tilladelse til flere havbrug, men på et grundlag, hvor vi vurderer, at det er forsvarligt i forhold til den tilstand, der nu engang er de steder, hvor det bliver muligt. Det er der dygtige embedsmænd, forskere og andre, som har peget på. Det er ikke en idé, man bare har fået ud af den blå luft og lige pludselig selv har fundet på.

Kl. 19:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er fru Lisbeth Bech Poulsen, SF. Værsgo.

Kl. 19:49

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:47

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. Mit hjerte det elsker alle de umulige børn, dem, som ingen kan forstå og ingen holder af, lyvebørn, stjælebørn og løftebryderbørn. Tak til ordføreren for talen og for referencen til Tove Ditlevsen, hvis hjerte jo hadede de her pæne hæklippersaksvoxsne, og som ikke brød sig om pæne børn, der stod på rad og række og med ren samvittighed kunne nævne gud. Jeg ved ikke, om det lyder så konservativt for mig. Tove Ditlevsen havde en meget social stemme, specielt over for de umuligste børn, som blev til umulige unge og nogle gange blev til kriminelle unge og til kriminelle voksne.

Når jeg tager fat i det her, er det, fordi jeg igen og igen savner den sociale stemme fra det konservative parti i forhold til forebyggelsen for at sikre, at de umuligste børn ikke ender med at være de voksne, som vi bare siger straf, straf, straf til.

Kl. 19:50

Mette Abildgaard (KF):

Tak for spørgsmålet. Jeg kan bekræfte, at det også er vigtigt for Det Konservative Folkeparti, når det gælder havbrug, at der er kompenserende virkemidler, som lige præcis kompenserer for den merudledning, man tillader. Det var vigtigt for os i forbindelse med land-

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:50

Mette Abildgaard (KF):

Jeg håber ikke, at jeg har givet indtryk af, at alle de digtere, jeg citerede i min tale, sådan alle sammen var af konservativ observans. Jeg tør godt stå inde for Per Stig Møller, men de øvrige vil jeg ikke gøre mig til dommer over. Jeg vil måske lige bemærke det her med løftbryderbørn. Det er i virkeligheden et ret skønt udtryk fra Tove Ditlevsen. Det er rigtigt, at det er sådan, digtet fortsætter.

I forhold til det her med at sikre en forebyggelse og ikke kun fokusere på, når skaden så at sige er sket, er det fuldstændig rigtigt, at det naturligvis også er centralt. Derfor kommer der også snart et nyt udspil fra regeringen, som netop adresserer ungdomskriminalitet. Jeg ved, at vi har en justitsminister, som selv har været meget engageret i hele SSP-arbejdet og ved, hvor stor betydning det har, også for unge mennesker.

Kl. 19:51

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Værsgo.

Kl. 19:51

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Det er jo også det, jeg som retsordfører igen og igen har undret mig over, nemlig at vi, når vi har en justitsminister, der har arbejdet med SSP-medarbejdere, endda i Viborg Kommune, som bliver rost for sit arbejde – jeg ved ikke, om det er en ros, der er kommet siden hen, men det er i hvert fald en kommune, der skiller sig ud – så igen og igen skal høre: Jamen det ordner vi senere. Hver eneste gang der er et problem med de umuligste unger, med de umulige unge, dem, der bliver kriminelle, så hører vi kun straf, straf, straf. Jeg håber ikke, at det er det fulde billede af Det Konservative Folkeparti.

Kl. 19:52

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:52

Mette Abildgaard (KF):

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig rosen til Viborg Kommune. Der har vi en dygtig konservativ borgmester, som også arbejder ihærdigt på det her område. Der vil komme et udspil fra regeringen, som adresserer ungdomskriminalitet. Det vil være et balanceret udspil, for naturligvis skal der tænkes i forebyggelse, men jeg må også bare sige, at vi er nødt til at sende et signal også til unge mennesker om, at det har konsekvenser, når man kommer på kant med loven, når man begår hærværk, når man øver vold. Der har været nogle frygtelige historier fremme også om ganske unge mennesker.

Kl. 19:53

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er hr. Kristian Hegaard, Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 19:53

Kristian Hegaard (RV):

Tak for det, og tak for den ordrige tale, vil jeg sige til ordføreren, der i meget høj grad og meget stålsat – efter hendes observation – italesatte behovet for, at vi skal øge forsvarsbudgettet til 2 pct. svarende til 17 mia. kr. Jeg kunne forstå på ordføreren, at det ville gøre en meget stor forskel, hvis man fik investeret ekstra. Ordføreren nævnte ikke noget om den store massakre, man har lavet på uddannelser de seneste år med uddannelsesloftet, besparelser på gymnasier og universiteter osv., så jeg vil bare spørge: Hvordan kan det være, at de ekstra penge til Forsvaret vil gøre en forskel, når man ikke mener, at ekstra penge til uddannelse vil gøre en forskel?

Kl. 19:53

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:53

Mette Abildgaard (KF):

Lad mig sige det på den måde, at hvis vi sender danske soldater i krig, og vi ikke er villige til at give dem det udstyr, der er nødvendigt, så bringer vi danske soldaters liv unødvendigt i fare. Hvis vi ikke investerer i vores danske forsvar i en situation, hvor vi har Rusland, som opruster, og som bruger langt, langt flere penge på militær, sikkerhed, politi osv., end vi gør herhjemme, ja, hvis vi ikke forstår at tage ansvar for vores egen sikkerhed, så kan det være fuldstændig ligegyldigt med uddannelsessystem og beskæringer og videgående uddannelser og alt mulig andet. Vi er nødt til grundlæggende at forsvare os som nation. Det har vi forpligtet os til.

Jeg er ikke enig med Donald Trump i ret meget – det skal guderne vide – men jeg forstår godt, at han som amerikansk præsident undrer sig over, at vi ikke er villige til herhjemme at investere det, der er nødvendigt, i at forsvare os selv, når truslen mod Europa er større, end den har været i mange årtier.

Kl. 19:54

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 19:54

Kristian Hegaard (RV):

Jeg spørger, fordi jeg synes, der var et vigtigt citat, som ordføreren glemte i sin tale, nemlig af en royal person, Frederik VI – nu ved jeg, at De Konservative godt kan lide royale personer – som sagde: »Fordi vi er fattige, behøver vi ikke også at være dumme«. Det kan man også godt overføre til det her ved at sige: Hvorfor ikke investere i uddannelse, hvorfor ikke investere i det? Hvorfor ikke lytte til bl.a. tidligere gode royale personer?

Så kunne godt tænke mig at vide, om det er rigtigt forstået, at det er vigtigere for Det Konservative Folkeparti at investere i soldater og snipperfler end at investere i skolekridt og skolelærere.

Kl. 19:55

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 19:55

Mette Abildgaard (KF):

Normalvis holder jeg meget af citater, også fra de kongelige, men jeg må bare sige, at skolekridt er sekundært, når det handler om landets sikkerhed. Skolekridt kan være hamrende ligegyldigt, hvis ikke vi er sikre på, at vi kan beskytte os selv som nation. Jeg læste en artikel for nylig om Povl Falk-Jensen, som var den danske modstandsmand, som dræbte flest stikkere under anden verdenskrig. Han blev spurgt: Hvad bekymrer dig mest i dagens Danmark? Han svarede, at danskerne tager friheden for givet, at man ikke værdsætter friheden. Man har en formodning om, at den altid har været der, og man har en forventning om, at den altid vil blive der.

Kl. 19:56

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er fru Lea Wermelin, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 19:56

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Jeg hørte ordføreren sige i sin tale, at man ikke får alt, hvad man ønsker sig, og det kan jo være rigtigt nok i politik. Til gengæld må man forvente af regeringspartier, at de trods alt lægger

frem, hvad de godt kunne tænke sig at få igennem politisk. Jeg hørte ordføreren sige, at Konservative og regeringen havde lyttet til Folketinget, når det gjaldt topskat, og Dansk Folkeparti har jo så sent som i dag været ude og afvise, at man vil være med til at gå den vej, som Konservative ønsker, nemlig at afskaffe topskatten, lave skattelettelser i toppen. Så hvordan har Konservative lyttet? Kan ordføreren ikke uddybe det? Altså, kan vi forvente et mere eller mindre ambitiøst udspil fra regeringen, når nu Konservative, som har det ønske om helt at afskaffe topskatten, er kommet med?

Kl. 19:56

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:56

Mette Abildgaard (KF):

Naturligvis kan det forventes af et regeringsparti, at man lægger sine planer frem, og det kommer vi også til at gøre i regeringen. Men det burde også kunne forventes af et parti, som gerne vil være regeringsparti efter det næste valg, at man eksempelvis laver noget så fundamentalt som et oplæg til en finanslov, så man kan prøve at vise, hvordan man selv vil anvende statsbudgettet.

I forhold til skatteudspillet, der kommer til efteråret, vil jeg sige, at jeg ikke tror, at vi nogen sinde har påstået, at vi ville komme med et udspil, hvor vi lagde op til fuldstændig at afskaffe topskatten. Det tror jeg ikke der er mange der har en forventning om. Det, jeg har hørt fra Dansk Folkeparti, er, at man har et ønske om, hvis der skal laves skattelettelser, at man først og fremmest prioriterer skatten i bunden. Det synes jeg er en fair prioritering, og i Det Konservative Folkeparti er vi også enige i, at det er værd at gøre en indsats på det område, og så håber vi bare, der også kan være midler til at gøre noget i toppen.

Kl. 19:57

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 19:57

Lea Wermelin (S):

Nu er det jo ikke noget, jeg finder på. Det er jo ordførerens egen partiformand, der så sent som i april sidste år skrev på Facebook om afskaffelse af topskatten: Vi har ikke råd til at lade være – en afskaffelse af topskatten giver vækst og velstand, og det er velfærd; så simpelt er det.

Det er jeg jo selvsagt ikke enig med ordførerens partiformand i, men det er jo ordførerens politik, og derfor synes jeg da også, at vi i dag må kunne forvente at få at vide – nu har ordføreren haft lejlighed til at spørge Socialdemokratiet om vores politik, og nu spørger vi så ordføreren om ordførerens politik – om det, der kommer fra regeringen, vil være mere eller mindre ambitiøst. Eller hvordan er det, man har lyttet til Dansk Folkeparti? Det har vi jo ikke fået noget svar på i dagens debat.

Kl. 19:58

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 19:58

Mette Abildgaard (KF):

Jeg tror egentlig, der er rigtig mange danskere, der følger den her debat, som sidder og tænker: Hvorfor bruger man så meget tid på at stille spørgsmål om noget, som der kommer svar på, når der kommer et udspil fra regeringen? Hvorfor er det, at vi politisk skal bruge vores tid på det? Har vi ikke bedre ting at gå op i?

Jeg kan stå fuldstændig på mål for holdningen hos Det Konservative Folkeparti, og den er meget klart, at vi ønsker en afskaffelse af topskatten. Jeg har også været meget klar, i forhold til at det ikke kommer til at være en del af det udspil til en aftale, der vil komme fra regeringen.

Kl. 19:58

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 19:59

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Fru Mette Abildgaard sagde, at Europa er truet mere, end det har været i årtier. Jeg vil gerne minde om, at vi for godt 10 år siden så en Putin, som gerne ville være medlem af EU og NATO, og hvor vi prøvede at øge samhandelen og finde nogle fredelige løsninger på de konflikter, der var. I den situation mistede han opbakning hjemme i sit eget land. Der var faktisk så store demonstrationer, at han endda var ved at miste præsidentposten. Så begyndte vi at lave sanktioner og optrappe vores militære aktiviteter. Så steg hans popularitet i Rusland.

Jeg har intet tilovers for Putin, men jeg vil gerne have, at vi fører udenrigspolitik, der ikke er optrappende, men som er tryghedsskabende, og det vil sige, at jeg gerne vil have, at vi bruger mere ikke-militær konfliktløsning, end vi gør i dag. Hvad siger De Konservative til det? Det ser ud, som om De Konservative kun har en løsning, nemlig militæret. Dem sender vi, når der er problemer.

Kl. 20:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:00

Mette Abildgaard (KF):

Jeg tror egentlig ikke, at der er nogen politikere, som tager let på beslutningen om at sende danske soldater i krig eller at sende nogle soldater i krig i det hele taget. Derfor må jeg også sige, at det jo aldrig er det første, man gør som politiker, altså at ty til de midler. Selvfølgelig prøver man via diplomatiet, man prøver via mægling, man prøver via 117 andre metoder. Men jeg må også bare sige, at når vi har en russisk præsident, som har annekteret Krim, som støtter pro-russiske separatister, og som udviser så aggressiv en adfærd – det er altså et land, der har hacket det danske Forsvarsministerium for ikke særlig lang tid siden – ja, så er vi da nødt til at kunne forsvare os.

Kl. 20:00

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:00

Christian Juhl (EL):

Jamen nu håber jeg så sandelig ikke, at det er konservativ politik, at vi skal i krig med Rusland. Godt nok er det en lille hær, de har, og de bruger kun et beløb på størrelse med, hvad Italien bruger, men alligevel, at gå efter, at vi skal i en militær konflikt med Rusland, det var dog det mest vanvittige, jeg kunne tænke mig. Jeg kunne bedre tænke mig, at regeringen prøvede med ikkemilitære konfliktløsningsmidler, prøvede, om vi ikke kunne opbygge en kapacitet på vores universiteter, så vi blev dygtigere til at bruge de redskaber. Jeg tror på, at dygtige folk faktisk godt kunne få os tilbage til den tid, hvor der var god kontakt mellem Rusland og Europa uden militær.

Kl. 20:01

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:01

Mette Abildgaard (KF):

Naturligvis skal Danmark ikke i krig med Rusland. Det har jeg ikke noget ønske om, det kommer ikke til at ske. Danmark er en del af en alliance, hvor vi har lovet hinanden at beskytte hinanden, hvis vores suverænitet bliver krænket. NATO er et fællesskab, det er en alliance. Det er en alliance, som vi har svigtet i mange år ved ikke at bidrage med vores andel til det fælles forsvar.

Kl. 20:01

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak til den konservative ordfører. Den næste i rækken er fru Aaja Chemnitz Larsen fra IA. Værsgo.

Kl. 20:02

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Selv om det er mange timer siden, at statsministeren var på talerstolen, vil jeg også gerne sige tak til statsministeren for de indledende bemærkninger. Og fra Inuit Ataqatigiits side kvitterer vi også for et overvejende konstruktivt samarbejde både med statsministeren, men også med regeringen. Statsministeren nævnte i sin tale, at de vigtigste beslutninger tages i Grønland. Men det er også vigtigt at huske på, at vi her i Tinget træffer en lang række vigtige beslutninger på vegne af Grønland.

De seneste par år har vi set, at rigsfællesskabsdebatten her i salen er blevet en længere debat. Det tyder på en stigende interesse og et stigende engagement her i Folketinget, og det vil jeg rigtig gerne takke partierne her i Folketinget for. Det betyder utrolig meget for os i Grønland, at vi oplever, at Folketinget ikke kun er optaget af rene danske sager, men også er optaget af fælles sager. For det er en fælles sag, når vi føler et ansvar for at styrke politiet, Kriminalforsorgen og retsvæsenet i Grønland. Det er en fælles sag, når vi ønsker en styrket inddragelse af grønlændere i forsvarets opgaver i Grønland. Det er en fælles sag, når vi sikrer en styrket indsats for de allermost udsatte grønlændere i Danmark.

Som folketingsmedlem fra Grønland plejer jeg at sige, at vi har mere end 32 ordførerskaber. Udover de 32 områder, som Danmark varetager på vegne af Grønland, har jeg og mine nordatlantiske kollegaer også yderligere et ansvar. Vi har dels et ansvar som finansordførere på vegne af vores parti, og vi har dels et ansvar som gruppeformand for vores egen lille gruppe, som består af os. Og siden sidste år har vi deltaget i finanslovsforhandlingerne. Det var allerallerførste gang, vi var med. Det var et skridt i den rigtig retning, hvor vi gør op med nogle af de uvaner, som der tidligere har været, og hvor de nordatlantiske folketingsmedlemmer oplever en negativ forskelsbehandling.

I grundloven står der meget klart, at vi alle på trods af den valgkreds, som vi repræsenterer, er folketingsmedlemmer på lige fod. Det afspejles desværre ikke altid i den daglige praksis her i Folketinget. De grønlandske folketingsmedlemmer bliver holdt uden for døren i nogle af de forligsforhandlinger, hvor der er direkte og klare grønlandske interesser på spil. Vi er nødt til at læse os til, hvad forligspartnerne inden for f.eks. forsvarsområdet er nået frem til, også når det drejer sig om Grønland. Denne udelukkelse af grønlandske folketingsmedlemmer lever ikke op til ånden i selvstyreloven eller i grundloven for den sags skyld. Det er simpelt hen umoderne, uhensigtsmæssigt og på kant med demokratiet. Det er diskriminerende, når vi betragtes som B-medlemmer af Folketinget, når der netop i grundloven står, at vi alle sammen er medlemmer på lige fod.

Som person og som parti er vi optaget af at være konstruktive. Møder vi en lukket dør – til en forligsforhandling eller til en satspuljeforhandling eller andre steder – finder vi en anden vej rundt om det. Vi kunne blot stille os på bagbenene fra vores partis side. Vi

kunne også godt tale om, hvor arrogant man kan se regeringen er. Tro mig, det kan man godt fristes til, og det ved vi også godt der er grønlandske politikere som fristes til at gøre. Men jeg synes, det er for let. Jeg synes ikke, at det gavner Grønland, at vi giver op, eller når vi bare lader tingene stå til. Grundlæggende ligger det ikke til os hos Inuit Ataqatigiit eller for den sags skyld til et land, som gerne vil være selvstændigt, at stille sig på bagbenene. Det er vigtig at være konstruktiv. For os handler det om at smøge ærmerne op og fortsætte det arbejde, som der er her i Folketinget. Til satspuljeforhandlingerne tidligere på året mødte vi netop en lukket dør, men vi valgte at tage rundt og snakke med en række af socialordførerne her i Folketinget, og på den måde var vi med til at sikre indflydelse på vegne af Inuit Ataqatigiit. Der blev sikret et rekordhøjt beløb til en fornyet indsats over for socialt udsatte grønlændere i Danmark. Så fra Inuit Ataqatigiits side kan vi opleve ikke at blive inviteret med til forhandlingsbordet, men så må vi tale med dem, som sidder med ved bordet.

Regeringen kunne fristes til at sige, at fint, så er der jo styr på det. Men nej, jeg synes, det er for let at frasige sig et ansvar fra regeringens side. Når statsministeren på den ene side ønsker at bevare rigsfællesskabet, men på den anden side ikke er villig til at udvikle rigsfællesskabet, så er der noget, der i mine øjne ikke hænger sammen. Rigsfællesskabet er ikke i stilstand, men er noget, som vi i fællesskab skal udvikle sammen.

Helt centralt i rigsfællesskabet er Folketinget som et af de tre parlamenter, vi har. Deltagelse i centrale forhandlinger hører et moderne demokrati til, og derfor vil jeg igen opfordre regeringen til at sikre en langt større inddragelse af de nordatlantiske folketingsmedlemmer i de forlig, som vedrører Grønland og Færøerne.

I det forgangne år har vi også opnået en lang række konkrete resultater. Der er blevet afsat 46,4 mio. kr., som jeg nævnte tidligere, til socialt udsatte grønlændere i Danmark og til børn og unge i Grønland. Der er blevet afsat midler til ICC's internationale arbejde for oprindelige folk. Der er blevet sikret midler til mobilitet til grønlandske studerende i Arktis via støtten til U-Arctic. I morgen drøfter vi Inuit Ataqatigiits forslag til justitsområdet. Her ser vi, at der er et massivt behov for at sikre et styrket justitsvæsen. Og i løbet af august kommer Inuit Ataqatigiit med et forsvarspolitisk udspil, som bygger videre på den viden, som er opnået i Arktisanalysen, som regeringen kom med sidste sommer. For Inuit Ataqatigiit er det vigtigt, at vi får input fra befolkningen, og derfor har vi afholdt en lang række dialogmøder i Grønland, det, vi kalder politikmik, som er en sammenføjning af politik og kaffemik. Det har vi holdt i de to største byer i Grønland, nemlig Nuuk og Sisimiut. For vi vil gerne have input på forsvarsområdet fra befolkningen, som faktisk har rigtig, rigtig meget på hjerte. De sidste 2 år har jeg rejst rigtig meget i Grønland, og jeg har oplevet en rigtig stor interesse og en stor spørgelyst bl.a. om forsvarsområdet, men også om de ting, vi foretager os her i Folketinget.

I år har fokus for os været rigtig meget på justitsvæsenet og på forsvarsområdet. Det er glædeligt for os, at der er taget initiativ til en dialog om netop disse to emner i Inatsisartut. Det er også vigtigt, når vi drøfter nogle ting her, som skal implementeres mere end 3.000 km væk, at Inatsisartut også har en holdning til, hvordan tingene skal se ud fremadrettet. I det kommende år vil vores fokus være på udenrigspolitik og på erhvervs politik. Selv om sidstnævnte er et hjemtaget område, er det vigtigt for os også at forholde os til, hvordan vi kan tiltrække investeringer til nye tiltag i Grønland. I efteråret afholder vi Model United Nations, hvor vi rigtig gerne vil have et fokus på Arktis og drøfte internationale forhold med de unge i Grønland.

Folketingsåret har været et rigtig travlt år for Inuit Ataqatigiit. Vi har en rigtig stor valgkreds. Hele Grønland er vores valgkreds. Så det nytter ikke noget bare at komme hjem til der, hvor ens hjemby er. Det handler også rigtig meget om at komme rundt. Jeg har været

16 forskellige steder i Grønland bare i det forgangne år. Hvad angår mange af de beslutninger, vi træffer her mere end 3.000 km væk fra Grønland, er det vigtigt, at vi sikrer den her inddragelse også fra de borgere i Grønland, som de siger handler om.

Jeg vil gerne afslutte med at sige tak til alle kollegaerne her i Folketinget for det gode samarbejde i løbet af det sidste år. Inuit Ataqatigiit er gået til valg på at være Grønlands frie stemme. Vi oplever også, at der på tværs af partierne er en lydhørhed. Nogle gange kunne vi måske godt ønske os, at den var lidt større. Men vi oplever trods alt, at både partierne, men også regeringen lytter til de ting, vi siger. Der er rigtig mange ting at tage på i de kommende år, og jeg vil bare sige tak for det forgangne år, og jeg ser frem til et frugtbart samarbejde til næste folketingsår.

Qujanaq – mange tak.

Kl. 20:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Der er en række korte bemærkninger. Den første spørger er hr. Morten Østergaard, Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 20:11

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil også gerne sige tak for godt samarbejde. Jeg synes, at fru Aaja Chemnitz Larsen har været god til at bringe nogle vigtige diskussioner op. Jeg tænker bl.a. på konferencen om børns vilkår og nu altså også spørgsmålet om retsvæsenet. Det vil vi selvfølgelig være meget åbne over for. Jeg synes, at det, der har været vanskeligt i de her diskussioner, har været at finde en balance. Hvordan diskuterer man åbenlyse udfordringer i det grønlandske samfund, uden vi kommer med hjælp, vi ikke er blevet bedt om? Derfor synes jeg, det er rigtig vigtigt, at de diskussioner kommer herind, så vi kan gøre noget i fællesskab. Det gælder både på områder, der er hjemtaget, og på områder, der ikke er. Så vi kan vi i fællesskab finde ud af at løfte nogle af de udfordringer, der er. Det gælder især udsatte børn og unge og Justitsministeriets område, kriminalitetsområdet, hvor jeg synes det ville være godt, hvis vi i fællesskab kunne bringe Grønland videre.

Kl. 20:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 20:12

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for spørgsmålet. Indimellem, når man kommer fra Grønland, kræver det noget mod at tage fat på nogle af de svære diskussioner. Det gælder også, når vi taler f.eks. forfatningsarbejdet, selvstændighedsarbejdet. Det er vigtigt at huske på, at der skal være råd til stærke skoler i fremtiden, der skal også være et stærkt retssamfund. Her i Folketinget har vi et ansvar på justitsområdet. Jeg vil sige, at der er rigtig meget plads til forbedring på det område. Kigger man på tallene, ser man, at der er ti gange så mange sædelighedsforbrydelser i Grønland, som der er i Danmark. Jeg mener, der er 34 gange så mange voldtægter i Grønland, som der er i Danmark. Selvfølgelig har vi et socialt ansvar i Grønland. Vi har jo hjemtaget hele socialområdet. Men justitsområdet er også med til at sikre, når der sker en lovovertrædelse, at der kan blive grebet ind, og det er med til at sikre et effektivt og kompetent retsvæsen.

Kl. 20:13

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Morten Østergaard (RV):

Det er præcis det, der er min pointe, for her kommer vi jo til noget. Hvis det, der er målsætningen, er færre sædelighedsforbrydelser og færre voldtægter i Grønland, så er det jo ikke bare gjort med at styrke retsvæsenet. Så kan man forhåbentlig sikre, at retfærdigheden sker fyldest, men det interessante er jo, hvordan vi får mænd til at holde op med at voldtage kvinder. Og hvis de har gjort det en gang, hvordan sikrer vi så, at de holder op med det, når de kommer ud af fængslet igen?

Det er jo der, hvor tingene krydses, og hvor jeg nogle gange synes der er en tendens til, at der går lidt politik i den. Og jeg ville ønske, at vi kunne finde veje til at diskutere det, som jo er en åbenlys problemstilling, som burde interessere alle: Hvordan kan vi forbedre sådan nogle forhold?

Kl. 20:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 20:14

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Grundlæggende tror jeg, det handler om viden, for jeg tror også, at mange måske ikke lige er bevidste om, hvor stor en udfordring det egentlig er. Vi tog i IA initiativ til en diskussion i Grønland om justitsområdet, og det er faktisk relativt nyt, at man tager de her sådan meget konkrete områder, som egentlig er et folketingsanliggende, op i IA. Men jeg synes faktisk, det er et rigtig godt eksempel på, hvordan man netop hjemme i Grønland kan diskutere, hvordan det er, vi gerne vil have at vores retssamfund skal se ud i fremtiden, og hvad det er, der er vigtigt for os, netop i forhold til at sikre forebyggelse og i forhold til det kriminalpræventive område. Og den klare holdning i Grønland er, at vi rigtig gerne vil have et samarbejde mellem Grønland og Danmark i forhold til at finde nogle løsninger.

Kl. 20:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.

Kl. 20:15

Josephine Fock (ALT):

Tak for det, og tak for talen. Jeg vil gerne sige tak for samarbejdet på retsområdet, som jeg synes har været rigtig spændende. Senest havde vi jo en høring om retsområdet på Grønland, og det, mit spørgsmål går på, er egentlig, hvad ordførerens parti ønsker at vi her i Danmark hurtigst muligt får fat på. Er det hele domstolsanligendet, eller er det i forhold til anbringelser, eller hvad er det? Kan ordføreren uddybe sine ønsker i forhold til retsområdet?

Kl. 20:16

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 20:16

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

I forhold til justitsområdet handler det grundlæggende om at sikre, at der er nogle ordentlige kompetencer inden for retsvæsenet. Man har det, man kalder equality of arms, og det vil sige, at både forsvarer og anklager skal være klædt godt på uddannelsesmæssigt. I dag har man som forsvarer en relativt kort efteruddannelse. Man har det som et bijob, og det synes jeg understreger, at vi desværre har en skævvridning, i forhold til hvilke kompetencer og hvilke redskaber både anklageren og forsvareren står med. Folk løser det rigtig godt inden for de rammer, de nu engang har – det er i hvert fald min oplevelse ude i

kredsretterne – men der er behov for, at vi får et generelt løft af kompetenceområderne i retsvæsenet.

Kl. 20:16

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:16

Josephine Fock (ALT):

Tak for det. Det går jeg så ud fra er på Grønland, og det vil sige, at det, vi snakker om her, er at hjælpe med finansiering i forhold til uddannelsesområdet på Grønland. Eller kan ordføreren uddybe det?

Kl. 20:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:17

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Ja, det er i Grønland, og det er derfor, jeg synes, det er så vigtigt, at vi netop hører folk, altså også lovudvalget i Inatsisartut, som jo også var med til den her høring. Vi har fremsat et beslutningsforslag, som skal behandles i morgen, og som netop tager højde for nogle af de her ting. Generelt set kan man sige, at kriminaliteten i Grønland er for høj, og vi er nødt til at forholde os til det, også som Folketing, når det er os, der har det formelle ansvar i forhold til hele justitsområdet. Justitsområdet er jo også politi og kriminalforsorg, skal vi huske på, og her er der altså også nogle rigtig store og åbenlyse mangler, som vi er nødt til at forholde os til.

Kl. 20:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:17

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Fra besøg i Grønland ved jeg jo, at der er mange gange mere vold og mange gange flere mord og mordforsøg end i Danmark. Men det er nyt for mig, at voldtægtsraten er så høj, som fru Aaja Chemnitz Larsen fortæller her, og også for sædelighedsforbrydelserne.

Der synes jeg det er vigtigt, at vi går på to ben og siger, at det forebyggende arbejde og retssystemet selvfølgelig skal fungere sammen. Nu vi snakker om retssystemet, mener jeg at have forstået, at det er rigtigt, at der mangler uddannelse af både politi og de ansatte på anstalterne, men det gælder også af kredsdommerne, har jeg forstået. Jeg troede ellers, at de var fuldt på højde med danske kredsdommere i deres uddannelse.

Jeg vil gerne have ordføreren til uddybe, hvordan vi kan styrke hele dommerområdet, ud over at sige, at der skal være noget mere uddannelse.

Kl. 20:18

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:18

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Jeg er nødt til lige at rette noget i forhold til politiet. For man har faktisk en uddannelse på samme niveau, men man får bare ikke den samme løn, hvis man er uddannet i Grønland, som hvis man er uddannet i Danmark. Det er en klar skævvridning, som man er nødt til at rette op på. Der bør være en lige løn for lige indsats.

I forhold til betjentene på anstalterne får de en kortere uddannelse, og det er en af de ting, som vi fra Inuit Ataqatigiitis side synes, der skal rettes op på.

I forhold til kredsdommerne kan man sige, at det jo er en uddannelse, som retsvæsenet har strikket sammen med nogle juridiske uddannelsere, men at sikre kredsdommerne en juridisk uddannelse vil helt sikkert være et mål for Inuit Ataqatigiit.

Kl. 20:19

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:19

Christian Juhl (EL):

Det var også en fortællelse fra min side, for jeg er sådan set godt klar over det med politiet. Men jeg var så til gengæld ikke klar over, at lønnen er forskellig, og det er jo da noget, vi er nødt til at rette op på. Jeg vil sige, at vi gerne vil støtte ligestilling der, for når man er et rigsfællesskab, skal der selvfølgelig også være lige vilkår, uanset om det er en bygd eller Københavns Centrum. Det er noget, der siger sig selv.

Jeg har forstået, at der også er problemer med domsdata-baserne og retsinformation i Grønland. Det fortalte nogen os i hvert fald under en diskussion med juridiske eksperter deroppe på et tidspunkt.

Er det stadig væk sådan, at der er problemer med f.eks. at have en database, hvor man ligesom i Danmark kan se de forskellige domme, som er afsagt, hvor man bruger de gamle domme til at få ensartede domme?

Kl. 20:20

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:20

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Vi mangler en domsdatabase i Grønland, og det er en af de ting, der kan peges på, og som der bør arbejdes på. Jeg ved, at man er i gang med at kigge på det, men at det også er vanskeligt i et lille samfund. For det bliver enormt tydeligt, når man hurtigt kan kende personerne, uden at man nødvendigvis kender navnet eller cpr-nummeret, altså selv om de ting ikke står på dommen. Så det er selvfølgelig nogle af de overvejelser, der er.

Generelt kan man sige, at digitalisering kan være med til at sikre et mere effektivt system. Det handler også om gennemsigtighed. Vi har f.eks. ikke strafferammer, som man har i Danmark. Grundlæggende kan man sige, at hvis landsdommeren og politimesteren sætter sig ned og beslutter, hvad straffen for en voldtægt f.eks. skal være, så er det det, der ligesom lægger linjen for, hvor høj straffen skal være.

Det er en udfordring, at det ikke er mere – hvad skal man sige – demokratisk besluttet, hvad man får for en lovovertrædelse.

Kl. 20:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er hr. Marcus Knuth, Venstre. Værsgo.

Kl. 20:21

Marcus Knuth (V):

Mange tak. Først og fremmest vil jeg takke ordføreren for den fine tale, både nu, men også under debatten om rigsfællesskabet. Det siger jeg, fordi bevaring af rigsfællesskabet, bevaring af det tætte forhold mellem Grønland og Danmark er noget, som står mit hjerte meget nær. Derfor ærgrer det mig, når ordføreren – måske indirekte – kalder regeringen for arrogant i forhold til rigsfællesskabet. Det siger jeg, for netop under debatten om rigsfællesskabet følte jeg i hvert fald, at der var stort fokus fra Folketingets side, fra regeringens side på det, og der var også stor enighed i vedtagelsesteksten om netop en udvikling af rigsfællesskabet, og samtidig var der en klar åbenhed og

respekt over for en eventuel forfatning, hvis Grønland skulle gå hen og vælge at blive selvstændigt. Men nu siger ordføreren, at ordføreren er glad for, at regeringen viser stor interesse for mobilitet, for øget samarbejde på justitsområdet og for samarbejdet i forhold til at tiltrække investeringer, og jeg ved, vi også gør rigtig meget for at øge vores forsvarssamarbejde.

Jeg føler det er lidt en kontrast, for på den ene side opsummerer man alle de områder, hvor vi bliver endnu bedre til at samarbejde, men samtidig er man kritisk over for en regering, der ikke gør nok for at udvikle rigsfællesskabet. Kan ordføreren måske sætte et par ord på, hvilken retning det er, man går her? Er det ros til regeringen, eller er det kritik til regeringen?

Kl. 20:22

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:23

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Hvis ordføreren havde hørt efter, ville han have hørt, at jeg sagde, at jeg synes, det er for let at sige, at regeringen er arrogant. Jeg henviser til et tidligere medlem af Naalakkersuisut, som har kaldt regeringen arrogant. For mig er det vigtigt at være konstruktiv, og det har hele tiden været den linje, jeg har ført, og som jeg har tænkt mig også at føre de kommende to år. Jeg synes, vi har opnået en lang række konkrete resultater, og jeg synes også, at der generelt har været et godt samarbejde, kan man sige, ikke kun med partierne i den blå blok, men også med partier i den røde blok. Vi varetager de grønlandske interesser, og det kan jo ikke lægges ind i en blå blok- eller en rød blok-matrix, det synes jeg er ret vigtigt at understrege, og vi har netop valgt at gå til valg på at være Grønlands frie stemme og varetage nogle grønlandske interesser her i Folketinget.

Kl. 20:23

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 20:23

Marcus Knuth (V):

Tak for at klarlægge det. Jeg vil så rose ordføreren i forbindelse med et af ordførerens primære interesseområder, som netop er samarbejdet om at tiltrække investeringer til Grønland, f.eks. på transportområdet, hvor jeg i hvert fald flere gange tidligere har ytret, at Island har haft kæmpe succes med at tiltrække turisme, bl.a. fordi det er så nemt at flyve direkte til Island. Der har vi flere gange talt om, at det ikke er nemt at flyve til Kangerlussuaq og derfra videre. Jeg fatter mig i korthed. Kan ordføreren komme med nogle ord på, hvad ordføreren selv vil gøre for at tiltrække investeringer til at udvikle lufthavne ved Ilulissat og/eller Nuuk?

Kl. 20:24

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.

Kl. 20:24

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Generelt har vi fra Inuit Ataqatigiits side netop haft rigtig meget fokus på erhvervspolitik, og det vil vi også have i det kommende folketingsår. Vi har været rundt og snakke med forskellige pensionskasser, og vi har været rundt og snakke med forskellige, som kunne være interesseret i at investere i Grønland helt generelt, ikke nødvendigvis kun i forhold til infrastruktur, og der er jo en lang række projekter i Grønland, som bliver mere og mere modne, kan man sige. Noget af det, jeg har været fortalende for, er, at vi er nødt til at sikre, at det bliver på kommercielle vilkår, når vi skal sikre de her investeringer

ger udefra, fordi det er relativt nyt for Grønland med de her meget massive investeringer. Der er faktisk rigtig mange forskellige projekter på tegnebrættet, men det er modningen af projekterne, som er vigtig for Grønland nu – også i forhold til infrastruktur.

Kl. 20:25

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste i rækken er hr. Carsten Bach, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 20:25

Carsten Bach (LA):

Tak, og tak for ordførertalen. Jeg vil også kvittere for et ganske udmærket samarbejde her i Folketinget på mange niveauer. I talen fyldte forsvarer en hel del, faktisk vil jeg måske endda næsten sige uforholdsmæssig meget. Det har jeg selvfølgelig stor forståelse for, og det er jeg jo egentlig meget tilfreds med, i og med at jeg er Liberal Alliances forsvarsordfører. Jeg vil i øvrigt sige, at jeg skal gøre mit for, at der ikke er nogen partier, der efter det kommende forsvarsforlig står tilbage og føler sig som B-medlemmer eller mindre-værdige på nogen som helst måde. Men der skal jo også være en politisk bane – kan vi sige – som man kan spille på, og der skal være en eller anden form for mulighed for at se IA i et forsvarspolitisk samarbejde. Derfor kunne jeg godt tænke mig, hvis ordføreren måske ville udfolde IA's forsvarspolitik lidt mere sådan helt generelt og måske endda også inddrage den meget ombruste diskussion om selvstændighed i Grønland i øjeblikket.

Kl. 20:26

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ordføreren.

Kl. 20:26

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Nu ved jeg, at ordføreren også er grønlandsordfører og derfor har en dobbeltinteresse, kan man sige, i den her sag. Fra Inuit Ataqatigiits side har vi netop også lavet et forslag om, at Inatsisartut skal drøfte, hvordan forsvarsområdet skal se ud i fremtiden. Jeg synes også, det er rigtig positivt, at man har en dialog om det i Grønland. I Inuit Ataqatigiit er vi særligt optaget af de civile opgaver i forhold til forsvarer. I dag er det sådan, at der er relativt få grønlandere ansat i Arktisk Kommando. Vi så rigtig gerne, at der var nogle flere. Vi så også gerne, at man måske genovervejede muligheden for en militær grunduddannelse, som jo tidligere har været på tegnebrættet, i forligskredsen.

På den måde er der en lang række initiativer, f.eks. Grønlandsvogterne. Jeg synes, det er rigtig interessant at se på, hvordan vi kan være med til at bakke op om, at de her initiativer også bliver rullet ud. For på en måde kan man sige, at vi som grønlandske folketingsmedlemmer også kan være med til at bygge bro, når vi hernede træffer en beslutning om noget, der skal udføres så langt væk. Vi kan være med og komme med den indsigt, som vi har om Grønland.

Kl. 20:27

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 20:27

Carsten Bach (LA):

Tak. Det var jo i hvert fald en del af svaret. I forhold til det med den ombruste debat om selvstændighed i Grønland i øjeblikket, kunne ordføreren måske sætte et par ord på, hvordan ordføreren vil betragte suverænitets håndhævelse i Grønland efter en eventuel selvstændighed.

- Kl. 20:28 Kl. 20:30
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Aaja Chemnitz Larsen** (IA):
I forhold til hele forfatningsprocessen og selvstændighedsprocessen er det jo en debat, som skal foregå i Grønland. Nu har vi jo taget rigtig meget hul på den her i Folketinget, og det er egentlig sådan lidt skævt, at man i Grønland ikke får mulighed for at drøfte det inden. Man har drøftet det kort i Inatsisartut, men det er rigtig vigtigt at sikre, at befolkningen også bliver hørt. Tidshorizonten bliver der tit spurgt ind til, når man snakker om selvstændighed og hele forfatningsprocessen, og som det ser ud lige nu, er der afsat ca. 2-3 år til hele den her proces, men der er mulighed for at forlænge det arbejde. Jeg tror, det er vigtigt, at man har respekt for, at dialogen i første omgang skal tages i Grønland.
- Kl. 20:28 Kl. 20:31
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet. Værsgo.
- Karin Gaardsted** (S):
Tak for det, og også tak herfra til ordføreren for talen. Jeg synes, at fru Aaja Chemnitz Larsen altid arbejder både solidt og meget engageret med grønlandske anliggender her i Folketinget. Ordføreren beskrev, at der er nogle ting vedrørende forsvaret og nogle ønsker, og også at der har været afholdt borgermøder i Nuuk og i Sisimiut. Jeg vil faktisk rigtig gerne bede ordføreren om måske at udfolde lidt af det, som borgerne har givet udtryk for fylder rigtig meget for dem på det område.
- Kl. 20:28 Kl. 20:31
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Ordføreren.
- Aaja Chemnitz Larsen** (IA):
Mange tak. For nylig afholdt vi bl.a. politikmik i Sisimiut, hvor vi hørte befolkningen der. Der var det kommunale beredskab også med, og de holdt et oplæg om deres arbejdsopgaver. De så egentlig rigtig gerne, at de blev involveret noget mere. Jeg tror igen, at det her med at bygge bro mellem danske myndigheder, der fungerer i Grønland, og grønlandske myndigheder er en rigtig, rigtig vigtig opgave, fordi jeg tror, der er rigtig mange ressourcer i det grønlandske samfund – både frivillige, men også på sigt i Arktisk Kommando, tænker jeg, og de forskellige myndigheder, som er der i forvejen. Det gælder også politiet, som der i dag er et godt samarbejde med, men vi ved også, at der er en udfordring i forhold til overvågning af Grønlands farvande og det grønlandske område, som vi er nødt til at forholde os til. Det er nogle af de overvejelser og bekymringer, som jeg hører.
- F.eks. talte jeg også med en fisker i Saattut i Nordgrønland på et tidspunkt, som så også nævnte, at han, når han kommer sejlen, oplever, at der nærmest ikke sker noget, når man sejler ind på grønlandsk søterritorium, men når man sejler til Canada, er myndighederne der lige med det samme. Så jeg synes, der er en udfordring der, vi er nødt til at forholde os til. Det står også beskrevet i Arktisanalysen.
- Kl. 20:28 Kl. 20:31
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.
- Karin Gaardsted** (S):
I sin ordførertale siger ordføreren også, at det er rigtig vigtigt, at man får opgraderet retsområdet, især over for forsvarere og over for kredsdommere. Det er jeg enig i. Der er en ubalance der, som ikke er okay. Men jeg tænker jo også, hvordan vi kan nå dertil, at vi opnår et højere uddannelsesniveau, der kan matche, hvad man kan på anklagebænken. Der tænker jeg om ordføreren har nogle kommentarer til, hvordan man kan løfte det nedefra. For jeg tænker, at det jo skal starte nede i grundskolen, for at det kan blive til, at man kan opnå egen formåen dér.
- Kl. 20:31 Kl. 20:32
- Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ordføreren.
- Aaja Chemnitz Larsen** (IA):
Jeg kan forstå, at Socialdemokratiet ikke nødvendigvis støtter det slutningsforslag, som vi i Inuit Ataqatigiit fremsætter i morgen. Det synes jeg er enormt ærgerligt, for det, vi egentlig forsøger, er at sige, at hvis vi løfter politiområdet, vil det også have en positivt afsmittende effekt på retsområdet. Vi er nødt til at se de her tre forskellige områder, altså politiet, kriminalforsorgen og retsvæsenet, i sin helhed.
- Ja, der er behov for at løfte hele uddannelsesniveaue. Vi bruger 16 pct. af vores BNP i Grønland på uddannelse. Desværre ser vi ikke de resultater, som der er behov for.
- Kl. 20:32 Kl. 20:32
- Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det hr. Jacob Mark.
- Jacob Mark** (SF):
Tak for det. Som i mange andre sammenhænge kunne jeg godt tænke mig at høre lidt om de studerendes vilkår, altså her de grønlandske studerendes vilkår. Jeg var jo så heldig at være med på orienteringsrejsen til Grønland sidste år, hvor vi også hørte om de grønlandske studerende, altså hvordan de havde det, og hvordan de ligesom nogle gange havde en lidt brat overgang fra studenterlivet i Grønland til det i Danmark.
- Så jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, om ordføreren har gjort sig nogle tanker om, hvordan man kan gøre det lettere at være grønlandsk studerende, der kommer til Danmark, altså om der er nogle politiske indsatser, man kan sætte ind med her i Danmark, for at sikre, at flere kommer igennem en uddannelse.
- Kl. 20:32 Kl. 20:32
- Første næstformand** (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.
- Aaja Chemnitz Larsen** (IA):
Mange tak for spørgsmålet. Jeg tror, at der er rigtig mange ting, man kan gøre for at sikre en blid overgang fra et grønlandsk samfund til et dansk samfund. Sproget er jo selvfølgelig for nogle en udfordring. Vi har også en kæmpestor gruppe af rigtig dygtige grønlandske studerende, som bare klarer sig lige igennem universitetet, men vi ser desværre, at cirka en fjerdedel af de grønlandske studerende, som er i Danmark, falder fra det første år.
- Så tallene viser jo, at der er en udfordring i starten, som vi er nødt til at tage hånd om. Og jeg så meget gerne, at man lavede en forbedrelse af de studerende, både i forhold til det sproglige – akademisk

dansk er jo nogle gange vanskeligt – men også i forhold til at sikre, at folk ligesom får en god start på deres liv her i Danmark.

Kl. 20:36

Kl. 20:33

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Jacob Mark.

Kl. 20:33

Jacob Mark (SF):

Tak. Skulle det sproglige så være i Grønland eller på Grønland? Jeg ved det ikke, for jeg er ikke så god til de der forholdsord.

Et andet spørgsmål vedrører SU'en, fordi jeg i går kunne læse i regeringens nye 2025-plan, at man forestiller sig, at der skal laves en omlægning af SU'en. Der kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre sådan af uvidenhed: Hvordan vil det påvirke de grønlandske studerende? Altså, hvis man forestiller sig, at de danske studerende skal have væsentlig mindre i SU, som der er blevet lagt op til i det sidste SU-udspil, hvad vil det så have af konsekvenser for de grønlandske studerende?

Kl. 20:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:34

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Min formodning er, at det vil ramme socialt skævt, som det formodentlig også kommer til at gøre i Danmark. Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at Grønland grundlæggende har behov for, at der kommer flere veluddannede tilbage, altså som har læst her i Danmark og vælger at vende tilbage til Grønland. Så for Grønland er det helt afgørende at sikre, at der er nogle flere, der får sig en uddannelse. For manges vedkommende er der tale om familiens første student, altså om at være førstegangskademi i sin familie. Vi har jo ikke en lang uddannelses tradition, så jeg synes, at man er nødt til at tage særlige hensyn til de grønlandske studerende.

Kl. 20:34

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 20:35

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne bruge anledningen til at takke for et rigtig godt samarbejde, som jeg synes vi har – fru Aaja Chemnitz Larsen og jeg selv – både her i Folketinget, men også i Europarådets Parlamentariske Forsamling, hvor vi jo indgår i delegationen fra Folketinget.

Jeg må sige, at jeg som forsvarsordfører ser rigtig meget frem til at se det udspil, der kommer fra IA til august. Der er jo ingen tvivl om, at der er rigtig store udfordringer, ikke mindst på grund af klimaforandringerne i Arktis, særlig i forhold til redningsberedskabet og de udfordringer, som man står over for. Samtidig er der en ting, som jeg mener er ekstremt vigtig, og det er jo at få tacklet de her udfordringer med redningsberedskabet, samtidig med at man undgår, at der kommer et våbenkapløb i Arktis. Ordføreren og jeg selv havde jo fornøjelsen af at deltage i den delegation, vi havde med Det Udenrigspolitiske Nævn til Norge og Rusland, hvor vi lige præcis har arbejdet med den her problematik. Så hvordan tænker IA at man kan finde en balance mellem at løse udfordringerne og undgå et våbenkapløb i Arktis?

Kl. 20:36

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Det er jo interessant at se i de grønlandske medier i dag, men også i CBS, at amerikanerne har valgt at investere 40 mio. dollars i opgraderingen af missilradaren på Thule Air Base. Så der er ingen tvivl om, at den amerikanske base, som er i Grønland, har en betydning i forhold til alt, hvad der sker andre steder. På den måde kan man være med til at opdage nogle ting eller reagere hurtigere.

I Grønland har vi jo ikke haft krig, kan man sige. Vi har ikke nogen tradition i forhold til krig, og derfor kan man sige, at vi er nødt til at være opmærksomme på, at der, når der sker de her klimaforandringer og vi i høj grad bliver påvirket af dem, og når temperaturen stiger med dobbelt så stor hastighed som i resten af verden, så er nogle områder i Grønland, som bliver fritlagt, og som gør, at der er nogle nye udfordringer, men også nogle nye muligheder, kan man sige, for Grønland. Så i forhold til forsvaret er der nogle opgaver, som er nye, og som man er nødt til at være opmærksom på.

Kl. 20:37

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Nikolaj Villumsen.

Kl. 20:37

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg ser jo frem til at diskutere det meget mere. Altså, det er jo ingen hemmelighed, at Grønland gør rigsfællesskabet meget større, og jeg tror også, at man kan sige, at rigsfællesskabet bliver markant mere interessant, eksempelvis i en NATO-sammenhæng, på grund af Grønlands deltagelse. Der er jo ingen tvivl om, at amerikanerne ville have problemer, hvis ikke de havde den amerikanske base på Thule, og det er faktisk ganske interessant i forhold til de diskussioner, der er om oprustning, og hvor mange procent af ens bruttonationalprodukt man skal bruge. Så jeg ser frem til den diskussion, vi fremadrettet skal have.

Kl. 20:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 20:38

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det siger jo sig selv, at der, når Grønland er så stort, er et kæmpestort område, man skal forsvare, og derfor kræver det, at man tænker kreativt, og at man prioriterer, hvor det så er, man lægger sine kræfter i forhold til forsvarsområdet. Det er der, hvor vi synes det giver rigtig god mening at inddrage grønlændere. De kender sproget, de kender området, og de kender naturen, og det er også en kæmpe fordel for forsvaret.

Kl. 20:38

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Den sidste korte bemærkning er til hr. Karsten Hønge.

Kl. 20:38

Karsten Hønge (SF):

Først og fremmest tak for et godt samarbejde. I SF ser vi Inuit Ataqiit og fru Aaja Chemnitz Larsen personligt som stærke repræsentanter for et moderne Grønland. En del af ordførertalen gik jo ud på at kommentere erhvervspolitikken, og i den forbindelse har jeg to spørgsmål. Det første er: Når man står i en situation, hvor det er omkring halvdelen af den grønlandske befolkning, der har en uddannelse ud over grundskolen, hvordan har man så tænkt sig at tackle den udfordring med at få flere uddannet, altså ikke bare ud fra en socialpolitisk og en uddannelsespolitisk dagsorden, men i høj grad også en erhvervspolitisk?

- Kl. 20:39
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
 Ordføreren.
- Aaja Chemnitz Larsen** (IA):
 Mange tak. Jeg synes, det er et meget relevant spørgsmål, og jeg synes, det er en meget konstruktiv vinkel på det. Som ordføreren nævner, ser jeg også mig selv som repræsentant for et moderne Grønland og har en masse visioner i forhold til, hvordan Grønland i mine øjne bør udvikle sig. Det er omkring 35 pct. ud af den grønlandske befolkning, som har en uddannelse efter folkeskolen, og derfor er uddannelse og erhvervsudvikling i mine øjne helt, helt afgørende, og de to ting hænger jo også rigtig meget sammen. Det er derfor, vi snakker så meget om vækst. For vi er nødt til at skabe nogle arbejdspladser, og vi er også nødt til at sikre, at der er vækst til velfærd fremadrettet i Grønland, og vi er nødt til at sikre, at det, hvad skal man sige, ikke kun er det offentlige, der løser opgaverne, men at de private også går ind og løser nogle af opgaverne. I forhold til det uddannelsesmæssige bliver der tit drøftet sprog som en af de udfordringer, som der er, og det er jo vigtigt, at man starter i folkeskolen og sikrer en meget stærkere folkeskole. Det er der, jeg synes vi skal sætte ind.
- Kl. 20:40
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
 Hr. Karsten Hønge.
- Karsten Hønge** (SF):
 Tak. Det andet spørgsmål, som for så vidt knytter sig til begge dele, både til uddannelsesudfordringen og erhvervsudfordringen, er: Hvordan ser Inuit Ataqatigiit mulighederne for at sikre mere stabile internetforbindelser over hele kysten?
- Kl. 20:40
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
 Ordføreren.
- Aaja Chemnitz Larsen** (IA):
 Jeg ved, at det er noget, som både naalakkersuisut, men også den grønlandske befolkning er meget optaget af. Vi har jo et teleselskab, TELE-POST, som løser den opgave i dag, og jeg ved også, at man udvider søkabet, så der er nogle muligheder. Men i komiteen for arktiske parlamentarikere, hvor jeg repræsenterer det samlede Folketing, arbejder vi netop også for at sikre, hvordan vi kan være med til at presse på i forhold til de enkelte regeringer, også hjemme i Grønland, i forhold til at sikre en digital infrastruktur. For det er helt grundlæggende for et moderne samfund.
- Kl. 20:40
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
 Vi siger tak til fru Aaja Chemnitz Larsen og går videre til fru Aleqa Hammond.
- Kl. 20:41
 (Ordfører)
Aleqa Hammond (UFG):
 Mange tak. Status på folketingsåret, der er gået, er en vigtig tid, hvor vi sætter fokus på de emner, vi finder vigtige. Har vi opnået de forbedringer, vi har lovet? Og er der kommet handling bag de mange gode ord, som er blevet sagt?
 Først en stor tak til alle kollegerne her i Folketinget for året, der er ved at være omme, og for et godt samarbejde.
- Forleden havde vi en debat om rigsfællesskabet her i salen. Det var den længste af sin art. Under debatten hørte vi flere partier tale om kærlighed til og respekt for Grønland. Jeg er glad for, at statsministeren og partierne i Folketinget finder Grønland vigtig. Jeg er også glad for, at statsministeren har sikret et solidt afsnit om rigsfællesskabet i regeringsgrundlaget. Jeg har på den baggrund en forventning om, at der vil komme markante forbedringer på danske ansvarsområder i Grønland.
- Det kan konstateres, at langt de fleste grønlandere, der har bosat sig i Danmark, har et godt liv og bidrager aktivt til det danske samfund. Vi har også mange, der opholder sig i Danmark, fordi de er under uddannelse eller er indlagt på hospitalet. Det er en fælles indsats, som gør os stærkere sammen på det intellektuelle og på det helbredsmæssige plan.
- Vi har også et stort grønlandsk samfund i Danmark, som finder folkekirken vigtig – en folkekirke, som også skal tilgodese den specielle grønlandske kultur, identiteten og det grønlandske sprog; en folkekirke, som skal betjene både den socialt stærke og den socialt svage borger med behov for sjælesorg. Kirkeministeren har lovet forbedringer med etablering af et grønlandsk menighedsråd i Danmark og ansættelse af en grønlandsksproget præst til at servicere de ca. 18.000 grønlandere i Danmark, som i dag blot betjenes af én grønlandsksproget præst.
- Folketinget har afsat 46,4 mio. kr. over de næste 4 år til at bekæmpe grønlandernes sociale udsathed. Disse midler har en stor betydning for de socialt udsatte i deres hverdag, også fra Grønlands side. De Grønlandske Huse i Danmark sidder inde med en meget stor viden og erfaring i arbejdet med socialt udsatte grønlandere. Jeg vil herfra anbefale, at man forud for fremtidige satspuljeforhandlinger tager De Grønlandske Huse med på råd og ikke mindst hører deres forslag til konkrete initiativer. Jeg er sikker på, at det vil sikre en bedre indsats for socialt udsatte grønlandere i Danmark. Tak til de partier, som har støttet op i forhold til satspuljen, eftersom de grønlandske mandater ikke var inviteret til forliget.
- Rigsfællesskabet er i fokus. Taksøer rapporten og Forsvarsministeriets arktiske rapport har peget på områder, hvor Danmark har et stort potentiale. Alverdens lande og ikke mindst EU har nu udarbejdet deres egen arktiske politik. De peger alle på, at de gerne vil være med i den fremtidige udvikling, som sker i det arktiske område. Der er mange potentielle samarbejdspartnere. Det er godt at finde nye former for samarbejde og nye områder, hvor vi gensidigt kan styrke hinanden. Landenes fokus på Arktis er baseret på tre vigtige fokusområder: klimaforandringer, nye sejlruiter og mineraler. Det er alle tre emner, som i dag udgør en stor del af Grønlands nutid og ikke mindst fremtid. Isen smelter. Det er en realitet, og vi har oplevet en stærk stigning af interesser på det arktiske område – en international opmærksomhed, som Grønland og Danmark hver især har bidt mærke i; en opmærksomhed, som vi sammen kan drage nytte af i form af udnyttelse og udvikling til gavn for vores økonomier og vores internationale relationer. Disse potentialer har fælles indsatsområder – vi kunne gøre fælles gavn.
- En opgradering af søkort over grønlandske farvande skal sikre en mere sikker sejlads i Grønland for befolkningen og for turisterne. Det er et udtryk for vidensdeling og fælles forskning, samarbejde på erhvervsområdet og en fælles løsning af forsvarets fremtidige opgaver i Grønland. Det vil ikke mindst være et udtryk for, at samarbejdet i rigsfællesskabet fungerer.
- Kl. 20:45
 Til september vil det være 4 år siden, at Rigsrevisionen fremsatte den opsigtsvækkende kritik af beredskabet i Grønland. I Grønland venter vi stadig på konkrete forbedringer. Søkortene er forsinket. Forsvaret har udtalt, at man ikke har midler til at håndtere beredskabet for et foreslået mineprojekt, og at minen derfor selv må finansiere beredskabet. Det er ét blandt mange emner, der får os til at reage-

re. Jeg vil herfra igen påpege, hvor vigtigt det er, at vi sikrer beredskabet i Grønland.

KI. 20:51

Hvis Danmark skal agere som en arktisk stat eller stormagt, som Taksø nævner, kræver det et godt forhold til den arktiske del af rigsfællesskabet. Det kræver en særlig indsats at fremme de ansvarsområder, som er hundrede procent dansk ansvar. Og statsministeren sagde i sin redegørelse, at man skal have store ambitioner, og at det kan lade sig gøre, hvis man vil. En indsats er nødvendig, hvis vi skal sikre en gevinst for befolkningen. Det er en udtalelse, der giver anledning til optimisme og håb om forbedringer. Jeg har set frem til at komme med mine bidrag til mulige forbedringer i forbindelse med det finanslovsforberedende arbejde, der løber hen over sommeren. Jeg vil gerne kvittere over for den daværende finansminister, der inviterede de nordatlantiske mandater til sættemøder i den seneste finanslovsforhandling. Det har bidraget til en god dialog om mulige forbedringer og fremtidige prioriteringer. Det er god skik.

Grønland er for Danmark både et indenrigs- og et udenrigsanliggende. De 32 sagsområder, som i dag er underlagt dansk jurisdiktion, kræver til stadighed Folketingets konstante opmærksomhed. Det er hundrede procent dansk ansvar at sikre, at forholdene passer til nutidens og fremtidens behov, og ikke mindst at forholdene er rigsfællesskabet værdige. Retssikkerheden er ikke lige stærk i hele rigsfællesskabet. Den halter bagefter i Grønland. Det er ikke godt nok. Det er hundrede procent et dansk ansvarsområde, som akut trænger til forbedringer. Jeg savner en politisk vilje her i salen til at prioritere det grønlandske retsvæsen. Det kan og skal gøres bedre. Jeg har store forhåbninger til det nordatlantiske kontor, som Justitsministeriet har fået etableret. Jeg ser frem til et tæt samarbejde for at sikre, at vi alle føler medejerskab af de forbedringer, der nu måtte komme i den nærmeste fremtid.

Rigsfællesskabets udenrigspolitiske strategi for Arktis skal findes i et tættere samarbejde mellem Danmark og Grønland og Færøerne – et tættere samarbejde end i tidligere tider. Jeg mener, det er vigtigt, at hele rigsfællesskabet står sammen om en fælles indsats og et fælles forfatterskab til strategien. Det er vigtigt, at strategien er rigsfællesskabets fælles strategi og ikke kun Danmarks strategi. Den nuværende arktiske strategi fra 2011, der udløber i 2020, har fået meget kritik fra Grønland. Grønland har ikke følt sig hørt. I Grønland er det blevet tolket, som om vi ikke har været fælles om målsætningerne. Desuden har implementeringsprocessen ikke altid været helt konkret. Det er vigtigt, at vi står sammen om en fælles strategi. Vi er en del af verden på godt og ondt. Hverken store eller små nationer kan selv. Vi har alle brug for internationale samarbejdsparter.

Rigsfællesskabet er i dag det tredjestørste NATO-land målt i areal. Det er specielt på grund af Grønland. Grønland er meget vigtig for Danmark i forhold til udenrigs- og forsvarspolitikken. Danmark har sine allierede at samarbejde med. Til efteråret forhandles et nyt forsvarsforlig. Jeg vil varmt anbefale statsministeren at sikre, at de nordatlantiske og grønlandske mandater bliver inviteret med til forhandlingerne om de områder, som vedrører Grønland og Arktis. Det er vigtigt, at hele rigsfællesskabet føler medejerskab af den fælles forsvarspolitik.

Hvis rigsfællesskabet kan stå sammen, står vi stærkere på verdensplan – som statsministeren siger: bomstærkt. De grønlandske borgers retssikkerhed i Grønland er ikke bomstærk. Vi føler os ikke inkluderet i prioriteringslisten på de områder, hvor vi kan gøre en positiv forskel for den enkelte borger. Lad os stå sammen om at finde de gode løsninger til gavn for alle borgere i rigsfællesskabet. Kærlighed og respekt for Grønland – da bliver vi sammen bomstærke. Qujanaq.

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Der er nogle korte bemærkninger. Først er det hr. Christian Juhl.

KI. 20:51

Christian Juhl (EL):

Tak for det, og også tak for talen til fru Aleqa Hammond. Jeg har jo fulgt forhandlingerne om serviceaftalen i Thule meget nøje, også fordi Grønlandsudvalget jævnligt diskuterer det, og ser med stor bekymring på udviklingen. Efter min fornemmelse hænger den i en meget, meget tynd tråd, og jeg kunne godt tænke mig at høre fru Aleqa Hammonds mening om, hvor det her vil ende henne, og hvad konsekvenserne vil være, hvis det ikke lykkes at få en serviceaftale i hus.

KI. 20:51

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

KI. 20:51

Aleqa Hammond (UFG):

Tak for spørgsmålet. Det er et meget vigtigt emne, som har vakt røre i relationerne mellem Danmark og Grønland. Jeg synes helt bestemt, at det er hele rigsfællesskabet, som mister et meget stort område til amerikanerne ved at miste servicekontrakten. Jeg tror også samtidig, at når først den er kommet på amerikanske hænder, bliver det meget svært for hele kongeriget at få den tilbage. Jeg tror også helt bestemt, at servicekontrakten på Thuleområdet ikke bare giver mistede indtægter på skatteområdet i Grønland. Men det er hele erhvervsområdet, som kommer til at miste indtægter og tabe stort, og den erfaring og de investeringer, de har haft, går hen og bliver tabt. Jeg tror også helt bestemt, at kongeriget burde stå meget stærkere i sådan en situation og håndtere det meget bedre, end vi gør i dag, når Grønland i forvejen har så lidt gavn af amerikanernes tilstedeværelse i Grønland. Det står meget dårligere til i dag, end det har gjort tidligere.

KI. 20:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Christian Juhl.

KI. 20:53

Christian Juhl (EL):

Det er jeg helt enig i, og på et tidspunkt må man vel også spørge, hvad amerikanerne overhovedet skal i Thule, hvis ikke de vil bidrage med en lillebitte smule til lokalsamfundet. Det er jo ikke kun for at servicere deres militær, at vi skal have basen der.

Et andet spørgsmål er en helt ny sag, som er kommet frem i de grønlandske aviser og ikke har nået de danske endnu, nemlig den opgave, der er med at sejle gods fra Danmark til Nuuk og til Thule. Den har Royal Arctic Line haft aftalen om, men det har de ikke længet. Nu har amerikanerne givet den til et amerikansk selskab, der endda får den dobbelte pris for den. Hvad er fru Aleqa Hammonds mening om det?

KI. 20:53

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

KI. 20:53

Aleqa Hammond (UFG):

Jeg synes, at det at miste servicekontrakten for Thule i sig selv var en katastrofe, men yderligere at miste besejling og servicering fra Royal Arctic Line på Pituffik er endnu værre. Amerikanernes tilstedeværelse i Grønland er på nogle måder ikke til gavn for den grøn-

landske befolkning, for at sige det lige ud. Tværtimod. Vi står tilbage med amerikanernes efterladenskaber på mindst 30 lokaliteter i Grønland, som alle sammen venter på oprydning. Så jeg tror helt bestemt, at rigsfællesskabet har en stor opgave i forhold til at sikre, at det her må vi gøre noget ved.

Kl. 20:54

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Marcus Knuth.

Kl. 20:54

Marcus Knuth (V):

Mange tak. Først og fremmest tak til fru Aleqa Hammond for den rigtig, rigtig gode tale. Det glæder mig, at ordføreren nævner folkekirkens indsats for de mange grønlændere, som bor i Danmark, for det ser jeg som en vigtig del af rigsfællesskabet. Og det glæder mig, at ordføreren nævner samarbejdet om forsvaret i Arktis, for det er også en vigtig del af rigsfællesskabet. Og det glæder mig, at ordføreren nævner samarbejdet på tværs af Danmark og Grønland om søkort, om sejlads, om turisme og erhvervsområdet, for det hele er vigtige dele af rigsfællesskabet. Det siger jeg, fordi rigsfællesskabet samlet set er ufattelig vigtigt, både for Grønland og for Danmark.

Det fører mig til mit spørgsmål: Hvad kan ordføreren sige om, hvad vi kan gøre for at styrke forholdet mellem Grønland og Danmark for de unge, således at vi kan fastholde et stærkt rigsfællesskab til fordel både for Grønland og for Danmark?

Kl. 20:55

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:55

Aleqa Hammond (UFG):

Uanset den grønlandske befolknings ønske om selvstændighed tror jeg helt bestemt, at det er utrolig vigtigt, at vi holder en rigtig god tone mellem alle dele af riget, indtil andet er bestemt. Jeg tror helt bestemt også, at så længe vi har berøringsflader med hinanden, skal vi hinanden det bedste. Og jeg tror også, at begge parter har interesse i, at de 32 sagsområder, som er underlagt dansk jurisdiktion, fungerer godt, er up to date og lever op til dagens behov i Grønland. Men meget ofte ser jeg også, at man har sådan lidt berøringsangst over for hinandens sagsområder, hvilket jeg synes kan være lidt synd. For så længe vi hører sammen, har vi en holdning til hinanden, og hvordan vi løser tingene i hver vores regering eller parlament og i forhold til vores befolkninger. Jeg tror helt bestemt også, at rigsfællesskabet vil være bedre tjent med, at vi sætter flere ord på tingene, som har med vores rigsfællesskab at gøre, indtil andet er bestemt.

Kl. 20:56

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Marcus Knuth.

Kl. 20:56

Marcus Knuth (V):

Tak for det. Det glæder mig at høre ordførerens synspunkt, i forhold til at vi skal det bedste for hinanden, så længe vi er i et fælles rigsfællesskab, hvilket jeg håber er i særdeles lang tid. Ordføreren må gerne knytte et par ord til, hvad vi kan gøre for at styrke unge grønlænderes kendskab til og forståelse af det danske sprog. Hvis man gerne vil videre i gymnasiet, hvis man gerne vil videreuddanne sig i Danmark, hvis man gerne vil på universitetet i København, så er det danske sprog meget, meget vigtigt. Og der har jeg stor respekt for, at man ønsker at styrke det grønlandske sprog, men jeg mener godt, at man kan styrke kendskab til både det grønlandske sprog og det danske sprog samtidig.

Kl. 20:57

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ordføreren.

Kl. 20:57

Aleqa Hammond (UFG):

Jeg synes generelt, at man skal være god til alle sprog, hvor man kan have mulighed for at få undervisning. Det eneste officielle sprog i Grønland er grønlandsk efter selvstyrets indførelse. Vi lærer dansk, fordi vi hører til det danske kongerige, og det er sprog nr. 2. Sprog nr. 3 er engelsk. Alle tre sprog er obligatoriske fag i skolerne. Og jeg synes også generelt at vi skal være gode til at lære andre sprog end bare vores eget sprog derhjemme til vores eget bedste ve og vel, og så uddannelsesmæssigt.

Kl. 20:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Karin Gaardsted.

Kl. 20:58

Karin Gaardsted (S):

Tak til ordføreren for talen. Ordføreren nævner, at der er nogle problemområder omkring grønlændere i Danmark. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren vil folde det lidt ud og eventuelt her sige noget om, hvilke tiltag ordføreren mener der skal tages, for at det kan blive bedre at være grønlænder i Danmark.

Kl. 20:58

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 20:58

Aleqa Hammond (UFG):

Tak for spørgsmålet. Forrige år og sidste år fremkom der to meget vigtige rapporter, den ene fra SFI og den anden fra Institut for Menneskerettigheder. Begge rapporter peger på, at en stor del af den grønlandske befolkning, der er bosat i Danmark, bliver udsat for diskrimination af det danske system, når de retter henvendelse til kommunekontorerne og deslige. Det synes vi ikke er godt nok. Det tror jeg heller ikke at danskerne synes er godt nok.

Jeg tror også, at når vi ser de to rapporter, er der sådan meget markante bud på, hvilke forbedringer vi kan lave, både på det kommunale område, men også på sagsbehandlingsområdet. Jeg tror også helt bestemt, at det meget ofte udspringer af fordomme om hinanden. Jeg tror, at vi har mange områder, som vi kan blive bedre til at håndtere for at forstå hinandens situationer. Jeg vil helt bestemt gerne henvise til de to rapporter, og jeg ved, at spørgeren også har kendskab til dem. Der er nogle meget konkrete forslag i dem, som er værd at arbejde videre med her i huset.

Kl. 20:59

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Karin Gaardsted.

Kl. 20:59

Karin Gaardsted (S):

Tak for svaret. En anden ting, jeg gerne vil bede ordføreren om at forholde sig til, er, hvordan man kan arbejde mere med turismeerhvervet i Grønland. Hvad er ordførerens holdning til, hvordan det kan udvikle sig, og mener ordføreren, at det bør udvikle sig til mere, end det er i dag?

Kl. 21:00

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

- Kl. 21:00 jeg synes, det kunne være interessant at høre, om ordføreren vil fortælle, hvad det er for nogle områder, hun ser skal løftes. Kl. 21:03
- Aleqa Hammond (UFG):**
Grønland har helt sikkert et meget stort potentiale for udvikling af turisme og økoturisme og turisme inden for naturelskerområdet. Grønland er et af de få områder, som ikke er oversvømmet af turister, og der er meget store områder, som Grønland udelukkende kan udvikle til rene turistområder. Transport og infrastruktur er nøgleord samt faciliteter til at kunne modtage turister. Oplevelses- og opholdsinitiativer er meget tiltrængte.
- Kl. 21:00
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Tak. Så er det fru Aaja Chemnitz Larsen.
- Kl. 21:00
- Aaja Chemnitz Larsen (IA):**
Mange tak, og tak til ordføreren for talen. Jeg bemærker, at ordføreren nævner, at der er behov for en ordentlig tone. Vi ved, at der for nogle år siden var en lidt uhensigtsmæssig udtalelse om relationen mellem Grønland og Danmark, og hvad Grønland har fået ud af Danmark, fra ordføreren selv. Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at vi som politikere selvfølgelig er rollemønstre i forhold til at tale ordentligt til hinanden, og vi ser desværre, at der er en stigende splittelse, vil jeg sige, på mange områder. Det er i hvert fald også det, jeg hører i Grønland og ser på de sociale medier, hvor det meget bliver en dem og os-tankegang i stedet for en os-tankegang. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad ordføreren tænker om den udtalelse. Er det en udtalelse, som ordføreren fortryder, fordi vi netop som politikere er rollemønstre i forhold til en ordentlig tone?
- Kl. 21:01
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
- Kl. 21:01
- Aleqa Hammond (UFG):**
Jeg er mange gange blevet citeret for at have sagt nogle ting, som er taget ud af en sammenhæng, og derfor vil jeg også gerne referere, hvorfor jeg har sagt tingene, som jeg har gjort. Jeg synes også på mange måder, jeg bliver betragtet som en politiker, som siger tingene lige ud, og det synes jeg også er helt i orden; det skal der være plads til.
- Jeg tror også helt bestemt, at mine ytringer om et selvstændigt Grønland på mange måder har fået folk til at tro, at det er, fordi jeg har noget imod Danmark, og at jeg har en hård tone, fordi jeg ønsker at vise dette. Det har ikke noget med det at gøre. Jeg tror, det er utrolig vigtigt at se på relationerne mellem Danmark og Grønland på regeringsplan, men også på det interparlamentariske plan, og se, hvad det er, vi er enige med hinanden om. Selvstyreløven er vi enige med hinanden om, og jeg tror også, det er utrolig vigtigt, at vi følger den hele vejen igennem til punkt og prikke, for ellers vil der komme nogle unødige gnidninger mellem Grønland og Danmark, som vi alle sammen kan leve foruden.
- Kl. 21:02
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Fru Aaja Chemnitz Larsen.
- Kl. 21:02
- Aaja Chemnitz Larsen (IA):**
Mange tak. Jeg ser det som en opblødning af tidligere udtalelser. Man kan i hvert fald konstatere, at i Grønland har vi brug for alle. Vi er 56.000 mennesker.
- Derudover vil jeg sige, at jeg er enig med ordføreren i forhold til justitsområdet. Der er behov for at sikre et løft på justitsområdet, og
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Ordføreren.
- Kl. 21:03
- Aleqa Hammond (UFG):**
Altså, jeg betragter det ikke som en opblødning af tidligere udtalelser. Jeg står ved de holdninger, som jeg altid har haft, og det står også meget klart.
- Hvad angår justitsområdet, har jeg også i mit ordførerindlæg fremhævet, at ikke alle dele af rigsfællesskabet har den samme retssikkerhed. Retssikkerheden i Grønland halter. De sidste forhandlinger mellem den danske regering og Grønland, vi havde, var tilbage i 2007, hvor vi lavede aftalen med den daværende konservative justitsminister. Siden da er der ikke sket de helt store tiltag.
- Kl. 21:03
- Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):**
Tak for det, og tak til fru Aleqa Hammond. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken til hr. Magni Arge.
- Kl. 21:04
- (Ordfører)
- Magni Arge (T):**
Tak hr. formand. Jeg vil også takke statsministeren for talen her i formiddags. Jeg vil bruge min taletid ved drøftelserne i aften på den bæredygtige udnyttelse af havets ressourcer, som er et af FN's verdensmål for global udvikling, samt ambitionen om at opnå en selv bærende færøsk økonomi, så vi klarer os for de penge, vi selv tjener, som statsministeren udtrykte det her til morgen.
- Velfærden i arktiske og subarktiske områder som Grønland og Færøerne er i høj grad knyttet til, hvad havet bringer os. Væksten på land er begrænset, men havet er rigt på ressourcer, og det har altid været grundlaget for vores eksistens.
- Havets rigdom har ikke kun historisk betydning, men det er fundamentet for vores fremtidige velfærd. Derfor skal vi forvalte de marine ressourcer bæredygtigt.
- Bæredygtig forvaltning af havet har ikke kun stor betydning for os, som lever af at trodse havets luner og sælge den fangst, vi nu engang kan få, det har også stor betydning for de milliarder af mennesker verden over, for hvem fisk og havets ressourcer er den vigtigste proteinkilde.
- Hændelsen på Langelinie i går udstiller desværre det faktum, at mange i den moderne urbane verden har lille eller ingen forståelse for retten til en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer. Heldigvis kunne den røde maling på Den lille havfrue relativt let vaskes af. Det kan konsekvenserne af den dybe forståelseskluft mellem fangerkulturen i nord og de urbane café latte-miljøer på kontinentet derimod ikke.
- I vores del af verden ved vi, hvor middagsmaden kommer fra, og at vi lever af en reproducerende natur. Og vi tilpasser løbende vores metoder og adfærd for at sikre bæredygtighed og humane fangstmetoder. Men i mange storbyer har man desværre tabt forståelsen for, at dyr både skal fanges og slagtes, før de kan spises. Her ser man helst, at Arktis omdannes til et reservat, hvor der ikke er plads til de mennesker, som ønsker et liv med velfærd og i pagt med naturen.
- Da Brigitte Bardot og miljøaktivister i starten af halvfjerdserne lancerede deres sælkampagne, startede de en lavine af aktioner, som alle byggede på følelser og moralske argumenter. Konsekvenserne af kampagnerne og forbuddet har været altødelæggende for mange samfund i nord og især for fangersamfundene i Grønland og Canada, for det lykkedes desværre miljøaktivisterne at få lovgivere i EU og

USA med på vognen, så import af sælprodukter blev forbudt – af moralske hensyn til de urbane borgere.

Forbuddet har ruineret al virksomhed omkring bæredygtig fangst af pattedyr, medført en markant skævvridning af økobalancen i havet og koster de arktiske nationer dyrt. Men det har uden tvivl givet nogle ekstra stemmer i de store byer på kontinentet.

Grønland, Færøerne og Danmark har pligt til at kæmpe for, at det arktiske folks rettigheder står øverst på listen, når forhold i Arktis skal diskuteres. Det gælder i Arktisk Råd, det gælder i Folketinget, det gælder i EU, det gælder i FN, og det gælder ude i civilsamfundet i øvrigt. Det er vigtigt, at Arktisk Råd ikke udvikler sig til en trojansk hest. Der bør derfor stilles krav til lande eller organisationer, som ønsker at deltage i Arktisk Råd, om, at de accepterer de arktiske nationers ret til at udnytte havets ressourcer bæredygtigt, at de åbner deres markeder for produkter fra bæredygtig fangst, og at de vil forpligte sig til at minimere forureningen af havet.

Forureningen, som i høj grad udledes af de industrialiserede lande, er langt den største trussel mod det marine liv i havet og dets værdi som fødevarer for menneskeheden. Og viljen til at gøre noget ved det har været lille. Må jeg her tillade mig at citere lederen i det sidste nummer af *The Economist*: Havet forsyner menneskeheden, og menneskeheden behandler det med foragt.

De nævnte krav harmonerer med det 14. af FN's verdensmål om en bæredygtig global udvikling, som netop handler om, at vi skal bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer. Jeg er derfor overbevist om, at alle de nordiske lande er rede til at gøre fælles sag i denne sammenhæng.

Kl. 21:09

Langt den største del af Færøernes eksport hviler netop på en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer. Det handler både om fangst på åbent hav og om opdræt ved de nære kyster. Den økonomiske udvikling har været særdeles positiv de senere år. Eksporten voksede til 8 milliarder kroner sidste år, og udviklingen er i høj grad drevet af væksten i det pelagiske fiskeri og fiskeopdræt.

Mandag eftermiddag tog lagtinget forslaget til en længe ventet fiskerireform på Færøerne til første behandling. For os handler det om hovederhvervet og derfor også om den vigtigste del af grundlaget for vores velfærd. Jeg skal ikke gå ind i nogle detaljer her, men blot understrege, at der skal både mod og knofedt til at få et balanceret forslag gennemført, som både tager hensyn til biologisk, økonomisk og samfundsmæssig bæredygtighed, for der er mange interesser i spil.

Selv om klimaændringer har medført tiltagende storme om vinteren, så marcherer også turismen fremad. Men voksende turisme stiller også krav til, at vi tager vare på den følsomme natur, vi har at tilbyde. For selv om Færøerne strækker sig over 170.000 kvadratkilometer, så er vores samlede landområde over havoverfladen kun 1.399 kvadratkilometer stort.

Den økonomiske vækst i Færøerne har de seneste to år ligget på 7–8 pct., og landsregnskabet viste sidste år et overskud – for første gang siden 2008. Arbejdsløsheden er lav, og væksten kan også måles i befolkningen. Vi har for kort tid siden rundet 50.000 indbyggere for første gang i historien. Det sætter alt sammen pres på offentlige tjenester og øget krav om investeringer, for eksempel i boliger, sundhed og skoler.

Men der investeres også i et nyt havundersøgelsesskib og i et omfattende projekt om digitalisering af den offentlige sektor. Porteføljen af investeringer bør sammenlagt både give os et højere velfærdsniveau, bedre betingelser for udvikling af den maritime sektor samt forudsætninger for en effektiv drift af den offentlige sektor.

På verdensplan ligger Færøerne forholdsvis højt målt på bruttonationalprodukt pr. indbygger. Der har været en betydelig stigning i BNP fra 1998 frem til 2013, og vi har overhalet lande som USA, Japan og Tyskland. I de senere år har vi set yderligere vækst og ligger nu på niveau med Danmark og Island.

Det fastfrosne bloktilskud fra Danmark på 642 millioner kroner betyder mindre og mindre for den færøske økonomi. For tyve år siden udgjorde bloktilskuddet 20 pct. af de samlede offentlige indtægter på Færøerne. I 2016 var det faldet til 8 pct. af de samlede offentlige indtægter og udgjorde kun 3,5 procent af det færøske bruttonationalprodukt. Hvis Færøernes BNP fortsætter med at stige med samme gennemsnitlige vækstrate, som det har gjort de seneste 18 år, så vil bloktilskuddet kun udgøre 2 pct. af Færøernes BNP i år 2025.

Færingerne ser generelt optimistisk på at tage endnu en tårn for at nå en selvstående færøsk økonomi uden tilskud fra Danmark i den nærmeste fremtid. En ny Gallupundersøgelse viser, at et pænt flertal støtter en målsætning om, at Færøerne skal have en selvstående og subsidiefri økonomi i løbet af de næste 12 år. Vi kan nå langt, hvis vi vælger at reducere blokstøtten med 50 millioner om året frem til år 2025, for da vil blokstøtten udgøre mindre end 1 pct. af det færøske BNP.

Økonomisk selvstændighed kræver dog ikke kun udfasning af bloktilskuddet og finansiering til endnu ikke hjemtagne sagsområder, men også skarp politisk prioritering og satsning på yderligere vækst i det eksporterende erhvervsliv, så vi kan opretholde en langtidsholdbar levestandard, som er konkurrencedygtig i forhold til nabolandene. Har vi de rigtige forudsætninger på plads, kan en udfasning af bloktilskuddet også være med til at forbedre vores konkurrenceevne i forhold til udlandet, fordi den økonomiske støtte ikke længere holder lønniveauet kunstigt oppe i forhold til produktionen. En øget konkurrenceevne giver også øgede eksportmuligheder, hvilket kommer hele samfundet til gavn.

Jeg er enig med statsministeren i, at det er sundt at stå på egne ben og leve for de penge, man tjener selv. Og derfor taler jeg for, at Færøerne fastholder kursen mod en selvstående økonomi - og gerne i et konstruktivt samarbejde med Danmark. Jeg tror også, at vi undervejs vil finde ud af, hvordan vores samarbejdsmodel i andre sammenhænge kan skrues sammen fremover. For målet om en selvstående økonomi kræver også en stor portion udenrigs- og handelspolitisk bevægelsesfrihed – som vi ikke har i dag. Måske skal modellen med en "Free Association" på bordet igen.

Kl. 21:14

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Det passede næsten med tiden, tak. Den første korte bemærkning er fra fru Karin Gaardsted.

Kl. 21:14

Karin Gaardsted (S):

Tak for det, og tak til ordføreren for altid engageret tale fra talerstolen. Jeg er rigtig glad for at høre, at det i hvert fald ikke er ordføreren, der har været ude at male på den lille havfrue.

Ordføreren nævner det med bloktilskuddet, og at det sandsynligvis ikke varer længe, før Færøerne kan klare sig uden bloktilskud fra Danmark. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren har noget bud på, hvornår man forudser det vil ske. Og så vil jeg også gerne vide, om det så efter ordføreren mening vil have nogen indvirkning på, om man skal søge at blive selvstændig og altså træde ud af rigsfællesskabet.

Kl. 21:15

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 21:15

Magni Arge (T):

Som jeg sagde i talen, vil en fortsat udvikling med en vækst i BNP, som den har været i gennemsnit i de sidste 18 år, medføre, at vores afhængighed af blokstøtten forholdsvis vil blive betydelig mindre i løbet af de næste 7 år. Hvis vi oven i det også aktivt vælger at redu-

cere blokstøtten i portioner år for år, vil den selvfølgelig blive endnu mindre end det. Og det er det, som der er en vilje til i den færøske befolkning, og som jeg mener er det rigtige at gøre. For jeg synes, det mest værdige for et folk er, at man er i stand til selv at forsørge sine egne borgere, og det synes jeg vi skal gøre.

Jeg vil så også sige, at når man ikke er afhængig af overførsler fra andre lande, er det et spørgsmål om, om der er nogen årsag til at pantsætte sin egen frihed til at handle i det internationale samfund. Men det betyder ikke, at jeg ikke kunne være åben over for, at vi har en model for samarbejde med Danmark. Det skal bare være noget, vi bliver enige om som to ligeværdige parter, der nu engang kan blive enige om et samarbejde.

Kl. 21:16

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Fru Karin Gaardsted.

Kl. 21:16

Karin Gaardsted (S):

Jeg tænkte nok, at det var det svar, jeg ville få fra ordføreren. En anden ting er selvfølgelig, at vi også fra vores side er rigtig glade for, at det går fantastisk godt for Færøerne økonomisk. Det er fisk og fisk og fisk, og så er det turisme. Kan ordføreren sige, om der er nogle andre ting, der er på vej til at kunne give indtægter på Færøerne?

Kl. 21:17

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:17

Magni Arge (T):

Det med fisk er relativt, for man kan sige, at man kan eksportere den som en råvare, men man kan også vælge at forarbejde den videre, sådan at man kan eksportere den som en madvare, der har en højere værdi, end når man bare eksporterer den som en råvare. Jeg tror, at den maritime sektor altid vil være den centrale nerve i den færøske økonomi, for vi ligger jo midt i et smørhul af vækst i havet, både hvad angår vilde fisk, og hvad angår muligheder for at have opdræt. Vi har en stor kyndighed inden for de maritime erhverv, så det kunne sagtens være inden for serviceerhverv, der knytter sig til den maritime industri, gerne med folk, som er uddannede.

Kl. 21:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Christian Juhl.

Kl. 21:18

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Tak til hr. Magni Arge, også for samarbejdet i det daglige.

Nu siger hr. Magni Arge, at det vigtigste emne er havets ressourcer, og det ville jeg nok også sige, hvis jeg var færing. Jeg vil gerne høre, hvad hr. Magni Arge mener at den kraftige koncentration af ejerforholdet til fiskeflåden på Færøerne betyder for udviklingen. Jeg har set, når vi har været på besøg deroppe, at det faktisk er temmelig få mennesker, der er blevet meget, meget rige ved at råde over hele fiskeflåden.

Kl. 21:18

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Magni Arge (T):

Jeg vil først ud over at takke hr. Christian Juhl også takke resten af Folketinget for det gode samarbejde, vi har haft blandt kolleger i Folketinget i det forløbne år.

Man bruger det, man kalder for Ginikoefficienten, og jeg kan sige, at i den forbindelse har Færøerne nok den mest lige fordeling af værdierne af alle de nordiske samfund. Men jeg vil samtidig også sige, at i løbet af de sidste 5 år er forskellen faktisk vokset mere på Færøerne, end den er andre steder. Det hænger nok sammen med, at vi har haft en voldsom fremgang bl.a. i det pelagiske fiskeri, og hvad angår salg i fiskeopdrættet, og det er koncentreret på relativt få hænder.

Så kan man spørge: Er det nu fornuftigt, at vi organiserer produktionen på en effektiv måde? Ja, det tror jeg det er, men det bør så også følges op af en fordelingspolitik, der gør, at vi også får en fornuftig fordeling af værdierne ude i samfundet.

Kl. 21:19

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 21:19

Christian Juhl (EL):

Så er jeg næsten nødt til at spørge: Hvordan skal sådan en fordeling foregå? For der er jo nogle, der ejer retten til at fiske i øjeblikket, kan jeg forstå. Hvordan kan den omfordeles? Det er da et ret interessant spørgsmål, synes jeg, også for Danmark og andre lande, der har en tendens hen imod større ulighed.

Kl. 21:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:20

Magni Arge (T):

Det er faktisk lige præcis det, som bliver behandlet i det forslag om en fiskerireform, som ligger i Lagtinget lige nu, og som skal træde i kraft den 1. januar 2018. For man opsagde alle fiskerettigheder for 10 år siden for at indføre en ny måde at fordele dem på. Og det betyder så, at dem, som får fiskerettighederne, også skal betale en afgift til staten, eller at de må byde på en del af det, som bliver udbudt på det frie marked. På den måde indgår der også en indtægt i fælleskassen, så man kan bruge en del af de her penge til fælles goder for hele samfundet.

Kl. 21:20

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Carsten Bach.

Kl. 21:20

Carsten Bach (LA):

Tak. Og tak for ordførertalen, som man kan sige nærmest gik i fisk, i hvert fald var der meget om fisk, fisk og fisk og så lidt om bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer, og det er jeg selvfølgelig meget tilfreds med, i og med at jeg er miljø- og fødevarerordfører. Men jeg er også forsvarsordfører, og jeg mener bestemt ikke, at jeg hørte et eneste ord fra hr. Magni Arge om forsvar trods det, at hr. Magni Arge, ved jeg, er en meget varm fortalende for selvstændighed på Færøerne.

Kan hr. Magni Arge måske lige involvere os andre lidt i de tanker, hr. Magni Arge gør sig omkring Færøernes suverænitetshåndhævelse og fremtidige forsvar, når hr. Magni Arges hedeste drømme om færøsk selvstændighed engang går i opfyldelse?

	Kl. 21:21		Kl. 21:24
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.		Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.	
	Kl. 21:21		Kl. 21:24
Magni Arge (T): Jeg vil gerne erkende, at det danske militær har udøvet suverænitetsopretholdelse over Færerne i mange år, men det betyder ikke, at det er det samme, som at Danmark har stået for forsvaret af Færerne og har været i stand til at forsvare Færerne, i tilfælde af at der var en militær aggression. Det har vi oplevet under første verdenskrig, vi har oplevet det under anden verdenskrig, og på det tidspunkt var det briterne, der kom til undsætning for at forsvare Færerne, og lige siden dengang har Færerne været et britisk og et NATO-territorium i forsvarsmæssige sammenhænge, kan man sige, og jeg kan ikke se nogen årsag til, at vi ikke skulle kunne fortsætte med det på samme vis, som f.eks. Island har kunnet gøre det, i tilfælde af at det ikke blev i samarbejde med Danmark.		Magni Arge (T): Som jeg sagde i min tale, finder jeg, at det er umådelig vigtigt, at vi sætter fokus på landene i Arktis og deres ret til at udnytte havets ressourcer bæredygtigt. Det skal stadfæstes hundrede procent, for det er baggrunden for den velfærd og den overlevelse, som vi skal have i Nordatlanten. Men der var også et spørgsmål fra spørgeren, med hensyn til en definition af hvad bæredygtighed egentlig er for noget. Bæredygtighed i den her sammenhæng handler om, at vi passer på og tænker over, hvor meget vi kan tage ud af fiskebestandene og ud af hvalbestandene eller sælbestandene, sådan at de stadig væk er reproducerbare på et fornuftigt niveau. Det er det, som bæredygtighed handler om i min verden.	
	Kl. 21:22		Kl. 21:25
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Hr. Carsten Bach.		Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Fru Aleqa Hammond.	
	Kl. 21:22		Kl. 21:25
Carsten Bach (LA): Tak for svaret. Nu er det jo ikke det britiske medlemskab af NATO, der gør, at Færerne i dag sådan set er medlem af NATO, det er det danske medlemskab af NATO. Så er det, ordføreren siger, at man fremadrettet vil sætte sin lid til NATO i tilfælde af selvstændighed og måske ikke et tæt samarbejde med Rusland, som man jo ellers har i forhold til handel med fisk?		Aleqa Hammond (UFG): Vi har jo gennem tiden oplevet et stærkt stigende antal organisationer, der interesserer sig for vores måde at bruge havets ressourcer på. Der er amerikanernes Marine Mammal Protection Act, men også EU's sælforbud trods inuitundtagelsen, og de har trods alt alligevel ramt både Færernes, men også Grønlands økonomi på mange måder, netop fordi der ikke er samme forståelse, hvad angår spørgsmålet om definition. Hvad mener ordføreren, vi kan gøre fra Folketingets side for at sikre en bedre forståelse af alle områder?	
	Kl. 21:23		Kl. 21:26
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Ordføreren.		Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Værsgo.	
	Kl. 21:23		Kl. 21:26
Magni Arge (T): Jeg mener, at det er betydningsfuldt, at man er i stand til at samarbejde med så mange som overhovedet muligt. Jeg tror, at et godt samarbejde over hele verden har en betydning. Jeg vil da gerne samarbejde med Rusland på det handelspolitiske område, men jeg synes, at når det kommer til det forsvarsmæssige, har vi en naturlig interesse i at indgå i et samarbejde med de andre nordiske lande, og vi ligger så tæt på UK, at det ville være helt forkert, hvis vi ikke tog det ad notam.		Magni Arge (T): Jeg mener, at Folketinget og regeringen skal gå sammen med Færerne og Grønland og sætte som et ufravigeligt krav til f.eks. samarbejdet i Arktisk Råd, at er der nye medlemmer, der ønsker at indtræde i Arktisk Råd, enten som observatører eller som direkte medlemmer, skal de anerkende de arktiske folks ret til en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer, og de skal åbne deres markeder for de produkter, som man kan få ud af den bæredygtige udnyttelse af havet.	
	Kl. 21:23		Kl. 21:26
Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Så er det fru Aleqa Hammond.		Første næstformand (Henrik Dam Kristensen): Den sidste korte bemærkning, jeg har indtegnet, er fra hr. Alex Ahrendtsen.	
	Kl. 21:23		Kl. 21:26
Aleqa Hammond (UFG): For nylig tog ordføreren initiativ til en meget vigtig høring her på Christiansborg omkring retten til udnyttelse af havets ressourcer på et bæredygtigt grundlag. I den sammenhæng var der mange forskellige oplægsholdere, som særlig lagde vægt på hele Nordatlanten som et generelt område, som man trænger til der bliver hørt om. Forståelse omkring bæredygtighed og forståelse og definition er ikke nødvendigvis det samme, som vi tænker i Nordatlanten i forhold til resten af verden. Og vi står over for store udfordringer med at tale sammen om de samme ting, hvad angår bæredygtighed.		Alex Ahrendtsen (DF): Jeg vil gerne takke hr. Magni Arge for en aldeles fremragende tale, som jeg har lyttet til med stor fornøjelse. Det er jo altid en glæde at lytte til sådan en tale.	
Hvad ser ordføreren som et af de vigtigste emner, som man skal sætte fokus på på politisk plan for at nå en fælles forståelse om bæredygtighed generelt?		Jeg bed mærke i forskellige ting, og jeg bed især mærke i én ting, og det er jo selvfølgelig Færernes fremtid. Jeg ved, at hr. Magni Arge går ind for Færernes selvstændighed, og jeg har stor respekt for, at man ønsker selvstændighed, og at man arbejder hen imod det. Men er sandheden ikke, at rigsfællesskabet og Danmark er den bedste garant for færingeres sikkerhed?	

Der er jo mange storme i verden. Der er mange storme i Atlanterhavet. Der er også økonomiske storme, og lige nu går det godt for færingerne. Fiskeriet går godt, men det er ikke sikkert, at det altid vil være sådan. Så vil hr. Magni Arge ikke genoverveje sin ildhu vedrørende selvstændigheden og indrømme, at rigsfællesskabet faktisk garanterer færingernes velfærd og sikkerhed i fremtiden?

Kl. 21:28

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Magni Arge, værsgo.

Kl. 21:28

Magni Arge (T):

Jeg takker for spørgerens omhu for det færøske velbefindende og for mit velbefindende. Jeg synes, det er al ære værd, og jeg håber, at det også kan omsættes til at være et godt og givende samarbejde, når vi er nået dertil, hvor jeg ønsker at vi står som et selvstændigt land, der indgår i et samarbejde med Danmark, sådan at vi i fællesskab kan ride alle de storme af, som vi måtte komme i nærheden af.

Jeg vil så også påpege, at når Danmark har valgt at være en del af EU og egentlig prioriterer EU mere, end man prioriterer rigsfællesskabet, så er det ikke altid en garanti for de færøske interesser, når der bliver modsætninger imellem interesserne i EU og Færøerne, for så kommer Danmark i klemme indimellem de to fællesskaber, som man er med i.

Kl. 21:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 21:29

Alex Ahrendtsen (DF):

Det tror jeg slet ikke vi kan være uenige om. Danmarks EU-medlemskab og Færøernes selvstændighed på det område er en udfordring.

Jeg så for nylig en fremragende dokumentarudsendelse om fiskeriet og hvalfangstens indflydelse på kviksvindholdet hos færingerne. Vi ved jo, at det garanteret vil blive værre i de kommende år. Med andre ord vil fiskeriet jo faktisk lide under den forurening, der sker. Er det så ikke nødvendigt, at Danmark garanterer Færøernes velfærd og økonomiske sikkerhed?

Kl. 21:29

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 21:29

Magni Arge (T):

Som jeg mener jeg har redegjort for i min tale, tror jeg ikke, at Danmark er i stand til at sikre Færøernes økonomiske velfærd, fordi de 642 mio. kr. faktisk kun udgør 8 pct. af vores offentlige udgifter i dag, og i løbet af de næste år falder det ned til 6,5 pct. Så der skal meget mere til for at sikre færøsk velfærd. Den eneste, der virkelig har en interesse i det og virkelig vil kæmpe for det, er det færøske folk, og det handler om, at vi skal have adgang til alle de muligheder, der er for at skabe vores egen velfærd. Det er det sikreste kort, vi har i hånden.

Kl. 21:30

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Magni Arge. Der er ikke flere korte bemærkninger, og vi går videre til hr. Sjúrdur Skaale.

Kl. 21:30

(Ordfører)

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Nu havde vi en meget stor debat om rigsfællesskabet for nogle få dage siden, så jeg vil gøre det her meget overordnet. Jeg ved godt, at talerstolen er til det talte ord og ikke til gimmicks og hundekunster, men jeg vil alligevel spørge formanden, om det er okay, at jeg stiller en lille statue her ved siden af vandglasset, mens jeg taler. Er det okay? (*Første næstformand* (Henrik Dam Kristensen): Ja, hvis den er sømmelig). Den er meget sømmelig. Altså, det er en nøgen kvinde, så jeg ved ikke helt, men jeg tror, den er okay. Tak for det.

Det gør jeg, fordi en anden statue – Den Lille Havfrue – som bekendt blev malet rød i går i protest mod Færøernes grindedrab. Det var ikke min skyld, og det var ikke Færøernes skyld, men jeg beklager. Jeg tror, at det må være meget irriterende for mange mennesker her i salen med det færøske grindedrab, for for nogle år siden fik alle folketingsmedlemmer jo hundredvis af blodige mails fra Sea Shepherd-fantaster, som protesterede mod grindedrab. Og for et par somre siden måtte det danske politi bruge mange penge, mange ressourcer på at holde de Sea Shepherd-folk i ørerne, som nærmest besatte Færøerne. I går var det en rød havfrue, og det standser ikke med det.

Men for mit eget vedkommende vil jeg dog sige, at det også vækker interessen for Færøerne. Det gør, at der stilles spørgsmål, og det giver mig en mulighed for at forklare og give folk en viden, som jeg tydeligt mærker at de gerne vil have – og en viden, som de jo ikke får i skolen, i hvert fald ikke obligatorisk. Det materiale, som danske elever og lærere har om Færøerne, ligger på en temaside under Danmarks læringsportal www.emu.dk. Der står lidt – og tak for det. Der står bl.a., at befolkningstallet på Færøerne er støt faldende på grund af udvandring, og det var korrekt for nogle år siden, men det har været forkert i mange år.

Der står også, at når der kommer en flok hvaler ind mod Færøerne, inviteres der til grindedrabsfest, og det lyder jo meget eksotisk, meget barbarisk, meget etnisk, meget oprindeligt og som noget spændende, men det er også forkert, for der er ikke nogen grindedrabsfest. Der står også, at levende får trækkes ind i butikkerne på Færøerne, hvor de så skydes og slagtes i fuld åbenhed, og man ser for sig, at blodet sprøjter ud på varen i butikken, at en mor, der køber mælk til sine børn, går hjem med blodstænket kjole – meget barbarisk, meget spændende, meget anderledes og meget eksotisk, men altså forkert. Jeg synes, det er beklageligt, og det har jeg sagt før, og regeringen har også sagt før, at den vedgår, at man burde lære noget om Færøerne i skolen, men der sker ikke så meget.

Så nu vil jeg tillade mig selv at give en lille undervisningstime, når jeg har så mange danskere, som lytter. Jeg vil bruge gårsdagens episode, den røde havfrue på Langelinie, til at fortælle om, at der også på Færøerne er en statue af en havfrue. Den hedder Sælkvinden, og den står nede ved havet i en bygd på Kalsoy, som hedder Mikladalur. Og der står den, fordi det jo er ved bygden Mikladalur, at sæler af hunkøn kommer ind hver midsommernat og tager sælskindet af og fester og danser hele natten – indtil næste morgen, hvor de så tager sælskindet på igen og svømmer ud i havet, hvor de bliver til næste midsommernat.

Men en gang var der en mand, som lå på lur under den her fest, og mens sælkvinderne dansede, så han en, der var så bedårende smuk, at han måtte have hende, og han stjal hendes skind. Og da solen stod op, ledte hun fortvivlet efter sit skind, indtil manden gav sig til kende og iskoldt sagde, at hun skulle hjem med ham. Han låste skindet ned i en kiste og havde altid nøglen hængende i sit bælte, så hun ingen mulighed havde for at flygte. De blev senere gift, og de fik to børn. Men en dag, hvor manden er ude at fiske, mærker han, at han har glemt nøglen, at nøglen ikke er i bæltet, så han råber til sine

bådsfæller: Ro hjem, ro hjem, for i dag bliver jeg koneløs. De rør alt, hvad de kan, ind mod stranden, og han løber op til sit hus, men det er for sent. Kisten er åben, konen er væk, og de to børn leger alene på gulvet. Men konen havde slukket ilden og fjernet alle genstande, før hun tog af sted, for hun elskede jo sine børn – men havet var hendes hjem, og hun kunne ikke modstå længslen mod havet.

Kl. 21:35

Da hun så kom ned i havet, var det den omvendte længsel, der gjorde sig gældende og pinte hende. For da børnene året efter legede nede ved søen, kunne man nogle gange se en sæl ligge i vandskorpen og kigge op på de legende børn med meget længselsfulde, store øjne. For hun var så tæt på, og hun var så uendelig langt væk – i et andet element, i en anden verden. Hun kiggede på sine børn, de kiggede på hende, og det må have pint hende meget at vide, at de ikke vidste, at det var deres mor, de kiggede på.

Historien slutter meget dramatisk med menneskelig hensynsløshed, arrogance og drab og en forbandelse af sælkvinden, der er så stærk, at folk på Kalsoy i dag stadig væk er ramt af forbandelsen.

Så historien er sand, men den rejser også nogle spørgsmål og giver nogle svar vedrørende andre forhold i livet. For hvis vi f.eks. forestiller os, at kvindens sælskind ikke var låst inde i kisten, men hang i skabet, ville hun så være flygtet? Eller var det måske bevidstheden om, at hun ikke kunne, der fik hende til at gøre det, da hun fik chancen? Kan det tænkes, at manden gjorde det omvendte af det, han burde have gjort for at nå sit mål og beholde sin kvinde?

Jeg har været en del nede i Catalonien. Der er opbakningen til løsrivelse fra Spanien vokset fra 10 pct. til 50 pct. på ganske få år. Grunden er, at Spanien ikke tillader en catalansk grundlov, der siger, at det catalanske folk har selvbestemmelsesret. Catalanernes sælskind er låst inde i en spansk kiste. I kan ikke gå nogen vegne, siger regeringen og højesteret. Men folks politiske ønsker er jo uafhængige af juridiske bestemmelser, og catalanernes reaktion er, at hvis de ikke kan, så skal de. Jeg synes, det er helt naturligt.

Frihed drejer sig i høj grad om at vide, at man kan gøre noget andet end det, man gør, hvis man vil noget andet; at føle, at man er der, hvor man er, efter eget ønske. Hvis man ikke har den følelse, vil man gerne et andet sted hen, også selv om det måtte være et værre sted. Derfor er det i alles interesse, at den færøske nations politiske sælskind ikke låses inde i en dansk kiste, man hænger fuldt tilgængeligt ude ved døren – ellers bliver befolkningen besat af tanken om, at sælskindet er låst inde.

Mit eget parti har én gang siden stiftelsen i 1925 været et løsrivelsesparti. Det var for 25 år siden i en periode, der strakte sig over en halv time. Grunden var, at man politisk ønskede og følte, at man havde ret til noget, som ikke kunne lade sig gøre på grund af juridiske bestemmelser. Det politiske skind var altså låst inde i en juridisk kiste, og det spidsede helt til. Men kisten blev heldigvis åbnet efter den dramatiske halve time. Lad os lære af det og af hele Europas erfaringer og af sælkvinden og lade kisten blive stående åben.

En åben kiste kræver naturligvis meget mere af os end en lukket kiste. Den gør, at hver dag må være et tilvalg. Den kræver interesse og engagement og disses forudsætning, som selvfølgelig er viljen fra begge sider. Derfor er det ikke gavnligt for et frit forhold uden lukkede kister, at danske skoleelever enten intet lærer om Færøerne eller lærer, at færinger er vilde barbarer, som slår store vilde dyr ihjel med store knive i både nede på stranden og inde i deres supermarkeder, og at gårdsdagens blodige Lille Havfrue faktisk er en fin beskrivelse af den færøske mentalitet. For det er forkert.

Jeg kan godt forestille mig, at manden fra Mikladalur for at beholde sælkvinden var mere optaget af at gemme nøglen for hende end af at vise hende interesse. Jeg er til gengæld sikker på, at statsministeren ikke har noget ønske om at gå med nogen nøgle i bæltet. Jeg er sikker på, at statsministeren er talsmand for den åbne kistes politik. Jeg er sikker på, at han ved, at denne politik kræver viden og

interesse, og det er vel derfor, at den 29. juli er blevet gjort til færøsk flagdag. Men jeg håber, at regeringen anerkender, at det ikke er nok at flage. Gør nu bare lidt undervisning om Færøerne obligatorisk i skolen – det vil gavne alle. Det ved statsministeren, men for at han ikke skal glemme det, vil jeg give ham denne sælkvinde, som jeg håber bliver stillet på et synligt sted i jeres kontor for at erindre om, at vi må gøre det, der kræves for at leve op til det, jeg kalder for den åbne kistes politik. Tak.

Kl. 21:40

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak for historielectionen. Der er et par enkelte korte bemærkninger. Først er det hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 21:40

Christian Juhl (EL):

Først vil jeg gerne høre: Hvad er det for en nat, der er midsommernat i Færøerne? Det kunne jo være rigtig spændende at vide. Det andet er, at da jeg gik i skole, havde vi obligatorisk undervisning om både Grønland og Færøerne og om de andre nordiske lande systematisk. Vi skulle kunne flagene, vi skulle vide, hvordan man levede. Det var derfor, vi så de her mærkelige færinger med deres hatte på og deres rødsorte skjorter. Jeg ved ikke, hvor det er blevet af i undervisningen, men det er da i hvert fald værd at efterlyse.

Jeg vil gerne høre, om ordføreren kunne forestille sig, hvis færingerne griber til sælskindet og tager en tur ud i havet og svømmer for sig selv, at et rigsfællesskab kunne bestå af tre selvstændige parter, som i dag er lidt tættere på, men hvor de tre parter måske er selvstændige eller næsten selvstændige.

Kl. 21:41

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 21:41

Sjúrdur Skaale (JF):

Det kan jeg godt forestille mig. Det er derfor, at rigsfællesskabet fungerer så godt. Det er jo meget rummeligt. Færøerne har jo utrolig meget selvbestemmelse, både indenrigspolitisk med total selvbestemmelse og udenrigspolitisk med muligheder for at lave aftaler med andre lande. F.eks. synes jeg jo, at det er forbilledligt, at Færøerne får lov til at handle med Rusland, selv om Danmark boykotter Rusland, at man får lov til at føre sin egen linje og forfølge sine egne behov, sine egne interesser, også når de kommer på tværs af dansk interesse, men mere formel selvbestemmelse med en mere formel li-gestilling mellem parterne: Helt klart, helt klart.

Kl. 21:42

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 21:42

Christian Juhl (EL):

Jeg opfatter det også sådan, for jeg synes, at den debat, vi har om rigsfællesskabet, og at det skulle være i en stram ramme, jo næsten er det samme som at sige, at kisten er lukket. Og der synes jeg, at ja, hvis man sagde, at det kan færingerne gøre i morgen, hvis de vil, så er det meget, meget lettere at diskutere, hvis man også sagde til hunden: Men vi vil fortsætte med at have et tæt samarbejde.

Det andet er: Vil også ordførerens parti arbejde for flere hjemtagne områder, sådan at man går imod selvstændighed?

Kl. 21:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 21:43

Sjúrður Skaale (JF):

Der er meget få overtagelser foretaget i færøsk politisk historie, som ikke er foretaget af mit parti, eller som mit parti ikke har været med til. Vi går ind for rigsfællesskabet, så længe det fungerer godt. Det er ikke vores hovedmål. Formålet for Socialdemokratiet på Færøerne er at skabe et samfund, som er så trygt for den enkelte som muligt, hvor den enkelte er så fri som muligt, hvor velfærden for den enkelte er så høj som muligt. Og hvis man finder den løsning inden for rigsfællesskabet, så gør vi det inden for rigsfællesskabet. Den dag vi mener, at rigsfællesskabet ikke kan give den færøske befolkning de muligheder, så mener vi noget andet. Så er det en anden mulighed, vi går efter.

Kl. 21:43

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 21:43

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for en usædvanlig smuk og poetisk politisk tale. Det er nok noget af det mest rørende, jeg længe har hørt. Lad mig fortsætte lidt i samme spor; dog ikke så flot.

På Færøerne er legenden eller historien om kvinden Beinta jo meget kendt, altså den femme fatale, som blev gift med danske præster og tog livet af dem på stribe og var inspiration til Jørgen-Frantz Jacobsens formidable roman om Barbara. Jeg håber ikke, at Beinta bliver et billede om Danmark, altså at færingerne gifter sig med Danmark og tager livet af os. Men jeg forstår egentlig på ordføreren, at han faktisk er en forsvarer for rigsfællesskabet og ser det som en garant for velfærden og trygheden og for så vidt også en vis selvstændighed inden for den ramme, som rigsfællesskabet giver. Er det korrekt forstået?

Kl. 21:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Ordføreren.

Kl. 21:45

Sjúrður Skaale (JF):

Jeg vil sige, at i mit parti ser vi ikke på titlen, men på indholdet. Altså, det er jo sådan, at der er nogle småstater i Europa, som har formel suverænitet som Liechtenstein, Andorra, Luxembourg, San Marino osv., ikke sandt? Og hvis vi ser bort fra titlen og ser på indholdet, så har Færøerne større selvbestemmelse end alle de lande. Så det er det, vi går efter. Altså, vi ser ikke så meget på, hvad tingene hedder, men på hvad indholdet er. Og det er jo meget vigtigt for mit parti at få så store muligheder som overhovedet muligt.

Kl. 21:45

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 21:45

Alex Ahrendtsen (DF):

Hvis vi nu bliver i billedet med Beinta og forestiller os, at færingerne bliver skilt fra Danmark, så vil færingerne jo hurtigt søge et andet ægteskab. Og det ægteskab kunne jo blive ganske forfærdeligt og ikke give frihed for Færøerne. Hvis man overhovedet skulle tale om selvstændighed, ville det så ikke være bedre, hvis det foregik inden for rigsfællesskabets rammer? Er rigsfællesskabet ikke indrettet sådan, at der egentlig er rammer og frihed for færingerne til egentlig at opfylde deres drøm om selvstyre i tilstrækkelig grad?

Kl. 21:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):
Ordføreren.

Kl. 21:46

Sjúrður Skaale (JF):

Som jeg har sagt før, mener jeg, at bestræbelserne på at overtage flere og flere sagsområder og tage ansvar for vores egen økonomi er en meget vigtig del af opdriften i det færøske samfund. Men det kan sagtens gøres inden for rigsfællesskabet. Rigsfællesskabet er jo blevet omdefineret mange, mange gange og er blevet udvidet mere og mere. Og så længe det kan lade sig gøre, er det et godt fællesskab.

Som jeg har sagt: Hvis det giver den enkelte færing muligheder for at leve et liv i velfærd og tryghed og med muligheder, så er det vores mål.

Kl. 21:46

Første næstformand (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Sjúrður Skaale. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er vi færdige med første omgang af ordførertalerne. Derfor er det nu statsministeren. Værsgo til statsministeren.

Kl. 21:47

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det, og tak for en dagslang debat, som har været fredelig og interessant. Når man sidder og lytter, får man også nogle associationer. Der bliver også en gang imellem sagt noget sjovt. Da Rasmus Nordqvist talte om de her eksamener, regeringen har været til og har fået sådan middelmådige karakterer i – og for mit vedkommende kan jeg så forstå, at jeg skal op igen – sendte det i hvert fald mine egne tanker på flugt.

Jeg kan nemlig huske, at da jeg var til kemieksamen i gymnasiet – det var ikke nogen styrkeposition for mig – havde jeg læst og faktisk også læst rigtig meget også uden for pensum, og så trak jeg et spørgsmål og tænkte, at det er jo om alt det, jeg har læst ekstra, så jeg startede bare med at snakke og tænkte, at det her kommer til at gå rigtig, rigtig godt. Da jeg så havde talt i 2-3 minutter, stoppede min lærer mig og sagde: Det, du siger, Lars, er rigtig interessant, og det er rigtigt alt sammen, men hvis du fortsætter, kommer jeg til at dumpe dig. Jeg tænkte, at det egentlig var mærkeligt, og så tilføjede han: Det er, fordi det slet ikke er det, du er oppe i.

Det kom jeg til at tænke på, da hr. Rasmus Nordqvist uddelte karakterer til regeringen – selvfølgelig også inspireret af hr. Jacob Mark, som henledte min opmærksomhed på det forhold, at Alternativet i det hele taget foreslår et alternativt pensum: Væk med kristendomshistorie, væk med historie, væk med samfundsfag; lad os få noget medborgerskab, bæredygtighed og erkendelse. Så er det klart, at hvis man ligesom ophøjer sig selv til at have monopol på pensum, kan man jo dumpe hvem som helst. Der gælder jo også det modsatte, nemlig at hvis man er den eneste, der stiller op i en disciplin, kan man også vinde. Det er let nok at vinde en olympisk guldmedalje, hvis man er den eneste, der stiller op.

Men jeg tror bare sådan i overført forstand, at vi er nødt til at indstille os på, at vi, Danmark, jo ikke vælger vores eget pensum. Vi er en lille åben økonomi. Vi lever i samspil med resten af verden. Vi definerer ikke selv pensum. Det, der derimod definerer, om vi som nation består den internationale gruppeeksamen, er, om vi lever op til de standarder, der skal leves op til, for at begå sig globalt. Det handler jo om at være konkurrencedygtige, det handler om at være produktive, innovative og arbejdsomme – alle de ting handler det om.

Det falder jo ikke mig ind at stå og uddele karakterer til os selv, og nu har jeg også hele sommeren til at læse op på pensum, men jeg vil nu alligevel sige, at i den virkelige ikke-Alternative verden tror

jeg, at vi skal dømmes på det, der for alvor tæller. Det er jo også baggrunden for, at jeg opstillede fire succeskriterier, som den regering, som jeg har haft det privilegium at være statsminister for, både i den form, som den tog lige efter valget, og i den udvidede form fra før jul, skal bedømmes på. Det er ikke noget alternativt pensum; det er helt objektivt.

Det er for det første færre på offentlig forsørgelse, og ja, vi har nu det laveste antal personer på offentlig forsørgelse i 10 år, og vi har den laveste ledighed i 40 år – på nær i 2 år under overophedningen i 00'erne.

Det er for det andet bedre kernevelfærd. Vi har tilført sundhedsområdet 2,4 mia. kr. sidste år. Vi har lanceret kræftplan IV, og vi har samlet afsat 2,2 mia. kr. over de næste 4 år til kræftområdet. Vi har sammen med Dansk Folkeparti afsat 1 mia. kr. hvert år til en mere værdig ældrepleje og yderligere 2 mia. kr. frem til 2020.

For tredje er der styr på flytningestrømmen. Det er der kommet. Antallet af asylansøgere i første kvartal 2017 var det laveste siden tredje kvartal i 2008. Vi har fået lukket Balkanruten gennem en styrket indsats i EU, og herhjemme har vi strammet op ad et antal omgange – i kontrast til det, som man gjorde i den sidste valgperiode, hvor man slækkede på det – og det har virket. Det betyder jo nu, at når vi bruger færre penge på asylcentre, får vi flere penge til at hjælpe flygtninge i nærområderne og også flere penge til velfærd herhjemme, nemlig til ældreomsorg, skoler, vuggestuer og til andet kernevelfærd.

Kl. 21:52

Det fjerde er private arbejdspladser. Mens vi har siddet her og har debatteret, er der blevet offentliggjort nye nationalregnskabsstal – nye nationalregnskabsstal, der viser, at den private beskæftigelse er steget med 91.000 personer fra andet kvartal 2015 til første kvartal 2017. 91.000. Det betyder jo så, man kan sige desværre, at det forslag til vedtagelse, der er fremsat af regeringspartierne og Dansk Folkeparti, og som jo repræsenterer et flertal her i Folketinget, altså rummer den faktafejl – jeg siger det her for at komme Detektor i forkøbet – at tallet, der står, er forkert, for der står, at Danmark har fået omkring 80.000 flere private arbejdspladser. Det er altså nu forældet, det er forkert, det består ikke detektortesten, og det er jeg ikke ked af, for det rigtige tal er 91.000. Derfor må jeg bare gentage, at Danmark står bomstærkt.

Sådan skal det fortsætte, for vi skal jo dag for dag bestå vores gruppeeksamen, ikke ud fra et eller andet alternativt curriculum, men i virkelighedens verden, hvor sandheden er den, at hvis man står stille, når andre løber hurtigere, falder man bagud. Det er også baggrunden for, at regeringen i går fremlagde planen »Vækst og velstand 2025« med den ambition at øge væksten i Danmark med 80 mia. kr. Det er en høj ambition, men hvorfor skulle vi ikke have det, for hvem er det, der vil være bannerfører for lave ambitioner? Jeg spørger lidt retorisk. Jeg har ikke hørt nogen i dag gøre sig til talsmand for lave ambitioner, så skulle vi så ikke dele de høje?

Vi har fremlagt en plan, som på fem indsatsområder viser, at hvis man har viljen til det, er det realistisk at lave en velstandsstigning i Danmark på 80 mia. kr. Vi har lavet en plan, der viser, at der er et råderum i dansk økonomi, som er tilvejebragt ved beslutninger, vi allerede har truffet, helt tilbage fra velfærdsaftalen i 2006, hvor jeg med tilfredshed noterer, at de partier, der indgik den aftale, også i dag har genbekræftet den. Det gælder Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet, som jo ellers, kan man sige, har dannet alliance i en modstand mod vores tanke om at indfase tingene lidt hurtigere. Det har vi så taget ad notam, selv om jeg fortsat måske har lidt svært ved at forstå, at det er helt i orden, at pensionsalderen stiger til 68 i 2030, men at det er et overgreb af de store, at den skulle stige til 67½ i 2025. Men lad nu det være, for der er bred opbakning bag den aftale. Det viste sig også, da valget var overstået i 2011, at der kom en bredere opbakning til det, vi lavede før valget i 2011 – dagpengereform,

genopretningspakke – alt det, der har skabt et arbejdsudbud, som sammen med den boligskatteaftale, vi har lavet her tidligere i år, betyder, at der er et råderum. Det er ikke prangende, men det er der, og det kan udvides, hvis der er en ambition om det.

Det fremgår meget klart af det udspil, vi har lavet, at regeringen inden for de fem indsatsområder, der er nævnt, agter at tage skridt til at sikre, at det sker. Og de skridt, vi tager, har så to forskellige udtryk. Der kan være skridt, der tages, hvor man på forhånd kan beregne gevinsten, altså analog til, at man siger, at nu øger vi tilbagetrækningsalderen, og så kan Finansministeriets maskiner regne ud, hvad det giver, og så kan man bruge pengene, også før de faktisk er hentet ind. Så er der andre skridt – og det er vel så måske det nye i dansk politik – hvor man må have den tålmodighed, at man skal se effekterne af de politiske beslutninger, man træffer, før man ansvarligt og ud fra et forsigtighedsprincip kan bruge pengene.

Det gælder f.eks. i forhold til hele indsatsen om at få flere med anden etnisk baggrund i beskæftigelse. Vi ved, at der er en enorm forskel på den måde, kommunerne arbejder med det her på. Nogle steder har man taget IGU'en til sig – det, vi aftalte i topart sidste år – og sørget for at få folk med anden etnisk baggrund ud på arbejdsmarkedet, mens det andre steder kniber med det. Og vi ved også, at hvis alle gjorde som de bedste, er der et stort potentiale, og hvis vi lykkes med det, frigør vi milliarder, som med fordel kan bruges til andet end overførsler til folk med anden etnisk baggrund, men som kan investeres i kernevelfærd eller infrastruktur eller i mere vækst i form af bedre rammevilkår for vores virksomheder eller en nær personlig velfærd i form af skattelettelser. Det er sådan, regeringen arbejder med tingene, for vi har den ambition, at vi skal gøre Danmark rigere, og vi har også respekt for, at vi som stort set alle tidligere danske regeringer er en mindretalsregering, der er beroende på, at vi kan række ud og finde flertal. Jeg har det selv på den måde, at når kort og terræn ikke passer sammen, må man følge terrænet, eller sagt på en anden måde: Hvis ikke man kan nå sit mål med det første redskab, man havde tænkt sig at bruge, må man jo finde et andet, for målet er det afgørende. Det er regeringens mål.

Kl. 21:58

Hvad der så er oppositionens mål, står mig ikke ganske klart, ud over at jeg kan konstatere, at dagen startede med, at der blev fremsat et forslag til vedtagelse fra dele af oppositionen, Socialdemokratiet, Enhedslisten, Alternativet og SF, hvor man konstaterer, og nu citerer jeg: »Folketinget konstaterer, at Danmark har brug for en anden retning.« Spændende! En anden retning. Men hvilken retning? Jeg hæfter mig i hvert fald ved, at Det Radikale Venstre ikke vil gå i den der anden retning, for de står ikke bag forslaget. Det forstår jeg godt, for man kommer jo ikke så langt uden en offensiv og langsigtet vækstpolitik.

Nu er det så Det Radikale Venstre, der ikke er med, og sidst vi stod her, var det Enhedslisten, som ikke kunne bakke op om Socialdemokratiets forslag til vedtagelse. Det har så rykket sig, og måske er det, fordi fru Pernille Skipper har tegnet sine røde linjer, mens Alternativet har trukket nogle grønne op, og det bliver sådan noget brunt noget, når man blander det. Det er lidt et rodet billede. Til gengæld står danmarksbilledet knivskarpt. Danmark står bomstærkt, og som noget nyt er der jo ikke bare vækst, der er også udvikling og fremgang i beskæftigelsen i alle regioner, også i Jylland. Hallo, Jylland findes stadig. Det vågnede jeg op til 1. maj. Hallo, Lars Løkke Rasmussen, Jylland findes stadig. Det var et opråb fra Socialdemokratiet, måske mest til sig selv, for der var jo fire år med en landdistriktsminister, men jeg ved ikke rigtig, hvad der kom ud af det. Der blev flyttet 246 arbejdspladser til hovedstaden og 237 den anden vej. Det er da noget, der rykker. Det har vi så lavet om på, for vi har skabt en friere planlov, en landbrugspakke, en historisk udflytning af tæt på 4.000 statslige arbejdspladser ud af København og ind i resten af landet. Og nu forstår jeg så, at fru Mette Frederiksen står hundre-

de procent bag regeringens udflytning, og det glæder mig, selv om jeg selvfølgelig kan undre mig lidt over, at Socialdemokraterne så stemte imod flytning af arbejdspladser til Jylland. Vi havde et forslag om at flytte DIIS til Aarhus, men det kunne man ikke være med til. Jeg konstaterer også, at en samlet rød blok stemte imod den landbrugs- og fødevarerpakke, som i den grad er med til at skabe aktivitet i de dele af landet, der har mest brug for det. Så der er et eller andet med ord og handling, der måske ikke helt stemmer overens.

Jylland findes også. Sønderjylland findes også. Det nævner jeg, fordi fru Mette Frederiksen sagde, at der altså ikke er en eneste ufaglært i Sønderjylland, der bliver dygtigere af, at der bliver givet topskattelettelse til dem, der bor nord for København. Ja, der bor altså ikke nogen topskatteydere i Sønderjylland, må man forstå, for det er sådan noget, der kun betales af folk i København. Det synes jeg faktisk er lidt fordomsfuldt, og det er også faktisk forkert, for der betales topskat i alle dele af landet, også i Sønderjylland.

Som eksempel var der i Sønderborg Kommune 4.600 topskatteydere i 2015. Det svarer til 7,4 pct., og det er lidt lavere end landsgennemsnittet på 10 pct., men dog alligevel. Det virkelige billede af Sønderjylland er, at der bor danskere i forskellige indkomstklasser, og som jeg tror har den samme ambition som danskerne i Midtjylland og Nordjylland og på Fyn og Lolland-Falster og på Bornholm og på Sjælland og i hovedstadsområdet, nemlig at de gerne vil have fremgang for dem selv og for deres familier. Det skal vi skabe, og det skaber man naturligvis ikke kun ved topskattelettelse, det er nok mere kompliceret end som så, men bare at skubbe det væk er forkert.

Kl. 22:02

Hvis vi nu snakker om Sønderjylland, kunne man jo nævne en virksomhed som Danfoss, som sammen med LEGO deltager i en forening, der hedder »work-live-stay southern denmark«, hvor de skriver:

Mangel på højtuddannet arbejdskraft er en stor udfordring for udnyttelsen af vækstpotentialet i syv danske virksomheder. Det udfordrer hele den regionale fremgang.

Det synes jeg vi skal have i erindring, for det, der kan blive en vækstræber, det, der kan gøre, at det opsving, der er i fuld gang, ikke får flyvehøjde og flyvelængde, er, hvis ikke vi sikrer den kvalificerede arbejdskraft. Og ja, det handler om efter- og videreuddannelse – det er også derfor, vi starter et trepartsforløb – og ja, det handler om, hvordan vi dimensionerer vores uddannelsessektor, men ja, det skaber altså ikke den højt kvalificerede arbejdskraft alle steder lige i morgen.

Derfor har vi brug for at gøre to ting, nemlig at få dem med de høje kvalifikationer til måske at yde en lidt større indsats, men jo også at trække folk til udefra. Jeg stillede jo et spørgsmål i formiddags, som ingen rigtig har givet mig svar på, nemlig sådan helt stilfærdigt: Hvordan kan det være, at vi som nation skal gøre det sværere for de højtuddannede specialister, vi har brug for, at komme til Danmark? Jeg forstår det ikke. Jeg forstår meget vel, og jeg står selv på den linje, at vi skal lukke Danmark hermetisk af for dem, der ikke kan og vil, men at vi også skal lukke Danmark af for dem, vi faktisk har brug for, forstår jeg ikke. Jeg synes, det bliver sådan lidt den omvendte politik, at man er imod integrationsydelsen, som både sender et signal, så Danmark ikke fremstår ekstraordinært attraktivt, og som samtidig, kan man sige, mildt presser dem, der så kommer alligevel, til at komme i beskæftigelse. Det er man imod. Der er man øjensynlig parat til at bruge den halve milliard kroner om året, det koster at afskaffe den, hvorimod de udenlandske gæster, vi kunne have brug for, som kan fremme vækst og velstand, skal man gøre det sværere for. Jeg forstår det ikke helt. Det må jeg sige.

For mig og for regeringen handler det om at føre en udlændingepolitik på to ben, hvor vi holder Danmark hermetisk lukket for dem, der ikke kan og vil, og har et åbent syn og derfor også er åbne over for dem, der faktisk har noget at bidrage med. Det er en af vejene til

at få det arbejdsudbud, vi har brug for, hvis vi skal skabe mere vækst og velstand i Danmark, hvis vi skal give opsvinget flyvehøjde og flyvelængde.

En anden ting – mere langsigtet, men vigtig – som jeg også var inde på i morges, er, at vi skal have alle med. Jeg nævnte det forholdsvis i kommunen, hvor jeg selv bor, har sagt nej tak til at deltage i satsningen på at stille nogle ambitiøse mål for, hvor mange færre elever der skal forlade folkeskolen de næste 3 år med en karakter på under 4 i dansk og matematik. Jeg har haft svært ved at forstå det, og i dagens løb har jeg så kunnet se i dagspressen, at de københavnske skoler siger, at de ikke vil deltage, fordi de så også skal deltage i et understøttelsesprogram med hjælp og vejledning og støtte, og at det vil fjerne ressourcer fra de indsatser, som skolerne allerede har sat i gang. Det er den begrundelse, som Københavns Kommunes skoler selv fører frem i debatten i dag.

Derfor vil jeg gerne bruge lejligheden her til at sige, at det må bero på en misforståelse, for der er ikke sådan et krav om, at man for at deltage i skolepuljen også skal deltage i understøttelsesprogrammet. Derfor vil jeg egentlig bare opfordre skolerne og Københavns Kommune til at genoverveje deres beslutning. Jeg kan oplyse, at undervisningsministeren netop har inviteret overborgmester Frank Jensen til kaffe for at rydde denne og eventuelle andre misforståelser af vejen. Jeg håber, det bliver konstruktivt, for elevernes skyld. Jeg siger det også som skatteborger i Københavns Kommune. Jeg synes sådan set, det kunne være rart, hvis man også her i kommunen ville deltage i en ambitiøs målsætning om at reducere antallet af elever, som ikke får de karakterer i dansk og matematik, der skal til, for at man sådan set selv kan vælge den ungdomsuddannelse, man har lyst til.

Kl. 22:07

Det siger jeg også, fordi det her jo falder ind i hele debatten om ulighed, som også har været her i dag, og hvor jeg gerne vil kvittere for den nuancerede tilgang, der er til emnet, i hvert fald for nærværende, hos Socialdemokratiet og SF, hvor man jo meget præcist får sagt, at det her ikke er noget, der bare kan gøres op i en Ginikoefficient. Det handler også om lige muligheder. Ulighed handler ikke om matematik. Det er jeg glad for at fru Mette Frederiksen er enig i, i hvert fald i dag. Det fik hr. Jakob Engel-Schmidt sat på plads.

Jeg er jo sådan set selv mest optaget af, at mennesker får et arbejde med den værdighed, der ligger i at kunne forsørge sig selv, og glæden ved at yde sit som en myndig borger i stedet for at fastholde folk i en klientrolle, hvor handlinger og handlemuligheder er deponeret på kommunkontoret. Det er jo sådan set også derfor, vi har indført et kontanthjælpsloft. Det bliver kritiseret, og det bliver også kritiseret her i dag. Det er uklart, hvad for en skæbne det skulle få, hvis vi om godt 2 år, når der har været et folketingsvalg, står med et andet flertal. Socialdemokratiet kritiserer det igen og igen. Når SF så fremsætter et beslutningsforslag om at tilbagerulle det, stemmer Socialdemokratiet ikke for det. Det står lidt uklart. Det gør det ikke for regeringen med opbakning fra vores parlamentariske grundlag i Dansk Folkeparti, fordi det her værktøj sammen med integrationsydelsen sådan set er en del af baggrunden for, at vi i dag med stolthed kan sige, at vi ikke har haft så få på offentlig forsørgelse de sidste snart mange år, som vi har nu.

Så er der et emne, som også har været oppe her i dag, og som ikke bare interesserer os her i salen, men som også optager mange danskere. Det er ikke noget, jeg tror, det er noget, jeg ved, for jeg er som borger i København selv en af dem. Udlændinge, som rejser hertil, slår lejr på vores gader og stræder, tigger aggressivt og opkræver såkaldte beskyttelsespenge fra vores hjemløse, gør os utrygge. Det vil vi ikke acceptere, og det skal vi ikke acceptere, for byen skal være et trygt sted for alle, og derfor har vi jo allerede taget de første skridt.

Den 1. april fik politiet et nyt værktøj. Det blev forbudt på offentlige steder at etablere og opholde sig i lejre, som er egnet til at skabe

utryghed i et nærområde. Overtræder man forbuddet, kan man straffes med en bøde, og gentagne overtrædelser kan resultere i et zoneforbud, og det har effekt. Justitsministeren er insisterende på, at der skal følges op på det her, og det har effekt. Københavns Politi har haft stort fokus på problemet. I 2017 har de ryddet 25 lejre, og der er rejst 84 sigtelser. Så det er godt. Men der er behov for en langt hårdere og mere kontant indsats. For det, vi er vidne til, hører på ingen måder hjemme i vores samfund, og derfor vil regeringen foreslå en fordobling af straffen for utryghedsskabende tiggeri og betleri.

I dag er det sådan, at straffen i førstegangstilfælde i almindelighed er 7 dages betinget fængsel. Regeringen vil foreslå, at udgangspunktet bliver 14 dages ubetinget fængsel i førstegangstilfælde ved tiggeri på offentlige steder, hvor det er særlig generende. Jeg har skrevet til Folketingets formand og orienteret hende om, at regeringen vil fremsætte et lovforslag allerede i denne uge, på fredag, med et ønske om at få det førstebehandlet på fredag. Det kræver selvfølgelig, at Folketinget vil være indstillet på det, og så vil vi i øvrigt også lade det være op til Folketinget, om det forslag skal færdigbehandles i forbindelse med førstebehandlingen af finanslovsforslaget i september, eller det, hvis man står på formalia, altså skal falde bort og først genfremsættes i det nye folketingsår.

Kl. 22:12

For mig og regeringen er det afgørende, at vi handler, og jeg tror, at danskerne har en forventning om, at vi gør alt, hvad vi kan, for at sætte en stopper for det, vi her ser. Det er også derfor, at justitsministeren her til aften har præsenteret tre yderligere initiativer, der skal dæmme op for den utryghedsskabende adfærd, der forpester dele af København. Vi vil udvide zoneforbuddet fra det eksisterende forbud mod lejre. Det gælder det geografiske område, men også muligheden for at meddele det, første gang reglerne overtrædes. Vi vil indføre en fasttrackordning, så vi umiddelbart kan få afprøvet, om en konkret person overhovedet har et opholdsgrundlag her i Danmark, og sikre en så effektiv udvisning som overhovedet muligt, og endelig vil vi tage det op på EU-niveau. For som flere har været inde på her i dag, er de problemer, vi står med, med f.eks. tilrejsende romabander, jo også knyttet op på den måde, som den frie bevægelighed er reguleret på, og derfor er det her ikke et isoleret dansk problem. Der er også brug for at gøre en indsats på EU-niveau. Men fuldstændig parallelt til migrationstilstrømningen og asyltilstrømningen, som jo heller ikke er en rent national udfordring, og som også kalder på europæiske og internationale løsninger, så gælder det samme her. Vi skal rejse den her sag i EU, og vi skal finde alliancer i EU, men vi skal ikke vente, vi skal handle, og det lægger regeringen op til.

Så har vi jo i dag også haft en god diskussion med vores nordatlantiske folketingsmedlemmer, som jeg gerne vil takke for, idet jeg så håber på en slags forståelse for – givet at tiden løber, og at klokken er mange – at jeg ikke kan replicere meget dybt og detaljeret på det, også fordi vi jo så sent som i sidste uge havde to endog meget grundige, gode og vigtige debatter her i salen, altså en om rigsfællesskabet i al almindelighed, kan man sige, og en forespørgselsdebat fokuseret om Grønlands økonomi og arbejdet med en forfatning. Så jeg kan jo henholde mig til alt, hvad jeg sagde i sidste uge, og så vil man kunne genkalde sig – tror jeg – at jeg er en varm tilhænger af rigsfællesskabet, men jeg er også fuldstændig på det rene med, at der ikke bare skal to til en tango. Der skal jo i det her tilfælde tre til, altså tre parter til det rigsfællesskab, vi kender i dag. Jeg vil dog gerne sige til fru Aaja Chemnitz Larsen og fru Aleqa Hammond, at jeg ikke helt kan genkende det billede, der bliver tegnet af, at man skulle være sat uden for indflydelse her i salen og på Christiansborg i forbindelse med større politiske forhandlinger. Som jeg også har været inde på tidligere, inddrager regeringen de grønlandske og færøske folketingsmedlemmer i forbindelse med større forligsforhandlinger i det omfang, det er relevant, og det vil vi fremadrettet også gøre.

Så var hr. Magni Arge og hr. Sjúrdur Skaale jo begge to inde på Den Lille Havfrue, og ja, jeg så godt den anden dag, at hun var malet rød. Jeg tænkte, at det var sådan noget, Katharina Grosse havde gang i, at det var sådan et eller andet ekspansivt århusiansk tiltag, altså at nu, hvor Mindeparken var malet rød, var turen kommet til Den Lille Havfrue. Nogle gange kan det jo være svært at skelne kunst fra politiske manifestationer, men det her var så ikke kunst. Det var det i Mindeparken øjensynlig, men det her var ikke kunst. Det var en politisk manifestation, som jeg selvfølgelig gerne vil tage afstand fra. Jeg er helt enig i og anerkender, at adgangen til at udnytte havets ressourcer på en bæredygtig måde er af afgørende betydning for både det færøske og det grønlandske samfund, og det støtter vi selvfølgelig op om både politisk og i praksis, når det er nødvendigt. I walk the talk. Jeg elsker grindekød, og det er selvfølgelig farligt at indrømme her, for jeg ved, hvor meget min twitterkonto bliver bombarderet, hver gang der er grindesæson på Færøerne, og når jeg nu på den her måde skriver min egen person ind i det, så går det nok helt galt. Men jeg vil bare tilkendegive, at regeringen bakker op her. Sådan skal det være.

Jeg skal til at slutte min replik af. Tiden er ved at være gået. Jeg synes, det har været en god debat. Jeg synes, den har været holdt i en god tone, jeg synes, det har været meget fredeligt og meget fordrageligt, og derfor vil jeg gerne slutte af, hvor jeg begyndte, nemlig med hr. Rasmus Nordqvist og den her reeksamen, der skal finde sted den første tirsdag i oktober. Her var et af de strenge krav fra eksaminator jo, at verdensmålene skulle indgå i resultatet. Men hvorfor egentlig vente til efteråret? Det kan jeg sådan set levere på allerede nu.

Kl. 22:17

For det første vil regeringen lave en verdensmålfond, der skal bidrage til investeringer for flere milliarder i bæredygtige løsninger i udviklingslandene. For det andet har vi lavet en handlingsplan for Danmarks opfølgning på verdensmålene, hvor vi f.eks. vil vurdere nye lovforslags konsekvenser for verdensmålene. For det tredje har Danmark sammen med de andre nordiske lande så sent som i går eller i forgårs – dagene går lidt hurtigt – lanceret et fælles nordisk initiativ om nordic solution, som sådan set handler om, at Norden under et rækker ud til resten af verden og tilbyder inspiration. For det er jo verdensmål, og hvis vi skal flytte på dem, skal vi have gjort verden engageret, og det er selvfølgelig også i det lys, at jeg er dybt bekymret over de meldinger, der har lydt i dagens løb, men som endnu ikke er verificeret, om, at man fra amerikansk side øjensynlig overvejer at trække sig fra Parisaftalen.

Nå, vi skal videre. Debatten er jo ikke slut endnu. Der er korte bemærkninger, og folketingsåret er i øvrigt heller ikke slut. Vi har i omegnen af 35 lovforslag og beslutningsforslag på dagsordenen på torsdag, og på fredag har vi 45 forslag på dagsordenen, så vi er jo ikke i mål endnu. Jeg har lige lanceret et enkelt nyt initiativ, og efter sommerpausen, når den kommer, venter der andre vigtige opgaver, f.eks. flere udlændingestramninger. Efter sommerferien tager vi bl.a. fat på reglerne for familiesammenføring, en jobreform II med den fortsatte ambition at få flere i arbejde og færre på overførsler, nye vækstinitiativer, så fremgangen kan fortsætte, et nyt energiudspil med ambitiøse og realistiske mål, alt sammen med den baggrund, at Danmark står bomstærkt, og det skal vi blive ved med at gøre. Vi skal give opsvinget flyvehøjde og flyvelængde.

Kl. 22:19

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak til statsministeren. Og det var vel så tæt på en overholdelse af tiden, som man kan komme for en statsministers vedkommende. I hvert fald har jeg en lang stribe af talere her, som måske for at følge det gode eksempel også kunne tænke sig at overholde taletiden. Så kommer flest mulige til. Den første er fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 22:19

Kl. 22:23

Mette Frederiksen (S):

Tak for det. Det er klart, at når Københavns overborgmester råber regeringen op i dag med de problemer, der desværre er med tilrejsende østeuropæere til København, så bør vi alle sammen lytte med meget stor interesse. Ikke alene giver det problemer på gaden i København, chikane af danske hjemløse, uro og måske kriminalitet og i det hele taget et bybillede, vi ikke ønsker, hvor mennesker, der jo åbenlyst er fattige og ikke har det godt, tager plads på bænke og skaber en helt unødigt uro i vores hovedstad. Ét er, hvad vi kan gøre på den korte bane, nemlig sikre, at politiet har de rette redskaber og de rette ressourcer. Det er klogt, og det tror jeg at vi alle sammen indgår i en diskussion af. Noget andet er, hvordan vi så egentlig håndterer den europæiske diskussion.

For ét er at rejse til Bruxelles og rejse problemstillingen. Noget andet er jo at gøre det, som jeg gerne vil opfordre statsministeren til, nemlig at sætte sig i spidsen for simpelt hen at få ændret opholdsdirektivet. Når jeg siger det, er det, fordi jeg tror, at vi bliver nødt til at tage fat om nældens rod. Den fri bevægelighed af mennesker i Europa skal handle om beskæftigelse og uddannelse. Den skal ikke handle om tiggeri, den skal ikke handle om eksport af sociale problemer, den skal ikke medføre en ændring af bybilledet i hovedstæderne, som vi ser netop nu. Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren meget konkret: Vil regeringen sætte sig i spidsen for en ændring af opholdsdirektivet, sådan at man ikke længere vil kunne tage ophold i et andet europæisk land, hvis man ikke kan finansiere sit eget ophold, og hvis man ikke har en bopæl at vende tilbage til?

Kl. 22:21

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Statsministeren.

Kl. 22:21

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jeg er sådan set meget enig i, at den fri bevægelighed skal være fri bevægelighed efter arbejde eller efter uddannelse og ikke fri bevægelighed efter sociale ydelser eller det, vi ser nu, som sådan set i virkeligheden er endnu værre, hvis man kan gradbøje tingene på den måde – altså en frihed til at bevæge sig for at begå kriminalitet eller tigge eller skabe utryghed. Det er en debat, som jeg i øvrigt løbende deltager i, og som jeg også deltog meget konstruktivt i op til forhandlingen af den platform, hvormed den tidligere premierminister Cameron kunne udskrive en folkeafstemning i Storbritannien. Så det er et arbejde, jeg er engageret i, og som jeg i øvrigt i – hvad skal man kalde det – kølvandet på Brexitforhandlingerne har en forventning om bliver aktualiseret i EU-kredsen igen. Derfor vil det i den sammenhæng være relevant at tage initiativer.

Jeg tror så, at man stilfærdigt må sige, at det kommer til at tage lidt tid. Jeg ved godt, at jeg ikke kan stille spørgsmål, men derfor vil det selvfølgelig alligevel interessere mig at vide, hvordan Socialdemokratiet stiller sig til det forslag, jeg lige har lanceret. For det er jo ikke noget nyt forslag. Det er jo et forslag, som den regering, jeg tidligere var statsminister for, inden vi udvidede regeringen, stillede, og som bl.a. led skibbrud, fordi Socialdemokratiet ikke kunne støtte det. Nu fremsætter vi det altså i en form, hvor vi har kvalificeret formålsbestemmelsen, sådan at det ikke er en hvilken som helst dansk hjemløs, der stikker hånden frem, som altså principielt risikerer 14 dages ubetinget fængsel, men så det er målrettet det, man kan kalde utryghedsskabende tiggeri. Jeg tror, at det kan gøre en forskel, også i signalgivingen over for de mennesker, der organiserer nogle af de tilrejsende bander, vi ser.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Mette Frederiksen.

Kl. 22:23

Mette Frederiksen (S):

Jamen det stiller vi os bestemt positivt over for. Jeg vil gerne sige, at den modstand, vi har haft tidligere, bl.a. kommer fra mig selv, og lad mig være helt ærlig og sige, at der igennem en årrække har været gammeldags vagabonder i Danmark og desværre nogle danske hjemløse. Og jeg siger »desværre«, fordi jeg egentlig ønsker, at alle danskere har en bolig at være i.

Men vi har kunnet få det til at fungere, og jeg har været imod en lovændring, der ville betyde, at en dansk hjemløs, der stikker koppen eller hånden frem for at tjene en mønt til at kunne købe en kop kaffe, ville blive kriminaliseret. Hvis vi kan undgå det, er der selvfølgelig opbakning fra vores side.

Kunne jeg så ikke få opbakning den anden vej fra statsministerens side? For jeg synes faktisk ikke, statsministeren svarede. En ting er jo at problematisere den måde, den frie bevægelighed fungerer på. Noget andet er at give et tilsagn her i dag om at sætte sig i spidsen for at få ændre opholdsdirektivet.

For sandheden er vel den, at politiet kan gøre mere end i dag, og at det ville være godt med nogle lovændringer. Men hvis vi bliver ved med at have et Europa, hvor mennesker ikke rejser for at arbejde og for at uddanne sig, men f.eks. for at finde et nyt sted at tigge og i øvrigt leve et forhult liv, så er det ikke det Europa, vi ønsker os.

Derfor kunne jeg godt tænke mig et klart svar fra statsministeren: Vil man arbejde konkret for at få ændret opholdsdirektivet, og vil statsministeren sætte sig i spidsen derfor? Og vil man i øvrigt tage fat på den anden europæiske problemstilling, der er rejst i dag, nemlig at vi øjensynligt ikke længere vil kunne udsende kriminelle til et land som Rumænien, fordi vi åbenbart er blevet underkendt af Højesteret? Der har vi jo også behov for en ændring, for man skal ikke komme til Danmark for at begå kriminalitet.

Kl. 22:25

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Statsministeren.

Kl. 22:25

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg takker for alle de spørgsmål, der bliver stillet til mig af landets tidligere justitsminister, om, at der nu skal gives klare svar på alle de spørgsmål, som man med rette jo også stillede fru Mette Frederiksen, da fru Mette Frederiksen var justitsminister. Jeg har så valgt – fordi jeg synes, vi skal slutte her i en konstruktiv tone – at springe over de syv sider, som jeg har forberedt, om, hvor kæmpe forskelle der er mellem det, man sagde, og det, man gjorde, for, ja, altså for under 2 år siden, og så det, man gør nu. Men det var, fordi jeg tænkte, at jeg ikke rigtig gider at være polemisk.

Jeg synes, jeg har givet et svar på det, og der er udfordringer i EU-samarbejdet. Og ja, alle steder, hvor jeg kommer, deltager jeg i at fremme den nuance, der er brug for i EU-debatten. Det handler om at få regler, der sikrer de gode sider af den frie bevægelighed, uden at dårligdommene følger med. Og det ville jo være nemt for mig at sige, at jeg stiller mig i spidsen.

Altså, vi er i spidsen. Danmark var blandt de lande, der deltog mest konstruktivt i hele opløbet til den aftale, som lå til grund for Brexitafstemningen, og som præcis også adresserede nogle af de her spørgsmål. Og derfor vil Danmark være at finde der. Men jeg tror også, at man helt stilfærdigt må sige, at hvis vi skal rykke noget på den dagsorden, så er det altså ikke gjort med, at en enkelt mand stil-

ler sig op og sætter sig i spidsen. Det skal gøres ved, at vi gør vores indflydelse gældende i alle relevante fora.

I forhold til det andet spørgsmål vil jeg sige, at den her konkrete problemstilling med Rumænien jo er ganske tankevækkende. For vi har altså et land, som er medlem af EU, hvor forudsætningen er, at man opfylder Københavnskriterierne, som i sin tid blev forhandlet på plads og bl.a. handler om respekt for menneskerettighederne. Men i dag har vi så fået en afgørelse fra Højesteret, som siger, at vi ikke kan udlevere, fordi man ikke kan sikre en afsoning, der efterlever de kriterier, som medlemskabet af EU i virkeligheden hviler på som en forudsætning. Og det kalder jo på handling. Derfor vil den sag helt konkret blive taget op af justitsministeren ved først givne lejlighed, og jeg tror, det er i næste uge, når ministeren mødes med sine rumænske kolleger.

Kl. 22:27

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Det kan jo være taletiderne, det er galt med; vi rammer dem i hvert fald ikke ret godt, hverken fra spørgers eller talers side, vil jeg sige. Men nu prøver vi så med hr. Kristian Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 22:28

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak, formand. To ting: For det første fuld opbakning fra Dansk Folkepartis side til det forslag, som statsministeren har annonceret her fra Folketingets talerstol. Det var der jo også fuld opbakning til, da vi så det i en tidligere form under de forhandlinger, vi havde, med den tidligere V-regering. Det er klart, at når nu regeringen er blevet i stand til at fremsætte forslaget, glæder det os kun, og så vil vi meget gerne medvirke til at få behandlet det her i i Folketinget så hurtigt som overhovedet muligt. Og det hjælper jo så en lille smule.

Der skal flere initiativer til, og derfor er jeg også glad for at høre, at justitsministeren vil rykke ud med flere initiativer. Men det skal jo ikke skorte på velvilje over for et element her om bedre muligheder for politiet til at kunne få indespærret de mennesker, der kommer udefra og udnytter danskernes velvilje.

Det andet, jeg vil sige, er i forhold til Højesterets afgørelse i dag, altså at fire rumænere ikke kan udleveres til strafforfølgelse i deres hjemland, fordi de åbenbart får for få kvadratmeter at sidde inde på, hvis de er skyldige i kriminalitet som menneskesmugling. De får lidt for få kvadratmeter at sidde på i et åbent eller halvåbent fængsel, siger Højesteret, så derfor bliver de beskyttet af menneskerettighedskonventionen.

Altså, helt ærligt, hr. statsminister: Kan Danmark have fri bevægelighed i forhold til et land, som ikke kan hjemtage deres egne borgere? Altså, er det ikke det, der bare er helt enkelt her, nemlig at svaret vel må være, at vi jo ikke kan have fri bevægelighed i forhold til et land, hvortil vi ikke kan sende dets egne borgere til retsforfølgelse for dybt kriminelle forhold som grov menneskesmugling. Det er jo det, den her sag handler om; det er det, de her mennesker er anklaget for.

Det er muligvis danmarkshistoriens største sag om menneskesmugling, og så kan de mennesker ikke blive strafforfulgt i deres hjemland, fordi de kan risikere at komme i et åbent eller halvåbent fængsel, hvor de får for få kvadratmeter at sidde på. Altså, det kan vi jo ikke finde os i, det må der jo ske noget i forhold til, det må håndteres på en meget håndfast måde.

Kl. 22:30

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Statsministeren.

Kl. 22:30

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen det er jeg meget enig i. Jeg har jo ligesom alle andre måttet notere mig dagens afgørelse fra Højesteret. Den kan jeg jo ikke påvirke, den er truffet. Jeg havde selvklart håbet, at udfaldet blev et andet, ligesom det jo var et andet i landsretten. Nu har Højesteret så talt, og det må vi jo så acceptere.

Men det er da helt åbenlyst, at den her domsafgørelse åbner for et kæmpe problem i det internationale samarbejde om at sende kriminelle bag tremmer. Og det siger sig selv, at det er totalt uholdbart. Det er jo grotesk og det er absurd, at et EU-land ikke lever op til helt grundlæggende rettigheder, når det i øvrigt er sådan, at deltagelsen i EU-samarbejdet sådan set betinges af, at man lever op til disse grundlæggende rettigheder.

Nu er dommen faldet i dag, men jeg går jo ud fra, at Rumænien hurtigst muligt vil rette op på forholdene. Og nu er det jo sådan, at det i forhold til de her sager jo bl.a. sker på en udleveringsbegæring fra Rumænien, så det er jo sådan set ikke bare et dansk synspunkt, at vi nu skal af med de her mennesker. Der er jo faktisk et udleveringskrav fra Rumænien, som vi så ikke kan indfri, fordi Rumænien ikke lever op til vilkårene. Det kommer vi da til at tage op med Rumænien, det skal de da handle på, og det er jo også baggrunden for, som jeg sagde før, at justitsministeren tager den her sag op direkte over for sin rumænske kollega straks i næste uge.

Kl. 22:31

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 22:31

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er selvfølgelig også godt, men der må jo være to veje i det her. Den ene vej er jo selvfølgelig at sige til Rumænien: I vil gerne have udleveret nogle af jeres borgere til strafforfølgelse, og det kan vi så dan set godt forstå, fordi de er beskyldt for ganske, ganske nederdrægtige ting om simpelt hen at udnytte nogle menneskers usle vilkår. Det er jo den ene side af det.

Men den anden side af det er jo det, som statsministeren i virkeligheden her siger, altså at fundamentet for at være medlem af Den Europæiske Union jo bl.a. er, at man lever op til menneskerettighedskonventionen. Og det vil sige, at grundlaget for rumænsk medlemskab af EU ikke er til stede.

Så kan nogle synes, at det er dramatisk at begynde at sætte spørgsmålstegn ved et medlemskab af klubben – jo, jo. Men sagen er, at det jo også er en fuldstændig grotesk situation, vi står i, nemlig at et land vil hjemtage sine egne borgere, men at vi ikke kan få lov til at hjemsende dem på grund af vores domstole, som siger, at landet ikke lever op til de spilleregler, det selv ellers har undertegnet at ville leve op til som medlem.

Så der er vel to veje: Den ene er i forhold til Rumænien, der, som statsministeren siger, vil blive adresseret i næste uge; men der er også en anden vej, og den er vel at gå til EU og sige: Det her går ikke, det kan vi ikke leve med.

Kl. 22:32

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Statsministeren.

Kl. 22:32

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu tager vi i første række den her helt konkrete sag helt konkret op over for Rumænien. Når det er sagt, viser den her afgørelse i dag jo også nogle systemiske udfordringer, kan man kalde det, for vi har jo set elementer af det samme i andre sammenhænge. Vi har set det i

forhold til Grækenland, hvor vi er afskåret fra at tilbagesende asylansøgere efter Dublinforordningen, selv om Grækenland er et EU-land, fordi man fra nogle myndigheders side har vurderet, at forudsætningerne ikke er til stede.

Det understreger jo altså en ret central pointe, nemlig at EU-samarbejdet hviler på rettigheder og pligter. Og ja, der er brug for – også i forlængelse af det spørgsmål, der kom fra Socialdemokratiets formand før – en bredere diskussion i EU om vigtigheden af, at man implementerer og efterlever de ting, man har forpligtet sig på, for ellers afskæres og klemmes lande som vores, som i et og alt opfører sig pænt og ordentligt og respekterer alle internationale spilleregler. Ultimativt presses vi jo altså så også ud i nogle meget uhensigtsmæssige positioner, fordi det nok trods alt ville være et for drastisk skridt i lyset af den her domsafsigelse i dag, at vi ensidigt og uden konsultation af andre suspenderede de rettigheder, rumænere har efter EU-traktaterne.

Kl. 22:34

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Så er det fru Pernille Skipper, værsgo.

Kl. 22:34

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at tage fat i noget, som statsministeren lige nævnte med en halv sætning, nemlig udsigten til, at USA's præsident, Donald Trump, faktisk har tænkt sig at trække USA fra Parisaftalen, altså den store internationale klimaaftale. Det er en historisk aftale. Det er første gang, at hele verden – samtlige lande – har sat sig sammen og anerkendt problemer med klimaudfordringer og sat sig nogle mål for at løse dem. Og det er fuldstændig afgørende, for vi ved jo, at det ikke er nok, at vi hver især køber nogle mere klimavenlige produkter, og det er heller ikke nok, at der er ét land, der gør det, og det er heller ikke nok, at det er halvdelen af verden, der går i gang med den grønne omstilling. Vi har faktisk brug for, at alle skal med.

USA er en af verdens største udledere af CO₂ – USA skal med. Og hvis USA går, risikerer vi, at andre også går, for det er en udgift for nogle lande at skulle omstille sig – i hvert fald en udgift her og nu – til en bæredygtig udvikling. Hvad så med Kina, Indien og andre store udledere? Så det, jeg bare gerne vil spørge statsministeren om, er: Hvad vil statsministeren gøre?

Kl. 22:35

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Statsministeren.

Kl. 22:35

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg vil først og fremmest gentage det synspunkt, som jeg også gjorde gældende direkte over for den amerikanske præsident, da jeg mødte ham, det var vel i februar måned, i Det Hvide Hus, nemlig at det er vigtigt, at USA spiller med på den her dagsorden. Det er i USA's interesse, det er i resten af verdens interesse, og det er det i en dobbelt forstand, både fordi vi skal passe på klimaet og jorden, men også fordi det kan understøtte, også i en snæver amerikansk kontekst, vækst og velstand. Det amerikanske rustbælte falder fuldstændig sammen med det amerikanske vindbælte. Jeg tror, at de amerikanske myndigheders egne tal viser, at der kunne skabes 600.000 arbejdspladser i den amerikanske vindmølleindustri, hvis man omfavnede den her dagsorden.

Så det er mit synspunkt, det er Danmarks synspunkt, og det har jeg haft lejlighed til at gøre gældende direkte over for præsidenten. Men jeg kan jo ikke diktere ham. Vi kan opfordre og appellere, og det gør jeg her, og det gør jeg også i en situation, hvor beslutningen jo ikke er truffet, må man forstå. Altså, jeg har kun medieforlyden-

der og må forstå på det sidste tweet, at det kommunikerer i næste uge. Og så skal det i hvert fald være op imod et dansk signal om, at det vil vi være kede af og bekymrede over, både på grund af substansen, men jo også, fordi man skal kunne regne med internationale aftaler.

Kl. 22:37

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 22:37

Pernille Skipper (EL):

Det er jeg glad for, for det er rigtig vigtigt. Og må jeg så ikke bare bede statsministeren om at uddybe, hvordan det signal bliver sendt. For noget tyder på – som statsministeren meget godt gengiver – at beslutningen er truffet, og måske har vi en chance for at prøve på at påvirke det her, inden det går galt. Så kunne statsministeren være en lille smule mere konkret? Altså, tager man til EU med det her, og vil der være en samlet reaktion fra EU? Er der en kontakt via ambassaderne allerede nu på baggrund af de oplysninger, der er? Hvad har man tænkt sig at gøre? Og må jeg så ikke bare fra Enhedslistens side virkelig opfordre til det. Det handler jo, som statsministeren ved, dybest set om, om der er en klode til vores børn og børnebørn. Det er så afgørende, at USA er med. Så et lidt mere konkret løfte ville gøre mig endnu gladere.

Kl. 22:38

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Statsministeren.

Kl. 22:38

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tror sådan set ikke, at den amerikanske præsident er i tvivl om, hvordan kredsen af europæiske lande ser på det her, og hvilke forventninger vi også her har til USA. Det er jo også senest formidlet ganske klart i forbindelse med det G7-møde, der fandt sted på Sicilien for få dage siden. Og som sagt har jeg leveret det så direkte, som man har mulighed for at levere det, nemlig i en direkte samtale med den amerikanske præsident i Det Hvide Hus, og nu gentager jeg synspunktet her. Jeg tror sådan set, at man lytter med.

Så har jeg i øvrigt her til aften haft en kort kontakt med den svenske statsminister, og vi vil vende tilbage til det formentlig allerede i morgen, fordi det kan være naturligt i forlængelse af det nordiske initiativ, vi tog i går, i forgårs, tidligere i denne uge, altså det fællesnordiske statsministerinitiativ, også at bruge den lejlighed til at gentage nogle synspunkter. Men det er jo work in progress, al den stund at jeg har siddet her i salen hele dagen og ligesom andre bare har kunnet lade mig orientere om, hvordan den her sag udvikler sig.

Kl. 22:39

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Rasmus Nordqvist, Alternativet. Værsgo.

Kl. 22:39

Rasmus Nordqvist (ALT):

Tak. Man gyser jo helt, når statsministeren fortæller om sin eksamensoplevelse, men så forklarer det måske alligevel også lidt. For det pensum, som jeg talte om tidligere i dag, var jo ikke Alternativets pensum. Det er sådan set hele verdens pensum. Det er FN's mål om at standse tabet af biodiversitet inden 2020, det er Parisaftalen, og det er FN's verdensmål for en bæredygtig fremtid. Det er sådan set det, jeg har spurgt ind til. Og så hører man statsministeren fortælle, at man er ude at lave noget ude i verden sammen med de nordiske lande. Det er fantastisk, det er flot, og jeg har endda også her rost statsministeren for det tidligere. Men så tænker jeg alligevel: Hvor-

dan er det nu, når Alternativet snakker om de her nye fag, de her rammer for nye fag? Så er det, fordi man skal tænke på tværs. Når man nu er ude og lave fonde for bæredygtighedsmålene, hvordan hænger det så sammen med de nye planer om at udvide havbrugene? Hvordan hænger det sammen i forhold til en afskaffelse af PSO, hvor CO₂-udslippet stiger? Hvordan hænger det sammen med det ene, og hvordan hænger det sammen med det andet? Det er den tænkning på tværs, som jeg egentlig efterlyste statsministerens svar på tidligere. Det er jo dejligt, hvis statsministeren allerede vil reeksamineres nu og ikke først til oktober.

Kl. 22:41

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Statsministeren.

Kl. 22:41

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jamen jeg synes jo, at hr. Rasmus Nordqvist skal gøre det, han hævder at gøre, nemlig at tænke globalt og så sætte også danske handlinger ind i et globalt perspektiv. Hvis vi nu f.eks. tager PSO'en, så er det jo sådan, at PSO-afskaffelsen – udover at det er et vækstboost til dansk industri, den største samlede lempelse i formentlig en generation eller mere – er tilrettelagt på en måde, hvor det samtidig muliggør den fortsatte grønne omstilling. Det billiggør el. Det vil sige, at det også bidrager til at flytte sammensætningen af vores energikilder over til el, hvilket jo altså er en forudsætning for, at vi også ligesom kan nære det, hvad angår den vedvarende energi. Der har regeringen i øvrigt en meget ambitiøs målsætning. Det er en meget ambitiøs målsætning, som jeg godt ved man forsøger at nedgøre, men den er meget ambitiøs, nemlig at vi i 2030 skal have dækket halvdelen af vores energiforbrug af vedvarende energi. Nu har partierne i oppositionen så fundet sammen om en ikkeunderbygget sådan højtråbende kritik og en ambition om 100 pct. på el. Jeg må bare sige, at det tror jeg er meget tæt på bare at være en anden måde at udtrykke regeringens målsætning på, altså 50 pct. energi, 100 pct. på el, vedvarende.

Så den PSO-afskaffelse, vi har lavet, fremmer dansk konkurrencekraft, den fremmer en fortsat grøn omstilling i Danmark. Den bidrager i øvrigt også til, at man holder produktionen i Europa i et af de lande, der har den bedste energieffektivitet og den grønneste energi, frem for at den fremstilling kom til at ligge i andre lande, Polen eller andre steder, hvor kul stadig er dominerende. Derfor må man jo også se det her i et bredere perspektiv end bare Danmark.

Kl. 22:43

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Spørgeren.

Kl. 22:43

Rasmus Nordqvist (ALT):

Men mener statsministeren virkelig – og jeg prøver egentlig at forstå, om statsministeren så har lavet sit eget pensum – at vi fuldt ud lever op til Parisaftalen, som det ser ud med de planer, som statsministeren har med sin 2025-plan, hvor klima ikke er nævnt mere end en gang? Og hvad med biodiversiteten, som vi desværre ikke når, kan vi jo forstå på regeringen? Altså, mener statsministeren virkelig, at der er læst op på pensum, når vi på den måde ikke lever op til den her række af internationale aftaler?

Kl. 22:43

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Statsministeren.

Kl. 22:43

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen vi lever da ethundrede procent op til internationale aftaler. Hvis vi tager Parisaftalen, er det jo sådan, at det er Europa, EU, der har påtaget sig nogle CO₂-reduktionsmål. Der skal Danmark levere sin del af det. Jeg har læst ret meget på lektien, og derfor ved jeg også, at det på det kvotebelagte område jo er sådan, at hvis vi i gåseøjne leverer for meget, altså mere end vores relative andel, så betyder det, at nogle andre europæiske lande kan levere mindre. Det er jo den sammenhæng, der er i det. Det er den sammenhæng, der er i det, og derfor skal vi jo finde den balance, hvor Danmark går forrest, tager sin del af det, og jeg kan garantere for, at vi er fremme.

Det vil man også kunne se, når vi her før sommerferien i Det Europæiske Råd skal fastlægge fordeling på det ikkekvotebelagte område. Jeg vil tro, at det ender med, at Danmark får en forpligtelse, som ligger meget, meget højt, og som også kommer til at udfordre os. Men fair nok, for det skal vi. Det er også en af grundene til, at vi nu bliver vært for det her Øresund Energy Week, som måske bliver den største internationale aktivitet næste år, hvad angår hele den her dagsorden. Det gør vi da i erkendelse af, at Danmark internationalt er en førende nation i præcis de her spørgsmål.

Kl. 22:45

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Tak. Hvis det kan være en hjælp, så er taletiden sådan set 1 minut for spørgeren og for svareren i første omgang, og så regner man med, at man får et så kanongodt svar, at man kan nøjes med ½ minut i anden omgang både for spørgsmål og besvarelse. Det var blot en oplysning.

Så er det hr. Morten Østergaard.

Kl. 22:45

Morten Østergaard (RV):

Tak for det. Jeg synes, det var lidt forbløffende i morges at lytte til, at statsministeren sagde, at alt stort set gik efter planen, at der ingen slinger var i valsen, det var, som statsministeren havde forudskikket efter et folketingsår, hvor vi har en anden regering ved årets slutning, end vi havde, da det begyndte, og vi også har en anden økonomisk politik, fordi der er fremlagt en 2025-plan, som adskiller sig ganske markant fra den, der blev fremsat ved årets begyndelse. Det er da alligevel et særsyn i dansk politik, men alligevel kan statsministeren sige, at det går nogenlunde, ligesom han havde regnet med, tjuhej, hvor det kører!

Jeg må bare sige, at hvis det er en 2025-plan, man skal tage alvorligt, og hvis målsætningen stadig væk er, at man ønsker at øge antallet af beskæftigede i Danmark med de her 60.000 gennem politiske tiltag, så ser det da lidt tungt ud med tempoet. For med det, der er lagt frem nu, kan man vel samle sig sammen til, hvis man får aftaler om det inden sommerferien, at man så har nået 3.500. Jeg vil bare sige, at hvis det er det tempo, der tilfredsstiller statsministeren med hensyn til fremdriften i planerne, så vil man vel nå sit 2025-mål på et eller andet tidspunkt i nærheden af 2050.

Derfor vil jeg bare spørge: Er der ikke en lille smule problemerkendelse i, at regeringen trods alt ikke kan holde et tempo, der bare giver nogen form for realisme omkring sine 2025-mål, som det ser ud nu?

Kl. 22:46

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Statsministeren.

Kl. 22:46

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg tror da ikke, at man kan finde noget citat fra mig, hvor jeg har sagt, at tingene bare går efter planen. Jeg har sagt, at Danmark står bomstærkt, og at i forhold til de mål og de ambitioner, vi har, om, hvordan Danmark skal have det, går det godt. Altså, jeg bliver da rigtig, rigtig glad, når vi i dag hører, at der er 91.000 flere private arbejdspladser, end der var ved folketingsvalget. Det er da ikke noget, jeg er ked af, det er jeg da glad for. Jeg bliver da rigtig, rigtig glad, når vi via den politik, vi har ført, har fået antallet af asylansøgere til at blive så lavt, som vi har set det i de sidste 8 år. Jeg bliver da rigtig glad og stolt over, at den politik, vi har ført, med et kontant-hjælpsloft og en integrationsydelse og en række andre ting og topartsaftaler på integrationsområdet betyder, at vi nu har det laveste antal på offentlig forsørgelse, vi har haft i 10 år. Det bliver jeg da glad for. Det kan man ikke tage fra mig.

Så har vi en fremadrettet ambition. Og det er jo rigtigt, at ambitionen ikke er justeret, men værktøjerne er justeret. Er det udtryk for selverkendelse? Det er vel først og fremmest udtryk for den helt banale erkendelse, at vi lever i et demokrati, og at det ikke kan nytte noget at insistere på at bruge et værktøj, hvad enten man hedder hr. Morten Østergaard eller undertegnede, hvis der ikke kan skabes opbakning til det. Og i stedet for så at give op må vi finde andre metoder til at fremme den samme målsætning.

Kl. 22:48

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Hr. Morten Østergaard.

Kl. 22:48

Morten Østergaard (RV):

Det, jeg appellerer til, er jo en eller anden form for ærlighed – en ærlighed om, at hvis man tager det redskab, der skulle levere halvdelen af varen, ud og så alligevel ikke justerer målsætningerne, og man gør det uden at tilvejebringe nogen som helst anden form for politisk situation end at rokere om i sin regering og skifte ud i sine planer, så synes jeg, det bliver lidt friskt at sige: Mine pejlemærker står ved magt, og det går, som jeg havde forudskikket. For det gør det jo helt åbenlyst ikke. Alle mennesker kan se, at det er en regering, der er uhyre vanskeligt stillet i det parlament, man er i.

Derfor vil jeg bare sige, at det jo er regeringschefens ansvar, hvilken politik der i sidste ende kan føres, og om man vil lægge ryg til den. Men nu har vi også i dag hørt, og det håber jeg vi kan tage alvorligt, en invitation til et bredt samarbejde. Radikale Venstre har på intet tidspunkt sagt, at vi ikke var klar til at tage fat. Derfor forventer jeg selvfølgelig også, at hvis der skal tages fat, bliver vi inviteret til de forhandlinger, og at man ikke gør det, som var den fejlslagne vej, man valgte i 00'erne, og som gjorde, at det gik os så ilde under krisen, nemlig at man forpupper sig med blokpolitik, fordi det er det eneste, man rigtig kan ty til, når det går så skidt, som det er gået i det her år.

Kl. 22:49

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Statsministeren.

Kl. 22:49

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen jeg er da helt på det rene med, at den parlamentariske situation ikke er enkel. Jeg må spørge: Hvornår har den været det? Hvis man sådan slår efter i historiebøgerne, tror jeg, man kan genkalde sig mange situationer, hvor skiftende regeringsledere har været udfordret af, at et flertal i Folketinget ville noget andet. Det var Poul Schlü-

ters vilkår hele vejen op igennem 1980'erne på udenrigspolitikken – det findes der masser af eksempler på.

Men fordi det netop ikke er let, skal man jo ikke overlade det til andre, og så skal man holde fast i sine mål. Hvis man slår op i »Vækst og velstand 2025«, kan man på side 15 se, hvad det er for fem indsatsområder, den her regering vil arbejde systematisk med frem mod år 2025 for at nå en uændret målsætning. Og ja, det kan lade sig gøre. Og ville det være enklere, hvis man bare øgede tilbagetrækningsalderen? Ja, det ville det være. Kan hr. Morten Østergaard pege på det flertal, der kunne formås til at gøre det? Det kan hr. Morten Østergaard nok ikke. Skal vi så opgive ambitionen? Nej, så skal vi finde en anden vej frem. Det er jo derfor, regeringen har fremlagt et 13-punktsprogram, som trækker den samme vej, men med andre værktøjer.

Kl. 22:50

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 22:50

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vor tids helt store udfordring er klimaudfordringen, og Parisaftalen var jo ambitionen om at kunne løfte målene i fællesskab. Når præsident Trump i den grad melder ud, at han overvejer at træde ud af Parisaftalen, får det jo konsekvenser for aftalen. Min største bekymring er, at Rusland kunne overveje samme kurs, og jeg vil egentlig gerne spørge statsministeren, hvad han tænker man kan gøre i Europa for netop at undgå det scenarie. Jeg noterede mig, at Pernille Skipper spurgte til, hvordan man kunne påvirke USA, men det vil jo være oplagt i et europæisk fællesskab at prøve at pulje nogle af kræfterne på en måde, hvor man kunne sige i forhold til Trump og med Michelle Obamas ord: When they go low, we go high. Måske kunne vi være med til at løfte ambitionerne generelt, lave nogle partnerskaber, f.eks. med Kina.

Hvad tænker statsministeren? Kunne man forestille sig at et råds-møde her senere i juni vil blive brugt til også at vende den diskussion?

Kl. 22:51

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Statsministeren.

Kl. 22:51

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Må jeg ikke først sige – og det er jeg nødt til at få sagt også for god ordens skyld – at jeg jo ikke er vidende om, at USA ønsker at træde ud af Parisaftalen. Jeg ved det ikke, vel, og derfor synes jeg, at fokus her skal være på at sende det signal, at det ser vi ikke gerne.

Det er i øvrigt heller ikke så enkelt bare lige at træde ud, for der er en 3-årig periode efter aftalens indgåelse, som skal afvikles, før man kan sige den op, og så er der 1 års varsel. Det vil sige, at vi er fremme i 2019 og jo altså henne omkring det næste amerikanske præsidentvalg, før man mig bekendt – altså med forbehold for at jeg ikke har nærstuderet alle detaljer – kan effektuere sådan en amerikansk beslutning. Og jeg har heller ikke i talende stund detaljeret indblik i, hvordan sådan en amerikansk beslutning i øvrigt træffes, altså om det er en beslutning, præsidenten bare kan træffe på egen hånd. Vi har set eksempler på, at den nye amerikanske administration i hvert fald lige skal indrette sig på, hvordan spillereglerne er mellem Det Hvide Hus og de to kamre osv.

Så jeg synes, at i den her fase handler det om at få sendt det signal, at verden har brug for USA i den her aftale.

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 22:53 ikke forelagt som folketingsmedlemmer, på trods af at vi havde været til møde med forsvarsministeren, dagen før forsvarsforligskredsen skulle drøfte de her ting. Så hvornår er det relevant, at vi bliver inddraget?

Kl. 22:53

Kl. 22:57

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jo fint nok, men jeg håber så, at det næste skridt, hvis det skulle ske, er at finde fælles løsninger med vores europæiske kollegaer, og jeg synes, at Angela Merkel på det sidste har sendt nogle glimrende signaler i forhold til USA.

Statsministeren kom også i sine afsluttende bemærkninger ind på, at Danmark skal være åben for dem, der vil, og jeg vil bare spørge helt konkret til den 13-årige pige fra Silkeborg, Yiming Liu, som står til udvisning. Hun kan og hun vil gerne Danmark, taler dansk, deltager, bidrager aktivt. Moren har fået opholdstilladelse, stedfaren er tidligere udsendt. Jeg vil gerne spørge statsministeren: Er definitionen på kan og vil ikke opfyldt?

Kl. 22:54

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Statsministeren.

Kl. 22:54

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Der spørges ind til en konkret sag, som også er under konkret behandling, og som jo netop i dag, så vidt jeg er orienteret, er blevet stillet i bero på en fortsat sagsbehandling. Og derfor ville det på alle måder være upassende for mig at stå og intervenere i den sag.

Jeg kan sige helt overordnet, at jeg jo ligesom mange andre fra tid til anden møder konkrete eksempler, hvor jeg tænker: Det var vel ikke lige dem, vi ikke ville have skulle være her. På samme måde støder jeg en gang imellem også på eksempler, hvor jeg tænker: Alttså, hvorfor kan vi ikke få smidt dem der ud? – for nu at sige det lige ud. Og det er jo nemt at sige de ting, men udfordringen er, at vi lever i et retssamfund, hvor regler, der vedtages her i Folketinget, skal sættes ligeværdigt igennem. Der er konventionsbindinger, og der er en række andre ting, som jo er den seriøse forklaring på, at vi engang imellem står med personsager, hvor man tænker, at det her er skævt, men hvor juraen kommer ind over.

Det skal vi jo hele tiden have mod til at udfordre, og det er også baggrunden for, at vi – efter at Socialdemokratiet besindede sig på de her spørgsmål om ægtefæller til danske statsborgere, der flytter hjem efter et langt liv i udlandet – har stillet befolkningen i udsigt, at vi i næste samling vil vende tilbage med nye lovregler. Og jeg har den ambition, at vi kan skrue regler sammen, som skaber en endnu bedre balance. For jeg vil ikke gå på akkord med, at vi skal holde Danmark lukket for dem, der ikke kan og vil. Ellers udfordrer vi sammenhængskraften og økonomien og kulturen i vores land.

Kl. 22:56

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Så er det fru Aaja Chemnitz Larsen, IA. Værsgo.

Kl. 22:56

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak til statsministeren. Statsminister nævner, at de nordatlantiske folketingsmedlemmer vil blive sikret indflydelse på egne forhold, når det er relevant, så jeg kunne godt tænke mig at høre, hvornår statsministeren mener det er relevant, for jeg har endnu ikke set det, og så vil jeg gerne udfordre statsministeren på det her med, at vi faktisk er uden for indflydelse, i hvert fald set fra Inuit Ataqatigiit stol.

Et konkret eksempel er fra dengang, da forsvarsforligskredsen besluttede, at Grønmedal skulle genåbnes i Sydgrønland. Det blev vi

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Statsministeren.

Kl. 22:57

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Det signal, jeg har sendt til mine ministre, er, at de skal opretholde en god og tæt dialog med de nordatlantiske medlemmer i alle spørgsmål, som har en nordatlantisk vinkel. Er det så det samme, som at jeg har sagt til dem, at de ikke må træffe beslutninger, uden at der er enighed med de nordatlantiske mandater, eller noget sådant? Nej, det har jeg ikke gjort, ligesom jeg jo heller ikke har gjort det i forhold til alle andre folketingsmedlemmer, når vi nu taler om, at alle er ligeværdige.

Jeg vil tro, at alt, hvad vi diskuterer her i Folketinget, forekommer at være relevant for alle. Og hvis man er et Enhedslistemedlem, valgt på Fyn, eller en konservativ, valgt på Fyn, eller en Venstremand, valgt på Fyn, så vil man mene, at hvis der er et anliggende omkring den vestfynske motorvej, har det relevans, men det fører jo ikke til, at vi så udstyrer trafikministeren med et pålæg om, at vi kun kan mene noget om den vestfynske motorvej, hvis alle, der er valgt på Fyn, er taget i ed.

Derfor må man jo også ligesom vælge. Altså, hvis man vil det ligeværd, er det jo også et ligeværd, og ud over at de nordatlantiske medlemmer så er valgt i Grønland henholdsvis Færøerne, er de nordatlantiske medlemmer jo også politiske og afspejler en ideologi og nogle holdninger. Så det her har jo mange aspekter, ligesom jeg har hørt hr. Sjørður Skaale argumentere nuanceret i forhold til det, fru Aaja Chemnitz Larsen siger, nemlig en reservation over for at bruge sit mandat til at søge indflydelse på ting, som i virkeligheden set med hans øjne er danske i deres kontekst.

Så jeg vil ikke stå her og bare love, at hver gang noget har en grønlandsk vinkel, skal jeg og fru Aaja Chemnitz Larsen være enige, for at vi kan træffe en beslutning.

Kl. 22:58

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 22:58

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak til statsministeren. Jeg synes i virkeligheden, at statsministeren selv argumenterer for en dialog, og et forlig er selvfølgelig en forhandling, det er en dialog, og derfor kan regeringen netop ikke sidde og tage en beslutning, dagen før forligskredsen har drøftet det, og før man har lyttet til, lige præcis hvad det er, de nordatlantiske medlemmer har at sige.

Jeg tænker, at hvis man netop tager udgangspunkt i den her ligeværdighed, handler det om at sidde med og være med i den her dialog, være med i den her forhandling på de områder. Jeg synes, der er en underliggende præmis om, at vi ikke er fair, at vi ikke er retfærdige i det fokus, som vi har. For selvfølgelig er vi optaget af at varetage nogle grønlandske interesser, det er det, vi er valgt til, og vi ved godt, at vi har et anderledes udgangspunkt, men vi ved også, at vi har rigtig meget at bidrage med.

Kl. 22:59

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):
Statsministeren.

Kl. 22:59

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Ja, og alle de 175 andre medlemmer er valgt til at varetage danske interesser, men jo også med hver deres politiske afsæt. Det var det, der var min pointe fra før. De to grønlandske medlemmer er jo ikke identiske, og de to færøske medlemmer er ikke identiske, og fra tid til anden har vi folk, der er valgt i Grønland og Færøerne, med en større ideologisk spændvidde end andre gange, og det er derfor, jeg bare stilfærdigt siger, at politik har mange dimensioner. Noget af det er geografisk, og noget af det være ideologisk, og derfor kan jeg jo ikke stå og binde mig til, at vi til alle tider skal have f.eks. begge de grønlandske medlemmer om bord, for at vi kan disponere på spørgsmål, der har med Grønland at gøre.

Jeg tror, at man også i et historisk perspektiv – og det mener jeg også at have oplevet fru Aaja Chemnitz Larsen ikke anerkendende til på et tidligere tidspunkt – set fra den regerings side, jeg sidder i spidsen for, har rakt meget ud, har været meget i dialog, og måske ikke alene i forhandlingssituationer, men også i opspil til forhandlinger. Det er vel bl.a. også derfor, at der i min optik er et stærkt grønlandsk aftryk på de satspuljeaftaler, vi lavede sidste år.

Kl. 23:00

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Så er det hr. Nicolai Wammen, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 23:00

Nicolai Wammen (S):

Hr. Jakob Ellemann-Jensen sagde tidligere i dag, at statsministeren er den rette at spørge i forhold til ministres ansvar. Jeg vil derfor gerne spørge: Er statsministeren enig med Folketingets Ombudsmand i, at udlændingeministeren den 10. februar 2016 gav en instruks, der efter sit indhold var ulovlig?

Kl. 23:01

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Statsministeren.

Kl. 23:01

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg er jo bekendt med Ombudsmandens konklusion, og jeg er også fuldstændig bekendt med, at udlændinge- og integrationsministeren har taget Ombudsmandens udtalelse til efterretning og implementeret den. Og det er jo svaret på det spørgsmål.

Kl. 23:01

Fjerde næstformand (Leif Mikkelsen):

Spørgeren.

Kl. 23:01

Nicolai Wammen (S):

Det tillader jeg mig at tage som en tilkendegivelse af, at statsministeren er enig i, at der blev givet en instruks, der efter sit indhold var ulovlig. Og så vil jeg bare spørge i al sin enkelhed: Vil man kunne være minister i statsministerens regering, såfremt det viser sig, at man som minister har udsendt en instruks, vel vidende at den pågældende instruks var i strid med loven?

Kl. 23:02

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Statsministeren.

Kl. 23:02

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Men jeg står jo ikke og svarer på sådan lidt spekulative spørgsmål. Altså, jeg har fuld tillid til min udlændinge- og integrationsminister.

Jeg er bekendt med Ombudsmandens udtalelse. Jeg har her refereret udlændinge- og integrationsministerens øjeblikkelige reaktion på den pågældende udtalelse fra Ombudsmanden. Jeg er i øvrigt bekendt med, at ministeren skal i samråd i morgen og vil være indstillet på at svare på de spørgsmål, der er i relation til den her sag.

Kl. 23:02

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 23:02

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Vi ville fra Dansk Folkepartis side omkring det lovforslag, der er blevet annonceret fra regeringens side, om romaer og det problem, den udfordring, det udgør i vores byer i øjeblikket, sige, at vi synes, det er godt, at regeringen har lyttet. Fra morgenstunden var det Københavns overborgmester, Frank Jensen, der fortalte om sin vurdering af problemet, et problem, han ønskede hjælp til, og vi har her under debatten forfulgt emnet og har konstateret, at både Socialdemokraterne og regeringen nu er indstillet på, at der skal ske noget.

Vi synes, det er meget, meget positivt, at der kommer til at ske noget. Om det er nok, er vi så noget mere i tvivl om, men vi skal i hvert fald tage de skridt, der er nødvendige, og der håber vi på, at Folketingets partier kan være med på at behandle de lovinitiativer hurtigt og meget gerne i løbet af den næste uge eller to eller tre, altså så hurtigt som overhovedet muligt, med henblik på at give de redskaber til myndighederne, som er akut nødvendige, for at vi kan løse den her problematik.

Kl. 23:03

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ministeren.

Kl. 23:03

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det. Jeg vil gerne kvittere for den positive reaktion, den forventeligt positive reaktion, og også meldingen om smidig proces i Folketinget. Belært af alle erfaringer skal jeg ikke foregribe begivenhedernes gang, for vi er Folketingets tjenere, og vi fremsætter det her lovforslag på fredag, og vi anmoder så ydmygt om, at man dispenserer fra Folketingets Forretningsorden, så det kan førstebehandles, men det bestemmer Folketinget, ligesom Folketinget også suverænt bestemmer, hvordan man så i øvrigt kan processe det her lovforslag. Regeringen stiller sig til rådighed, fordi vi lytter, og jeg lytter, og jeg lytter også til mig selv, og det forslag, vi nu fremsætter, er et forslag, som jeg i hvert fald også selv tidligere har haft, og som jeg i en tidligere regering tidligere i dette folketingsår forsøgte at få et flertal for. På det tidspunkt lod det sig ikke gøre, bl.a. på grund af stærk socialdemokratisk modstand, men er det forvandlet nu, er det kun godt.

Kl. 23:04

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste i rækken er hr. Nikolaj Villumsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 23:04

Nikolaj Villumsen (EL):

Tak for det. Jeg har et ganske enkelt og principielt spørgsmål til statsministeren. Det går på, at hvis der opstår en situation, hvor en minister bryder ministeransvarsloven ved mod bedre vidende at bryde dansk lovgivning, kan den minister så fortsætte i statsministerens regering? Ja eller nej?

Kl. 23:05

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Statsministeren.

- Statsministeren** (Lars Løkke Rasmussen):
Jo, og det er jo spændende. Jeg har selvfølgelig henvist til tidligere eksamenssituationer i mit liv, og vi kan så også genopføre nogle juraeksamener. Det er ret enkelt, hvad det er for en lovgivning, vi har i det her land omkring ministeransvar m.v. Når de spørgsmål overhovedet stilles nu, er det jo, fordi de har det spekulative tilsnit, at man ligesom gør sig nogle forskellige overvejelser, og så kan man holde det her varmt. Må jeg ikke bare sige, for det er jo det, sagen handler om, at jeg har fuld tillid til min integrations- og udlændingeminister, fuld tiltro. Jeg er bekendt med, at Ombudsmanden har udtalt en kritik af den måde, et område blev administreret på, og jeg er også fuldstændig bekendt med, at ministeren har taget det til efterretning og i øvrigt i morgen stiller sig til rådighed for et samråd. Jeg synes, det er den rigtige måde at håndtere den her sag på.
- Kl. 23:05
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.
- Kl. 23:06
- Nikolaj Villumsen** (EL):
Altså, nu spørger jeg jo ikke til en bestemt sag, men til det helt principielle, om en minister i statsministerens regering, som bryder ministeransvarsloven ved med åbne øjne at bryde dansk lovgivning, kan få lov at sidde der. Det er jo et principielt spørgsmål, som jeg ikke mener det er for meget forlangt at statsministeren svarer klart på her fra Folketingets talerstol.
- Kl. 23:06
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Statsministeren.
- Kl. 23:06
- Statsministeren** (Lars Løkke Rasmussen):
Man kan kalde det et principielt spørgsmål, men man kan også sige, at det jo er et spørgsmål, som jeg slet ikke på nogen måde kan forestille mig at jeg kommer til at forholde mig til i virkelighedens verden.
- Kl. 23:06
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Næste spørger er fru Sofie Carsten Nielsen, Det Radikale Venstre. Værsgo.
- Kl. 23:07
- Sofie Carsten Nielsen** (RV):
Tak for det. Forvaltningsretten er jo det, der er i spil i den her sag, som også den tidligere spørger spurgte ind til, og den gør klart, at man ikke må sætte ret over skøn. Ombudsmandens undersøgelse af sagen viste, at det jo var det, som udlændingeministeren gjorde. Så jeg er nødt til at spørge, om statsministeren anerkender, at det er det grundlæggende forvaltningsretlige princip om ikke at sætte ret over skøn, der blev brudt her.
- Kl. 23:07
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Statsministeren.
- Kl. 23:07
- Statsministeren** (Lars Løkke Rasmussen):
Jamen jeg er fuldstændig bekendt med den forvaltningsretlige grund-sætning om, at man ikke må sætte skøn over regel – altså, jeg har taget min kandidatgrad. Jeg er fuldstændig på det rene med det. Men i forhold til den sag, der foranlediger, at man stiller det spørgsmål,
- Kl. 23:05
- kan jeg bare sige, at jeg har totalt, fuldt og helt tillid til min udlændinge- og integrationsminister. Der er rejst nogle spørgsmål med afsæt i en noget spekulativ artikel i Politiken. Der er mig bekendt et samråd om det i morgen, hvor ministeren stiller sig til rådighed. Og jeg synes, sagt i al stilfærdighed, at man skal afvente det samråd, før man eventuelt måtte stille flere spørgsmål til mig den sag desangående.
- Kl. 23:08
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.
- Kl. 23:08
- Sofie Carsten Nielsen** (RV):
Jo, men nu var det Ombudsmandens undersøgelse og forvaltningsretten, jeg spurgte ind til, så jeg er nødt til at spørge, om statsministeren er enig i, at hvis udlændingeministeren var advaret om, at det var det helt basale forvaltningsretlige princip om ikke at sætte ret over skøn, og at ministeren dermed bevidst brød loven, så kan ministeren ikke blive på sin post.
- Kl. 23:08
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Statsministeren.
- Kl. 23:08
- Statsministeren** (Lars Løkke Rasmussen):
Jo, men det er jo bare endnu en afart af det samme spørgsmål. Og jeg kan sagtens forstå det interessante i at stille alle disse hvis og hvis-spørgsmål, men jeg har en klar forventning om, at jeg aldrig kommer ud i en situation, hvor jeg skal forholde mig til disse hvis'er. Og derfor synes jeg sådan set, at det rigtigste i den her sag er at konstatere, at jeg fuldt og helt har tillid til udlændinge- og integrationsministeren og er bekendt med Ombudsmandens udtalelse, som ministeren også har taget fuldt til efterretning, ligesom hun jo i øvrigt helt naturligt stiller sig til rådighed i morgen for et samråd, hvor man kan stille alle spørgsmål den her sag desangående. Og så både håber og tror jeg på, at den sag opklarer sig selv.
- Kl. 23:09
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Den næste spørger er fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.
- Kl. 23:09
- Josephine Fock** (ALT):
Tak for det. Nu siger statsministeren, at statsministeren ikke vil forholde sig til alle disse hvis'er. Men det er vel interessant at få statsministerens svar på, om en minister, hvis den pågældende minister har brudt ministeransvarlighedsloven, så kan være minister i statsministerens regering. Det er vel ikke noget hvis, det er vel sådan rimelig enkelt at forholde sig til.
- Kl. 23:10
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Statsministeren.
- Kl. 23:10
- Statsministeren** (Lars Løkke Rasmussen):
Det er jo et stort hvis, for det spørgsmål har kun relevans, hvis det forholdt sig på den måde. Det er jo fint nok, hvis oppositionen nu vil bruge resten af den time, der er til rådighed, på at stille identiske spørgsmål. Jeg har givet mit svar.
- Kl. 23:10
- Anden næstformand** (Kristian Pihl Lorentzen):
Spørgeren.

Kl. 23:10

Josephine Fock (ALT):

Jeg synes, det er kedeligt, at statsministeren ikke vil svare på så principielt et spørgsmål. Det, som statsministeren så også tilkendegiver, er, at ministeren stiller sig til rådighed i morgen i et samråd. Der er så sket det, at den pågældende minister, udlændinge- og integrationsministeren, ikke vil svare på de skriftlige spørgsmål, vi har stillet forinden samrådet i morgen. Den pågældende minister vil heller ikke udlevere en e-mail trods det, at den er blevet læst op for en partifælle. Synes statsministeren ikke, det ville være rimeligt, hvis udvalget kunne få svar på de skriftlige spørgsmål, der er blevet stillet til udvalget forinden samrådet i morgen? Er det ikke normal praksis?

Kl. 23:11

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Statsministeren.

Kl. 23:11

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg har ikke noget dybere indblik i, hvad det er for nogle skriftlige spørgsmål, der er stillet, hvad karakteren af dem er, og hvad der eventuelt er baggrunden for, at ministeren hellere vil svare mundtligt. Jeg har ikke noget dybere indblik i det.

Jeg gentager mig selv med reference bare til det, jeg har sagt. Og helt ærligt, jeg bliver nødt til at sige, at jeg har været længe nok i det her hus – siden 1994 – til, at jeg godt kender alle de der mekanismer, hvormed man bygger sådan nogle ministerstorme op. Alle de spørgsmål, der bliver stillet her, forekommer jo uskyldige og principielle, og dem må jeg da kunne svare på, og det er under syv indbyggede konditioner, og det betyder slet ikke noget, formentlig. Jeg kender de der mekanismer til fulde, og jeg medvirker ikke til det. Tingene skal foregå rigtigt.

Jeg har tillid til alle mine ministre, jeg har også tillid til udlændinge- og integrationsministeren. Det siger sig selv. Jeg er bekendt med, at Ombudsmanden har udtrykt en kritik, at ministeren har taget den til efterretning øjeblikkeligt og uden ophold, og jeg er vidende om, at der finder et samråd sted, og jeg kan forstå, at der er en masse spørgsmål. Dem må man så få svar på der.

Kl. 23:12

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er hr. Jacob Mark, SF. Værsgo.

Kl. 23:12

Jacob Mark (SF):

Tak for det. Jeg synes faktisk, at det er helt vildt, at vi har en statsminister, der ikke principielt vil forholde sig til, om man fortsat kan være minister i statsministerens regering, hvis man har brudt loven. Det bør man da uafhængigt af konkrete sager kunne forholde sig til. Kan man fortsætte som minister i regeringen, hvis man bryder ministeransvarlighedsloven, ja eller nej? Det tænker jeg er et ret enkelt spørgsmål.

Det næste, jeg gerne vil spørge om, er til den konkrete sag om udlændingeministerens. Vi har at gøre med en sag, hvor Ombudsmanden har rettet en voldsom kritik, hvor Politiken i aften skriver om, at der har været en masse rådføring med Justitsministeriet, hvor der er læk om, at man har været advaret om, at man vil gå ud og bryde loven. Så det er jo ikke bare en vis situation, det er jo en meget, meget konkret situation, og derfor vil jeg gerne spørge: Hvis det viser sig, at udlændingeministerens har brudt loven, kan udlændingeministerens så fortsætte i hr. Lars Løkke Rasmussens regering?

Kl. 23:13

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Statsministeren.

Kl. 23:13

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jo, men altså karakter for variation af det samme tema. Altså, jeg har svaret fuldstændig udtømmende i forhold til det, jeg har på hjerte her i aften, nemlig at jeg har fuld og hel tillid til integrations- og udlændingeministerens, som i morgen er i samråd, hvor alle de spørgsmål kan stilles. Jeg har som sagt været her længe nok til, at jeg godt ved, hvad det er for en øvelse, man er ude i nu, og helt ærligt: Jeg vil ikke stå her og svare på alle mulige prækonditionelle og spekulative artikler i Politiken, som jeg end ikke har læst, fordi jeg har siddet hernede i debatten. Så min anbefaling skal jo være, at man møder ind til det samråd i morgen og bidrager til at få sagen opklaret. Og så både håber og tror jeg, at man i kølvandet på det vil kunne konkludere det, jeg også har konkluderet her i aften: at der ikke er grund til andet end at være fuld og hel tillid til integrations- og udlændingeministerens.

Kl. 23:14

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 23:14

Jacob Mark (SF):

Det kan vi jo kun få at vide, hvis vi får oplysninger om, hvad det er, der er foregået. Statsministeren siger, at tingene skal gå rigtigt til, men til Udlændinge- og Integrationsudvalget har udlændingeministerens sagt, at hun ikke finder grundlag for at udlevere de her interne dokumenter. Det vil sige, at vi ikke kan blive klogere, vi kan ikke få vished om, hvad der er sket. Så hvis statsministeren virkelig vil have, at det skal gå rigtigt til, vil jeg gerne spørge: Vil statsministeren så give den garanti, at vi kan få den vished, at vi kan få udleveret de her interne dokumenter, så vi kan blive klogere, så tingene kan foregå rigtigt?

Kl. 23:15

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Statsministeren.

Kl. 23:15

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nu forstod jeg på de der spørgsmål, at det, der egentlig var den underliggende bevæggrund, var, at alle landets love skulle holdes. Vi har jo en udmærket lovgivning, der også regulerer det dokumentflow, der skal være – regler om aktindsigt og andet. Hvis der er et flertal i Folketinget, der ønsker, at man skal tage andre efterforskningsskridt i brug – undersøgelseskommission eller andet – så har vi en lovgivning til det. Så jeg vil henvise til det samråd i morgen.

Så må jeg bare sige, at vi jo heller ikke kan have et system, hvor man bare kan skrive artikler med referencer til mails, som man så ikke har læst, set, haft adgang til, eller hvad ved jeg – de er jo i hvert fald ikke inkluderet i artiklerne – og så skal folk bagefter med omvendt bevisbyrde bevise deres uskyld. Sådan kan det jo heller ikke fungere. Tidligere i dag har vi alle sammen besunget værdien af, at vi lever i et retssamfund. Derfor bliver jeg nødt til at gentage, at jeg er bekendt med, at der er blevet stillet nogle spørgsmål i den her sag, og de er blevet rejst over for udlændinge- og integrationsministerens; der afvikles samråd i morgen, og jeg skal henvise til det.

Jeg har i øvrigt fuldt og helt tillid til udlændinge- og integrationsministerens.

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den sidste spørger i denne runde er hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 23:16

man sådan set har regnet lidt på, hvad det kan give i arbejdsudbudseffekt, hvis man sænker topskatten, altså 7.000 i arbejdsudbud. Det må vi jo så gå ud fra er, fordi man har regnet nogenlunde på, at det er de ca. 7.000, som det skal udgøre af de 10.000 til 15.000, og det ryster statsministeren så på hovedet af, men det må jo så være, fordi statsministeren har et præcist tal, som han kan sætte i stedet for. Kan statsministeren så i øvrigt ikke bare lige bekræfte, at hvis man rent faktisk gør det, som man skriver ind som et regneeksempel i 2025-planen, så svarer det til at sænke topskatten med 9 procentpoint?

Kl. 23:20

Benny Engelbrecht (S):

Jeg var meget glad for det svar, som statsministeren gav til hr. Morten Østergaard med henvisning til 2025-planens side 15. Der er en figur, der handler om, hvordan man når frem til regeringens såkaldte mål om de 55.000 til 60.000, og jeg vil bare dykke ned i en af de enkelte målsætninger, som er den, som handler om indsatsområde 4, hvorefter man vil nå frem til at øge arbejdsudbuddet med 10.000 til 15.000 på baggrund af, at man vil begrænse sygefraværet. Der ved både statsministeren og jeg godt, at det er meget svært at få sådan konkrete, målbare tal ud af det, som man kan omsætte til arbejdsudbud. Så er der den anden del, der handler om at lempe topskatten. Når man har så præcise målsætninger, som man har, på lige præcis det indsatsområde, så antager jeg, at det må være, fordi man har en ret præcis hensigt med det område. Så kan statsministeren her løfte sløret for, hvor mange af de 10.000 til 15.000, som der lægges op til i øget arbejdsudbud, der skal komme fra en lempelse af topskatten?

Kl. 23:17

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ministeren.

Kl. 23:17

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jeg ved ikke, hvorfor hr. Benny Engelbrecht tager mig til indtægt for, at vi skulle være enige om, at det er svært at have præcise måltal om sygefravær. Det forstår jeg ikke noget af, det kan man da måle på. Det er da både fuldstændig evident og logisk, at hvis sygefraværet falder og folk er mere af deres arbejdstid på arbejde, så er det arbejdsudbud. Så derfor er det da et vigtigt indsatsområde.

Der er så noget, man derimod ikke kan, og det medgiver jeg, og det er også fuldstændig på linje med gamle planer, altså bl.a. dem, som finansminister Bjarne Corydon lavede, hvor der var nogle ønsker om at finde 12 mia. kr. på at effektivisere tidligere socialdemokratiske finanslovsforslag – det var dengang, Socialdemokratiet fremsatte finanslovsforslag, også da man var i opposition, og det er man jo holdt op med – hvor man sagde, at man lige sparer 2 mia. kr. på mindre brug af konsulenter eller sådan noget. Det, man kan sige om det, er, at man jo ikke bruge pengene, før de er der. Så der kan tages masser af politiske initiativer, der har det sigte at nedbringe sygefraværet, men man vil ikke på forhånd kunne regne ind, hvad for en effekt de får, og det er også derfor, det meget klart fremgår af den her publikation – og det er så på side 16 – at regeringen har den metode, at vores politiske initiativer falder i to kategorier: initiativer, der kan indregnes en effekt på på forhånd, og hvor man altså kan bruge pengene, før de egentlig er skaffet, og initiativer, hvor man må have det tålmod at se, at det virker, før man bruger dem. Det er sådan, det er tænkt, og deri adskiller det sig i øvrigt ikke fra andre mellemfristede økonomiske planer.

Kl. 23:19

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Spørgeren.

Kl. 23:19

Benny Engelbrecht (S):

Dermed undgik statsministeren så at svare på mit egentlige spørgsmål, nemlig spørgsmålet om topskat, og hvor meget den skal udgøre, og det er måske, fordi vi, hvis vi blader om på side 83, så kan se, at

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Ministeren.

Kl. 23:20

Statsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Jamen hr. Benny Engelbrecht kan jo få tusinde regneeksempler, og det er da bare at stille spørgsmål, altså hvis man sænker topskatten med det ene og det andet og sådan noget. Men det kan man jo ikke støtte nogen ret på. Så inden den her socialdemokratiske propagandamaskine nu går i gang igen, vil jeg bare sige, at regeringens forslag om skat – både i top og bund – ikke er fremsat endnu. Og alt sådan noget som twitter og videoer og klip a la dem, jeg så med dagens fødselar – i øvrigt tillykke med 40-årsfødselsdagen til Liberal Alliances ordfører – hvor man sådan foretager tilfældige klip fra talerstolen og udelukker mellemsætninger og sådan noget, kan man pakke sammen.

Regeringen kommer med et forslag efter sommerferien til, hvordan vi ønsker at en skattepakke skal se ud, og indtil da må man væbne sig med tålmodighed. Vi har en samlet ambition, som er udtrykt ved de her fem indsatsområder, og hvor skat i øvrigt er et tværgående tema, for skat vil være et positivt bidrag i forhold til forskellige af de her målsætninger. Hvordan det præcis vejes af, vil man få syn for sagen for, i takt med at regeringen fremlægger sine konkrete udspil. Så hold nu sommerferie og glæd jer til, at når vi mødes igen, er en af de ting, vi skal tale om, skat.

Kl. 23:21

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tiden er udløbet, og vi når ikke flere korte bemærkninger. Så tak til statsministeren. Så har jeg noteret mig, at der har meldt sig en enkelt privatist, men inden han får ordet, skal jeg spørge, om der er nogen, der ønsker ordet i anden runde?

Det lader ikke til at være tilfældet, og så giver jeg ordet til privatisten, og det er Pelle Dragsted fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 23:22

(Privatist)

Pelle Dragsted (EL):

Tak. Jeg skal gøre det kort, for jeg er klar over, at vi har haft en lang dag. Når jeg tager ordet, er det af en enkelt årsag, og det er, at jeg synes, der har været et problem i løbet af den her debat i den måde, hvorpå der er blevet snakket om og generaliseret om et bestemt mindretal, nemlig romaer. Der har været flere partier og ordførere, som har talt om f.eks. romaproblemet, om romaerne, som sviner i parkerne, om romaerne, som begår kriminalitet. Det er nogle generaliseringer om en etnisk gruppe, som kan efterlade det indtryk, at de alle sammen er kriminelle, hjemløse eller på anden måde til gene for samfundet, og den slags generaliseringer synes jeg egentlig vi skal prøve at undgå her, ikke mindst her fra landets fineste talerstol. Jeg vil egentlig også gerne rose statsministeren for i sit indlæg – næsten i hvert fald – at undgå det her.

Nogle gange, når der tales negativt, generaliserende om et mindretal, kan man tage den såkaldte jødetest. (*Mishagsytringer fra salen*) Det her er sgu alvorligt ment. (*Anden næstformand* (Kristian

Pihl Lorentzen): Vi skal lige bevare kammertonen her.) Det drejer sig om generaliseringer af en gruppe, så man kan prøve at bytte »roma« ud med »jøde« i nogle af citaterne fra debatten i dag. Jødeproblemet. Nej, vel? Jødelejlre, tilrejsende jødebander. I kan godt høre det, ikke?

Jeg er slet ikke uenig i, at der er nogle alvorlige problemer med mennesker, der rejser hertil, ofte fra nogle af de fattigere lande i Sydøsteuropa, som sover i parker, og som desværre også i alt for mange tilfælde begår kriminalitet. Det er et alvorligt problem, som vi skal handle på. Det har sin oprindelse i EU's regler om såkaldt fri bevægelighed, som desværre har mange bagsider, både når det kommer til social dumping, men også når det kommer til grænseoverskridende kriminalitet. Vi deltager også gerne i drøftelser om, hvad man kan gøre, både for at forhindre, at folk rejser rundt og begår kriminalitet, men også for at hjælpe fattige mennesker, bl.a. mennesker med romabaggrund, med at få en bæredygtig tilværelse i deres egne lande, hvor de desværre mange steder er udsat for forfølgelse og diskrimination. Jeg vil bare appellere til – og det er ikke for at moralisere eller for at løfte pegefingre – at vi i den måde, vi taler på, er opmærksomme på ikke at hænge en hel befolkningsgruppe, et helt mindretal ud. Uddannelses- og forskningsministeren – jeg ved ikke, om han er til stede i salen nu – skriver klogt i dag, at forfølgelse og diskrimination af romaer resonerer dybt i den europæiske historie, og det bør vi have med i vores overvejelser. Så min appel er egentlig bare i al stilfærdighed, at jeg synes, vi skal prøve at undgå den slags generaliseringer og lige være opmærksom på, hvordan vi taler. Tak for det.

Kl. 23:25

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er en række korte bemærkninger, og den første er fra hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre. Værsgo.

Kl. 23:25

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for ordet. Privatisten siger bl.a. at vi skal se, om vi kan hjælpe de her mennesker til en bæredygtig tilværelse i deres egne lande, eksempelvis Rumænien. Det synes jeg lyder spændende. Er det noget, privatisten vil folde ud fra talerstolen, altså hvordan Folketinget her skal hjælpe de her mennesker, der er rejst til Danmark uden et opholdsgrundlag, til at få en bæredygtig tilværelse i deres egne lande?

Jeg vil også sige, at jeg tror, at de af mine kollegaer, der har sagt, at der er et problem med grupper, der nogle gange består af romaer, i København, citerer den præst, der har kirken ved Rundetårn. Han har fortalt, at hans medarbejdere er nødt til at blive vaccineret for smitsom leverbetændelse, fordi de hver morgen skal samle fækalier og andre efterladenskaber op fra de her grupper. Jeg er stor tilhænger af, at man udtaler sig med omtanke, men også af at man udtaler sig konkret og ærligt om de problemer, der er. Derfor synes jeg også, at ordføreren skal passe på med at generalisere i sin kritik. Det synes jeg er lige så uklædeligt som de mennesker, der bare generaliserer for netop at gøre det.

Kl. 23:26

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Privatisten.

Kl. 23:26

Pelle Dragsted (EL):

Jamen det er bestemt ikke mit formål at generalisere. Der har været mange fine indlæg i dag. Jeg har bare noteret mig, at der også har været nogle indlæg, som jeg synes har været på den forkerte side, altså i forhold til den her type generaliseringer om en befolkningsgruppe, hvoraf mange lever et helt almindeligt liv i Danmark og ind-

går i vores samfund og arbejdsmarked på samme vis som andre danskere.

I forhold til, hvad vi skal gøre: Mit indlæg her handler ikke så meget om, hvad der skal gøres, men jeg kan da godt lige tage fat i det, som spørgeren spørger om. Altså, vi er f.eks. med i Europarådet, hvor vi har et ansvar for at kigge på de forhold, som der bl.a. er i Rumænien og Ungarn og andre lande, hvor der sker en grov diskrimination af romamindretallet. Der er jo en grund til, at mange romaer rejser fra deres lande og søger andre steder hen, og der skal vi da gennem de internationale samarbejder, vi indgår i, gøre, hvad vi kan, for at sikre, at de får bedre vilkår og at den her diskrimination stopper.

Er det en undskyldning for at rejse ud og begå kriminalitet? Det er det selvfølgelig ikke, men når mennesker rejser rundt og søger andre steder hen og samler pantflasker osv. i andre lande, så handler det også om nogle af de forhold, der er i hjemlandene. Og det skal vi selvfølgelig prøve at bidrage til at gøre noget ved.

Kl. 23:27

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Tak. Spørgeren.

Kl. 23:27

Jakob Engel-Schmidt (V):

Et af de nye forretningsområder for nogle af de her tilrejsende bander er desværre også blevet at slå sig sammen og presse danske hjemløse til at betale 500 kr. hver aften, hvis de ønsker at sove på Nørreport Station, hvilket er en særlig utilgivelig form for personlig kriminalitet.

Altså, jeg anerkender den gode intention i privatistens udtalelser. Men jeg synes, at når man fra Folketingets talerstol siger, at vi skal iværksætte bæredygtige initiativer for at hjælpe de her mennesker i deres egne hjemlande, og man så ikke vil være mere konkret om det, så synes jeg måske, at det er en lille smule søgt.

Kl. 23:28

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Privatisten.

Kl. 23:28

Pelle Dragsted (EL):

Jeg ved ikke, om det ikke er konkret at sige, at vi skal bruge de internationale samarbejder, vi har, ligesom det er blevet foreslået at kigge på opholdsdirektivet og reglerne for den frie bevægelighed i EU.

Altså, det synes jeg sådan set er ganske konkret.

Vi har nogle lande, og det er særlig Ungarn og Rumænien, hvor der sker en diskrimination af de her mindretal. Og jeg bemærker så, at det kunne være en del af løsningen at kigge på det. Er det en løsning på, at der begås kriminalitet her og nu? Nej, det er det ikke, og det skal vi også tage fat på. Det er et problem, og de ting, som ordføreren fortæller om, er jo helt uacceptable. Det tror jeg ikke nogen som helst i det her Folketing kan være uenige i. Min appel handler bare om at passe på med ikke at hænge en hel etnisk gruppe eller et helt mindretal ud, fordi der er nogen, der begår kriminalitet.

Kl. 23:28

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er fru Josephine Fock, Alternativet. Værsgo.

Kl. 23:29

Josephine Fock (ALT):

Jeg vil sige tak til privatisten. Jeg synes, det er på sin plads, at han påpeger det. Der er jo ikke nogen tvivl om, at der er nogle problemstillinger de pågældende steder, men at hænge én etnisk gruppe ud

synes jeg er godt at privatisten går op og påpeger for Folketinget ikke er i orden. Så der er en opbakning og en tak herfra.

Kl. 23:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Privatisten.

Kl. 23:29

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Der er jo ikke så meget at sige til det.

Kl. 23:29

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Den næste spørger er hr. Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 23:29

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak til statsministeren for at have understreget, at vi har haft en god debat i dag, og at den har været holdt i en god tone. Det kom jeg til at tænke på at statsministeren faktisk sagde fra talerstolen, og det var sådan lidt i modsætning til den her privatists indlæg.

Hvis vi så tager udgangspunkt i de romaer, der udgør et problem, bl.a. her i hovedstaden, og som Københavns overborgmester nu har bedt Folketinget om at gøre noget ved, hvad mener hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten så at Folketinget skal gøre ved det helt aktuelle problem? Hvis vi nu skal gøre noget, der virker lidt hurtigere end at få ændret et opholdsdirektiv i EU-regi, som jeg tror hr. Pelle Dragsted er enig med mig i godt kan have nogle lange udsigter, hvad skal vi så helt konkret gøre for at komme den anmodning i møde, så vi får håndteret de udfordringer, som københavnere, men jo også danskere i andre byer, faktisk lever med, og som de synes er rigtig træls at måtte leve med?

Kl. 23:30

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Privatisten.

Kl. 23:30

Pelle Dragsted (EL):

Jamen jeg tror ikke, der er nogen, der er uenige i, at der er nogle meget alvorlige problemer. Det er ganske givet også rigtigt, at nogle af dem, som rejser hertil, har romabaggrund, og nogle har så en anden baggrund. Jeg er hverken retsordfører eller socialordfører eller andet, så hvad der konkret skal gøres, kan jeg ikke stå og komme med svar på her.

Jeg kan forstå, at regeringen vil fremlægge nogle forslag, og dem vil vi selvfølgelig kigge på, når de er blevet fremlagt, og tage stilling til i vores folketingsgruppe. Men det har vi af gode grunde ikke kunnet gøre endnu. Jeg bliver nødt til at svare helt overordnet, for jeg er ikke ekspert på det område, og helt overordnet tror jeg at der er flere ting i det. Altså, der er jo en opgave, der handler om kriminalitetsbekæmpelse, og der skal politiet selvfølgelig have de ressourcer og de redskaber, som skal til i den forbindelse. Så er der et spørgsmål, der hedder: Hvorfor er det, at de her mennesker er på vandring og kommer til Danmark for at samle flasker og andet? Hvad er det for nogle forhold i deres hjemlande, der gør, at det er tilfældet? Og det tror jeg også er en vigtig del af løsningen, som vi ikke skal glemme.

Men jeg er ikke ekspert i, hvordan man gør noget ved det her. Jeg gik herop, fordi jeg følte mig bekymret over noget i den måde, der blev talt på. Og det var egentlig ikke for at moralisere eller løfte pegefingre – jeg synes også, det har været en god debat. Men det var bare, fordi jeg synes, det er vigtigt, når der er et skred i sproget, at sætte fingeren på det. Det kunne lige så godt have været mig, der var kommet til at tale på en måde, som måske ikke var smart, og derfor

synes jeg bare, det er noget, vi har en fælles opgave i at være opmærksomme på.

Kl. 23:32

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Hr. Thulesen Dahl.

Kl. 23:32

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Man må sige, at hvis ikke det var for at moralisere eller løfte pegefingre, vil jeg sige, at så skjulte privatisten det helt godt. Det kom nu til at fremstå sådan, vil jeg nok sige. Jeg ved ikke, om der er nogen, der føler sig stødt; det kan da godt være, der er nogen, der føler sig ramt, men der er nok også mange af os, der ikke gør det, fordi vi faktisk synes, det er et stort problem.

Helt konkret vil jeg sige, at et forslag jo er blevet fremlagt her til aften. Der er tale om et forslag, som ikke er noget nyt forslag, men som er noget, der også har været diskuteret tidligere, men derfor kan det jo godt være, at hr. Pelle Dragsted alligevel som en ganske erfarne mand her i huset og ikke nogen novice, når han går på talerstolen, har en holdning til det, og så kan det godt være, han har en holdning til forslaget. Forslaget skal give politiet et nyt redskab til i givet fald at kunne få håndteret dem, der kommer her til landet fra udlandet, og som så sidder og tigger på gader og stræder osv., og få dem fortalt, at det ikke er sådan, vi gør tingene i Danmark, og at de så kan komme ind og sidde i et fængsel i stedet for at ulejlige danskerne ude på gader og stræder. Er det ikke et meget godt forslag?

Kl. 23:33

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):
Privatisten.

Kl. 23:33

Pelle Dragsted (EL):

Jeg vil starte med at sige, at jeg er ked af det, hvis det blev opfattet som moraliserende eller som en løftet pegefingre, for det var absolut ikke formålet. Altså, jeg synes faktisk, at det med, hvordan vi taler om mindretal, og hvordan vi generaliserer, er vigtigt. Vi har nogle ekstremt kedelige fortilfælde i historien, og sproget betyder noget. Og det er ikke en anklage eller en pegen fingre, det er bare en appel om opmærksomhed om det her. Det er ikke et politisk spørgsmål, det er et spørgsmål om at have en fælles opmærksomhed om de ting.

I forhold til det konkrete forslag, der er blevet fremlagt, vil jeg sige, at jeg ikke har set det endnu. Jeg ved ikke, hvad det indeholder, og jeg har ikke drøftet det med min folketingsgruppe, så hvordan vi vil stille os til det, ved jeg ikke. Jeg kan høre, at der har været nogle bekymringer om, om det betyder, at enhver hjemløs, der rækker kruset frem, vil blive kriminaliseret, og det vil vi nok være skeptiske over for. Men jeg er ikke retsordfører, jeg har ikke set forslaget, og jeg vil gerne drøfte det med min folketingsgruppe, før jeg kan tage stilling til det.

Kl. 23:34

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke plads til flere korte bemærkninger, så vi siger tak til privatisten.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 23:34

Afstemning

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der stemmes om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 123 af Kristian Thulesen Dahl (DF), Jakob Ellemann-Jensen (V), Christina Egelund (LA) og Mette Abildgaard (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen er afsluttet.

For stemte 56 (DF, V, LA og KF), imod stemte 51 (S, EL, ALT, RV og SF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 123 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 122 af Mette Frederiksen (S), Pernille Skipper (EL), Rasmus Nordqvist (ALT) og Pia Olsen Dyhr (SF), samt forslag til vedtagelse nr. V 124 af Morten Østergaard (RV) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Kl. 23:35

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Kristian Pihl Lorentzen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 1. juni 2017, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 23:35).
